
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA PRAHA 3,
HAVLÍČKOVO NÁMĚSTÍ 10/300**

Verze revize z 29.08.2014
Platnost 1. 9. 2014

OBSAH

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	5
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP	6
2.1.	Charakteristika školy	6
2.2.	Charakteristika ŠVP	13
2.2.1.	Výchovné a vzdělávací strategie	20
2.2.2.	Začlenění průřezových témat	20
3.	UČEBNÍ PLÁN	74
3.1.	Celkový	74
3.2.	Ročníkový	77
4.	UČEBNÍ OSNOVY	80
4.1.	Jazyk a jazyková komunikace	80
4.1.1.	Český jazyk a literatura	82
4.1.2.	Cizí jazyk	109
4.2.	Matematika a její aplikace	129
4.2.1.	Matematika	131
4.3.	Informační a komunikační technologie	154
4.3.1.	Informatika	155
4.4.	Člověk a jeho svět	161
4.4.1.	Prvouka	164
4.4.2.	Přírodověda	174
4.4.3.	Vlastivěda	180
4.5.	Člověk a společnost	186
4.5.1.	Dějepis	188
4.5.2.	Výchova k občanství	200
4.6.	Člověk a příroda	212
4.6.1.	Fyzika	214
4.6.2.	Chemie	224
4.6.3.	Přírodopis	234
4.6.4.	Zeměpis	248
4.7.	Umění a kultura	259
4.7.1.	Hudební výchova	262
4.7.2.	Výtvarná výchova	280
4.8.	Člověk a zdraví	306

4.8.1.	Výchova ke zdraví	309
4.8.2.	Tělesná výchova	315
4.9.	Člověk a svět práce	329
4.9.1.	Pracovní výchova	331
4.10.	Volitelné předměty	351
4.10.1.	Seminář z českého jazyka	352
4.10.2.	Praktikum z fyziky	358
4.10.3.	Další cizí jazyk angličtina	363
4.10.4.	Informatika	371
4.10.5.	Seminář z matematiky	377
4.11.	Doplňující vzdělávací obory	381
4.11.1.	Německý jazyk	382
5.	ŠKOLNÍ PROJEKTY	385
5.1.	Zelená stezka	385
5.2.	Žijeme zdravě	393
6.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	398

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu: Škola porozumění

Motivační název:

Předkladatel:

Základní škola Praha 3, Havlíčkovo náměstí 10/300

Havlíčkovo náměstí 10/300, Praha 3

Ing. Irena Meisnerová

222782585

www.havlicak.cz

Zřizovatel:

MČ PRAHA 3

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP

2.1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

- 1. 1. Základní charakteristika
- 1. 2. Charakteristika žáků a pedagogického sboru
- 1.3. Projekty, mezinárodní spolupráce
- 1. 4. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty
- 1. 5. Předškolní vzdělávání a školní družina
- 1. 6. Kurzy pro dokončení základního vzdělání

1. 1. Základní charakteristika:

Důležité údaje a umístění školy:

Základní škola Praha 3, Havlíčkovo náměstí 10/ 300 je středně velká městská škola, která se nachází v lokalitě staré zástavby Žižkova, na Havlíčkově náměstí vedle radnice pro Prahu 3. Je úplnou základní školou, která poskytuje základní vzdělání dětem ve věku od šesti do patnácti let.

Škola se již řadu let zabývá vzděláváním romských žáků a žáků z méně podnětného rodinného prostředí. Škole se postupně podařilo vytvořit komplexní výchovně vzdělávací program pro žáky ze znevýhodněného sociokulturního prostředí. Náročnou a léty ověřenou praxí se podařilo dokázat, že romské děti jsou v rámci základního školství dobře vzdělavatelné za předpokladu, že dostávají dostatek času na osvojení vědomostí a návyků a jsou jim přizpůsobeny podmínky pro toto osvojování. Nejvýznamnější podmínkou je menší počet žáků ve třídě, neboť Tito vyžadují individuální péči, aby vyrovnali handicap daný odlišnou hierarchií hodnot romské rodiny, odlišným životním stylem, nedostatečnými jazykovými znalostmi nejen češtiny, ale i romského jazyka a minimální předškolní i domácí přípravou. Důležitá je také práce asistentů pedagoga, kteří sami pochází z výše uvedeného prostředí a mají důvěru většiny dětí i jejich rodičů. Součástí školy je školní družina a přípravný ročník, kde se realizuje program předškolní výchovy.

Bylo zřízeno školní poradenské pracoviště, které nabízí poradenské služby žákům, rodičům a pedagogickým pracovníkům přímo v prostorách školy. Jeho členy jsou výchovná poradkyně, speciální pedagog, školní psycholog a metodik prevence, kteří úzce spolupracují s třídními učiteli i ostatními

členy pedagogického sboru. Užší tým se pravidelně jednou za měsíc schází spolu s koordinátory projektu a upravuje a aktualizuje koncepci podle potřeb školy.

Za přispění finančních prostředků z různých grantů a za spolupráce s občanskými sdruženími se nám podařilo vytvořit komunitní školu s celodenním programem pro děti z odlišného sociokulturního prostředí a pro jejich rodiče, které se snažíme stále více zapojovat do klimatu školy.

Škola také vzdělává cizince (a to i z diametrálně odlišného jazykového prostředí) a daří se jí v poměrně krátké době tyto žáky plně integrovat do běžného vzdělávacího procesu. Škola se těmto dětem věnuje již delší dobu a vzhledem k velmi dobře propracované metodice přípravy i vzhledem k pečlivému individuálnímu přístupu dovede jazykově připravit žáky bez různých stresujících faktorů.

Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky:

Prostorové podmínky Základní školy Praha 3, Havlíčkovo náměstí 10/300 jsou „standardní“. Výuka probíhá v kmenových třídách a v sedmi odborných učebnách (počítačová učebna, multimediální učebna s datovým projektořem, ateliér pro výtvarní výchovu, učebna hudební výchovy, speciální učebna pro výuku dětí se specifickými poruchami učení, dílna na pracovní výchovu a školní kuchyňka). Školní družina využívá přidělené oddělené prostory školy, venkovní hřiště vhodné zejména pro míčové hry (malá kopaná, odbíjená, apod.) a některé disciplíny atletiky (pro skok vysoký, skok daleký a vrh koulí, a pod). Pro ostatní sportovní disciplíny škola využívá pronajaté prostory nedaleké tělovýchovné jednoty SOKOL Žižkov.

V oblasti vytvoření materiálních a technických podmínek stojí za zmínku vybavení učebny informatiky s rychlým připojením k Internetu (15 ks PC, 1 ks laserová tiskárna, 1 ks barevné inkoustové multifunkční zařízení – scanner, tiskárna, kopírka, fax). Škola je dobře vybavena kvalitní audiovizuální technikou v multimediální učebně (datový projektor, videorekordér, digitální kamera, digitální fotoaparát, ozvučovací aparatura, hardware a software na zpracování digitálního audio a videozáznamu apod.). Na dobré úrovni je vybavení digitální kopírovací technikou a na velmi dobré úrovni je vybavení kmenových učeben. Naprostá většina kmenových učeben je vybavena videorekordérem a televizním přijímačem, všechny kmenové učebny I. stupně a naprostá většina učeben II. stupně je vybavena PC.

1. 2. Charakteristika žáků a pedagogického sboru

A. Žáci:

Naprostá většina našich žáků jsou děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, především romské. Jedná se o děti z rodin s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením, žáky ohrožené sociálně patologickými jevy. Zvláštní skupinu tvoří děti cizinců přicházející k nám v rámci migrace, kde se v převážné většině jedná o děti velice nadané, avšak znevýhodněné jazykovou bariérou a absencí původního kulturního zázemí.

Naše škola se profiluje tím, že respektuje minoritní kulturu všech těchto žáků, umožňuje budování jejich vlastní identity a zároveň zajišťuje jejich plnohodnotné zařazení do majoritní společnosti. Z těchto důvodů klademe velký důraz na individuální potřeby žáků, abychom mohli zajistit volbu správných vzdělávacích přístupů. Tyto jsou pak předpokladem kvalitního vzdělávání a harmonického rozvoje osobnosti žáků. Vzděláváme i děti, které dříve absolvovaly vzdělávací program „Zvláštní škola“. Pro všechny žáky i jejich rodiče zde máme servis v podobě již výše uvedeného školního poradenského pracoviště. Základní podmínkou pro úspěšné vzdělávání našich žáků je jejich

menší počet ve třídách a individuální přístup k nim.

B. Pedagogický sbor:

Škola zajišťuje našim žákům nadstandardní přístup ve výuce (školní poradenské pracoviště, asistenti pedagoga, bezplatný celodenní program).

Pedagogický sbor je velmi stabilní a je složen z kvalifikovaných učitelů, kteří umí pracovat s dětmi se specifickými poruchami učení a s dětmi ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí.

Škola dlouhodobě vytváří informační a komunikační centrum pro rodiče. Má dostatek odborníků, kteří znají problematiku těchto rodin a jsou schopni s nimi úspěšně komunikovat.

Snažíme se o podchycení zájmů a rozvíjení schopností a dovedností, které by mohly být pro budoucí vývoj dítěte významné. Zaznamenali jsme i zvýšení motivace nejen žáka, ale i celé rodiny ke vzdělání v přirozené a přátelské atmosféře školy při zachování kulturních specifíků.

Školní psycholog se účastní výjezdních akcí školy, sleduje atmosféru ve škole, provádí skupinovou i individuální práci se žáky, pomáhá při řešení multikulturní problematiky ve školním prostředí apod.

Speciální pedagogové se zaměřují na screening, diagnostiku a nápravu specifických poruch učení, nabízí logopedickou péči, poskytují metodickou pomoc a odborné informace z oblasti speciální pedagogiky učitelům i rodičům, pokud o to projeví zájem.

Výchovná poradkyně se věnuje zejména kariérovému poradenství a asistenci při volbě povolání, důsledně sleduje absenci žáků a spolupracuje se sociálním odborem při řešení různých obtížných soc.situací apod.

Náplní činnosti metodika prevence je poradenství v oblasti prevence nebezpečných jevů ohrožujících děti, jako je šikana, záškoláctví, omamné látky apod.. Dále je to monitoring těchto jevů na škole, vytváření a koordinace Minimálního preventivního programu, zajišťování informací pro žáky, rodiče i pedagogy, kterým také vyhledává různé vzdělávací akce o oblasti soc.patologických jevů.

Všichni zúčastnění poskytují řadu intervencí a konzultací individuálním klientům z řad žáků, rodičů i učitelů.

Nezanedbatelnou pomoc při zvládání školní práce poskytují vytvořená místa asistentů pedagogů. Na škole pracuje pět asistentů pedagoga, kteří aktivně pomáhají ve výuce, zprostředkovávají bezproblémový kontakt s rodiči, spolu s učiteli vedou kroužky a věnují se dalším aktivitám nad rámec běžných pracovních povinností.

Děti obklopuje stále modernější a vyspělejší technika, která na ně každý den chrlí nepřehledné množství informací. Internet, počítače, televize, mobilní telefony a mnohé další. Naše škola si klade za úkol zorientovat žáky v tomto prostředí nejmodernějších technologií a vymožeností dnešní doby, naučit je třídit a vybírat nabízené informace tak, aby je dokázali samostatně používat v každodenním životě.

Metody, které škola ve výchovně vzdělávacím procesu využívá, mají především motivační charakter. Na místě je v této souvislosti otázka: „Jak tedy může dnes učitel zaujmout své žáky?“ Naše škola věnuje tomuto problému mnoho času a úsilí pedagogů. Z výsledků sociologického výzkumu věnovaného uvedené problematice a z jeho rozboru víme, že žáci touží po učiteli (na věku vůbec nezáleží), který jim nabídne spolupráci, dokáže je vtáhnout do tématu, v němž žáci sami (nebo jen s malým navedením) nacházejí řešení problémů. Učitel se tak stává součástí žákovského kolektivu, nevyčnívá svými znalostmi, je pozorovatelem, pomocníkem a rádcem, který žáky vede k vytyčenému

cíli.

Zvlášť významné jsou možnosti školy a pedagogického sboru v oblasti výuky informačních technologií. Naši žáci většinou nemají ze sociálních důvodů doma kvalitní počítačové vybavení a tím ani možnosti pro práci s informacemi, takže se snažíme jim vše vynahradit ve škole. 100% pedagogických pracovníků má kvalifikaci pro výuku základů informačních technologií a pro využívání prostředků informačních technologií ve vzdělávání a 30% pedagogických pracovníků je kvalifikováno pro výuku pokročilejších aplikací a základů programování. Naše škola tak plní na 100% standardy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro kvalifikaci pedagogického sboru a vybavenost prostředky výpočetní techniky (PC, zvuková a zobrazovací technika, datové projektory apod.).

Probíhá intenzivní pomoc dětem se specifickými poruchami učení i s využitím počítačových programů, dalších technik a logopedické péče. Při škole byl vytvořen i specializovaný výukový software (dva specializované počítačové programy) DYSKOM a ABC DO ŠKOLY, které byly evaluovány v rámci celé ČR. Odbornou veřejností jsou oba programy hodnoceny jako jediné komplexní programy pro pomoc dětem se specifickými poruchami učení v České republice.

Důsledným rozbořením současného stavu v oblasti materiálního a technického vybavení, v oblasti struktury žáků a pedagogického sboru můžeme tedy konstatovat, že Základní škola Praha 3, Havlíčkovo náměstí 10/300 plně zabezpečuje následující podmínky:

- naplňování potřeb žáků - všestranný prospěch žáka je hlavním momentem v přípravě a realizaci vzdělávání
- vzdělávání propojené se skutečným životem - osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti
- vhodnou strukturu pracovního a odpočinkového režimu žáků a učitelů s dostatkem relaxace a aktivního pohybu
- vhodný režim vyučování s ohledem na hygienu učení a věk žáků
- zdravé prostředí učeben a ostatních prostorů školy - podle platných norem (odpovídající světlo, teplo, bezhluknost, čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostorů)
- vytváření pohody prostředí, zdravého učení a otevřeného partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy
- věkovou přiměřenost a motivující hodnocení - respekt k individualitě žáků, hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a pokrokem, dostatek zpětné vazby, tolerantnost k chybám a omylům
- příznivé sociální klima - otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost se třídou, školou
- ochranu žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- včasnou informovanost o věcech uvnitř školy i mimo ni

1. 3. Projekty, mezinárodní spolupráce

Aktivně se účastníme ve třech projektech Evropských strukturálních fondů, kde získáváme finance pro mimoškolní aktivity

- projekt EQUAL - Podpora Romů v Praze
- projekt JPD 3 - Poradenství, škola, povolání

- projekt JPD 3
- Počítačové školící středisko pro romskou veřejnost

Daří se nám také získávat finanční zdroje z grantů MŠMT na celodenní program pro školu s převahou žáků z odlišného sociokulturního prostředí, který realizujeme. Všechny naše aktivity jsou pro žáky naší školy a jejich rodiče bezplatné!

Pro žáky vyšších ročníků realizuje škola program přípravy na přijímací zkoušky na střední školy a učňovské obory. Rozšířená a osvědčená je též úzká spolupráce s vytipovanými středními školami a učiteli.

Každoročně, v měsíci červnu, organizuje škola ozdravné pobyty a vzdělávání v přírodním prostředí Bělče na Královéhradecku s cílem eliminovat nebo alespoň minimalizovat škodlivý vliv velkoměsta na zdravotní stav žáků formou „školy v přírodě“. Výuka probíhá podle upravených tematických plánů s důrazem na orientaci v přírodě podle mapy, kompasu a buzoly, orientaci podle hvězdné oblohy, poznávání přírody a přírodních zákonů. Volný čas žáků je vyplněn sportovními soutěžemi, brannými a orientačními soutěžemi družstev a jednotlivců, hrami, turistickými a poznávacími pochody a výlety.

Kromě školy v přírodě každoročně pořádá naše škola lyžařské výcvikové kurzy v Orlických horách, v příjemném domácím prostředí chaty Eva, s cílem rozvinout a zdokonalit pohybové aktivity, techniky a dovednosti u pokročilých lyžařů, naučit základy a osvojit správné návyky u začátečníků. Kurzy jsou vedeny kvalifikovanými lyžařskými instruktory z řad pedagogů. Součástí výcviku jsou i videonahrávky s následným rozбором tematiky s důrazem na vyvarování se chyb. Volný čas dětí je vyplněn doplňkovými sportovními aktivitami (např. stolní tenis) a společenskými hrami. Lyžařské kurzy mají vždy velmi kladnou odezvu u dětí.

Kvalifikovaností pedagogického sboru školy jsou umocňovány i výborné výsledky v integraci žáků se specifickými poruchami učení do běžného výchovně vzdělávacího procesu. Až 26% pedagogických pracovníků školy absolvovalo státní zkoušku ze speciální pedagogiky. Pedagogický sbor tvoří 6 učitelů I. stupně ZŠ, 13 učitelů II. stupně ZŠ. Jak už bylo zmíněno má škola pět asistentů učitelů a kromě toho vychovatele školní družiny. Všichni mají požadovanou kvalifikaci.

Práce speciálních pedagogů ve školou zřízeném „Kabinetu specifických výukových potřeb a logopedie“ má rozhodující místo v bezproblémovém průběhu vzdělávání těchto žáků. Úkolem tohoto kabinetu je pomoci v rámci systému základního vzdělávání nejen dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i dětem, jejichž současné výukové problémy vyžadují speciální výukovou podporu. Mnohdy je tak zabráněno přeražení do systému speciálního školství, které by bylo předčasné popřípadě neadekvátní. Takto koncipovaný kabinet speciálních vzdělávacích potřeb tvoří nedílnou součást výchovně vzdělávací koncepce školy. Kabinet spolupracuje s rodiči, kteří docházejí na konzultace v odpoledních hodinách. Toto pojetí kabinetu nabízí účinnou, systematickou a cílenou podporu všem zúčastněným – škole, pedagogům, rodičům a hlavně žákům.

Děti jsou v péči kvalifikovaného speciálního pedagoga, který pracuje na plný úvazek. Speciální pedagog provádí speciálně pedagogickou diagnostiku, stanovuje metody nápravné a preventivní péče, provádí vlastní reedukační činnost a spolupracuje s učiteli dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Provádí logopedickou péči řečových vad. Podílí se na zavádění preventivních a podpůrných metod řečové a jazykové výchovy do výuky v přípravných a nižších ročnících ZŠ. Zajišťuje pomoc a podporu těm rodičům, kteří se aktivně podílejí na nápravě obtíží svého dítěte formou konzultačních hodin či zprostředkováním konzultací s dalšími odborníky v oblasti speciálního školství.

Škola mimo jiné úzce spolupracuje s Pedagogicko - psychologickou poradnou Prahy 3. Probíhá

intenzivní pomoc dětem se specifickými poruchami učení i s využitím počítačových programů, dalších technik a logopedické péče. Při škole byl vytvořen i specializovaný výukový software (dva specializované počítačové programy) DYSKOM a ABC DO ŠKOLY, které byly evaluovány v rámci celé ČR. Odbornou veřejností jsou oba programy hodnoceny jako jediné komplexní programy pro pomoc dětem se specifickými poruchami učení v České republice.

1.4. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči je jedním ze stěžejních úkolů naší školy. Vzhledem k vysokému počtu rodin ze znevýhodněného sociokulturního prostředí upřednostňujeme neformální setkání (např. vánoční a jarní besídky pro rodiče) před formálními (třídní schůzky, konzultace) a tak se snažíme navázat s nimi co největší kontakt.

Dále se věnujeme i vzdělávací osvětě rodičů, např. společné doučování dětí s rodiči, pořádáme společné kulturní i sportovní akce pro rodiče a děti.

Rodiče našich žáků mohou také využívat služby sociální poradny R- mosty přímo v budově školy.

Úzce spolupracujeme s občanským sdružením Slovo 21, jehož partnerem jsme v evropském projektu Iniciativy Společenství EQUAL, a dále s obecně prospěšnými společnostmi Nová škola, Athinganoi a Humanitas, což značně rozšiřuje naše možnosti pomoci dětem při výuce i při organizaci mimoškolní činnosti.

Velký zájem z řad rodičů jsme zaznamenali i o program Prorom (Evropská unie), ve kterém bylo rodičům umožněno osvojit si dovednosti s informačními technologiemi a tím zvýšit svou hodnotu na trhu práce.

Rada školy při Základní škole Praha 3, Havlíčkovo náměstí 10 / 300 je zřízena od 14. 12. 2005.

Cíle, kterých bychom chtěli v této oblasti dosáhnout :

- vybudovat funkční a neustále aktualizovaný systém informací směrem k žákům, k učitelům, k vedení školy, k rodičům, partnerům školy a navzájem mezi jednotlivými aktéry vzdělávání
- prohloubit a zintenzívnit styk s rodiči žáků a jinou veřejností - seznamování se záměry školy, s cíli, způsoby výuky, hodnocením žáků, s pravidly života školy, vzájemné hledání při řešení problémů žáků
- hledat další formy a možnosti pro spolupráci učitelů s rodiči
- rozšířit podíl rodičů na vedení zájmové činnosti
- rozšířit poradní servis pro rodiče ve výchovných otázkách
- možnost účasti rodičů ve výuce a na výchovných a vzdělávacích činnostech organizovaných školou
- vytváření společenských vztahů školy a veřejnosti

1.5. Předškolní vzdělávání a školní družina

Součástí výchovně vzdělávacího systému naší školy je přípravný ročník. Jeho cílem je systematická příprava dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a cizinců k bezproblémovému začlenění do vzdělávacího procesu. Tím se snažíme předejít školnímu selhání, které by mohlo ohrozit průběh jejich dalšího vzdělávání. Základem práce v přípravném ročníku je rozvoj percepčních i kognitivních funkcí, jazykových dovedností spolu se základními hygienickými a pracovními návyky a sociálními dovednostmi. Využíváme herních i učebních aktivit, rozhovory, vycházky a pracovní, pohybové, hudební i výtvarné činnosti. Podporujeme zájem rodičů a snažíme se zvyšovat motivaci

romských rodin ke školnímu vzdělávání a školní docházce. Zvláštní zřetel je brán na rozvoj jazykových dovedností dětí. Pravidelně v průběhu roku děti navštěvují školní poradenské pracoviště, v jehož rámci provádíme i ranou diagnostiku dovedností, z jejichž úrovně pak vychází dlouhodobě vzdělávací plán se zaměřením na individuální potřeby dětí.

Rodiče a děti mají příležitost seznámit se s prostředím školy, se způsobem pedagogické práce na škole a zúčastnit se s dětmi různých mimoškolních aktivit – vánoční besídky, slavnosti, výlety. Hravou formou si vyzkouší své první "vyučovací hodiny", plní své první úkoly a dostávají své první jedničky. Přechod na základní školu je plynulejší, méně stresující, děti lépe překonávají případné obavy ze školy, jsou agilnější a samostatnější. Ve srovnání s jinými formami předškolní výchovy se lépe rozvíjí:

- smyslové vnímání - zraková, sluchová a prostorová orientace
- paměť, pozornost a soustředěnost
- logické myšlení, řečové a komunikační dovednosti
- motorické funkce
- početní dovednosti a představivost

Budoucí školáci se také zdokonalují v sebekázni, udržování si pořádku, v mnohých pracovních činnostech a v estetickém cítění.

Ve školní družině se děti věnují různým zábavným zájmovým činnostem. Například v hodinách výtvarné výchovy se učí především různé netradiční techniky. Při pracovních činnostech pracují s různými materiály – kaštany, sláma, vlna či látka, v rámci literární výchovy se děti seznamují s tradičními českými pohádkami, říkankami a jazykolamy. Nezapomíná se ani na dopravní výchovu, kdy se formou hry učí děti základy bezpečnosti silničního provozu.

V ranních hodinách se při činnostech využívá především vybavení družiny – stolních her, stavebnic či hraček, děti můžou pracovat s výukovými programy a hrami na počítači. Velký důraz je kladen na pobyt dětí venku a tělesnou výchovu. K tomu je využíváno především školní hřiště. Samozřejmostí je nenásilná výchova pravidel slušného chování a etikety. Veškeré činnosti v družině probíhají zábavnou formou, děti spolurozhodují o tom, co se bude dělat, a pomáhají při plánování různých akcí.

1. 6. Kurzy pro dokončení základního vzdělání

Potřeba kurzů pro dokončení základního vzdělání vychází z potřeb společenské praxe, zejména pak z politiky v oblasti zaměstnanosti, kde ukončené základní vzdělání je rozhodujícím kvalifikačním předpokladem pro uplatnění na trhu práce. Národní program zaměstnanosti klasifikuje občany s nedokončeným základním vzděláním jako rizikovou skupinu v oblasti dlouhodobé nezaměstnanosti. V základních cílech politiky zaměstnanosti pak stanovuje tento dokument požadavek: „sladit přípravu pracovní síly s požadavky trhu práce“.

Základním smyslem kurzů pro dokončení základního vzdělání je připravit absolventy kurzů pro potřeby životní praxe v souladu s Národním programem zaměstnanosti a vytvořit základní předpoklady pro jejich další vzdělávání v systému celoživotního vzdělávání občanů, co je předpokladem pro jejich další přípravu podle požadavků trhu práce.

Kurzy jsou organizovány v dálkové formě, jsou bezplatné a jsou financovány v rámci projektu Evropských strukturálních fondů.

2.2. CHARAKTERISTIKA ŠVP

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

2. 1. Zaměření školy

2. 2. Výchovně vzdělávací strategie a klíčové kompetence

2. 3. Zabezpečení vzdělání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

2. 1. Zaměření školy

Zaměření naší školy je dáno jejím umístěním v lokalitě s vyšším počtem rodin ze znevýhodněného sociokulturního prostředí (především Rómů) a její vzdělávací tradicí. Většinu našich žáků tvoří žáci romští nebo žáci se sociálním znevýhodněním. Proto vycházíme z výchovných a vzdělávacích potřeb těchto žáků, které jsou většinou potřebami speciálními. Postupně se nám podařilo vytvořit takový komplexní vzdělávací program pro tyto děti, jehož cílem je schopnost se plnohodnotně zařadit do společnosti, eventuálně do pracovního procesu, a nést plnou zodpovědnost za svůj život i své činy.

Chceme, aby škola byla otevřena dětem, rodičům i veřejnosti a aby se stala školou komunitní s celodenním programem. Má být střediskem vzdělávání, výchovy a kultury v našem regionu, tzn. komunitě. Klademe důraz proto nejen na výchovu a vzdělávání dětí při vyučování, ale také v zájmových útvarech, které chápeme jako nedílnou součást všestranného rozvoje osobnosti žáka. Chceme, aby si škola získala důvěru nejen žáků, ale i rodičů, a společně tak vytvořili příznivé klima. Přitom nám pomáhají asistenti pedagoga, kteří sami pochází z romského prostředí a mají důvěru většiny dětí i jejich rodičů.

Při výchovně vzdělávací činnosti chceme dosáhnout co největší profesionality, proto zřízení poradenského pracoviště přímo na půdě školy s odborníky z oblasti speciální pedagogiky a

psychologie považujeme za velmi důležitý aspekt.

Vzhledem k sociální situaci většiny našich klientů musí být poskytované služby bezplatné. Jsme si vědomi toho, že musíme pro realizaci těchto aktivit hledat i mimorozpočtové finanční zdroje v podobě grantů či projektů evropských strukturálních fondů.

2. 2. Výchovně vzdělávací strategie a klíčové kompetence

Základní vzdělávání vyžaduje podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. Přátelská a vstřícná atmosféra vybízí žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytuje jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

- respektujeme žáka jako komplexní osobnost často z kulturně odlišného prostředí minoritní populace s přihlédnutím k některým odlišným kulturním projevům v chování, jednání, odlišné hodnotové stupnici, stylu života, pojetí výchovy i vztahu ke vzdělání
- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi
- výuku plánujeme v souvislostech se zájmy, zkušenostmi a potřebami žáků
- chceme rozvíjet všechny druhy nadání; nechceme preferovat pouze intelektuální, ale chceme stejně podporovat žáky i s jiným druhem nadání jako je hudební, pohybové, estetické či manuální
- chceme vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- chceme rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- chceme vést žáky k dodržování daných pravidel jako formu soužití ve skupině lidí a vést je k týmové práci
- chceme připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- chceme podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů a motivovat je pro celoživotní učení
- chceme učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- chceme vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- chceme pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Využíváme metody aktivního učení:

§ Žák je centrem veškerého dění ve třídě, svou činností určuje průběh výuky ve třídě. Aktivně se účastní procesu vzdělávání, průběh hodiny je pro něj zajímavý a podnětný.

§ Metody často využívají sociálních vztahů ve třídě a tzv. peer teeching (učení se od vrstevníků). Žáci se učí spolupracovat a rozvíjejí své sociální dovednosti.

§ Aktivní vyučovací metody s sebou nesou skryté poselství důvěry ve schopnosti žáka. Učitel vlastně žákům sděluje: „Cením si vašich zkušeností, zajímá mě váš pohled na věc, věřím, že tuto aktivitu (například výuku formou diskuse) zvládnete.“ Metody aktivního učení umožňují diferencovat výuku podle potřeby jednotlivých žáků.

2. 2. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu. Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah, veškeré aktivity a činnosti, které ve škole probíhají. Pro základní vzdělávání je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí. V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské
- kompetence pracovní

Kompetence k učení:

Škola umožňuje žákovi osvojit si strategii učení a motivovat jej pro celoživotní učení

- ☛ nabídka různých metod a způsobů učení, možnost výběru přímou zkušeností
- ☛ dostatek informačních zdrojů (knihovna, Internet, exkurze) pro vyhledávání a třídění informací, jejich pochopení, propojení a efektivní využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- ☛ výuka ke zpracování poznatků, jejich uvádění do souvislostí, propojení do širších celků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváření komplexnějšího pohledu na matematické, přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- ☛ podpora samostatnosti a organizace vlastní činnosti
- ☛ podpora tvorby vlastního úsudku, iniciativy, tvořivosti a zodpovědnosti
- ☛ poznávání vlastních možností a prezentace vlastních výsledků
- ☛ podpora komunikační dovednosti, spolupráce a práce v týmu
- ☛ práce s přiměřeným učivem v motivujícím prostředí s účastí žáka na organizaci vzdělávání
- ☛ hodnocení žáka dle jeho individuálních schopností a možností
- ☛ podpora pozitivní motivace a osobních příkladů

Kompetence k řešení problémů:

Škola podněcuje žáky k rozpoznání, pochopení a řešení problémů s využitím vlastního úsudku a zkušeností

- ☛ poznatky žákům nepředkládáme v hotové podobě, ale snažíme se rozvíjet jejich logické myšlení (přechod od frontálního učení k aktivizujícím metodám)
- ☛ předkládáme informace vhodné k řešení problémů, žák nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ☛ nabídka logických, matematických a empirických postupů pro řešení problémů
- ☛ uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, syntéza, zobecňování a abstrakce
- ☛ nabídka osvědčených postupů při řešení určitých problémů a jejich aplikace při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- ☛ podpora netradičních způsobů řešení
- ☛ praktická cvičení
- ☛ důraz na kritické zhodnocení informací, na jejichž základě činí žák rozhodnutí, je schopen je obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za ně

Kompetence komunikativní:

Škola vede žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- ☛ dbáme na formulaci a vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu, na výstižný, souvislý a kultivovaný projev v písemném i ústním podání
- ☛ vytváříme prostor pro komunikaci různými formami (ústní, písemná, výtvarné a audiovizuální

prostředky)

- ☛ navozujeme různé situace, při kterých učíme žáky porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- ☛ učíme žáky rozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- ☛ učíme žáky pracovat v týmu a využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální:

Škola vede žáky k týmové práci a k respektování práce vlastní i druhých

- ☛ pedagogové se společně s žáky podílí na vytváření pravidel soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
- ☛ vytváření příjemné atmosféry ve škole na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi
- ☛ podpora kooperativního učení, spolupráce s druhými při řešení daného úkolu a respektování jejich názorů
- ☛ podpora vytváření pozitivní představy žáka o sobě samém, což podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské:

Škola připravuje žáky k tomu, aby se projevovali jako zodpovědné a svobodné osobnosti, které uplatňují svá práva a plní své povinnosti

- ☛ ve škole vytváříme atmosféru demokracie a přátelství při důsledném dodržování mravních hodnot a slušného jednání
- ☛ vysvětlujeme základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- ☛ učíme žáky se samostatně rozhodovat a nést odpovědnost za své rozhodnutí
- ☛ zdůrazňujeme význam respektování tradic a kulturního i historického dědictví
- ☛ vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem
- ☛ zdůrazňujeme žákům potřebu projevovat pozitivní city v chování a jednání
- ☛ podporujeme multikulturní výchovu s respektováním individuálních rozdílů
- ☛ vysvětlujeme základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a zdůrazňujeme požadavek kvalitního životního prostředí
- ☛ učíme žáky odpovědně chránit své fyzické, duševní i sociální zdraví

Kompetence pracovní:

Škola pomáhá žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s jejich reálnými možnostmi a pomáhá jim při rozhodování o profesní orientaci

- ☛ vytvořili jsme velmi kvalitní informační a poradenskou činnost v oblasti profesionální orientace
- ☛ při výuce klademe velký důraz na praktické využití získaných vědomostí
- ☛ podporujeme sebehodnocení žáků
- ☛ učíme žáky se orientovat v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci a upozorňujeme i na případná rizika podnikání

2. 3. Zabezpečení výuky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Vzhledem ke složení našich žáků, z nichž většina vyžaduje speciální vzdělávací potřeby, a ve shodě s § 16 odst. 4 Zákona

č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), který ukládá právo těchto žáků na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělání umožní, bylo zřízeno na škole Školní poradenské pracoviště. Toto pracoviště nabízí poradenské služby žákům, rodičům a pedagogickým pracovníkům přímo v prostorách školy. Jeho členy jsou výchovná poradkyně, speciální pedagog, školní psycholog a metodik prevence, kteří úzce spolupracují s třídními učiteli i ostatními členy pedagogického sboru.

V Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se vydával Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání č.j. 31504/2004-22 ze dne 13. 12. 2004, se v části D Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, odd. 8.2 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním uvádí v podmínkách vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním menší počet dětí ve třídě. Z našich zkušeností se vzděláváním žáků z odlišného sociokulturního prostředí toto vyplývá jako základní podmínka úspěšného vzdělávání těchto dětí.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci se specifickými poruchami učení) Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, jsou se souhlasem rodičů odborně vyšetřeni ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do reedukační péče. Při výuce je preferován multisenzoriální přístup = zapojení všech smyslů při učení. Učivo je rozfázováno, výklad prodloužen. Důraz je kladen na procvičování a snahu omezit nebo vyloučit časově limitované úkoly. Základem práce je časté poskytování pozitivní zpětné vazby a respektování sluchového, zrakového a pohybového typu učení. Získané vědomosti a dovednosti z jednotlivých předmětů se prakticky ověřují a upevňují v plánovaných hodinách mimo školu tj. při tématických vycházkách a návštěvách kulturních zařízení. S dětmi pracují vyškolení asistenti a zkušení učitelé českého jazyka. Každý žák s SPU pracuje dle individuálního vzdělávacího plánu. V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření, na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení a

termín reedukační péče. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (sociální znevýhodnění)

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním probíhá ve třídách na 1. a 2. stupni školy na základě individuálního vzdělávacího plánu. Při výuce je preferován multisenzoriální přístup = zapojení všech smyslů při učení. Učivo je rozfázováno, výklad prodloužen. Důraz je kladen na procvičování a snahu omezit nebo vyloučit časově limitované úkoly. Základem práce je časté poskytování pozitivní zpětné vazby a respektování sluchového, zrakového a pohybového typu učení. Získané vědomosti a dovednosti z jednotlivých předmětů se prakticky ověřují a upevňují v plánovaných hodinách mimo školu tj. při tématických vycházkách a návštěvách kulturních zařízení. Ústřední snahou je snaha o dobrou komunikaci se zákonnými zástupci a tolerování odlišností v počáteční fázi spolupráce. Závažnější „případy“ jsou předmětem péče Školního poradenského pracoviště.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotní postižení)

Vzdělávání žáků zdravotně postižených je realizováno ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou zařazení do speciální mikrotřídy. Žáci se vzdělávají podle zpracovaného učebního plánu podle osnov základní školy praktické s malým počtem žáků ve třídě. Ve spolupráci a na doporučení školního poradenského pracoviště je každému žákovi zpracován individuální vzdělávací plán respektující jeho aktuální úroveň vývoje. Při výuce je preferován multisenzoriální přístup = zapojení všech smyslů při učení. Učivo je rozfázováno, výklad prodloužen. Důraz je kladen na procvičování a snahu omezit nebo vyloučit časově limitované úkoly. Základem práce je časté poskytování pozitivní zpětné vazby a respektování sluchového, zrakového a pohybového typu učení. Získané vědomosti a dovednosti z jednotlivých předmětů se prakticky ověřují a upevňují v plánovaných hodinách mimo školu tj. při tématických vycházkách a návštěvách kulturních zařízení. S dětmi pracují vyškolení asistenti a zkušení učitelé.

Každý žák se zdravotním postižením pracuje dle individuálního vzdělávacího plánu v němž uvádíme závěry a doporučení z vyšetření, na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, a způsob hodnocení. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k míře handicapu a hodnotíme s tolerancí.

Vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřízpůsobiví, impulzivní a snadno unavitelní. Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení pedagogicko-psychologické poradny se žáci vzdělávají podle zpracovaného individuálního výchovně-vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí klademe zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci. Učitel musí s žáky stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování. Musí zavést systém pochval a trestů. Integrovanému žákovi i třídě do níž byl integrován bude poskytována systematická péče školního psychologa zahrnující individuální podporu integrovaného žáka a skupinovou práci se třídou, v níž je žák integrován.

2.2.1. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KOMPETENCE K UČENÍ

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

KOMPETENCE OBČANSKÉ

KOMPETENCE PRACOVNÍ

2.2.2. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání - pokrytí předmětem

- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka

Rozvoj schopností poznávání - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Rozvoj schopností poznávání - integrace ve výuce
--

1. ročník	Český jazyk a literatura Psaní; Vyjadřovací schopnosti
	Matematika Geometrie
	Prvouka Škola; Lidské tělo; Orientace v čase a časový řád; Domov
	Hudební výchova Vokální činnosti, nácvik písní; Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti
	Výtvarná výchova Základní techniky a činnosti; Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Výtvarné umění a životní prostředí
	Tělesná výchova Pohybové učení
	Pracovní výchova Práce s papírem; Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou; Práce montážní a demontážní, stavebnice
2. ročník	Český jazyk a literatura Hlásky; Slabiky; Slova; Věty; Vyjadřovací schopnosti; Psaní
	Matematika Slovní úlohy; Násobení do 50; Geometrie
	Prvouka Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví
	Hudební výchova Vokální činnosti; Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Výtvarné umění a životní prostředí
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví; Úroveň pohybových dovedností; Pohybové učení

3. ročník	Český jazyk a literatura Vyjmenovaná slova; Znělé a neznělé souhlásky; Podstatná jména; Slovesa; Ostatní slovní druhy; Slova souznačná a protikladná; Abeceda; Vyjadřovací schopnosti; Psaní
	Cizí jazyk Pozdrav; Barvy; Naše třída; Základní části těla; Gramatika
	Matematika Malá násobilka; Počítání v oboru do sta; Počítání v oboru do tisíce; Rovnice; Jednotky délky; Geometrie - rýsování
	Prvouka Lidé a čas; Věci kolem nás; Živočichové; Rostliny
	Hudební výchova Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Výtvarné umění a životní prostředí
	Tělesná výchova Pohybové dovednosti; Pohybové učení
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami, pracovní postupy; Práce s textilem; Práce s modelovací hmotou, keramickou hlínou; Práce montážní a demontážní, stavebnice
4. ročník	Český jazyk a literatura Věta, souvětí; Podstatná jména; Slovesa; Abeceda; Skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně; Vyjadřovací schopnosti; Čtení; Literární výchova
	Cizí jazyk Číslovky; Popis; Gramatika
	Matematika Počítání do 10 000; Násobení a dělení; Práce s kalkulátorem; Jednotky; Slovní úlohy; Geometrie
	Přírodověda Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví; Technika a my
	Hudební výchova Vokální činnosti; Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Výtvarné umění a životní prostředí
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví; Pohybové dovednosti
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami; Práce s papírem a kartonem; Práce s modelovací hmotou, keramickou hlínou; Práce s textilem; Práce montážní a demontážní, stavebnice
5. ročník	Český jazyk a literatura

	Vyjadřovací schopnosti; Slovní druhy; Skladba; Souvětí; Vlastní jména, názvy
	Cizí jazyk
	Příroda
	Matematika
	Počítání do 1 000 000; Jednotky; Římské číslice; Zlomky; Geometrie
	Informatika
	Zásady bezpečné práce; Vyhledávání informací
	Přírodověda
	Člověk a jeho zdraví; Člověk a technika
	Hudební výchova
6. ročník	Vokální činnosti; Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti
	Výtvarná výchova
	Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Výtvarné umění a životní prostředí
	Tělesná výchova
	Pohybové dovednosti; Pohybové učení
	Cizí jazyk
7. ročník	Otázky; Rodina; Nakupování; Čas
	Matematika
	Desetinná čísla
	Výtvarná výchova
	Rozvíjení smyslové citlivosti. Plastická tvorba
	Pracovní výchova
	Vlastnosti materiálů
	Český jazyk a literatura
	Literární výchova
	Cizí jazyk
	Jídlo; Volný čas; Škola; Popis osob
	Výtvarná výchova
	Prvky viz. obr. vyjádření. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky;
	Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu

8. ročník	Český jazyk a literatura Jazyková výchova
	Cizí jazyk Počasí; Město
	Výchova k občanství Činnosti lidí; Národ
	Výtvarná výchova Kresebné etudy; Různé typy zobrazení. Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě; Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast
	Pracovní výchova Sebepoznání
	Další cizí jazyk angličtina Pozdrav; Volný čas
	Německý jazyk Čísla
9. ročník	Cizí jazyk Minulý čas; Osobní dopis; Volný čas; Povolání
	Matematika Funkce; Podobnost
	Chemie Uhlovodíky
	Praktikum z fyziky Základní poznatky o mocninách - matematika 8. ročník
	Další cizí jazyk angličtina Nakupování; Můj den

Sebepoznání a sebepojetí - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Sebepoznání a sebepojetí - integrace ve výuce

1. ročník	Matematika Geometrie
	Prvouka Péče o zdraví, zdravá výživa; Lidské tělo
	Hudební výchova Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti
2. ročník	Český jazyk a literatura Slova; Věty; Vyjadřovací schopnosti; Psaní
	Matematika Násobení do 50
	Prvouka Místo, kde žijeme; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví
	Hudební výchova Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti
	Výtvarná výchova Práce dekorativní a prostorové
	Tělesná výchova Pohybové učení
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami
3. ročník	Český jazyk a literatura Podstatná jména; Slovesa; Slova souznačná a protikladná; Abeceda; Vyjadřovací schopnosti; Psaní
	Matematika Počítání v oboru do sta; Počítání v oboru do tisíce; Rovnice; Geometrie - rýsování
	Prvouka Věci kolem nás; Člověk
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti
	Tělesná výchova Pohybové dovednosti; Pohybové učení
4. ročník	Český jazyk a literatura Vyjadřovací schopnosti; Čtení; Literární výchova
	Matematika Počítání do 10 000; Násobení a dělení; Jednotky; Slovní úlohy; Geometrie
	Přírodověda Člověk a jeho zdraví
	Hudební výchova Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti
	Výtvarná výchova Práce dekorativní a prostorové
	Tělesná výchova Pohybové dovednosti

5. ročník	Český jazyk a literatura Souvětí; Vlastní jména, názvy
	Matematika Počítání do 1 000 000; Jednotky
	Přírodověda Rozmanitost přírody; Člověk a technika; Místo, kde žijeme
	Hudební výchova Hudebně pohybové činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví; Pohybové dovednosti; Pohybové učení
6. ročník	Výtvarná výchova Subjektivní výtvarné vyjádření reality
	Tělesná výchova Atletika
7. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Výtvarná výchova Vlastní prožívání. Interakce s realitou
	Výchova ke zdraví Péče o zdraví
8. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Výchova k občanství Člověk hledá sám sebe; Činnosti lidí
	Výtvarná výchova Práce s netradičními materiály
	Výchova ke zdraví Sexuální výchova
	Tělesná výchova Atletika
	Pracovní výchova Sebepoznání
	Seminář z českého jazyka samostatný projev

9. ročník	Český jazyk a literatura
	Literární výchova
	Výtvarná výchova
	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly; Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí; Prostorová tvorba – modelování
	Pracovní výchova
	Sebepoznání
	Seminář z českého jazyka
	samostatný projev

Seberegulace a sebeorganizace - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Seminář z českého jazyka
- Výtvarná výchova
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Výtvarná výchova
- Seminář z českého jazyka
- Výtvarná výchova
- Seminář z českého jazyka
- Výtvarná výchova

Seberegulace a sebeorganizace - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Seberegulace a sebeorganizace - integrace ve výuce

1. ročník	Výtvarná výchova
	Základní techniky a činnosti; Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové
	Tělesná výchova
	Činnosti ovlivňující zdraví; Úroveň pohybových dovedností; Pohybové učení
2. ročník	Výtvarná výchova
	Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové
	Tělesná výchova
	Úroveň pohybových dovedností

3. ročník	Výtvarná výchova Práce dekorativní a prostorové
	Tělesná výchova Pohybové dovednosti; Pohybové učení
	Pracovní výchova Práce montážní a demontážní, stavebnice
4. ročník	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Výtvarné umění a životní prostředí
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví; Pohybové dovednosti
5. ročník	Přírodověda Rozmanitost přírody
	Hudební výchova Poslechové činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
6. ročník	Výchova k občanství Rok v jeho proměnách a slavnostech; Hospodářský život
	Pracovní výchova Organizace práce
7. ročník	Výchova ke zdraví Návykové látky a zdraví
8. ročník	Chemie Látky
	Výchova ke zdraví Návykové látky a zdraví
	Tělesná výchova Atletika
	Informatika Ochrana dat
9. ročník	Chemie Makromolekulární chemie
	Pracovní výchova Sebepoznání
	Německý jazyk Technika čtení

Psychohygienu - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Seminář z českého jazyka

- Výtvarná výchova
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Výtvarná výchova
- Seminář z českého jazyka
- Výtvarná výchova
- Seminář z českého jazyka
- Výtvarná výchova

Psychohygiena - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Psychohygiena - integrace ve výuce

1. ročník	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti
2. ročník	Hudební výchova Poslechové činnosti
3. ročník	Hudební výchova Poslechové činnosti Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti
4. ročník	Přírodověda Člověk a jeho zdraví Hudební výchova Poslechové činnosti
5. ročník	Přírodověda Člověk a jeho zdraví Hudební výchova Poslechové činnosti Výtvarná výchova Práce dekorativní a prostorové
6. ročník	Výchova ke zdraví Návykové látky a zdraví Pracovní výchova První pomoc a bezpečnostní předpisy
8. ročník	Cizí jazyk

	Zdraví
--	--------

Kreativita - pokrytí předmětem

- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka

Kreativita - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Kreativita - integrace ve výuce

1. ročník	Hudební výchova Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti
	Výtvarná výchova Základní techniky a činnosti; Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Výtvarné umění a životní prostředí
	Pracovní výchova Práce s papírem; Práce s drobným materiálem a přírodninami; Práce s textilem; Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou; Práce montážní a demontážní, stavebnice
2. ročník	Hudební výchova Vokální činnosti; Hudebně pohybové činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Výtvarné umění a životní prostředí
	Pracovní výchova Práce s papírem a kartonem; Práce s drobným materiálem a přírodninami; Práce s textilem; Práce s modelovací hmotou a keramickou hlinou; Práce montážní a demontážní

3. ročník	Hudební výchova Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Výtvarné umění a životní prostředí
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami, pracovní postupy; Práce s papírem a kartonem; Práce s textilem; Práce s modelovací hmotou, keramickou hlínou; Práce montážní a demontážní, stavebnice; Příprava pokrmů
4. ročník	Hudební výchova Vokální činnosti; Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Výtvarné umění a životní prostředí
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami; Práce s papírem a kartonem; Práce s modelovací hmotou, keramickou hlínou; Práce s textilem; Práce montážní a demontážní, stavebnice; Příprava pokrmů, základní vybavení kuchyně
5. ročník	Hudební výchova Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Výtvarné umění a životní prostředí
	Pracovní výchova Práce s keramickou hlínou; Práce montážní a demontážní, stavebnice; Příprava pokrmů, pravidla správného stolování
6. ročník	Dějepis Pravěk - mladší doba kamenná
	Výtvarná výchova Kresebné studie - linie, tvar, objem; Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů; Plastická a prostorová tvorba
7. ročník	Výtvarná výchova Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků; Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření
9. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Německý jazyk Technika čtení

Poznávání lidí - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka

určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

- Zelená stezka

určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

- Zelená stezka

určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Poznávání lidí - integrace ve výuce	
1. ročník	Český jazyk a literatura Písmena a hlásky; Čtení
	Prvouka Škola; Domov
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti
2. ročník	Matematika Slovní úlohy
	Prvouka Lidé kolem nás; Lidé a čas
3. ročník	Český jazyk a literatura Podstatná jména; Slova souznačná a protikladná; Abeceda
	Cizí jazyk Pozdrav
	Prvouka Věci kolem nás; Člověk
4. ročník	Český jazyk a literatura Vyjadřovací schopnosti; Čtení
	Přírodověda Člověk a jeho zdraví
	Pracovní výchova Příprava pokrmů, základní vybavení kuchyně
5. ročník	Český jazyk a literatura Souvětí
	Matematika Římské číslice
6. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Výchova k občanství Vlast; Člověk hledá společenství
	Výchova ke zdraví Osobní bezpečí

7. ročník	Český jazyk a literatura
	Literární výchova
	Výtvarná výchova
	Architektura
	Výchova ke zdraví Péče o zdraví
8. ročník	Český jazyk a literatura
	Literární výchova
	Pracovní výchova
	Sebepoznání
	Německý jazyk Pozdrav
9. ročník	Český jazyk a literatura
	Literární výchova
	Výtvarná výchova
	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly
	Seminář z českého jazyka diskuse
	Německý jazyk Tematické okruhy

Mezilidské vztahy - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Seminář z českého jazyka
- Výtvarná výchova
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Výtvarná výchova
- Seminář z českého jazyka
- Výtvarná výchova
- Seminář z českého jazyka
- Výtvarná výchova

Mezilidské vztahy - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Mezilidské vztahy - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Písmena a hlásky; Čtení
	Prvouka Domov
	Pracovní výchova Práce s papírem; Práce s textilem
2. ročník	Český jazyk a literatura Vyjadřovací schopnosti; Psaní
	Matematika Slovní úlohy; Násobení do 50
	Prvouka Lidé kolem nás; Lidé a čas
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
	Pracovní výchova Práce s textilem; Příprava pokrmů
3. ročník	Český jazyk a literatura Slova souznačná a protikladná; Vyjadřovací schopnosti
	Matematika Počítání v oboru do tisíce
	Prvouka Lidé a čas; Věci kolem nás; Člověk
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví; Pohybové učení
	Pracovní výchova Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou
4. ročník	Český jazyk a literatura Slovesa
	Hudební výchova Hudebně pohybové činnosti
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami

5. ročník	Český jazyk a literatura Souvětí; Vlastní jména, názvy
	Matematika Římské číslice
	Přírodověda Místo, kde žijeme
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
	Pracovní výchova Práce s keramickou hlinou; Práce montážní a demontážní, stavebnice; Příprava pokrmů, pravidla správného stolování
6. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Cizí jazyk Domov
	Dějepis Pravěk - starší doba kamenná
	Výchova ke zdraví Rodina; Ochrana člověka za mimořádných situací
	Tělesná výchova Atletika
	Výchova ke zdraví Návykové látky a zdraví
7. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Výchova k občanství Činnosti lidí
	Chemie Látky
	Výchova ke zdraví Sexuální výchova
8. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova; Literární výchova
	Německý jazyk
	Tematické okruhy

Komunikace - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Komunikace - integrace ve výuce	
1. ročník	Český jazyk a literatura Vyjadřovací schopnosti
	Prvouka Škola; Domov
	Hudební výchova Vokální činnosti, nácvik písní
	Pracovní výchova Práce s papírem; Práce s textilem
2. ročník	Český jazyk a literatura Věty; Vyjadřovací schopnosti; Psaní
	Prvouka Lidé a čas
	Hudební výchova Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti
	Výtvarná výchova Práce dekorativní a prostorové
	Tělesná výchova Úroveň pohybových dovedností; Pohybové učení
	Pracovní výchova Práce s papírem a kartonem; Práce s drobným materiálem a přírodninami
3. ročník	Český jazyk a literatura Ostatní slovní druhy; Abeceda; Vyjadřovací schopnosti
	Cizí jazyk Pozdrav; Rodina; Hračky; Gramatika
	Prvouka Člověk
	Pracovní výchova Práce s papírem a kartonem

4. ročník	Český jazyk a literatura Věta, souvětí; Slovo; Stavba slova; Vyjadřovací schopnosti
	Cizí jazyk Číslovky; Ovoce, zelenina; Pokoj; Gramatika
	Matematika Jednotky; Slovní úlohy
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti
	Pracovní výchova Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou
5. ročník	Český jazyk a literatura Vyjadřovací schopnosti; Slovní druhy; Přímá řeč; Souvětí
	Cizí jazyk Příroda; Oblečení; Pohled kamarádovi
	Matematika Římské číslice
	Přírodověda Místo, kde žijeme
	Hudební výchova Vokální činnosti; Hudebně pohybové činnosti
	Pracovní výchova Příprava pokrmů, pravidla správného stolování
6. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Cizí jazyk Otázky; Rodina; Domov; Můj den; Zeměpisné údaje; Gramatika
	Dějepis Pravěk - starší doba kamenná
	Výchova k občanství Člověk hledá společnost
	Hudební výchova Hudebně pohybové činnosti; Vokální činnosti
	Výtvarná výchova Subjektivní výtvarné vyjádření reality
	Tělesná výchova Atletika
7. ročník	Cizí jazyk Jídlo; Volný čas; Příroda; Popis osob; Gramatika

8. ročník	Český jazyk a literatura Jazyková výchova; Komunikační a slohová výchova
	Cizí jazyk Počasí; Budoucí čas; Gramatika
	Další cizí jazyk angličtina Části těla; Pokyny; Popis; Ovoce a zelenina; Gramatika
9. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova; Literární výchova
	Cizí jazyk Minulý čas; Osobní dopis; Přídavná jména; USA; Gramatika
	Výtvarná výchova Společná práce - komunikace
	Pracovní výchova Sebepoznání
	Seminář z českého jazyka literatura a film; diskuse
	Další cizí jazyk angličtina Pokoj; Oblečení; Domov; Můj den; Čas; Gramatika
	Německý jazyk Technika čtení

Kooperace a kompetice - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Kooperace a kompetice - integrace ve výuce

1. ročník	Tělesná výchova Pohybové učení
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami; Práce montážní a demontážní, stavebnice

2. ročník	Prvouka
	Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova
	Práce dekorativní a prostorové
	Tělesná výchova
	Úroveň pohybových dovedností
3. ročník	Pracovní výchova
	Práce s papírem a kartonem; Práce s drobným materiálem a přírodninami; Příprava pokrmů
	Hudební výchova
	Instrumentální činnosti
	Výtvarná výchova
	Práce dekorativní a prostorové
4. ročník	Tělesná výchova
	Pohybové dovednosti
	Pracovní výchova
	Práce s drobným materiálem a přírodninami, pracovní postupy
	Přírodověda
	Technika a my
5. ročník	Hudební výchova
	Vokální činnosti
	Výtvarná výchova
	Práce dekorativní a prostorové
	Tělesná výchova
	Pohybové dovednosti
6. ročník	Pracovní výchova
	Práce s textilem
	Matematika
	Zlomky
6. ročník	Výtvarná výchova
	Práce dekorativní a prostorové
	Tělesná výchova
	Pohybové dovednosti; Pohybové učení
6. ročník	Tělesná výchova
	Sportovní hry
	Pracovní výchova
	Vlastnosti materiálů

8. ročník	Výchova k občanství
	Činnosti lidí
	Výtvarná výchova Tematické práce - Vánoce, Velikonoce...Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky
	Tělesná výchova Sportovní hry
9. ročník	Chemie
	Karbohylové sloučeniny
	Seminář z českého jazyka literatura a film; diskuse

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - pokrytí předmětem

- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - integrace ve výuce

1. ročník	Prvouka
	Péče o zdraví, zdravá výživa
	Výtvarná výchova
	Výtvarné vyjádření skutečnosti
	Pracovní výchova Příprava pokrmů
2. ročník	Matematika
	Peníze
	Pracovní výchova Práce s papírem a kartonem
3. ročník	Český jazyk a literatura
	Vyjmenovaná slova; Znělé a neznělé souhlásky
	Matematika Geometrie - rýsování
4. ročník	Matematika
	Jednotky
	Výtvarná výchova
	Výtvarné vyjádření skutečnosti
	Pracovní výchova Práce s papírem a kartonem; Práce montážní a demontážní, stavebnice

5. ročník	Matematika Počítání do 1 000 000; Zlomky
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
	Pracovní výchova Práce montážní a demontážní, stavebnice
6. ročník	Matematika Geometrické útvary v rovině; Obsah čtverce a obdélníku. Povrch a objem krychle a
	Dějepis Pravěk - starší doba kamenná
	Fyzika Fyzikální veličiny; Síla a její účinky; Rovnovážná poloha a těžiště
7. ročník	Matematika Poměr a přímá úměrnost; Procenta
	Fyzika Tlaková síla a tlak
	Výchova ke zdraví Zdravá výživa
	Informatika Vyhledávání informací a komunikace
8. ročník	Matematika Kruh, kružnice.
	Fyzika Elektřina a magnetismus
	Chemie Vzduch; Chemické prvky
	Výtvarná výchova Linoryt, tisk z koláže atd.; Práce s uměleckým dílem
	Tělesná výchova Gymnastika
	Praktikum z fyziky Zkrácený zápis úlohy; Analýza úlohy; Obecné řešení úlohy; Dosazení do výrazu a výpočet hodnoty
9. ročník	Český jazyk a literatura Jazyková výchova
	Matematika Tělesa
	Výchova k občanství Činnosti lidí
	Pracovní výchova Sebepoznání
	Německý jazyk Tematické okruhy

Hodnoty, postoje, praktická etika - pokrytí předmětem

- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z českého jazyka

Hodnoty, postoje, praktická etika - integrace ve výuce

1. ročník	Pracovní výchova Práce s textilem; Práce montážní a demontážní, stavebnice
6. ročník	Výchova ke zdraví Zdravý způsob života Tělesná výchova Sportovní hry
7. ročník	Fyzika Tlaková síla a tlak
8. ročník	Chemie Vzduch; Jednoduché anorganické sloučeniny Výchova ke zdraví Sexuální výchova Tělesná výchova Sportovní hry Informatika Ochrana dat
9. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova Výtvarná výchova Práce s uměleckým dílem Pracovní výchova Sebepoznání Informatika Informační etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova

Občanská společnost a škola - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura
-----------	--------------------------

	Písmena a hlásky; Čtení
	Matematika
	Počítání do dvaceti
	Prvouka
	Škola
	Výtvarná výchova
	Výtvarné umění a životní prostředí
	Tělesná výchova
	Činnosti ovlivňující zdraví
2. ročník	Matematika
	Počítání do sta; Slovní úlohy; Peníze
	Prvouka
	Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás
	Výtvarná výchova
	Výtvarné umění a životní prostředí
	Tělesná výchova
	Činnosti ovlivňující zdraví
3. ročník	Prvouka
	Lidé a čas; Věci kolem nás
	Výtvarná výchova
	Výtvarné vyjádření skutečnosti
	Tělesná výchova
	Činnosti ovlivňující zdraví
4. ročník	Český jazyk a literatura
	Mateřský jazyk; Čtení
	Matematika
	Slovní úlohy
	Vlastivěda
	Naše vlast – země v srdci Evropy
5. ročník	Český jazyk a literatura
	Čtení; Vyjadřovací schopnosti; Vlastní jména, názvy
6. ročník	Tělesná výchova
	Gymnastika
7. ročník	Cizí jazyk
	Škola; Gramatika
8. ročník	Pracovní výchova
	Sebepoznání
9. ročník	Pracovní výchova
	Sebepoznání

Občan, občanská společnost a stát - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova

- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova

Občan, občanská společnost a stát - integrace ve výuce	
1. ročník	Matematika
	Počítání do dvaceti
	Prvouka
	Domov
2. ročník	Matematika
	Počítání do sta; Peníze
4. ročník	Český jazyk a literatura
	Mateřský jazyk
	Vlastivěda
	Naše vlast – země v srdci Evropy; ČR –demokratický stát
5. ročník	Český jazyk a literatura
	Čtení; Vlastní jména, názvy
	Přírodověda
	Místo, kde žijeme
	Vlastivěda
6. ročník	Evropa – světa díl, kde leží naše vlast; Kapitoly z našich dějin
	Dějepis
	Řecko
	Výchova k občanství
	Naše obec, náš region, náš kraj
7. ročník	Výchova ke zdraví
	Rodina
	Dějepis
8. ročník	Středověk - raný středověk
	Pracovní výchova
	Sebepoznání
9. ročník	Dějepis
	Moderní doba; Dějiny od poloviny 20. století
	Chemie
	Uhlovodíky
	Pracovní výchova
	Sebepoznání

Formy participace občanů v politickém životě - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova

- Výtvarná výchova

Formy participace občanů v politickém životě - integrace ve výuce	
4. ročník	Vlastivěda ČR –demokratický stát
5. ročník	Vlastivěda Kapitoly z našich dějin
8. ročník	Dějepis Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol.
	Zeměpis Česká republika
9. ročník	Dějepis Moderní doba; Dějiny od poloviny 20. století
	Výchova k občanství Státní správa a samospráva

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - pokrytí projektem
--

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - integrace ve výuce	
4. ročník	Vlastivěda ČR –demokratický stát
5. ročník	Vlastivěda Evropa – světadíl, kde leží naše vlast; Kapitoly z našich dějin
6. ročník	Dějepis Řecko
	Výtvarná výchova Subjektivní vyjádření fantastických představ.
7. ročník	Výchova k občanství Právo a spravedlnost
8. ročník	Zeměpis Česká republika

9. ročník	Dějepis
	Moderní doba; Dějiny od poloviny 20. století
	Výchova k občanství
	Právní základy státu
	Zeměpis
	Geopolitický vývoj

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Evropa a svět nás zajímá - integrace ve výuce

2. ročník	Český jazyk a literatura Čtení
3. ročník	Cizí jazyk Pozdrav; Zvířata
	Hudební výchova Vokální činnosti
4. ročník	Český jazyk a literatura Podstatná jména
	Cizí jazyk Číslovky
	Vlastivěda Naše vlast – země v srdci Evropy
	Tělesná výchova Pohybové učení
	Pracovní výchova Příprava pokrmů, základní vybavení kuchyně

5. ročník	Český jazyk a literatura Vlastní jména, názvy
	Cizí jazyk
	Příroda
	Vlastivěda
	Evropa – světadíl, kde leží naše vlast
	Hudební výchova
	Vokální činnosti
	Tělesná výchova
	Pohybové učení
6. ročník	Pracovní výchova
	Příprava pokrmů, pravidla správného stolování
7. ročník	Český jazyk a literatura
	Komunikační a slohová výchova
	Cizí jazyk
8. ročník	Otázky; Zeměpisné údaje
	Český jazyk a literatura
	Literární výchova
	Cizí jazyk
	Jídlo; Irsko
	Výtvarná výchova
	Práce s uměleckým dílem
	Cizí jazyk
	Počasí; Město; Austrálie
	Dějepis
	Novověk od konce 18. stol. do r. 1914
	Fyzika
	Elektřina a magnetismus; Jaderná energie
	Chemie
	Voda; Vzduch
	Výtvarná výchova
	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce...Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky

9. ročník	Cizí jazyk Minulý čas; USA
	Dějepis Dějiny od poloviny 20. století
	Fyzika Teplo a skupenství látek
	Chemie Energie; Uhlovodíky; Chemie v životě člověka
	Zeměpis Geopolitický vývoj
	Další cizí jazyk angličtina Zeměpisné údaje

Objevujeme Evropu a svět - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova

Objevujeme Evropu a svět - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Objevujeme Evropu a svět - integrace ve výuce

3. ročník	Pracovní výchova Příprava pokrmů
4. ročník	Cizí jazyk Volný čas; Gramatika
	Vlastivěda Naše vlast – země v srdci Evropy

5. ročník	Český jazyk a literatura Vlastní jména, názvy
	Cizí jazyk Pohled kamarádovi
	Informatika Vyhledávání informací
	Vlastivěda Evropa – světadíl, kde leží naše vlast
6. ročník	Cizí jazyk Velká Británie
	Dějepis Řím
	Zeměpis Geografická kartografie a topografie
	Hudební výchova Poslechové činnosti
7. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Cizí jazyk Jídlo; Irsko
	Dějepis Středověk - pozdní období
	Hudební výchova Poslechové činnosti
8. ročník	Cizí jazyk Počasí; Austrálie
	Matematika Slovní úlohy řešené pomocí rovnic; Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů.
	Hudební výchova Poslechové činnosti
	Praktikum z fyziky Pravoúhlý souřadnicový systém, správné čtení grafů

9. ročník	Cizí jazyk
	Minulý čas
	Fyzika
	Teplo a skupenství látek; Vesmír
	Přírodopis
	Zkoumání přírody
	Zeměpis
	Globalizace světa; Lidská populace
	Hudební výchova
	Poslechové činnosti
	Seminář z matematiky
	Lineární rovnice

Jsmo Evropané - pokrytí projektem

- Nový projekt
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Jsmo Evropané - integrace ve výuce

2. ročník	Pracovní výchova Příprava pokrmů
5. ročník	Přírodověda
	Místo, kde žijeme
	Vlastivěda Evropa – světadíl, kde leží naše vlast
6. ročník	Výtvarná výchova Nauka o perspektivě; Lidská figura. Tvarová a barevná kompozice
7. ročník	Dějepis
	Středověk - raný středověk; Středověk - vrcholné období
	Výtvarná výchova Architektura

8. ročník	Dějepis Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol.
	Fyzika Energie
	Zeměpis Evropa; Česká republika
	Výtvarná výchova Práce s uměleckým dílem
9. ročník	Dějepis Moderní doba
	Výtvarná výchova Práce s uměleckým dílem
	Pracovní výchova Sebepoznání
	Další cizí jazyk angličtina Zeměpisné údaje
	Německý jazyk Tematické okruhy

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní difference - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova

Kulturní difference - integrace ve výuce

1. ročník	Prvouka Škola
	Hudební výchova Vokální činnosti, nácvik písní
2. ročník	Český jazyk a literatura Vyjadřovací schopnosti
	Prvouka Člověk a jeho zdraví
	Hudební výchova Instrumentální činnosti
	Pracovní výchova Práce s textilem; Příprava pokrmů

3. ročník	Český jazyk a literatura Čtení
	Pracovní výchova Práce s textilem
4. ročník	Český jazyk a literatura Mateřský jazyk; Vyjadřovací schopnosti
	Vlastivěda Kapitoly z našich nejstarších dějin; Báje, mýty, pověsti
	Tělesná výchova Pohybové učení
	Pracovní výchova Práce s textilem
5. ročník	Český jazyk a literatura Čtení
	Vlastivěda Evropa – světadíl, kde leží naše vlast
	Výtvarná výchova Výtvarné umění a životní prostředí
	Tělesná výchova Pohybové učení
6. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Cizí jazyk Nakupování; Velká Británie; Gramatika
	Dějepis Řecko
	Výchova k občanství Kultura; Člověk hledá společenství
	Zeměpis Společenské a hospodářské prostředí
	Hudební výchova Instrumentální činnosti
7. ročník	Cizí jazyk Popis osob; Irsko
	Dějepis Středověk - vrcholné období
	Zeměpis Makroregiony světa; Afrika; Atlantik, Amerika; Indický oceán, Oceánie, Austrálie; Asie, regiony
	Hudební výchova Instrumentální činnosti a pohybové činnosti

8. ročník	Cizí jazyk
	Austrálie
	Zeměpis
	Evropa
	Hudební výchova Instrumentální činnosti a pohybové činnosti
9. ročník	Cizí jazyk
	Volný čas; USA
	Zeměpis
	Lidská populace; Geopolitický vývoj
	Hudební výchova Instrumentální a pohybové činnosti
	Další cizí jazyk angličtina Zeměpisné údaje

Lidské vztahy - integrace ve výuce	
1. ročník	Český jazyk a literatura
	Vyjadřovací schopnosti
	Prvouka
	Péče o zdraví, zdravá výživa
	Výtvarná výchova
	Práce dekorativní a prostorové
2. ročník	Pracovní výchova
	Práce s drobným materiálem a přírodními
	Český jazyk a literatura
	Čtení; Věty; Psaní
	Matematika
	Násobení do 50
	Prvouka
	Lidé kolem nás; Lidé a čas; Člověk a jeho zdraví
	Hudební výchova
	Vokální činnosti
	Výtvarná výchova
	Práce dekorativní a prostorové
	Tělesná výchova
	Činnosti ovlivňující zdraví; Pohybové učení
	Pracovní výchova
	Práce montážní a demontážní

3. ročník	Český jazyk a literatura Čtení; Abeceda
	Prvouka Věci kolem nás; Člověk
	Hudební výchova Vokální činnosti
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví; Pohybové učení
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami, pracovní postupy; Práce s modelovací hmotou, keramickou hlínou
4. ročník	Český jazyk a literatura Mateřský jazyk; Slovo; Slovesa; Vyjadřovací schopnosti
	Matematika Násobení a dělení
	Přírodověda Rozmanitost přírody
	Vlastivěda Všude žijí lidé; Báje, mýty, pověsti
	Hudební výchova Vokální činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné umění a životní prostředí
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví; Pohybové dovednosti
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami; Práce s textilem
5. ročník	Český jazyk a literatura Vyjadřovací schopnosti
	Přírodověda Člověk a technika; Místo, kde žijeme
	Hudební výchova Vokální činnosti
	Tělesná výchova Pohybové dovednosti
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami
6. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Zeměpis Společenské a hospodářské prostředí

7. ročník	Cizí jazyk
	Jídlo; Škola
	Zeměpis
	Makroregiony světa; Afrika; Asie, regiony
	Výchova ke zdraví Péče o zdraví
8. ročník	Cizí jazyk
	Počasí
	Dějepis
	Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol.; Novověk od konce 18. stol. do r. 1914
	Výchova k občanství
	Rodina
	Výtvarná výchova
	Objemové vyjádření námětu barvami
	Další cizí jazyk angličtina
9. ročník	Rodina; Volný čas
	Německý jazyk
	1. a 4. pád
	Český jazyk a literatura
	Literární výchova
	Cizí jazyk
	Minulý čas
	Dějepis
	Moderní doba; Dějiny od poloviny 20. století
	Pracovní výchova
	Sebepoznání
	Další cizí jazyk angličtina
	Domov; Můj den

Etnický původ - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova

Etnický původ - integrace ve výuce

1. ročník	Prvouka Lidské tělo
2. ročník	Matematika Slovní úlohy
3. ročník	Pracovní výchova Příprava pokrmů

4. ročník	Vlastivěda Kapitoly z našich nejstarších dějin; Báje, mýty, pověsti
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami; Práce s textilem
5. ročník	Vlastivěda Kapitoly z našich dějin
	Hudební výchova Vokální činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné umění a životní prostředí
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami; Práce s textilem
6. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Zeměpis Společenské a hospodářské prostředí
7. ročník	Zeměpis Makroregiony světa
8. ročník	Dějepis Novověk od konce 18. stol. do r. 1914
	Výchova k občanství Člověk hledá sám sebe; Rodina; Národ
	Německý jazyk 1. a 4. pád
9. ročník	Dějepis Moderní doba
	Zeměpis Lidská populace

Podpora multikulturality - integrace ve výuce

1. ročník	Hudební výchova Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti
	Pracovní výchova Práce s textilem; Příprava pokrmů
2. ročník	Hudební výchova Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové
	Pracovní výchova Příprava pokrmů
3. ročník	Cizí jazyk

	Pozdrav; Pokyny; Hračky; Gramatika
	Hudební výchova Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti
4. ročník	Cizí jazyk Číslovky; Gramatika
	Vlastivěda Všude žijí lidé
	Hudební výchova Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Výtvarné umění a životní prostředí
	Pracovní výchova Příprava pokrmů, základní vybavení kuchyně
5. ročník	Český jazyk a literatura Vyjadřovací schopnosti; Skladba
	Cizí jazyk Příroda; Oblečení
	Hudební výchova Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové
	Pracovní výchova Práce s textilem
6. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Cizí jazyk Otázky; Můj den; Gramatika
	Zeměpis Společenské a hospodářské prostředí
	Hudební výchova Vokální činnosti

7. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Cizí jazyk Jídlo; Irsko
	Zeměpis Makroregiony světa
	Hudební výchova Vokální činnosti
	Výtvarná výchova Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků; Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce - Vánoce, Velikonoce, svatba
8. ročník	Cizí jazyk Počasí; Město; Austrálie
	Výchova k občanství Člověk hledá sám sebe; Národ
	Zeměpis Evropa
	Hudební výchova Instrumentální činnosti a pohybové činnosti; Vokální činnosti
	Výtvarná výchova Tematické práce - Vánoce, Velikonoce...Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky
	Další cizí jazyk angličtina Naše třída
9. ročník	Cizí jazyk Minulý čas; Volný čas; Povolání; USA
	Dějepis Moderní doba; Dějiny od poloviny 20. století
	Zeměpis Geopolitický vývoj
	Hudební výchova Vokální činnosti
	Další cizí jazyk angličtina Pokoj; Domov; Zeměpisné údaje

Princip sociálního smíru a solidarity - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova

Princip sociálního smíru a solidarity - integrace ve výuce

4. ročník	Vlastivěda Všude žijí lidé
5. ročník	Vlastivěda Evropa – světadíl, kde leží naše vlast; Kapitoly z našich dějin
6. ročník	Zeměpis Společenské a hospodářské prostředí
7. ročník	Zeměpis Makroregiony světa; Atlantik, Amerika; Indický oceán, Oceánie, Austrálie; Asie, regiony Výchova ke zdraví Osobní bezpečí
8. ročník	Výchova k občanství Rodina; Národ
9. ročník	Zeměpis Geopolitický vývoj

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Ekosystémy - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Krajina kolem nás Pracovní výchova Pěstitecké práce, pěstování rostlin a semen
4. ročník	Přírodověda Rozmanitost přírody
5. ročník	Přírodověda Rozmanitost přírody

6. ročník	Fyzika
	Látka a těleso
	Přírodopis
	Voda a její okolí
	Zeměpis
	Přírodní složky a oblasti Země
7. ročník	Výtvarná výchova
	Přírodní motivy, člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události
	Cizí jazyk
	Příroda
	Fyzika
	Tlaková síla a tlak
8. ročník	Zeměpis
	Atlantik, Amerika
	Matematika
	Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů.
	Chemie
	Kyseliny
9. ročník	Další cizí jazyk angličtina
	Zvířata
	Německý jazyk
	Zvířata
	Chemie
	Chemie v životě člověka
	Výtvarná výchova
	Společná práce - komunikace

Základní podmínky života - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova

Základní podmínky života - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Základní podmínky života - integrace ve výuce	
1. ročník	Prvouka Lidské tělo
2. ročník	Prvouka Člověk a jeho zdraví Pracovní výchova Pěstitelské práce
3. ročník	Prvouka Krajina kolem nás; Člověk; Rostliny
4. ročník	Přírodověda Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví Pracovní výchova Pěstitelské činnosti, setí a sázení
5. ročník	Přírodověda Člověk a jeho zdraví Pracovní výchova Pěstitelské činnosti, pomůcky a nástroje; Příprava pokrmů, pravidla správného stolování
6. ročník	Dějepis Pravěk - starší doba kamenná Fyzika Látka a těleso
7. ročník	Přírodopis Buňka, jednobuněční a mnohobuněční
8. ročník	Chemie Voda; Vzduch; Chemické sloučeniny Německý jazyk Části těla
9. ročník	Chemie Uhlovodíky; Makromolekulární chemie

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - integrace ve výuce

1. ročník	Výtvarná výchova
-----------	------------------

	Výtvarné umění a životní prostředí
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami; Práce s textilem; Pěstitelské práce
2. ročník	Výtvarná výchova Výtvarné umění a životní prostředí
	Pracovní výchova Práce s papírem a kartonem; Práce s drobným materiálem a přírodninami; Práce s textilem; Práce s modelovací hmotou a keramickou hlinou; Pěstitelské práce; Příprava pokrmů
3. ročník	Prvouka Krajina kolem nás; Živočichové
	Výtvarná výchova Výtvarné umění a životní prostředí
	Tělesná výchova Pohybové dovednosti
	Pracovní výchova Práce s papírem a kartonem; Pěstitelské práce, pěstování rostlin a semen
4. ročník	Přírodověda Rozmanitost přírody; Technika a my
	Vlastivěda Všude žijí lidé
	Výtvarná výchova Výtvarné umění a životní prostředí
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
	Pracovní výchova Práce s papírem a kartonem; Pěstitelské činnosti, setí a sázení
5. ročník	Přírodověda Rozmanitost přírody; Člověk a technika; Místo, kde žijeme
	Výtvarná výchova Výtvarné umění a životní prostředí
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
	Pracovní výchova Pěstitelské činnosti, pomůcky a nástroje

6. ročník	Fyzika Látka a těleso; Síla a její účinky
	Zeměpis Společenské a hospodářské prostředí
	Výtvarná výchova Plastická a prostorová tvorba
	Výchova ke zdraví Ochrana člověka za mimořádných situací
7. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Matematika Procenta
	Výchova k občanství Člověk hledá svůj svět
	Fyzika Tlaková síla a tlak
	Přírodopis Organismy provázející člověka; Živočichové a prostředí
	Zeměpis Atlantik, Amerika; Indický oceán, Oceánie, Austrálie; Asie, regiony
	Výtvarná výchova Barevné vyjádření. Byzantské, arabské umění
	Výchova ke zdraví Pohybové aktivity a zdraví
	Pracovní výchova Bezpečnost práce; Elektrické a plynové spotřebiče
8. ročník	Dějepis Novověk od konce 18. stol. do r. 1914
	Chemie Směsi; Jednoduché anorganické sloučeniny; Soli
	Zeměpis Česká republika
	Výtvarná výchova Práce s netradičními materiály

9. ročník	Dějepis Moderní doba; Dějiny od poloviny 20. století
	Fyzika Akustika
	Chemie Redox reakce; Chemie v životě člověka
	Zeměpis Lidská činnost
	Pracovní výchova Sebepoznání
	Praktikum z fyziky Kalorimetrická rovnice.

Vztah člověka k prostředí - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Vztah člověka k prostředí - integrace ve výuce

1. ročník	Matematika Počítání do dvaceti
	Prvouka Péče o zdraví, zdravá výživa
	Výtvarná výchova Výtvarné umění a životní prostředí
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami; Pěstitelské práce
2. ročník	Matematika Počítání do sta
	Prvouka Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova Výtvarné umění a životní prostředí
	Pracovní výchova Práce s modelovací hmotou a keramickou hlinou; Pěstitelské práce

3. ročník	Prvouka Krajina kolem nás; Věci kolem nás; Živočichové; Rostliny
	Výtvarná výchova Výtvarné umění a životní prostředí
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami, pracovní postupy; Pěstitelské práce, pěstování rostlin a semen
4. ročník	Český jazyk a literatura Vyjadřovací schopnosti
	Matematika Počítání do 10 000
	Přírodověda Rozmanitost přírody
	Vlastivěda Všude žijí lidé
	Pracovní výchova Práce s papírem a kartonem
5. ročník	Matematika Počítání do 1 000 000
	Přírodověda Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví
	Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami; Práce s papírem a kartonem
6. ročník	Dějepis Pravěk - starší doba kamenná; Doba kovů; Starověk - oblasti jednotlivých civilizací
	Fyzika Látka a těleso
	Přírodopis Poznáváme přírodu; Příroda našeho okolí
	Zeměpis Přírodní složky a oblasti Země
7. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Fyzika Světelné jevy
	Přírodopis Živočichové a prostředí
	Zeměpis Atlantik, Amerika
	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu
	Pracovní výchova Bezpečnost práce; Elektrické a plynové spotřebiče

8. ročník	Dějepis Novověk od konce 18. stol. do r. 1914
	Chemie Směsi; Voda; Jednoduché anorganické sloučeniny
	Zeměpis Česká republika
	Výtvarná výchova Objemové vyjádření námětu barvami
	Tělesná výchova Turistika a pobyt v přírodě
	Praktikum z fyziky Vztah mezi dráhou, časem a rychlostí; Definice elektrického proudu.
	Německý jazyk Zvířata
	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Dějepis Moderní doba; Dějiny od poloviny 20. století
9. ročník	Fyzika Teplo a skupenství látek
	Chemie Energie
	Výtvarná výchova Techniky kresby. Uspořádání objektů do celků v ploše; Práce v plenéru. Krajinomalba
	Další cizí jazyk angličtina
	Příroda

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Fyzika
- Výtvarná výchova
- Fyzika
- Fyzika
- Výtvarná výchova
- Fyzika
- Výtvarná výchova
- Fyzika
- Výtvarná výchova

Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení - integrace ve výuce	
2. ročník	Prvouka
	Místo, kde žijeme
	Výtvarná výchova
	Výtvarné umění a životní prostředí
3. ročník	Tělesná výchova
	Pohybové učení
	Český jazyk a literatura
4. ročník	Čtení
	Prvouka
	Živočichové; Rostliny
5. ročník	Český jazyk a literatura
	Mateřský jazyk; Vyjadřovací schopnosti; Čtení; Literární výchova
	Přírodověda
	Člověk a jeho zdraví
	Vlastivěda
	Kapitoly z našich nejstarších dějin; Báje, mýty, pověsti
	Tělesná výchova
6. ročník	Pohybové učení
	Český jazyk a literatura
	Přímá řeč
	Informatika
	Vyhledávání informací
	Přírodověda
	Rozmanitost přírody
	Vlastivěda
	Evropa – světadíl, kde leží naše vlast; Kapitoly z našich dějin
	Hudební výchova
7. ročník	Vokální činnosti; Poslechové činnosti
	Tělesná výchova
	Pohybové učení

6. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Informatika Vyhledávání informací a komunikace
	Zeměpis Přírodní obraz Země
	Tělesná výchova Sportovní hry
7. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
8. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Chemie Voda; Atom
	Tělesná výchova Sportovní hry
	Pracovní výchova Sebepoznání
	Seminář z českého jazyka informace; referát na dané téma
	Informatika Zpracování a využití informací
9. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Dějepis Dějiny od poloviny 20. století
	Chemie Energie
	Zeměpis Geopolitický vývoj
	Seminář z českého jazyka informace; referát o literárním díle; literatura a film
	Německý jazyk Technika čtení

Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova
- Výtvarná výchova

Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality - pokrytí projektem

- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9
- Zelená stezka
určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality - integrace ve výuce	
4. ročník	Vlastivěda Všude žijí lidé
6. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova Tělesná výchova Sportovní hry
7. ročník	Informatika Zpracování a využití informací
8. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova Výchova ke zdraví Osobnostní a sociální rozvoj Tělesná výchova Sportovní hry Pracovní výchova Sebepoznání Seminář z českého jazyka informace Informatika Zpracování a využití informací
9. ročník	Dějepis Moderní doba Chemie Uhlovodíky Seminář z českého jazyka informace Seminář z matematiky Statistika

Stavba mediálních sdělení - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Fyzika
- Výtvarná výchova

- Fyzika
- Fyzika
- Výtvarná výchova
- Fyzika
- Výtvarná výchova
- Fyzika
- Výtvarná výchova

Stavba mediálních sdělení - integrace ve výuce	
5. ročník	Výtvarná výchova Výtvarné umění a životní prostředí
6. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
8. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Seminář z českého jazyka informace
9. ročník	Seminář z českého jazyka informace

Vnímání autora mediálních sdělení - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Fyzika
- Výtvarná výchova
- Fyzika
- Fyzika
- Výtvarná výchova
- Fyzika
- Výtvarná výchova
- Fyzika
- Výtvarná výchova

Vnímání autora mediálních sdělení - integrace ve výuce	
4. ročník	Český jazyk a literatura
	Literární výchova
	Hudební výchova Poslechové činnosti
5. ročník	Hudební výchova Poslechové činnosti
6. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
8. ročník	Seminář z českého jazyka informace; literatura a film
9. ročník	Seminář z českého jazyka

	informace
--	-----------

Fungování a vliv médií ve společnosti - pokrytí předmětem

- Fyzika
- Fyzika
- Fyzika
- Fyzika
- Fyzika

Fungování a vliv médií ve společnosti - integrace ve výuce

1. ročník	Pracovní výchova Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou
3. ročník	Tělesná výchova Pohybové učení Pracovní výchova Práce s textilem
5. ročník	Český jazyk a literatura Čtení
6. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova Výtvarná výchova Dekorační práce. Písmo a užitá grafika
7. ročník	Fyzika Vlastnosti látek
8. ročník	Fyzika Eletřina a magnetismus Výtvarná výchova Práce s internetem Pracovní výchova Sebepoznání Seminář z českého jazyka informace
9. ročník	Dějepis Moderní doba; Dějiny od poloviny 20. století Chemie Makromolekulární chemie Seminář z českého jazyka informace Německý jazyk Tematické okruhy

Tvorba mediálního sdělení - pokrytí předmětem

- Fyzika

- Fyzika
- Fyzika
- Fyzika
- Fyzika

Tvorba mediálního sdělení - integrace ve výuce	
4. ročník	Český jazyk a literatura Mateřský jazyk
5. ročník	Český jazyk a literatura Čtení Vlastivěda Evropa – světadíl, kde leží naše vlast
6. ročník	Výtvarná výchova Třetí prostor budovaný liniemi. Práce s www stránkami
7. ročník	Fyzika Vlastnosti látek Výtvarná výchova Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce - Vánoce, Velikonoce, svatba
8. ročník	Seminář z českého jazyka informace; literatura a film
9. ročník	Seminář z českého jazyka informace Informatika Vyhledávání informací a komunikace

Práce v realizačním týmu - pokrytí předmětem

- Fyzika
- Fyzika
- Fyzika
- Fyzika
- Fyzika

Práce v realizačním týmu - integrace ve výuce	
1. ročník	Pracovní výchova Příprava pokrmů
3. ročník	Pracovní výchova Práce montážní a demontážní, stavebnice
5. ročník	Vlastivěda Evropa – světadíl, kde leží naše vlast Pracovní výchova Práce s drobným materiálem a přírodninami
8. ročník	Seminář z českého jazyka

	informace; diskuse
	Německý jazyk
	Části těla
9. ročník	Seminář z českého jazyka informace; literatura a film

3. UČEBNÍ PLÁN

3.1. CELKOVÝ

PŘÍPRAVNÝ STUPEŇ

Vzdělávací oblasti (obory)

SVP

RVP

1. STUPEŇ

Vzdělávací oblasti (obory)	SVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	44+4	47.0
Český jazyk a literatura	35+4	38.0
Cizí jazyk	9	9.0
Matematika a její aplikace	20+6	22.0
Matematika	20+6	0.0
Informační a komunikační technologie	1	1.0
Informatika	1	0.0
Člověk a jeho svět	12+4	12.0
Prvouka	6+2	0.0
Přírodověda	4	X
Vlastivěda	2+2	X
Umění a kultura	12	12.0
Hudební výchova	5	0.0
Výtvarná výchova	7	0.0
Člověk a zdraví	10	10.0
Tělesná výchova	10	10.0
Člověk a svět práce	5	5.0
Pracovní výchova	5	0.0

2. STUPEŇ

Vzdělávací oblasti (obory)	SVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	27+3	28.0
Český jazyk a literatura	15+3	16.0
Cizí jazyk	12	12.0
Matematika a její aplikace	15+2	16.0
Matematika	15+2	0.0
Informační a komunikační technologie	1	1.0
Informatika	1	0.0
Člověk a společnost	11+1	12.0
Dějepis	7+1	0.0
Výchova k občanství	4	0.0
Člověk a příroda	21+4	22.0
Fyzika	6+1	0.0
Chemie	4	0.0
Přírodopis	5+2	0.0
Zeměpis	6+1	0.0
Umění a kultura	10	10.0
Hudební výchova	4	0.0
Výtvarná výchova	6	0.0
Člověk a zdraví	10+1	11.0
Výchova ke zdraví	2+1	0.0
Tělesná výchova	8	0.0
Člověk a svět práce	3+1	4.0
Pracovní výchova	3+1	0.0
Volitelné předměty	12+10	X
Seminář z českého jazyka	2	X
Praktikum z fyziky	4	X
Další cizí jazyk angličtina	6	X
Informatika	0+6	X
Seminář z matematiky	0+4	X
Doplňující vzdělávací obory	0+6	0.0
Německý jazyk	0+6	0.0

3.2. ROČNÍKOVÝ

Poznámky k učebnímu plánu 1. a 2. stupně

Průřezová témata byla integrována do předmětů. Některá z nich se realizují i formou projektů. Na 1. st. je to projekt Žijeme zdravě na 2. st. je to projekt Zelená stezka

Zařazení disponibilních hodin:

1. st.: Český jazyk a literatura (1), Matematika (4), Prvouka (2), Vlastivěda (2)
 2. st. : Český jazyk a literatura (2), Matematika (1), Fyzika (1), Přírodopis (1), Zeměpis (1), Volitelné předměty (6), Další cizí jazyk (6)

Volitelné předměty pro žáky 7. – 9. ročníku:

Škola zvolila pouze vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie, a to vždy 2 hodiny týdně (z disponibilní časové dotace).

Volitelné předměty s časovou dotací 3 hod. pro žáky 8. – 9. ročníku:

Aktuální nabídka na další školní rok je zveřejněna vždy nejpozději v červnu, formou návratky pro rodiče. Žáci 8. ročníku si vybírají Další cizí jazyk v časové dotaci 3 hodiny nebo některou kombinaci předmětů Seminář z českého jazyka, Seminář z matematiky a Praktikum z fyziky v časové dotaci 2 + 1 hodina. (Uvedené počty hodin jsou z disponibilní časové dotace). Na škole se bude vyučovat varianta s vyšším zájmem. Žáci 9. ročníku pokračují s vybranou variantou i v 9. třídě.

PŘÍPRAVNÝ STUPEŇ

Vzdělávací oblasti (obory)	0	SVP	RVP
CELKEM ZÁKLADNÍ	0	0	0.0
CELKEM DISPONIBILNÍ	0	0	0.0
CELKEM V ROČNÍKU	0	0	0.0

N - nepovinný; * - volitelný bez skupiny

1. STUPEŇ							
Vzdělávací oblasti (obory)	1	2	3	4	5	SVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						44+4	47.0
Český jazyk a literatura	7+1	7+1	7+1	7+1	7	35+4	38.0
Cizí jazyk	X	X	3	3	3	9	9.0
Matematika a její aplikace						20+6	22.0
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+2	20+6	0.0
Informační a komunikační technologie						1	1.0
Informatika	X	X	X	X	1	1	0.0
Člověk a jeho svět						12+4	12.0
Prvouka	2	2	2+2	X	X	6+2	0.0
Přírodověda	X	X	X	2	2	4	X
Vlastivěda	X	X	X	1+1	1+1	2+2	X
Umění a kultura						12	12.0
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0.0
Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7	0.0
Člověk a zdraví						10	10.0
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10.0
Člověk a svět práce						5	5.0
Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	0.0
CELKEM ZÁKLADNÍ	19	19	21	22	23	104	109.0
CELKEM DISPONIBILNÍ	2	2	4	3	3	14	9.0
CELKEM V ROČNÍKU	21	21	25	25	26	118	118.0

N - nepovinný; * - volitelný bez skupiny

2. STUPEŇ

Vzdělávací oblasti (obory)	6	7	8	9	SVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					27+3	28.0
Český jazyk a literatura	4+1	4	3+1	4+1	15+3	16.0
Cizí jazyk	3	3	3	3	12	12.0
Matematika a její aplikace					15+2	16.0
Matematika	4	4	3+1	4+1	15+2	0.0
Informační a komunikační technologie					1	1.0
Informatika	1	X	X	X	1	0.0
Člověk a společnost					11+1	12.0
Dějepis	2	2+1	1	2	7+1	0.0
Výchova k občanství	1	1	1	1	4	0.0
Člověk a příroda					21+4	22.0
Fyzika	2	2	1	1+1	6+1	0.0
Chemie	X	X	2	2	4	0.0
Přírodopis	1+1	2	1+1	1	5+2	0.0
Zeměpis	1+1	2	2	1	6+1	0.0
Umění a kultura					10	10.0
Hudební výchova	1	1	1	1	4	0.0
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	0.0
Člověk a zdraví					10+1	11.0
Výchova ke zdraví	1	1	0+1	X	2+1	0.0
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0.0
Člověk a svět práce					3+1	4.0
Pracovní výchova	0+1	1	1	1	3+1	0.0
Volitelné předměty					12+10	X
Seminář z českého jazyka	X	X	1*	1*	2	X
Praktikum z fyziky	X	X	2*	2*	4	X
Další cizí jazyk angličtina	X	X	3*	3*	6	X
Informatika	X	0+2*	0+2*	0+2*	0+6	X
Seminář z matematiky	X	X	0+2*	0+2*	0+4	X
Doplňující vzdělávací obory					0+6	0.0
Německý jazyk	X	X	0+3*	0+3*	0+6	0.0
CELKEM ZÁKLADNÍ	25	27	28	30	110	104.0
CELKEM DISPONIBILNÍ	4	3	11	10	28	18.0
CELKEM V ROČNÍKU	29	30	39	40	138	122.0

N - nepovinný; * - volitelný bez skupiny

4. UČEBNÍ OSNOVY

4.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické)

a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a realit zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

4.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 1.- 4. ročníku 8 hodin týdně

v 5. ročníku 7 hodin týdně

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat : VDO, EGS,MV, MKV, OSV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení

Žák:

- stále se zdokonaluje ve čtení a psaní
- získává další informace potřebné k práci
- zdokonaluje se v pravopisu
- aktivně se zapojuje se do vyučovacího procesu

Učitel:

- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- motivuje žáky k aktivní práci

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- navrhuje různá řešení problémů, dokončuje úkoly a zdůvodňuje své závěry

- aktivně spolupracuje s ostatními

Učitel:

- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

Žák:

- naslouchá druhým a respektuje je
- obhajuje své názory a vhodně argumentuje
- zamýšlí se nad názory druhých
- když něčemu nerozumí, zeptá se

Učitel:

- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- společně se žáky utváří pravidla komunikace ve třídě
- vede žáky ke sdělování vlastních pocitů

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje ve skupinách, spolupracuje i při řešení problémů
- prezentuje své myšlenky a respektuje názory druhých

Učitel:

- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- vede žáky k sociálnímu cítění
- spoluvytváří příjemné klima v dětském kolektivu

Kompetence občanské

Žák:

- vyslechne názor druhých, zdržuje se odsuzujících komentářů, neposmívá se
- zvládá komunikaci i ve vyhraněných situacích
- svým chováním neomezuje ostatní a nepoškozuje prostředí
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

Učitel:

- učitel využívá literatury k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- připomíná žákům pravidla soužití
- společně se žáky navrhuje řešení konfliktních situací a učí je, jak je zvládat
- společně se žáky sleduje a vybírá kulturní akce, zvažuje jejich kvalitu

Kompetence pracovní

Žák:

- rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol a umí ho ocenit
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnosti
- chrání své zdraví a dodržuje pravidla bezpečnosti

Učitel:

- vede žáky k organizování a plánování učení
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 6.- 9. ročníku 4 hodiny týdně - základní; v 6. ročníku a v 9. ročníku navíc 1 hodina týdně - disponibilní.

Ovládnutí mateřského jazyka je základem pro vzdělávání ve všech ostatních oborech, je nezbytné pro vzájemnou komunikaci a tím také pro výchovně vzdělávací proces ve škole. Proto předmět zaujímá stěžejní postavení, je nejen předmětem poznávání, ale i nástrojem získávání většiny informací.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek:

- komunikační a slohová výchova
- jazyková výchova
- literární výchova

Komunikační a slohová výchova učí žáka vnímat a chápat psaná i mluvená sdělení, číst s porozuměním, tvořit vlastní psaná i mluvená sdělení na odpovídající úrovni, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících také hodnotit formální stránku textu a jeho stavbu.

Jazyková výchova dává žákovi vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka, seznamuje ho s jeho dalšími vrstvami, vede k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného vyjadřování.

Literární výchova ukazuje žákovi prostřednictvím četby základní literární druhy, učí jej vnímat jejich specifické znaky, nalézat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle, rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Žák rozvíjí základní čtenářské návyky získané na 1. stupni i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům zprostředkovaným literárním dílem, které mohou pozitivně ovlivnit postoje, hodnotovou orientaci žáka a obohatit jeho duchovní život.

Cíle výuky českého jazyka a literatury

- chápání jazyka jako historického jevu, který se neustále vyvíjí a je třeba se mu neustále učit a zdokonalovat se v jeho ovládnutí
- rozvíjení kladného vztahu k mateřskému jazyku
- zvládnutí pravidel komunikace
- dovednost samostatně získávat informace z různých pramenů
- schopnost kultivovaného vystupování na veřejnosti
- rozvoj kladného vztahu k literatuře a dalším druhům umění

- rozvoj emocionálního a estetického vnímání
- schopnost prožívání slovesných děl

Při osvojování jazyka pracují žáci s Pravidly českého jazyka, Slovníkem spisovného jazyka českého nebo Slovníkem spisovné češtiny, s Etymologickým slovníkem, Slovníkem neologismů, Stručnou mluvnici českou a s těmito příručkami v internetové podobě. Dále mají možnost procvičovat své znalosti na různých webových stránkách (např. diktaty.ewa) nebo speciálními výukovými programy a vyhledávat informace na internetu, ale také ve školní a veřejné knihovně. Dále se seznamují se ztvárněním literárních děl ve filmu a dramaty prostřednictvím video i audiotechniky.

Vzhledem k tomu, že většina žáků je ze socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí a někteří s poruchami učení, je nutné používat specifické vzdělávací postupy a pomůcky, (např. jazykové hry, větší míra názorných pomůcek, převážně kladná motivace, prodloužený výklad, záložka na čtení, dyslektické čítanky a další).

Vyučovací předmět Český jazyk je úzce spjat s:

- dějepisem (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození)
- informačními a komunikačními technologiemi (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, chatu, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii)
- hudební výchovou (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...)
- výtvarnou výchovou (líčení, popis uměleckého díla)
- občanskou výchovou (osobnost)

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů,...

VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volných a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti,...)

EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy,...)

EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství,...

MDV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, spolupráce se školním časopisem

MKV – Češi a národní obrození

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci

- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky
- stále se zdokonalují ve čtení (v technice, porozumění textu...)
- umí vyhledat a třídit informace a propojují je do širších významových celků
- při učení se snaží eliminovat rušivé podněty
- poznají, kdy je pro učení vhodné spolupracovat a komunikovat a kdy naopak
- samostatně zpracovávají výpisky
- využívají poznatky o českém jazyce v jiných předmětech
- identifikují vlastní chyby a hledají způsoby nápravy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují
- posoudí, zda lze problém řešit s využitím zadaných informací
- postupují systematicky
- pokračují v hledání řešení, i když byli napoprvé neúspěšní
- aplikují výsledné řešení v konkrétních situacích

Kompetence komunikativní

Žáci

formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně

- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků
- pojmenují hlavní myšlenku textu, určí, kde jsou klíčová místa
- poznají, když si informace protiřečí
- při vyjadřování uspořádají informace logicky podle časových, místních příčinných a dějových souvislostí
- před publikem přednesou své sdělení uceleně a srozumitelně
- rozlišují obsah, situaci a příjemce svého sdělení a podle toho volí prostředky
- ujišťují se, že druhému rozuměli tím, že kladou otázky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují
- spolupracují ve skupině, přijmou svou část úkolu i odpovědnost za její plnění, dotahují celý úkol do konce
- v případě potřeby nabízejí svou pomoc
- zvládnou vhodné chování a komunikaci v připravených i konkrétních situacích
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- při nezdaru neshazují vinu na druhé, zdržují se posměšků nebo opovržení prací druhých
- stanovují si cíle pro své zlepšení
- snaží se zvládat své emoce

Kompetence občanské

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí, nedotýkají se jejich citů
- samostatně posuzují, zda už mají dost informací k rozhodnutí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- žáci se snaží organizovat a plánovat vlastní učení, dodržovat dohodnutou kvalitu vlastní práce, úpravu sešitů apod., pokouší se pracovat ve skupině, dodržovat hygienická pravidla pro čtení a psaní, připravují si a udržují svůj učební prostor
- rozpoznávají kvalitní práci a dobře splněný úkol
- vyhodnocují, v jakých oborech by mohli rozvíjet svůj zájem a vloh
- získávají informace a posuzují profese vzhledem ke svým možnostem
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- dodržují hygienu práce
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie

- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace		7+1	7+1	7+1	7+1	7	4+1	4	3+1	4+1
Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny										

1. ROČNÍK - DOTACE: 7+1, POVINNÝ

PÍSMENA A HLÁSKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká, umí jednotlivá písmena a hlásky, správně přečíst, vyslovit a napsat 	- tiskací i psací písmena
přesahy	
HV (1. ročník) : Vokální činnosti, nácvik písni VV (1. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti ČaSP (1. ročník) : Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou	
průřezová témata	
OSV: PL, MV VDO: OSŠ	

ČTENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí skládat slabiky, slova čte slabiky, slova tvoří jednoduché věty hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat 	- slabiky, slova, jednoduché věty
přesahy	
HV (1. ročník) : Instrumentální činnosti HV (1. ročník) : Vokální činnosti, nácvik písni VV (1. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
OSV: PL, MV VDO: OSŠ	

PSANÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí sedět při psaní, rozlišuje psací a tiskací písmena umí napsat psací písmena velké a malé abecedy umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět 	- tiskací i psací podoba písma - písmena, slabiky, slova, krátké věty - přepis , opis
přesahy	
TV (1. ročník) : Pohybové učení	
průřezová témata	
OSV: RSP	

VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí tvořit smysluplné věty • dokáže dramatizovat jednoduchý text • dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy • naučí se z paměti básničku (min. 4 verše) dokáže básničku recitovat 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoření vět, interpretace textu, vyprávění podle obrázků - dramatizace - recitace
přesahy	
HV (1. ročník) : Vokální činnosti, nácvik písní	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko	
MuV: LV	

2. ROČNÍK - DOTACE: 7+1, POVINNÝ

ČTENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu • dbá na správnou intonaci • umí naslouchat přednesu • rozlišuje poezii a prózu • dokáže přečtený text vyprávět 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení textů, vyprávění, interpretace podle obrázků
přesahy	
ČaJS (2. ročník) : Rozmanitost přírody	
HV (2. ročník) : Vokální činnosti	
VV (2. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
VMEGS: ES	
MuV: LV	

HLÁSKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky • zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek 	<ul style="list-style-type: none"> - měkké, tvrdé, obojetné
přesahy	
HV (2. ročník) : Vokální činnosti	
VV (2. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP	

SLABIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí rozdělit slova na slabiky • umí rozdělit slovo na konci řádku • rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě 	<ul style="list-style-type: none"> - dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - dělení slov na konci řádku
přesahy	
HV (2. ročník) : Instrumentální činnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP	

SLOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí ze slov tvořit smysluplné věty • rozlišuje vlastní jména osob a zvířat • pozná párové souhlásky - podobu na konci slov • seznámí se s podstatnými jmény, slovesy, spojky, předložkami 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastní jména, jména osob, zvířat, věcí - párové souhlásky - podstatná jména, slovesa, spojky, předložky
přesahy	
ČaJS (2. ročník) : Místo, kde žijeme	
HV (2. ročník) : Vokální činnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS	

VĚTY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná konec věty a začátek věty následující věty začíná velkým písmenem • rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací • zná a správně používá interpunkční znaménka umí seřadit věty v textu 	<ul style="list-style-type: none"> - začátek věty, druhy vět, - interpunkční znaménka - řazení vět
přesahy	
M (2. ročník) : Slovní úlohy	
ČaJS (2. ročník) : Lidé kolem nás	
HV (2. ročník) : Vokální činnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, Ko	
MuV: LV	

VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk umí se spisovně vyjadřovat ve větách je schopen vyjádřit svůj názor, pocity, podle obrázkové osnovy vypráví děj umí naslouchat druhému 	<ul style="list-style-type: none"> spisovný a nespisovný jazyk , vyprávění podle obrázků, osnovy
přesahy	
M (2. ročník) : Slovní úlohy ČaJS (2. ročník) : Místo, kde žijeme	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, MV, Ko MuV: KD	

PSANÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládne správné tvary písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů 	<ul style="list-style-type: none"> správné tvary písmen opis, přepis
přesahy	
M (2. ročník) : Slovní úlohy ČaJS (2. ročník) : Lidé kolem nás	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, MV, Ko MuV: LV	

3. ROČNÍK - DOTACE: 7+1, POVINNÝ

ČTENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení umí číst potichu i předčítat nahlas orientuje se v textu využívá četbu jako zdroj poznatků čte a porozuměním umí reprodukovat text 	<ul style="list-style-type: none"> čtení potichu i nahlas, orientace v textu čtení s porozuměním reprodukce textu
přesahy	
ČaJS (3. ročník) : Rostliny ČaJS (3. ročník) : Živočichové ČaJS (3. ročník) : Člověk ČaJS (3. ročník) : Věci kolem nás ČaJS (3. ročník) : Lidé a čas ČaJS (3. ročník) : Krajina kolem nás	
průřezová témata	

MuV: KD, LV
MeV: KČPPMS

VYJMENOVANÁ SLOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná obojetné souhlásky zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis 	<ul style="list-style-type: none"> obojetné souhlásky vyjmenovaná slova
přesahy	
ČaJS (3. ročník) : Rostliny	
ČaJS (3. ročník) : Živočichové	
průřezová témata	
OSV: RSP, ŘPRD	

ZNĚLÉ A NEZNĚLÉ SOUHLÁSKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek 	<ul style="list-style-type: none"> pravopis znělých a neznělých souhlásek
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, ŘPRD	

PODSTATNÁ JMÉNA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pozná podstatné jméno umí určit rod, číslo, pád podst. jm. rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše 	<ul style="list-style-type: none"> rod, číslo, pád
přesahy	
xJ (3. ročník) : Hračky	
xJ (3. ročník) : Zvířata	
xJ (3. ročník) : Rodina	
ČaJS (3. ročník) : Rostliny	
ČaJS (3. ročník) : Živočichové	
ČaJS (3. ročník) : Věci kolem nás	
ČaJS (3. ročník) : Lidé a čas	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, PL	

SLOVESA	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • pozná sloveso • umí určit osobu, číslo a čas sloves 	- osoba, číslo, čas
přesahy	
ČaJS (3. ročník) : Lidé a čas	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS	

OSTATNÍ SLOVNÍ DRUHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí slovní druhy - předložky a spojky • pozná předložky a umí je napsat s podst. jm. 	- předložky , spojky
přesahy	
xJ (3. ročník) : Barvy	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko	

SLOVA SOUZNAČNÁ A PROTIKLADNÁ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná příklady slov souznačných a protikladných a umí je použít ve větě 	- význam slov souznačných a protikladných
přesahy	
xJ (3. ročník) : Barvy	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, PL, MV	

ABECEDA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí abecedu • umí řadit slova podle abecedy 	- řazení slov
přesahy	
HV (3. ročník) : Vokální činnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, PL, Ko	
MuV: LV	

VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se textu slyšeném i čteném • je schopen vypravovat podle osnovy • umí věrohodně popsat předmět • umí telefonovat 	- popis předmětu

• umí napsat adresu, přání, pozdrav na pohlednici	
přesahy	
ČaJS (3. ročník) : Věci kolem nás	
ČaJS (3. ročník) : Lidé a čas	
ČaJS (3. ročník) : Krajina kolem nás	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, MV, Ko	

PSaní	
výstupy	učivo
• dbá na úpravu v sešitě	- úpravné psaní
přesahy	
ČaJS (3. ročník) : Věci kolem nás	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS	

4. ROČNÍK - DOTACE: 7+1, POVINNÝ

MATEŘSKÝ JAZYK	
výstupy	učivo
• seznámí se jazykem jako s prostředkem komunikace	- jazyk jako prostředek komunikace
přesahy	
(4. ročník) : Naše vlast – země v srdci Evropy	
HV (4. ročník) : Vokální činnosti	
průřezová témata	
VDO: OSŠ, OOS	
MuV: KD, LV	
MeV: KČPPMS, TMS	

VĚTA, SOUVĚTÍ	
výstupy	učivo
• rozliší větu jednoduchou a souvětí	- základní skladební dvojice
• určí základní skladební dvojice ve větě jednoduché	- shoda přísudku s podmětem
• seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem	
• z vět jednoduchých vytvoří souvětí	
přesahy	
M (4. ročník) : Slovní úlohy	

průřezová témata
OSV: RSP, Ko

SLOVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená umí užívat slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená rozlišuje slova ohebná a neohebná zná vyjmenovaná slova 	<ul style="list-style-type: none"> slova jednoznačná, mnohoznačná synonyma, opozita slova ohebná, neohebná vyjmenovaná slova
přesahy	
průřezová témata	
OSV: Ko MuV: LV	

STAVBA SLOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje předpony a předložky a správně je píše určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) 	<ul style="list-style-type: none"> předpony, předložky
přesahy	
průřezová témata	
OSV: Ko	

PODSTATNÁ JMÉNA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná vzory podstatných jmen umí určit rod, číslo, pád a vzor umí skloňovat podst. jm. podle vzorů píše správně zeměpisné názvy 	<ul style="list-style-type: none"> vzory podstatných jmen rod číslo, pád, vzor
přesahy	
xJ (4. ročník) : Pokoj xJ (4. ročník) : Ovoce, zelenina	
průřezová témata	
OSV: RSP VMEGS: ES	

SLOVESA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pozná zvrtná slovesa, neurčitek 	<ul style="list-style-type: none"> zvrtná slovesa

<ul style="list-style-type: none"> • určí osobu, číslo, čas • umí časovat slovesa v času přítomném, minulém, budoucím 	- osoba, číslo, čas (přítomný, minulý, budoucí)
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, MV MuV: LV	

ABECEDA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vyhledávat v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telef. seznam) 	- řazení podle abecedy
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

SKUPINY BĚ – BJE, PĚ, VĚ – VJE, MĚ – MNĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • správně píše skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně • umí uvést příklady užití ve větách 	- skupiny hlásek bě-bje, pě, vě- vje, mě -mně
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vypravovat podle osnovy • umí popsat jednoduchou věc • při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená • kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu • umí se vyjádřit v běžných situacích • zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu 	<ul style="list-style-type: none"> - osnova, popis - spisovná slova, slova citově zabarvená
přesahy	
M (4. ročník) : Slovní úlohy (4. ročník) : Technika a my (4. ročník) : Člověk a jeho zdraví (4. ročník) : Rozmanitost přírody (4. ročník) : Báje, mýty, pověsti (4. ročník) : Kapitoly z našich nejstarších dějin	

(4. ročník) : Všude žijí lidé
(4. ročník) : ČR –demokratický stát
(4. ročník) : Naše vlast – země v srdci Evropy
průřezová témata
OSV: RSP, SaS, PL, Ko MuV: KD, LV EV: VČP MeV: KČPPMS

ČTENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas i potichu • rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat • odliší podstatné a okrajové informace • dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku 	<ul style="list-style-type: none"> - porozumění textu - reprodukce textu - čtenářský deník
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, PL VDO: OSŠ MeV: KČPPMS	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s autory dětských knih, spisovatelé a básníci - B. Němcová, K. J. Erben, J. Seifert, F. Halas, Z. Krubel, M. Macourek, H. Ch. Andersen, A. Lindgrenová, R. Kipling 	<ul style="list-style-type: none"> - autoři dětské literatury - knihovnička
přesahy	
HV (4. ročník) : Poslechové činnosti HV (4. ročník) : Vokální činnosti VV (4. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS MeV: KČPPMS, VAMS	

5. ROČNÍK - DOTACE: 7, POVINNÝ

ČTENÍ	
výstupy	učivo
• čte přiměřeně rychle a plynule s prvky	- přiměřeně plynulé čtení s porozuměním

uměleckého přednesu • rozpozná umělecké vybrané žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics • zná pojmy rým, verš, sloka	- bajka, dobrodružná četba
přesahy	
(5. ročník) : Místo, kde žijeme (5. ročník) : Člověk a technika (5. ročník) : Člověk a jeho zdraví (5. ročník) : Rozmanitost přírody (5. ročník) : Kapitoly z našich dějin (5. ročník) : Evropa – světadíl, kde leží naše vlast VV (5. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
VDO: OSŠ, OOS MuV: KD MeV: FVM, TMS	

VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI	
výstupy	učivo
• volně reprodukuje text • vytvoří zkrácený zápis textu • recituje básně (přiměřené věku) • dokáže zdramatizovat vhodný text • sestaví osnovu k popisu a vyprávění • podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje • zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu • napíše dopis, telegram, příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení	- reprodukce textu, zápis, dramatizace, - popis, vyprávění - osnova - posloupnost děje - dopis, telegram, pozvánka, oznámení
přesahy	
(5. ročník) : Místo, kde žijeme (5. ročník) : Člověk a technika (5. ročník) : Člověk a jeho zdraví (5. ročník) : Rozmanitost přírody (5. ročník) : Kapitoly z našich dějin (5. ročník) : Evropa – světadíl, kde leží naše vlast	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko VDO: OSŠ MuV: LV, PM	

SLOVNÍ DRUHY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí určit všechny slovní druhy • určí rod, číslo, pád, vzor podst. jmen • podst. jm. skloňuje podle vzorů • určí druhy příd. jmen • zná gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen • pozná základní druhy zájmen a číslovek • časuje slovesa ve všech časech v oznam. způsobu • pozná všechny slovesné způsoby • pozná zvrtné sloveso • rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary • zná pojem přičestí minulé a umí ho vytvořit • určí příslovce, spojky, citoslovce 	<ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - rod, číslo, pád, vzor - přídavná jména – druhy, měkká, tvrdá - zájmena, číslovky - slovesa – časování slovesné způsoby - zvrtná slovesa jednoduché a složené slovesné tvary - přičestí minulé - příslovce, spojky, citoslovce
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko	

PŘÍMÁ ŘEČ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná přímou řeč a větu uvozovací • umí užít přímou řeč ve vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> - věta uvozovací, přímá řeč
přesahy	
průřezová témata	
OSV: Ko	
MeV: KČPPMS	

SKLADBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná podmět a přísudek • rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný • užívá shodu přísudku s podmětem 	<ul style="list-style-type: none"> - podmět - holý, rozvitý, několikanásobný - přísudek - shoda přísudku s podmětem
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	
MuV: PM	

SOUVĚTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí větu řídící a závislou • určí větu hlavní a vedlejší 	<ul style="list-style-type: none"> - věta řídící, závislá - věta hlavní, vedlejší

● pozná spojky (spojovací výrazy) v souvětí	- spojky v souvětí
přesahy	
(5. ročník) : Místo, kde žijeme (5. ročník) : Člověk a technika (5. ročník) : Člověk a jeho zdraví (5. ročník) : Rozmanitost přírody (5. ročník) : Kapitoly z našich dějin (5. ročník) : Evropa – světadíl, kde leží naše vlast	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, PL, MV, Ko	

VLASTNÍ JMÉNA, NÁZVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky ● správně píše názvy uměleckých děl, novin, časopisů 	<ul style="list-style-type: none"> - národnosti, víceslovné názvy států ,zkratky - názvy děl,časopisů apod.
přesahy	
(5. ročník) : Místo, kde žijeme (5. ročník) : Evropa – světadíl, kde leží naše vlast	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, MV VDO: OSŠ, OOSS VMEGS: ES, OES	

6. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami ● odliší spisovný a nespisovný jazykový projev ● rozpozná nejdůležitější zásady tvoření českých slov ● ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické ● dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy ● uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy 	<ul style="list-style-type: none"> - obecné poučení o jazyce (jazykové příručky) - zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost) - slovní zásoba a tvoření slov (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby) - pravopis (lexikální a morfologický) - tvarosloví (ohebné slovní druhy) - skladba (základní větné členy, stavba věty jednoduché) - pravopis (shoda přísudku s podmětem)
přesahy	
D (6. ročník) : Pravěk - starší doba kamenná HV (6. ročník) : Vokální činnosti	

průřezová témata

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> korespondence (vzkaz, pohled, dopis, e-mail). vypravování, popis. dialog a monolog v životě (řečnictví). zpráva a oznámení, inzerát.
přesahy	
xJ (6. ročník) : Rodina xJ (6. ročník) : Otázky VO (6. ročník) : Člověk hledá společenství VO (6. ročník) : Kultura	
průřezová témata	
OSV: Ko VMEGS: ES MeV: KČPPMS, IVMSR, SMS, VAMS, FVM	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vnímá literaturu jako zdroj poznání a prožitků, rozvíjí fantazii hrou, úvod do poezie rozliší sloku od verše reprodukuje přečtený text, zhodnotí hlavní postavy-odliší pověst od pohádky vysvětlí vznik bajky, pokouší se nalézt poučení zdůvodní vztah literatury se životem 	<ul style="list-style-type: none"> lidová slovesnost poezie pohádky, pověsti bajky povídky ze života dětí, literárně výchovné aktivity
přesahy	
D (6. ročník) : Řím D (6. ročník) : Řecko D (6. ročník) : Starověk - oblasti jednotlivých civilizací VO (6. ročník) : Kultura VO (6. ročník) : Vlast VV (6. ročník) : Tematické práce - Vánoce, Velikonoce	

VV (6. ročník) : Malba
průřezová témata
OSV: PL, MV MuV: KD, LV, EP, PM

7. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravopisné jevy morfologické • chápe přenášení pojmenování • používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova • rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché, rozlišuje větu hlavní a vedlejší, pojmenovává věty vedlejší 	<ul style="list-style-type: none"> - tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy) - slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, termíny) - skladba (stavba věty – základní a rozvíjející větné členy), druhy vedlejší vět (základní informace)
přesahy	
VO (7. ročník) : Člověk hledá svůj svět	
HV (7. ročník) : Vokální činnosti	
průřezová témata	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • je schopen dosáhnout dějového napětí a zajímavého bezprostředního vypravování • dosahuje zajímavosti vypravování • dbá na výběr vhodných slov při výcviku • dorozumí se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • je schopen vytvořit svůj vlastní strukturovaný životopis • je schopen vyplnit formuláře, orientuje se v textu, učí se formulovat hlavní myšlenky textu, dokáže vytvořit výpisky 	<ul style="list-style-type: none"> - vypravování - popis uměleckých děl - líčení, popis pracovního postupu, charakteristika - životopis - žádost, pozvánka, výpisky a výtah
přesahy	
D (7. ročník) : Středověk - pozdní období	
D (7. ročník) : Středověk - raný středověk	
D (7. ročník) : Středověk - vrcholné období	
VO (7. ročník) : Člověk hledá svůj svět	
VO (7. ročník) : Domov	

VV (7. ročník) : Práce s uměleckým dílem
VV (7. ročník) : Barevné vyjádření. Byzantské, arabské umění
VV (8. ročník) : Práce s uměleckým dílem
VV (9. ročník) : Práce s uměleckým dílem
průřezová témata

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury • formuluje vlastní názory na přečtený text • orientuje se v základních literárních pojmech • výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text • využívá dalších literárních pojmů při práci s textem • poznává nové autory 	<ul style="list-style-type: none"> - v krajinách fantazie - o přátelství a lásce - staré příběhy - dobrodružství a příběhy o lidech - humor
přesahy	
D (6. ročník) : Řím D (6. ročník) : Řecko D (6. ročník) : Starověk - oblasti jednotlivých civilizací D (7. ročník) : Středověk - vrcholné období VO (7. ročník) : Člověk hledá svůj svět VV (7. ročník) : Práce s uměleckým dílem	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, PL VMEGS: ES, OES MuV: PM EV: ŽP, VČP MeV: KČPPMS	

8. ROČNÍK - DOTACE: 3+1, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • má přehled o slovanských a světových jazycích • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu • rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov • tvoří spisovné tvary jmen (i přejatých) a správně je používá 	<ul style="list-style-type: none"> - obecné poučení o jazyce (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka) - slovní zásoba (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování) - tvarosloví (jména, slovesa) - skladba (věta jednoduchá a souvětí)

<ul style="list-style-type: none"> • tvoří spisovné tvary sloves a správně je používá • určuje druhy vedlejších vět • ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché 	
přesahy	
D (8. ročník) : Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol. VO (8. ročník) : Národ VO (8. ročník) : Činnosti lidí Z (8. ročník) : Evropa	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar • rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení • rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace • ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu • uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika literárních postav - výklad - výtah z textu - úvaha - řečnictví
přesahy	
D (6. ročník) : Řím D (6. ročník) : Řecko VO (8. ročník) : Člověk hledá sám sebe SČJ (8. ročník) : literatura a film	
průřezová témata	
OSV: SaS, Ko	
MeV: IVMSR, SMS	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná významné osobnosti světové literatury • posoudí úlohu lidové slovesnosti • poznává vývojová období a jejich představitele • využívá dalších literárních pojmů při práci s textem • zdůvodní vztah literatury se životem • vnímá literaturu jako zdroj poznání a prožitků, 	<ul style="list-style-type: none"> - setkání se starší literaturou - od romantismu k moderní literatuře - ze života lidí - humor, chvála jazyka

rozvíjí fantazii hrou	
přesahy	
D (6. ročník) : Řecko D (6. ročník) : Řím D (8. ročník) : Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol. D (8. ročník) : Novověk od konce 18. stol. do r. 1914 VV (6. ročník) : Tematické práce - Vánoce, Velikonoce VV (6. ročník) : Lidská figura. Tvarová a barevná kompozice VV (6. ročník) : Přírodní motivy, člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události	
průřezová témata	
OSV: PL, MV MeV: KČPPMS	

9. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v obecném poučení o jazyce, rozlišuje útvary, rozvrstvení má přehled o slovanských a světových jazycích získává přehled o vývoji češtiny navazuje na znalosti o podstatných a přídavných jménech a odvodí další tvary využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů odstraňuje skladební nedostatky zvládne poměry mezi větami hlavními ovládá pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí využívá jazykových příruček 	<ul style="list-style-type: none"> skupiny jazyků, jazyky slovanské český jazyk-vývoj tvoření slov - opakování tvarosloví - opakování skladba - opakování učiva o větě jednoduché a souvětí
přesahy	
D (7. ročník) : Středověk - raný středověk D (9. ročník) : Moderní doba D (9. ročník) : Dějiny od poloviny 20. století Z (8. ročník) : Evropa Z (8. ročník) : Česká republika	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • využívá jazykových příruček • rozvíjí kultivovaný písemný projev • dorozumí se kultivovaně a výstižně, uplatňuje spisovný jazyk • vypracuje samostatný výklad na základě populárněvědeckého článku • stylizuje jednoduchou úvahu • rozliší základní publicistické útvary • orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor 	<ul style="list-style-type: none"> - jazyková kultura - vypravování - popis a charakteristika - tiskopisy, životopis - výklad a výtah - úvaha - řečnictví - proslov, diskuse - publicistické útvary
přesahy	
D (6. ročník) : Řím D (6. ročník) : Řecko VO (7. ročník) : Člověk hledá svůj svět VO (9. ročník) : Činnosti lidí ČaSP (9. ročník) : Vyplňování přihlášek SČJ (9. ročník) : referát o literárním díle SČJ (9. ročník) : projev bez přípravy SČJ (9. ročník) : projev SČJ (9. ročník) : referát SČJ (9. ročník) : informace	
průřezová témata	
OSV: HPPE, K, MV, Ko	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá při rozboru literárního díla základních literárních pojmů • charakterizuje významné literární žánry a jejich typy, orientuje se v základních literárních směrech a má přehled o významných představitelích české a světové literatury • formuluje vlastní názory na umělecké dílo • projevuje zájem navštěvovat divadla, filmové představení, výstavy • sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost, užívá vhodných jazykových prostředků • vnímá literaturu jako zdroj poznání a prožitků, rozvíjí fantazii hrou, reprodukuje přečtený text, zhodnotí hlavní postavy, zdůvodní vztah literatury se životem • poznává další formy-divadlo, film-navštíví 	<ul style="list-style-type: none"> - chvála vypravování - divadlo, písňové texty - poezie - vize a fantazie - osudy lidí

divadelní představení, formuluje vlastní názor na literární dílo, pokouší se o výrazný přednes	
přesahy	
HV (9. ročník) : Vokální činnosti HV (9. ročník) : Poslechové činnosti	
průřezová témata	
OSV: SaS, PL, MV, Ko MuV: LV EV: VČP MeV: KČPPMS	

4.1.2. CIZÍ JAZYK

Chrakteristika vyučovacího předmětu- 1. stupeň

3 hodiny týdně od 3.-5. ročníku

Anglický jazyk je po mateřštině dalším nástrojem dorozumívání mezi lidmi. Má mezi ostatními cizími jazyky stěžejní postavení a jeho znalost je v dnešní době nutností. Poskytuje základ pro komunikaci občanů nejen v Evropě, ale i ve světě. Angličtina proniká i do každodenního života dětí, setkávají se s ní při práci na počítači, v oblasti oblíbené populární hudby, při nákupu a podobně.

Na prvním stupni je AJ vyučován od 3. ročníku, a to vždy 3 hodiny týdně. Práce v hodinách je od počátku soustředěna na zvukovou podobou angličtiny, nácvik porozumění především mluvenému slovu, na velmi jednoduchou konverzaci o nejbližších předmětech a dění kolem dětského života. S grafickou podobou jednotlivých lexikálních jednotek se seznamují od 3. třídy postupně. Učí se orientovat v jednoduchém abecedním slovníku sestaveném pro jejich potřeby.

Vzhledem k tomu, že většina žáků je ze socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí a někteří s poruchami učení, je nutné používat specifické vzdělávací postupy a pomůcky. Důležitý je individuální přístup ke každému žákovi, bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písničky, audio nahrávky s rodilými mluvčími, dbá se o co nejvěrnější nápodobu slyšeného slova i rytmu řeči. Pracuje se s bohatým obrazovým materiálem a didaktickými hrami, např. pexeso, bingo, hádanky. Využívá se dramatizace a různé dílčí projekty.

Od 4. třídy využívají žáci učebnice a pracovní sešity. Učebnice obsahují přehled gramatiky v českém jazyce a dvojazyčný slovník, se kterým se průběžně učí pracovat. Se základními gramatickými pravidly se žáci seznamují postupně, spíše formou lexikálních jednotek.

Klade se důraz na a na co největší zautomatizování základní slovní zásoby potřebné k práci na druhém stupni.

Pro žáky s poruchami učení jsou využívány speciální materiály. Cvičení a hry pro žáky se specifickými poruchami učení v hodinách angličtiny a interaktivní tabulky „Logico piccolo“.

Výuka probíhá v učebně angličtiny, jejíž zařízení je variabilní a umožňuje dětem bezproblémový pohyb po třídě.

Hodnocení práce žáků se děje průběžně, oceňuje se každá snaha a správná reakce v hodinách, opírá se více o hodnocení ústního projevu, testy a písemné projevy žáků jsou podkladem pro hodnocení jen omezeně. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení.

Chrakteristika vyučovacího předmětu- 2. stupeň

3 hodiny týdně od 6.-9. ročníku

Anglický jazyk je po mateřštině dalším nástrojem dorozumívání mezi lidmi. Má mezi ostatními cizími jazyky stěžejní postavení a jeho znalost je v dnešní době nutností. Poskytuje základ pro komunikaci občanů nejen v Evropě, ale i ve světě. Angličtina proniká i do každodenního života dětí, setkávají se s ní při práci na počítači, v oblasti oblíbené populární hudby, při nákupu a podobně.

Výuka je realizována ve 3 hodinách týdně.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, konverzaci a na zvukovou podobu angličtiny. Cílem je vytvoření pozitivního vztahu k cizím jazykům a jejich osvojování. Žáci se seznamují s realitami a kulturou anglicky mluvících zemí. Jsou vedeni k toleranci a respektu k odlišným kulturám a současně k pochopení nutnosti a požadavku současnosti zvládnout cizí jazyk.

Při osvojování jazyka se klade důraz na dovednost reagovat v běžném dialogu a použít nabytých vědomostí v přiměřeně náročné konverzaci. Je rozvíjena schopnost porozumění obsahu textů, i s neznámými slovy podle kontextu. Postupně se žáci seznamují se stále obtížnějšími gramatickými pravidly a systematictěji než na 1. stupni si osvojují psanou podobu jazyka.

Žáci jsou vedeni k sestavení jednoduchého souvislého písemného i ústního sdělení týkajícího se daných témat.

Také zde pracují s bohatým obrazovým materiálem, používají slovníky, internetové slovníky, internet a jednoduché autentické materiály k vyhledávání informací. Učí se zpaměti říkanky, písničky, dialogy a pomocí audio nahrávky s rodilými mluvčími napodobují správnou výslovnost, snaží se i o nápodobu tempa a melodie řeči.

Vzhledem k tomu, že většina žáků školy je ze socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí a někteří s poruchami učení, je nutné používat specifické vzdělávací postupy a pomůcky a věnovat se žákům individuálně podle jejich potřeb. Hojně jsou využívány didaktické hry- pexeso, bingo, dramatizace a různé dílčí projekty.

Pro žáky s poruchami učení jsou využívány speciální materiály. Cvičení a hry pro žáky se specifickými poruchami učení v hodinách angličtiny a interaktivní tabulky „Logico piccolo“.

Hodnocení práce žáků se děje průběžně, oceňuje se snaha a správné a pohotové reakce v hodinách, opírá se jak o ústní projev, tak o písemné testy a prověrky, vždy však s přihlédnutím ke specifickým potřebám žáků. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- se připravují na vyučování průběžně
- aktivně vstupuje do výuky, nebojí se zeptat
- přizpůsobí se různým výukovým aktivitám dle zadání učitele
- vypracuje přiměřeně obtížný úkol s využitím informačních zdrojů
- propojuje získané poznatky do širších celků
- poznávají smysl a cíl učení

Učitel:

- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- jsou schopni rozpoznat a pochopit problém, odhadnou jeho příčinu
- snaží se s pomocí učitele vybrat z navržených možností vhodné řešení problému
- umí vyhledat vhodné informace

Učitel:

- klade vhodné otázky
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žáci:

- v textu najdou informace, které souvisí s tématem
- používají pro danou slovní zásobu správné termíny
- při popisu situací nebo vyprávění příběhů postupují chronologicky od začátku do konce
- používají mimiku i gesta
- komunikují na odpovídající úrovni
- pokud něčemu nerozumí požádají mluvčího, aby informaci zopakoval
- odpovídají na zřetelně a jasně položené otázky
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Učitel:

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- upraví pracovní místo tak, aby se ve skupině dobře pracovalo, udržují pracovní pořádek
- podílejí se na vytvoření pravidel spolupráce
- plní jasné úkoly
- neodmítají nápady, neposmívají se
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- jsou schopni sebekontroly

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanská

Žáci:

- neposmívají se emocím druhých
- projevují respekt vůči prostoru, kde se pohybují, neničí výzdobu
- respektují názory ostatních
- se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- přijímají ke hře či spolupráci ostatní a nikoho neodmítají

Učitel:

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k diskusi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Žáci:

- s pomocí naplánují dílčí činnosti vedoucí ke splnění úkolů
- jsou schopni vybrat materiály potřebné ke splnění úkolu
- uvědomují si, jaké činnosti je těší
- jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Učitel:

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace				3	3	3	3	3	3	3
Povinnost (skupina)				povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny										

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POZDRAV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozdraví, představí se, rozloučí se 	<ul style="list-style-type: none"> - česká slova přejatá z anglického jazyka - hello, bye - sloveso být - 1.os.j.č.
přesahy	
ČJL (3. ročník) : Vyjadřovací schopnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, PL, Ko VMEGS: ES MuV: PM	

BARVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje jednotlivé barvy, rozpozná barvy v psané podobě a fonetickou podobu slovní zásoby 	- barvy
přesahy	
HV (3. ročník) : Vokální činnosti	
VV (3. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP	

NAŠE TŘÍDA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje školní potřeby a věci ve třídě, udá jejich barvu, počet a polohu, rozpozná slovní zásobu v textu 	<ul style="list-style-type: none"> psací potřeby čísllovky 1-10 sloveso být - 3.os.j.č předložky místa - v, na, pod
přesahy	
M (1. ročník) : Počítání do dvaceti	
ČaJS (1. ročník) : Škola	
HV (3. ročník) : Vokální činnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP	

RODINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> jednoduchou formou představí členy své rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> máma, táta, bratr, sestra sloveso mít - 1. a 3.os.j.č.
přesahy	
ČJL (3. ročník) : Podstatná jména	
ČaJS (1. ročník) : Domov	
průřezová témata	
OSV: Ko	

ZVÍŘATA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje a jednoduše popíše své oblíbené zvíře 	- zvířata - domácí mazlíčci
přesahy	
ČaJS (3. ročník) : Živočichové	
průřezová témata	

VMEGS: ES

ZÁKLADNÍ ČÁSTI TĚLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje základní části svého těla, rozliší psanou a mluvenou podobu slovní zásoby 	- základní části těla - hlava, oko, ucho, nos, pusa, noha, ruka, krk
přesahy	
ČaJS (3. ročník) : Člověk	
průřezová témata	
OSV: RSP	

POKYNY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě 	- základní pokyny pro práci ve třídě - sednout, stoupnout, psát, poslouchat, otevřít, zavřít, jít
přesahy	
ČJL (3. ročník) : Slovesa	
HV (3. ročník) : Hudebně pohybové činnosti	
průřezová témata	
MuV: PM	

HRAČKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje hračky, vyjádří jejich barvu a polohu 	- hračky, dopravní prostředky
přesahy	
ČaJS (3. ročník) : Věci kolem nás	
průřezová témata	
OSV: Ko	
MuV: PM	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> snaží se používat abecední slovníček základních pojmů 	- sloveso být, mít jednotné číslo - rozkaz - pokyny - předložky místa - v, na, pod
přesahy	
ČJL (3. ročník) : Ostatní slovní druhy	
ČJL (3. ročník) : Slovesa	
ČJL (3. ročník) : Čtení	
ČJL (3. ročník) : Podstatná jména	

průřezová témata
OSV: RSP, Ko MuV: PM

4. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

ČÍSLOVKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák napočítá do 100, rozpozná čísla v psané podobě a fonetickou podobu 	<ul style="list-style-type: none"> číselky 1-10 opakování číselky 11-100 datum narození, věk, narozeniny
přesahy	
M (2. ročník) : Počítání do sta M (3. ročník) : Počítání v oboru do sta HV (4. ročník) : Vokální činnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko VMEGS: ES MuV: PM	

POPIS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje a jednoduše popíše domácí zvířata 	<ul style="list-style-type: none"> části těla zvířata domácí základní přídavná jména osobní zájmena podmět v anglické větě
přesahy	
ČJL (4. ročník) : Věta, souvětí ČJL (4. ročník) : Vyjadřovací schopnosti ČJL (4. ročník) : Čtení ČaJS (3. ročník) : Člověk ČaJS (3. ročník) : Živočichové VV (4. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP	

OVOCE, ZELENINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ovoce a zeleninu a udá jejich barvu 	<ul style="list-style-type: none"> běžné druhy ovoce a zeleniny - jablko, hruška, švestka, banán, pomeranč, meloun, citron, mrkev,

	rajče - neurčitý člen
přesahy	
ČJL (4. ročník) : Slovo (4. ročník) : Člověk a jeho zdraví ČaSP (4. ročník) : Pěstitelské činnosti, setí a sázení ČaSP (4. ročník) : Práce s modelovací hmotou, keramickou hlínou	
průřezová témata	
OSV: Ko	

VOLNÝ ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> snaží se nahlas a foneticky správně přečíst jednoduchý text na téma volný čas 	<ul style="list-style-type: none"> - sporty, koníčky - sloveso moci, umět - kladná věta
přesahy	
ČJL (4. ročník) : Čtení ČJL (4. ročník) : Vyjadřovací schopnosti (4. ročník) : Člověk a jeho zdraví TV (4. ročník) : Pohybové učení	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

POKOJ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše, co má v pokoji, použije základní předložky místa, vazbu já mám, v pokoji je 	<ul style="list-style-type: none"> - základní druhy nábytku - postel, židle, stůl, polička, skříň, lampa - sloveso být - sloveso mít
přesahy	
ČJL (4. ročník) : Věta, souvětí ČJL (4. ročník) : Vyjadřovací schopnosti ČJL (4. ročník) : Čtení ČaJS (3. ročník) : Věci kolem nás	
průřezová témata	
OSV: Ko	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá abecední slovník učebnice 	<ul style="list-style-type: none"> - slovesa mít, být, umět - kladná a záporná věta - osobní zájmena - neurčitý člen
přesahy	

ČJL (4. ročník) : Čtení ČJL (4. ročník) : Vyjadřovací schopnosti ČJL (4. ročník) : Podstatná jména
průřezová témata
OSV: RSP, Ko VMEGS: OES MuV: PM

5. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

PŘÍRODA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v jednoduchém textu o zvířatech vyhledá informaci, co zvíře umí, kde žije snaží se reprodukovat a s pomocí obměňovat krátké, přiměřeně obtížné texty na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> - zvířata - sloveso moci, umět - přítomný prostý čas - kladná věta - přivlastňovací pád
přesahy	
ČJL (5. ročník) : Vyjadřovací schopnosti ČJL (5. ročník) : Čtení ČaJS (3. ročník) : Živočichové (5. ročník) : Rozmanitost přírody	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko VMEGS: ES MuV: PM	

OBLEČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> snaží se správně vytvořit odpověď na otázky k danému tématu s použitím slovesa mít pochozí jednoduché sdělení na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> - základní součásti oblečení - kalhoty, tričko, sukně, kraťasy, ponožky, boty, svetr, bunda
přesahy	
ČJL (3. ročník) : Podstatná jména ČJL (5. ročník) : Vyjadřovací schopnosti	
průřezová témata	
OSV: Ko MuV: PM	

POHLED KAMARÁDOVI	
výstupy	učivo

• napíše jednoduché písemné sdělení o sobě	- krátká písemná zpráva
přesahy	
ČJL (5. ročník) : Vlastní jména, názvy	
ČJL (5. ročník) : Skladba	
ČJL (5. ročník) : Vyjadřovací schopnosti	
(5. ročník) : Místo, kde žijeme	
VV (5. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
OSV: Ko	
VMEGS: OES	

MÍSTNOSTI V BYTĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše popíše byt • zapojí se do jednoduché konverzace na známá témata • pochopí jednoduché sdělení na dané téma 	- části bytu - předstíň, ložnice, kuchyň, obývací pokoj, koupelna, toaleta, balkon
přesahy	
ČJL (5. ročník) : Vyjadřovací schopnosti	
(5. ročník) : Místo, kde žijeme	
průřezová témata	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
• s pomocí je schopen vyhledat neznámé slovo v dvojazyčném slovníku.	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba slov, synonyma - slovesa být, mít, umět - otázka - přítomný prostý čas- kladná věta - přivlastňovací pád
přesahy	
ČJL (5. ročník) : Vlastní jména, názvy	
ČJL (5. ročník) : Skladba	
ČJL (5. ročník) : Vyjadřovací schopnosti	
ČJL (5. ročník) : Čtení	
průřezová témata	

6. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

OTÁZKY	
výstupy	učivo
• snaží se zapojit do jednoduché konverzace a reaguje na základní otázky	<ul style="list-style-type: none"> - otázky prostorové, existenciální - kde, kdo, co u sloves být, mít, umět

přesahy
ČJL (6. ročník) : Komunikační a slohová výchova
průřezová témata
OSV: RSP, Ko VMEGS: ES MuV: PM

RODINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák si snaží zautomatizovat jednoduché představování porozumí a snaží se reprodukovat přiměřeně obtížný článek na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> představování rodokmen přivlastňovací zájmena otázky - kvalitativní
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Jazyková výchova VO (8. ročník) : Rodina VZ (6. ročník) : Rodina	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko	

DOMOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše byt, pokoje a nábytek v nich porozumí přiměřeně obtížnému článku na téma můj byt porozumí a snaží se reprodukovat přiměřeně obtížný článek na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> dům, byt, místnosti v bytě nábytek předložky místa vedle, mezi, naproti, za, u, před
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Komunikační a slohová výchova VO (6. ročník) : Člověk hledá společenství VV (6. ročník) : Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů VZ (6. ročník) : Rodina	
průřezová témata	
OSV: MV, Ko	

NAKUPOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná jednotlivé druhy obchodů jednoduchou otázkou zjistí, kde co koupí porozumí a snaží se reprodukovat přiměřeně obtížný článek na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> obchody, instituce přítomný prostý čas
přesahy	

ČJL (6. ročník) : Komunikační a slohová výchova VO (6. ročník) : Kultura
průřezová témata
OSV: RSP MuV: KD

MŮJ DEN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> je schopen jednoduchou formu popsat svůj den zapojí se do konverzace na téma můj den 	- vstávat, snídat, jít do školy, obědvat, večeřet, čistit zuby, jít spát, koukat na televizi, hrát, psát úkoly, jít domů, obléknout, svléknout
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Komunikační a slohová výchova VZ (6. ročník) : Zdravý způsob života	
průřezová témata	
OSV: Ko MuV: PM	

ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> je schopen jednoduchou formu popsat svůj den porozumí a snaží se reprodukovat přiměřeně obtížný článek na dané téma 	- hodiny - celé - dny v týdnu - předločky času
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Jazyková výchova M (6. ročník) : Dělitelnost přirozených čísel VO (6. ročník) : Rok v jeho proměnách a slavnostech	
průřezová témata	
OSV: RSP	

ZEMĚPISNÉ ÚDAJE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše jednoduchými obraty zemi, ve které žije 	- počet obyvatel, rozloha, řeky, hory, hlavní město, hlava státu
přesahy	
VO (6. ročník) : Naše obec, náš region, náš kraj P (6. ročník) : Příroda našeho okolí Z (6. ročník) : Přírodní složky a oblasti Země	
průřezová témata	
OSV: Ko VMEGS: ES	

VELKÁ BRITÁNIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se se základními zeměpisnými údaji a významnými osobnostmi dané země. V jednoduchých textech nachází konkrétní informace ze života lidí. 	- reálie Velké Británie
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
Z (8. ročník) : Evropa	
VV (6. ročník) : Přírodní motivy, člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události	
průřezová témata	
VMEGS: OES	
MuV: KD	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá internetový slovník 	<ul style="list-style-type: none"> stupňování přídavných jmen předložky času, místa přítomný prostý čas reakce na otázky
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
ČJL (6. ročník) : Jazyková výchova	
průřezová témata	
OSV: Ko	
MuV: KD, PM	

7. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

JÍDLO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> snaží se zautomatizovat přítomný čas prostý (tvoření i slovosled ve větě), a to používáním slovesa mít rád reaguje na jednoduché otázky na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> sloveso mít rád přítomný prostý čas
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
P (7. ročník) : Zelinářské zahrady	
VZ (7. ročník) : Zdravá výživa	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko	
VMEGS: ES, OES	

MuV: LV, PM

VOLNÝ ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák reaguje na jednoduchou otázku týkající se jeho volného času s pomocí je schopen svými slovy reprodukovat jednoduchý autentický článek na téma volný čas 	<ul style="list-style-type: none"> hodiny otázky časové - kdy, kvantitativní - kolik
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
VZ (7. ročník) : Osobní bezpečí	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko	

ŠKOLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> je schopen reagovat na otázku týkající se jeho dne a rozvrhu zapojí se do jednoduché konverzace na téma oblíbený předmět stručně napíše, co smí dělat ve škole snaží se vyjádřit svůj názor s pomocí modálních sloves 	<ul style="list-style-type: none"> vyučovací předměty ve škole modální slovesa - moci, muset, nesmět
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	
OSV: RSP VDO: OSŠ MuV: LV	

PŘÍRODA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná domácí zvířata, určí kde žijí, co jedí a jak vypadají v přiměřeně obtížném článku vyhledá základní informace o zvířatech 	<ul style="list-style-type: none"> na farmě zvířata přídavná jména
přesahy	
P (6. ročník) : Příroda našeho okolí	
P (7. ročník) : Polní ekosystémy	
průřezová témata	
OSV: Ko	

EV: E

POPIS OSOB	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše sám sebe, jak vypadá, co má na sobě reaguje na jednoduché otázky na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> části těla oblečení otázky existenciální - kdo
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
P (8. ročník) : Lidské tělo	
VV (6. ročník) : Lidská figura. Tvarová a barevná kompozice	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko	
MuV: KD	

IRSKO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se se základními zeměpisnými údaji a významnými osobnostmi dané země. V jednoduchých textech nachází konkrétní informace ze života lidí 	<ul style="list-style-type: none"> realie Irska
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
Z (8. ročník) : Evropa	
průřezová témata	
VMEGS: ES, OES	
MuV: KD, PM	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná kladnou, zápornou větu a otázku v textu i v jednoduché konverzaci snaží se správně tvořit věty 	<ul style="list-style-type: none"> správný slovosled ve větách kladných, záporných a otázkách
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
ČJL (7. ročník) : Jazyková výchova	
průřezová témata	
OSV: Ko	
VDO: OSŠ	

8. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POČASÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> je schopen popsat počasí v různých ročních obdobích jednoduše popíše, jaké druhy oblečení nosí během roku 	<ul style="list-style-type: none"> roční období měsíce v roce oblečení
přesahy	
Ch (8. ročník) : Vzduch Z (6. ročník) : Přírodní složky a oblasti Země	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko VMEGS: ES, OES MuV: LV, PM	

ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované konverzaci na téma zdravý životní styl, sporty pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny 	<ul style="list-style-type: none"> nemoci zdravý životní styl ovoce a zelenina sport
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova P (8. ročník) : Člověk a jeho životní prostředí VZ (8. ročník) : Návykové látky a zdraví	
průřezová témata	
OSV: PH	

MĚSTO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše jednoduchou formou svou cestu do školy s pomocí je schopen z mapy popsat cestu z jednoduchého autentického materiálu vyhledá odpovědi na otázky porozumí jednoduchému popisu cesty 	<ul style="list-style-type: none"> předložky místa popis cesty orientace v mapě udávání směru slovní zásoba město instituce, památky žádost o informaci reakce na otázku rozkaz
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova P (8. ročník) : Člověk a jeho životní prostředí Z (8. ročník) : Česká republika	

průřezová témata
OSV: RSP VMEGS: ES MuV: PM

BUDOUCÍ ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduché sdělení ohledně svých plánů do budoucna- prázdniny v přiměřeně obtížném textu rozliší budoucí čas 	- seznámení s budoucím časem WILL
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Jazyková výchova	
průřezová témata	
OSV: Ko	

AUSTRÁLIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se se základními zeměpisnými údaji a významnými osobnostmi dané země. V jednoduchých textech nachází konkrétní informace ze života lidí. 	- reálie Austrálie
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova Z (7. ročník) : Makroregiony světa Z (9. ročník) : Globalizace světa	
průřezová témata	
VMEGS: ES, OES MuV: KD, PM	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá s pomocí dvojazyčný slovník 	- přídavná jména - antonyma - rozkaz - budoucí čas WILL - předložky místa
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Jazyková výchova ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova VV (8. ročník) : Tematické práce - Vánoce, Velikonoce...Písmo, užité grafika, reklama a propagační prostředky	
průřezová témata	
OSV: Ko	

9. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

MINULÝ ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v přiměřeně obtížném textu minulý čas snaží se v rozhovoru používat minulý čas napiše stručný životopis 	<ul style="list-style-type: none"> minulé časy sloves být, mít minulé časy pravidelných sloves
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Jazyková výchova	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko VMEGS: ES, OES MuV: LV, PM	

OSOBNÍ DOPIS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> jednoduše popíše v minulém čase, v jakých zemích byl, jakým dopravním prostředkem jel 	<ul style="list-style-type: none"> cestování dopravní prostředky
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko	

VOLNÝ ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> reaguje na zřetelně vyslovenou otázku ohledně toho, co dělá nebo dělal ve volném čase snaží se číst plynule jednoduché texty na téma volný čas a rozumí jejich obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> otázky časové, prostorové, kvalitativní - v přítomném, budoucím a minulém čase
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
VO (9. ročník) : Činnosti lidí	
průřezová témata	
OSV: RSP MuV: KD, PM	

PŘÍDAVNÁ JMÉNA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> s pomocí vyhledá ve výkladovém slovníku neznámá slova 	<ul style="list-style-type: none"> stupňování přídavných jmen nepravidelná přídavná jména

<ul style="list-style-type: none"> • v jednoduchém autentickém textu se snaží odvodit neznámá slova z kontextu 	- antonyma, synonyma přídavných jmen
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Jazyková výchova	
průřezová témata	
OSV: Ko	

POVOLÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché písemné i ústní sdělení týkající se jeho budoucího studia či povolání • ve formuláři vyplní základní údaje o sobě • reaguje na pomalu a zřetelně kladenou otázku 	- dotazník, formulář
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
ČaSP (9. ročník) : Vyplňování přihlášek	
průřezová témata	
OSV: RSP	
MuV: PM	

USA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se se základními zeměpisnými údaji a významnými osobnostmi dané země. V jednoduchých textech nachází konkrétní informace ze života lidí 	- reálie USA
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
Z (7. ročník) : Makroregiony světa	
Z (9. ročník) : Globalizace světa	
průřezová témata	
OSV: Ko	
VMEGS: ES	
MuV: KD, PM	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • s pomocí vyhledá ve výkladovém slovníku neznámá slova • reaguje na pomalu a zřetelně kladenou otázku 	<ul style="list-style-type: none"> - procvičování času přítomného, minulého a budoucího - reakce na otázku - přídavná jména
přesahy	

ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova
ČJL (9. ročník) : Jazyková výchova
průřezová témata
OSV: Ko

4.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrt, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k

matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

4.2.1. MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Matematika je realizována v 1. až 9. ročníku:

v 1. až 4. ročníku	5 hodin týdně
v 5. ročníku	6 hodin týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy :

Čísla a početní operace- osvojení aritmetických operací ve třech složkách : - dovednost provádět operaci

- významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

Závislosti, vztahy a práce s daty- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí

Geometrie v rovině a prostoru- určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy- uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Organizace- žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Průřezová témata-v tomto předmětu jsou realizována : VDO , EV , OSV,MV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky, zdokonaluje grafický projev, rozvíjí abstraktní a logické myšlení .

Učitel:

- umožňuje žákům, aby se podíleli na hodnocení činností nebo jejich výsledků
- srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků.

Učitel:

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti - vede žáky k plánování úkolů a postupů
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní

Žák:

- se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- je veden ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu.

Učitel :

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- podněcuje žáky k argumentaci
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanská

Žák:

- při zpracovávání informací je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních

- je veden k ohleduplnosti a taktu
- učí se vnímat složitosti světa

Učitel:-

- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Učitel:

- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

Charakteristika vyučovacího předmětu- 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. až 8. ročníku 4 hodiny týdně

v 9. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávání v matematice zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
 - logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice,.....zeměpis – měřítko, výpočty..... chemie - řešení rovnic, převody jednotek,.....)

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV, VDO - důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost,

vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost

- práce s mapou, slevy, využití poměru,....

EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,....

EGS – srovnání států, HDP, grafy,....

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu

- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace		4+1	4+1	4+1	4+1	4+2	4	4	3+1	4+1
Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny										

1. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

POČÍTÁNÍ DO DVACETI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná číslice 1 až 20, umí je napsat a přečíst; zná význam méně, více, první, poslední, větší, menší apod.; umí seřadit čísla podle velikosti; umí zakreslit čísla do 20 na číselnou osu; zná a používá matem. symboly +, -, =, <, >; umí zapsat, přečíst, vy 	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání do 20, porovnávání čísel rozklad čísel na desítky a jednotky
přesahy	

HV (1. ročník) : Vokální činnosti, nácvik písní
VV (1. ročník) : Práce dekorativní a prostorové
ČaSP (1. ročník) : Práce s drobným materiálem a přírodninami
průřezová témata
VDO: OSŠ, OOS
EV: VČP

GEOMETRIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geom. útvary; modeluje jedn. geom. útvary v rovině; pozná geometrická tělesa – krychle, koule; geom. útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev; orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za apod. 	<ul style="list-style-type: none"> čtverec, obdélník, trojúhelník koule, krychle orientace v prostoru
přesahy	
VV (1. ročník) : Práce dekorativní a prostorové	
ČaSP (1. ročník) : Práce s papírem	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS	

2. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

POČÍTÁNÍ DO STA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí zapsat a přečíst čísla do sta; umí zakreslit čísla do sta na číselnou osu; porovnává čísla do sta, umí je seřadit vzestupně i sestupně; sčítá a odčítá čísla do sta; zná význam závorek; počítá příklady se závorkami 	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání do sta porovnávání čísel
přesahy	
ČaSP (2. ročník) : Pěstitelské práce	
ČaSP (2. ročník) : Práce s drobným materiálem a přírodninami	
průřezová témata	
VDO: OSŠ, OOS	
EV: VČP	

SLOVNÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí provést zápis slovní úlohy; řeší slovní úlohy s výpočty do sta 	<ul style="list-style-type: none"> řešení jednoduchých slovních úloh
přesahy	

ČJL (2. ročník) : Psaní ČJL (2. ročník) : Vyjadřovací schopnosti ČJL (2. ročník) : Čtení
průřezová témata
OSV: RSP, PL, MV VDO: OSŠ MuV: EP

NÁSOBENÍ DO 50	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s principem násobilky v oboru do 50; násobilka 10 	- princip násobilky 1-5, 10
přesahy	
ČaSP (2. ročník) : Práce s drobným materiálem a přírodninami	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, MV MuV: LV	

PENÍZE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami; zná mince a bankovky v hodnotě do sta korun; počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun 	- mince a bankovky do 100
přesahy	
VV (2. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti ČaSP (2. ročník) : Příprava pokrmů	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD VDO: OSŠ, OOSS	

GEOMETRIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí si připravit pomůcky na rýsování (tužka, pravítko); zná pojem bod, přímka, čára, úsečka; narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky; zná rozdíl mezi přímkou, přímkou a křivou čarou, porovná úsečky podle velikosti; umí změřit úsečku; pozná geometrii 	<ul style="list-style-type: none"> - bod, čára, přímka, úsečka - trojúhelník, čtverec, obdélník - krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan
přesahy	
ČaSP (2. ročník) : Práce montážní a demontážní ČaSP (2. ročník) : Práce s papírem a kartonem	

průřezová témata
OSV: RSP

3. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

MALÁ NÁSOBILKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná symboly pro násobení a dělení; násobí a dělí v oboru malé násobilky; řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky 	<ul style="list-style-type: none"> násobení a dělení do 100 slovní úlohy
přesahy	
ČaSP (3. ročník) : Práce s drobným materiálem a přírodními, pracovní postupy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

POČÍTÁNÍ V OBORU DO STA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí sčítat a odčítat dvojciferná čísla z paměti (typ příkladů 34+25, 67-56) ; umí sčítat a odčítat dvojciferná čísla písemně; řeší slovní úlohy v oboru do sta; 	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání do 100, slovní úlohy
přesahy	
ČaSP (3. ročník) : Příprava pokrmů	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS	

POČÍTÁNÍ V OBORU DO TISÍCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí zapsat a přečíst čísla do tisíce; umí porovnávat, seřadit vzestupně a sestupně čísla do tisíce; umí zakreslit čísla do tisíce na číselné ose; umí sčítat a odčítat z paměti i písemně; řeší slovní úlohy v oboru do tisíce; seznámí se se zaokrouhlováním 	<ul style="list-style-type: none"> čtení čísel do 1000 sčítání a odčítání zaokrouhlování slovní úlohy
přesahy	
ČaSP (3. ročník) : Příprava pokrmů	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, MV	

ROVNICE	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> zná význam symbolu = ; řeší jednoduché rovnice; 	- řešení jednoduchých rovnic
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS	

JEDNOTKY DÉLKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná jednotky délky mm, cm, dm, m; jednotky délky používá k měření; umí změřit rozměry geom. útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách; 	<ul style="list-style-type: none"> jednotky délky – mm, cm, dm, m měření geometrických tvarů
přesahy	
ČaSP (3. ročník) : Práce s textilem	
ČaSP (3. ročník) : Práce s papírem a kartonem	
průřezová témata	
OSV: RSP	

GEOMETRIE - RÝSOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí narýsovat a označit bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec; zná pojem opačná polopřímka; zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem; zná význam pojmu průsečík a umí ho určit; pozná jehlan a kužel; 	<ul style="list-style-type: none"> bod, přímka, polopřímka, úsečka, geom. tvary –trojúhelník, obdélník, čtverec, kružnice, kruh geom. tělesa – jehlan, kužel
přesahy	
ČaSP (3. ročník) : Práce montážní a demontážní, stavebnice	
ČaSP (3. ročník) : Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou	
ČaSP (3. ročník) : Práce s papírem a kartonem	
průřezová témata	
OSV: RSP, ŘPRD, SaS	

4. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

POČÍTÁNÍ DO 10 000	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí zapsat a přečíst čísla do 10 000; sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000; umí zaokrouhlovat na tisíce; orientuje se na číselné ose do 10 000 	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání do 10 000 zaokrouhlování orientace na číselné ose

přesahy
ČaSP (4. ročník) : Příprava pokrmů, základní vybavení kuchyně
průřezová témata
OSV: RSP, SaS EV: VČP

NÁSOBENÍ A DĚLENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky; umí násobit písemně jednociferným a dvouciferným činitelem; umí písemně dělit jednociferným dělitelem 	<ul style="list-style-type: none"> dělení jednociferným dělitelem, dělení se zbytkem násobení jednociferným a dvojciferným činitelem
přesahy	
ČaSP (4. ročník) : Příprava pokrmů, základní vybavení kuchyně	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS MuV: LV	

PRÁCE S KALKULÁTOREM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí sčítat, odčítat, násobit a dělit na kalkulátoru; používá kalkulátor ke kontrole 	<ul style="list-style-type: none"> sčítání, odčítání, násobení a dělení
přesahy	
ČaSP (4. ročník) : Příprava pokrmů, základní vybavení kuchyně	
průřezová témata	
OSV: RSP	

JEDNOTKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času; umí převádět jednotky hmotnosti a délky 	<ul style="list-style-type: none"> jednotky hmotnosti, délky, objemu a času převádění jednotek
přesahy	
ČaSP (4. ročník) : Příprava pokrmů, základní vybavení kuchyně	
průřezová témata	
OSV: RSP, ŘPRD, SaS, Ko	

SLOVNÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché a složené slovní úlohy; umí provést zkrácený zápis s neznámou 	<ul style="list-style-type: none"> řešení jednoduchých i složených slovních úloh
přesahy	

ČJL (4. ročník) : Vyjadřovací schopnosti ČJL (4. ročník) : Věta, souvětí
průřezová témata
OSV: RSP, SaS, Ko VDO: OSŠ

GEOMETRIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí pracovat s kružítkem; umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici; umí sestavit trojúhelník ze tří stran; pozná a umí narýsovat pravoúhlý trojúhelník; umí narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky; dokáže určit vzájemnou polohu přímek v ro 	<ul style="list-style-type: none"> rýsování geom. tvarů, čtverec, obdélník, kružnice, trojúhelník pravoúhlý kolmice, rovnoběžky, různoběžky vzájemná poloha přímek v rovině
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS	

5. ROČNÍK - DOTACE: 4+2, POVINNÝ

POČÍTÁNÍ DO 1 000 000	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí zapsat a přečíst čísla do 1 000 000; orientuje se na číselné ose v oboru do milionu; umí sčítat a odčítat z paměti i písemně do milionu; umí násobit deseti, stem, tisíci; umí zaokrouhlovat na tisíce, desetitisíce a statisíce; násobí písemně trojčífern 	<ul style="list-style-type: none"> zápis čísel sčítání a odčítání násobení 10, 100, 1000 zaokrouhlování násobení slovní úlohy
přesahy	
(5. ročník) : Evropa – světadíl, kde leží naše vlast	
průřezová témata	
OSV: RSP, ŘPRD, SaS EV: VČP	

JEDNOTKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> převádí jednotky času a objemu; umí vyhledávat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji; umí pracovat s údaji v cenících apod. 	<ul style="list-style-type: none"> převádění jednotek slovní úlohy
přesahy	

ČaSP (5. ročník) : Práce s papírem a kartonem
průřezová témata
OSV: RSP, SaS

ŘÍMSKÉ ČÍSLICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná římské číslice I až X, L, C, D, M; umí přečíst číslo kapitoly a letopočet 	- zápis římských čísel
přesahy	
(5. ročník) : Kapitoly z našich dějin	
průřezová témata	
OSV: RSP, PL, MV, Ko	

ZLOMKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná pojem zlomek; pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu 	- polovina, třetina, čtvrtina
přesahy	
ČaSP (5. ročník) : Příprava pokrmů, pravidla správného stolování	
průřezová témata	
OSV: RSP, ŘPRD, KaK	

GEOMETRIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný; umí sestrojit obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník; umí sestrojit čtverec, obdélník; umí změřit a vypočítat obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku; pozná a po 	<ul style="list-style-type: none"> rovina, polorovina pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník sestrojení geom. tvarů měření obvod trojúhelníku, čtyřúhelníku obsah čtverce a obdélníku
přesahy	
ČaSP (5. ročník) : Práce s papírem a kartonem	
průřezová témata	
OSV: RSP	

6. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA RÝSOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje čáry podle druhů a tloušťky 	- druhy čar, technické písmo

<ul style="list-style-type: none"> Používá technické písmo k popisu geometrických útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> - tloušťky čar - technické písmo
přesahy	
VV (6. ročník) : Dekorační práce. Písmo a užitá grafika	
VV (6. ročník) : Kresebné studie - linie, tvar, objem	
ČaSP (6. ročník) : Technické výkresy	
průřezová témata	

GEOMETRICKÉ ÚTVARY V ROVINĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka Rýsuje lineární útvary Převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu a času Umí vypočítat obvody rovinných obrazců Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů Charakterizuje a třídí rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh - převody jednotek - obvody čtverce, obdélníku
přesahy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

ÚHEL A JEHO VELIKOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí pojmu úhel Umí narýsovat a změřit úhel Dovede graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu Rozlišuje a dovede pojmenovat druhy úhlů Provádí početní operace s velikostmi úhlů Pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností Rozumí pojmu mnohoúhelník Umí sestrojít pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů vrcholové a vedlejší úhly - mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce)
přesahy	
průřezová témata	

TROJÚHELNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem, druhy

jejich vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní úhel, vnější úhel) • Umí sestrojit těžnice, střední příčky a výšky trojúhelníku • Umí sestrojit trojúhelník ze tří stran • Umí sestrojit kružnici opsanou a vepsanou 	- vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžnice, střední příčky, výšky - kružnice opsaná, vepsaná
přesahy	
Z (6. ročník) : Geografická kartografie a topografie	
průřezová témata	

OSOVÁ SOUMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti • Pozná útvary osově souměrné a shodné útvary 	- osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvary
přesahy	
P (6. ročník) : Poznáváme přírodu	
VV (6. ročník) : Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů	
průřezová témata	

OBSAH ČTVERCE A OBDÉLNÍKU. POVRCH A OBJEM KRYCHLE A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Zná jednotky obsahu, umí je převádět, umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku, využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku), při výpočtech obsahů složitějších obrazců • Charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr,krychle) • Umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat • Načrtne a sestrojí obraz krychle a kváдру ve volném rovnoběžném promítání • Vypočítá povrch krychle, kváдру • Užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí • Odhaduje a vypočítá objem krychle, kváдру 	- jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) - kvádr, krychle, síť těles - zobrazování těles- povrch krychle, kváдру - jednotky objemu - objem krychle, kváдру
přesahy	
F (6. ročník) : Fyzikální veličiny	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Zná pojem násobek, dělitel, umí použít znaky dělitelnosti • Rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené, rozloží číslo na součin prvočísel • Určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele • Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N 	<ul style="list-style-type: none"> - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný
přesahy	
P (6. ročník) : Poznáváme přírodu	
průřezová témata	

DESETINNÁ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Čte a zapisuje desetinná čísla, umí zobrazit des. číslo na číselné ose • Porovnává a zaokrouhluje des. čísla, provádí početní operace s des. čísly • Umí vypočítat aritmetický průměr • Převádí jednotky • Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - aritmetický průměr - převody jednotek
přesahy	
F (6. ročník) : Fyzikální veličiny ČaSP (6. ročník) : Práce s technickými materiály	
průřezová témata	
OSV: RSP	

7. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

RACIONÁLNÍ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Modeluje a zapisuje zlomkem část celku • Převádí zlomky na des. čísla a naopak • Porovnává zlomky • Provádí početní operace s rac. čísly a užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, deset. číslem, procentem • Analyzuje a řeší jednoduché problémy, 	<ul style="list-style-type: none"> -čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a des, čísly - zobrazení na číselné ose- převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace - složený zlomek

modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematic. aparát v oboru racionálních čísel	
přesahy	
F (7. ročník) : Tlaková síla a tlak ČaSP (7. ročník) : Rozpočet domácnosti	
průřezová témata	

CELÁ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje kladná a záporná čísla • Umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose a chápe pojem opačné číslo • Určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam • Provádí početní operace • Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo- absolutní hodnota - početní operace
přesahy	
F (6. ročník) : Fyzikální veličiny	
průřezová témata	

TROJÚHELNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Poznává shodné útvary a užívá věty o shodnosti trojúhelníků • Umí sestavit trojúhelník z daných prvků a dbá na kvalitu a přesnost rýsování 	<ul style="list-style-type: none"> - shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků
přesahy	
Z (7. ročník) : Atlantik, Amerika VV (7. ročník) : Architektura	
průřezová témata	

POMĚR A PŘÍMÁ ÚMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami • Zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru a dělí celek na části v daném poměru • Pracuje s měřítky map a plánů • Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko - úměra - přímá a nepřímá úměrnost

<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí a využívá pojmu úměra • Využívá trojčlenku při řešení úloh • Určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti a vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí 	- trojčlenka
přesahy	
F (6. ročník) : Fyzikální veličiny	
Z (6. ročník) : Geografická kartografie a topografie	
VV (7. ročník) : Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

PROCENTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Chápe pojem procento a užívá základní pojmy procentového počtu • Vyjádří část celku pomocí procent a řeší úlohy s procenty • Chápe pojem promile • Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • Řeší aplikační úlohy na procenta 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - základ, procentová část, počet procent - promile - slovní úlohy - základy finanční matematiky
přesahy	
VO (7. ročník) : Domov	
ČaSP (7. ročník) : Rozpočet domácnosti	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	
EV: ŽP	

ROVNOBĚŽNÍKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Umí charakterizovat pojem rovnoběžníku • Rozlišuje různé typy rovnoběžníků • Umí sestavit rovnoběžník • Odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - vlastnosti - rozdělení - konstrukce - obvod a obsah - obsah trojúhelníku
přesahy	
Z (6. ročník) : Geografická kartografie a topografie	
VV (7. ročník) : Architektura	
VV (7. ročník) : Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce - Vánoce, Velikonoce, svatba	
průřezová témata	

LICHOBĚŽNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Umí sestrojit lichoběžník • Vypočítá obvod a obsah lichoběžníku • Rozpozná a pojmenuje 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - konstrukce - obvod a obsah
přesahy	
VV (7. ročník) : Architektura	
průřezová témata	

POVRCH A OBJEM HRANOLŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná a pojmenuje hranol • Načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině a síť hranolu • Odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem hranol - povrch a objem hranolu
přesahy	
VV (7. ročník) : Architektura	
průřezová témata	

8. ROČNÍK - DOTACE: 3+1, POVINNÝ

DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky • Užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech • Chápe pojem reálné číslo 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla
přesahy	
P (8. ročník) : Rozmnožování obratlovců	
PF (8. ročník) : Dosazení do výrazu a výpočet hodnoty	
průřezová témata	

PYTHAGORAVA VĚTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší odvěsny a přepony • Rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty a využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku • Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty

přesahy
M (6. ročník) : Obsah čtverce a obdélníku. Povrch a objem krychle a
D (6. ročník) : Řecko
PF (8. ročník) : Dosazení do výrazu a výpočet hodnoty
průřezová témata

MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Zapiše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo • Provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem
přesahy	
F (6. ročník) : Fyzikální veličiny	
průřezová témata	

LINEÁRNÍ ROVNICE.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá a zapisuje vztah rovnosti • Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnost - lineární rovnice
přesahy	
PF (8. ročník) : Dosazení do výrazu a výpočet hodnoty	
PF (8. ročník) : Obecné řešení úlohy	
průřezová témata	

SLOVNÍ ÚLOHY ŘEŠENÉ POMOCÍ ROVNIC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Matematizuje jednoduché reálné situace • Vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností • Zdůvodní zvolený postup řešení • Ověří výsledek řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy
přesahy	
PF (8. ročník) : Dosazení do výrazu a výpočet hodnoty	
PF (8. ročník) : Fyzikální vztah jako jednoduchá rovnice	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

KRUH, KRUŽNICE.	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice • Určí vzájemnou polohu dvou kružnic • Vypočítává obvod a obsah kruhu 	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu
přesahy	
D (6. ročník) : Řecko	
Z (6. ročník) : Geografická kartografie a topografie	
VV (8. ročník) : Práce s internetem	
VV (8. ročník) : Lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

VÁLEC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje válec • Vypočítá povrch a objem válce 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - povrch válce - objem válce
přesahy	
VV (8. ročník) : Objemové vyjádření námětu barvami	
průřezová témata	

KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Umí sestavit jednoduché konstrukce dle zadání • Využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy
přesahy	
D (6. ročník) : Řecko	
ČaSP (6. ročník) : Technické výkresy	
PF (8. ročník) : Obecné řešení úlohy	
průřezová témata	

SHROMAŽĎOVÁNÍ, TŘÍDĚNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ STATISTICKÝCH ÚDAJŮ.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy • Zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek • Vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách 	<ul style="list-style-type: none"> - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru
přesahy	
VO (8. ročník) : Činnosti lidí	

VO (8. ročník) : Rodina Z (8. ročník) : Česká republika Z (9. ročník) : Geopolitický vývoj
průřezová témata
VMEGS: OES EV: E

9. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

VÝRAZY A LOMENÉ VÝRAZY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozkládá výraz na součin (vytýkáním pomocí vzorců) Provádí početní operace s lomenými výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> úpravy výrazů pomocí vzorců rozklad výrazů na součin pojem lomený výraz početní operace s lomenými
přesahy	
M (7. ročník) : Racionální čísla Ch (9. ročník) : Redox reakce	
průřezová témata	

ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech 	<ul style="list-style-type: none"> řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli pomocí ekvivalentních úprav
přesahy	
M (8. ročník) : Lineární rovnice. PF (9. ročník) : Kalorimetrická rovnice.	
průřezová témata	

SOUSTAVY ROVNIC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) Řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic
přesahy	
PF (8. ročník) : Dosazení do výrazu a výpočet hodnoty PF (8. ročník) : Analýza úlohy	
průřezová témata	

NEROVNICE, SOUSTAVY NEROVNIC

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá a zapisuje vztah nerovnosti • Řeší lineární nerovnice a jejich soustavy • Znázorní řešení lin. nerovnic na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> - nerovnost - lineární nerovnice - soustava lineárních nerovnic
přesahy	
PF (8. ročník) : Dosazení do výrazu a výpočet hodnoty	
PF (8. ročník) : Analýza úlohy	
průřezová témata	

FUNKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Zakreslí bod v PSS • Chápe pojem funkce • Rozlišuje lineární a kvadratickou funkci • Sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce • Užívá funkční vztahy při řešení úloh • Řeší praktické úlohy pomocí goniometrických funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost) - kvadratická funkce - goniometrické funkce
přesahy	
M (7. ročník) : Poměr a přímá úměrnost	
PF (8. ročník) : Pravoúhlý souřadnicový systém, správné čtení grafů	
průřezová témata	
OSV: RSP	

PODOBNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší shodné a podobné útvary • Užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků
přesahy	
VV (9. ročník) : Prostorová tvorba – modelování	
VV (9. ročník) : Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly	
průřezová témata	
OSV: RSP	

TĚLESA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje jednotlivá tělesa • Umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat • Vypočítá povrch a objem těles 	<ul style="list-style-type: none"> - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles
přesahy	

Z (6. ročník) : Geografická kartografie a topografie
VV (9. ročník) : Prostorová tvorba – modelování
VV (9. ročník) : Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly
průřezová témata
OSV: ŘPRD

ZÁKLADY RÝSOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Zná zásady kótování a pravidla pravoúhlého promítání • Zpracuje technický výkres dle zadání 	<ul style="list-style-type: none"> - kótování - pravoúhlé promítání - technické výkresy
přesahy	
M (6. ročník) : Geometrické útvary v rovině M (6. ročník) : Základní pravidla rýsování VV (6. ročník) : Kresebné studie - linie, tvar, objem VV (8. ročník) : Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast	
průřezová témata	

4.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

4.3.1. INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět

v 5. ročníku 1 hodina týdně

v 6. ročníku 1 hodina týdně

Vzdělávání v informatice je zaměřeno na

- užití ICT v reálných situacích
- osvojení postupů vyhledávání a kritického zpracování informací
- využití VPT, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti a racionální organizaci práce

Předmět informatika je úzce spjat s ostatními předměty (dovednosti práce s počítačem, schopnost vyhledávání a zpracování informací nachází uplatnění prakticky ve všech předmětech)

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VDO, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních pojmů ICT
- poznávání úlohy informací a informačních činností
- využívání moderních informačních a komunikačních technologií

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- rozumí toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením, přenosem, zpracováním
- učí se zvolit správný postup při řešení konkrétních úkolů a problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování správnosti řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- formulují svůj požadavek a využívají při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- tvořivě využívají softwarových a hardwarových prostředků při presentaci své práce

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- rozvíjí schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby respektovali práva duševního vlastnictví při využívání software
- vede žáky k zaujetí odpovědného, etického
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků
- vede žáky k odpovědné a šetrné práci s výpočetní technikou

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace						1	1			
Povinnost (skupina)						povinný	povinný			
Dotace skupiny										

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

INFORMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem informace, uvede zdroje informací (klasické i digitální), má představu, kdy a proč vznikly počítače 	informatika - základní pojmy - historie
přesahy	
M (5. ročník) : Počítání do 1 000 000 (5. ročník) : Kapitoly z našich dějin	
průřezová témata	

POČÍTAČ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí popsat počítač a vysvětlit jeho funkci rozliší a určí, k čemu se používají periferní zařízení, aktivně pracuje s myší, orientuje se na klávesnici 	- počítač - struktura, funkce - základní periferní zařízení (vstupní a výstupní) - myš a klávesnice (práce s nimi) - operační systém a jeho funkce - základní pojmy a prvky (hl. nabídka, plocha, hl.í panel, ikony, okna, složka, soubor,..)
přesahy	
ČJL (5. ročník) : Čtení M (5. ročník) : Jednotky	
průřezová témata	

ZÁSADY BEZPEČNÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> správně vypíná a zapíná počítač, orientuje se v základním uživatelském prostředí (Windows), ovládá pohyb v hlavní nabídce, spouštění aplikací, přepínání mezi aplikacemi, ovládá 	- péče o počítač, závady, poruchy - zásady bezpečné práce na počítači - prevence zdrav. rizik spojených s dlouhodobým užíváním PC

základní operace s ikonou, umí ukládat práci do souboru • chrání počítač před poškozením, ví jak postupovat v případě závady • zná základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem a aktivně je užívá • chrání vlastní data a programy, ví, co jsou viry a zná základní pravidla ochrany před nimi	- ochrana dat, viry
přesahy	
(5. ročník) : Člověk a technika	
průřezová témata	
OSV: RSP	

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ	
výstupy	učivo
• vysvětlí, co je Internet, zná jeho význam uvede příklad, jak vzniká informace, jak ji lze přenášet, zpracovávat • umí otevřít Internet Explorer, ví co je internetová adresa, používá vyhledávače, umí prohlížet stránky, vracet se zpět • umí vyhledávat a používat školní výukové programy a pracovat s nimi	- internet (zdroj a tok informací, historie a trendy) - základy práce s internetovým prohlížečem - vyhledávání informací ve výukových programech - základní způsoby komunikace (E-mail)
přesahy	
ČJL (5. ročník) : Čtení (5. ročník) : Místo, kde žijeme (5. ročník) : Člověk a technika (5. ročník) : Evropa – světadíl, kde leží naše vlast	
průřezová témata	
OSV: RSP VMEGS: OES MeV: KČPPMS	

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
výstupy	učivo
• umí založit emailovou adresu, napíše a odešle e-mail • napíše jednoduchý text, opraví chyby • umí text označit do bloku a formátovat textový dokument uloží a vytiskne • zná základní rozdělení grafických editorů-kreslí, pracuje s vybranou částí	- textový editor WordPad - psaní a editace, - nástroje (náhled, kopírovat, vyjmout) - formátování dokumentu (písmo, odstavec, odřádky) - grafický editor- program Malování

obrázku, vkládá text	
přesahy	
ČJL (5. ročník) : Čtení M (5. ročník) : Geometrie (5. ročník) : Místo, kde žijeme (5. ročník) : Člověk a technika (5. ročník) : Člověk a jeho zdraví (5. ročník) : Rozmanitost přírody VV (5. ročník) : Výtvarné umění a životní prostředí	
průřezová témata	

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní pojmy ICT (základní jednotka, operační paměť, hardware a software -rozliší, popíše a určí využití přídatných zařízení (vstupní i výstupní) orientuje se v základním uživatelském prostředí zvládá základní operace se složkami a soubory (kopíruje, odstraňuje, vytváří, přesouvá) chápe „stromovou“, strukturu 	<ul style="list-style-type: none"> - počítač (popis, struktura, funkce) - periferie - soubor, složka, přípona souboru
přesahy	
VV (6. ročník) : Nauka o perspektivě VV (6. ročník) : Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů ČaSP (6. ročník) : Organizace práce	
průřezová témata	

ZÁSADY BEZPEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná a dodržuje zásady bezpečnosti práce, dodržuje zásady hygieny poradí si s běžnými provozními problémy („zamrznutí“ počítače, nastavení monitoru,..) bezpečně ukládá data, zná a eliminuje rizika přenosu virů 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečnosti práce a hygieny práce na počítači - odstraňování běžných poruch a závad - ochrana dat
přesahy	
VZ (6. ročník) : Osobní bezpečí ČaSP (6. ročník) : První pomoc a bezpečnostní předpisy ČaSP (7. ročník) : Elektrické a plynové spotřebiče	

ČaSP (7. ročník) : Bezpečnost práce
průřezová témata

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, co je Internet, objasní princip přenosu informací celosvětovou sítí orientuje se ve vyhledávačích (Seznam, Google, AltaVista) umí pracovat s adresářem svého e-mailu, odesílat a ukládat přílohy, udržuje „pořádek“ ve schránce 	<ul style="list-style-type: none"> internet <ul style="list-style-type: none"> síť, vyhledávače (Explorer) práce s prohlížeči (Seznam, Google,...) vyhledávání a zpracování informací E-mail práce s adresáři, údržba schránky, odesílání přílohchat
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Literární výchova VO (6. ročník) : Člověk hledá společnost P (6. ročník) : Příroda našeho okolí Z (6. ročník) : Geografická kartografie a topografie VV (6. ročník) : Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů	
průřezová témata	
MeV: KČPPMS	

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí otevřít Word, orientuje se v jeho prostředí užívá panel nástrojů, označuje text do bloku a zvládá základní práci s formátem (zarovnávání, písmo, příprava stránky pro tisk) vkládá do programu Malování obrázky a fotografie a pracuje s nimi umí upravovat graf. objekte, vkládat jej do textu 	<ul style="list-style-type: none"> textový editor Microsoft Word <ul style="list-style-type: none"> základy práce:panel nástrojů, blok, formát, schránka, klipart, práce se souborem grafika <ul style="list-style-type: none"> Malování: úprava graf. objektů, obtékání, vkládání textu
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Literární výchova M (6. ročník) : Základní pravidla rýsování VO (6. ročník) : Hospodářský život F (6. ročník) : Látka a těleso	
průřezová témata	

4.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují,

baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že

vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

4.4.1. PRVOUKA

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se v 1. a 2.ročníku 2 hodiny týdně ve 3.ročníku 4 hodiny

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas – orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

V Prvouce budou realizována tato průřezová témata:

EV, VDO, EGS, MV, OSV, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- zajímá se o vše kolem sebe
- poznává podstatu zdraví i příčiny nemocí
- aktivně vstupuje do výuky
- orientuje se ve světě informací
- vnímá časové a místní zeměpisné, historické a kulturní informace v souvislostech

Učitel:

- pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- upevňuje své účelné rozhodování a jednání v různých situacích - uvědomuje si ohrožení zdraví a vlastní bezpečnosti i zdraví a bezpečnost druhých
- poznává a ovlivňuje svou jedinečnost
- vnímá různé problémové situace, pochopí problém, jeho příčiny, plánuje jeho řešení
- uvědomuje si odpovědnost za svá rozhodnutí
- žáci využívá různých informačních zdrojů

Učitel

- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- pojmenuje pozorované skutečnosti a zachytí je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřuje pozitivní i negativní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- naslouchá ostatním a udržuje kontakt při komunikaci
- zná základy slušného chování
- žáci si vzájemně si radí a pomáhají si

Učitel:

- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů
- vede žáky k samostatnému, sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žák:

- dokáže pracovat ve skupině
- efektivně spolupracuje na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívá k diskusi
- učí se věcně argumentovat

Učitel:

- vede děti k oceňování svých názorů a přínosů
- vede děti ke vzájemnému respektu, ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými

Kompetence občanská

Žák:

- vyslechne názor druhých, zdržuje se odsuzujících komentářů
- společně s učitelem vytváří pravidla soužití kolektivu a snaží se je dodržovat
- svým chováním neomezuje ostatní a nepoškozuje životní prostředí

Učitel:

- utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvarům
- motivuje žáky k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody
- vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

Žák:

- žáci se učí používat různé materiály, nástroje a vybavení
- chrání své zdraví i zdraví druhých
- chrání životní prostředí, kulturní i společenské hodnoty

Učitel:

- vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
- zohledňuje soudobý stav a poznání technického rozvoje

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace		2	2	2+2						
Povinnost		povinný	povinný	povinný						

(skupina)										
Dotace skupiny										

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ŠKOLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná cestu do školy a zpět; zná název školy; zná jméno třídní učitelky a ředitele školy; chová se ukázněně ve škole i mimo školu; dokáže rozlišit nežádoucí formy chování; umí si připravit pomůcky do školy; udržuje pořádek ve svých věcech; ve školní aktovce 	<ul style="list-style-type: none"> lidé ve škole, Cesta do školy, blízké okolí chování ve škole i mimo ni, bezpečnost třída – pomůcky, pracovní návyky, spolužáci
přesahy	
VV (1. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, PL, Ko VDO: OSS MuV: KD	

PÉČE O ZDRAVÍ, ZDRAVÁ VÝŽIVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní hygienické návyky; zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod.; zná zásady správného chování u lékaře 	<ul style="list-style-type: none"> základní hygienické návyky životospráva
přesahy	
VV (1. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, SaS MuV: LV EV: VČP	

LIDSKÉ TĚLO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí pojmenovat části lidského těla; zná názvy běžných onemocnění; ví, co dělat v případě úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> části lidského těla
přesahy	
ČJL (1. ročník) : Vyjadřovací schopnosti VV (1. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti TV (1. ročník) : Činnosti ovlivňující zdraví	

průřezová témata
OSV: RSP, SaS MuV: EP EV: ZPŽ

ORIENTACE V ČASE A ČASOVÝ ŘÁD	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina; umí vyjmenovat dny v týdnu; zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat; umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období; umí popsat změny v přírodě podle ročního období; umí časově zařadit Ván 	- dny v týdnu, měsíc, rok, den, hodina, roční období
přesahy	
ČJL (1. ročník) : Vyjadřovací schopnosti VV (1. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP	

DOMOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta apod.); umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí - o lese, poli, potoce apod.; zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat 	- rodinní příslušníci, domov, bydliště, okolí, domácí zvířata - vztahy mezi lidmi, osobní bezpečí
přesahy	
ČJL (1. ročník) : Vyjadřovací schopnosti VV (1. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, PL, MV, Ko VDO: OOSS	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo školy; ví o nebezpečí cesty do školy (autobusová doprava); pozoruje příznivé i nepříznivé vlivy v okolí školy a případné změny 	- třída, škola, školní řád, - domov, obec: město x vesnice - významná místa, orientace v krajině, - vodní zdroje - doprava

	- základní typy krajiny, ochrana životního prostředí
přesahy	
ČJL (2. ročník) : Vyjadřovací schopnosti	
ČJL (2. ročník) : Slova	
VV (2. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS	
VDO: OSŠ	
MeV: KČPPMS	

LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si nutnost slušného chování; je veden k toleranci mezi spolužáky; pohlavími, rasami; chápe význam povinností v zaměstnání i rodině; je veden k ochraně svého bezpečí při jednání s neznámými lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> škola a společnost- rodina práce a odpočinek domácí mazlíčci - péče
přesahy	
ČJL (2. ročník) : Psaní	
ČJL (2. ročník) : Vyjadřovací schopnosti	
ČJL (2. ročník) : Věty	
VV (2. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, PL, MV	
VDO: OSŠ	
MuV: LV	

LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá časových údajů; odliší minulé, současné; je seznámen s významem Vánoc a Velikonoc 	<ul style="list-style-type: none"> rok, měsíce, týdny, hodiny čas a naše rodina, oslavy a svátky roční období denní režim minulost, přítomnost a budoucnost
přesahy	
ČJL (2. ročník) : Vyjadřovací schopnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, PL, MV, Ko	
MuV: LV	

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje a porovnává změny v přírodě v závislosti na ročních obdobích; třídí některé přírodniny podle základních znaků; spolupracuje na jednoduchých pokusech; ví o nesprávném a nešetrném chování v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> jaro, léto, podzim, zima (proměny v přírodě, život zvířat a rostlin) ovoce, zelenina hospodářská zvířata – užitek ptáci, savci
přesahy	
ČJL (2. ročník) : Vyjadřovací schopnosti ČJL (2. ročník) : Čtení ČaSP (2. ročník) : Pěstitelské práce ČaSP (2. ročník) : Práce s drobným materiálem a přírodninami	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, KaK EV: VČP	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní pravidla silničního provozu; je seznámen se základními funkcemi lidského těla a udržuje preventivní a hygienické návyky; je veden k neohrožování zdraví svého i ostatních; pokouší se odmítnout ohrožující komunikaci; požádá o pomoc; ví, 	<ul style="list-style-type: none"> cesta do školy dopravní výchova, chodec a cyklista lidské tělo: stavba, hygiena, běžné nemoci, lékárnička, ošetření lehčích poranění, přivolání pomoci zdravá výživa: rizika návykových látek, jak odmítnout- násilí, nebezpečí od neznámých lidí, linka důvěry- situace ohrožení, důležitá telefonní čísla
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS MuV: KD, LV EV: ZPŽ	

3. ROČNÍK - DOTACE: 2+2, POVINNÝ

KRAJINA KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině; pozná nížinu, vrchovinu, hory; orientuje se v plánu obce; ví, kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod.; určí hlavní a vedlejší světové strany; v přírodě se umí orientovat podle s 	<ul style="list-style-type: none"> bydliště, okolí školy, typy krajiny

přesahy
ČJL (3. ročník) : Vyjadřovací schopnosti ČJL (3. ročník) : Čtení ČaSP (3. ročník) : Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou
průřezová témata
EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP

LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná život lidí v minulosti; seznámí se s vybranými pověstmi 	<ul style="list-style-type: none"> - život v minulosti - pověsti
přesahy	
ČJL (3. ročník) : Vyjadřovací schopnosti ČJL (3. ročník) : Slovesa ČJL (3. ročník) : Podstatná jména ČJL (3. ročník) : Čtení	
průřezová témata	
OSV: RSP, MV VDO: OSŠ	

VĚCI KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod.; užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teploty; rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny 	<ul style="list-style-type: none"> - živá a neživá příroda - vlastnosti látek - délka , čas, hmotnost, objem, teplota
přesahy	
ČJL (3. ročník) : Čtení ČJL (3. ročník) : Podstatná jména ČJL (3. ročník) : Vyjadřovací schopnosti ČJL (3. ročník) : Psaní xJ (3. ročník) : Hračky VV (3. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti ČaSP (3. ročník) : Práce s drobným materiálem a přírodninami, pracovní postupy ČaSP (3. ročník) : Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, PL, MV VDO: OSŠ MuV: LV EV: VČP	

ČLOVĚK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí popsat stavbu těla a jeho části, vnitřní orgány, lidské smysly 	- stavba těla
přesahy	
ČJL (3. ročník) : Čtení xJ (3. ročník) : Základní části těla ČaSP (3. ročník) : Příprava pokrmů ČaSP (3. ročník) : Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou	
průřezová témata	
OSV: SaS, PL, MV, Ko MuV: LV EV: ZPŽ	

ŽIVOČICHOVÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz; umí uvést hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu těla; ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin; rozlišuje domácí a hospodářská zvířata; zná vybraná zvířata volně žijící 	- rozdělení živočichů, stavba těla, zařazení do přírodního společenství - rovnováha v přírodě - ochrana přírody
přesahy	
ČJL (3. ročník) : Podstatná jména ČJL (3. ročník) : Vyjmenovaná slova ČJL (3. ročník) : Čtení xJ (3. ročník) : Zvířata ČaSP (3. ročník) : Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou	
průřezová témata	
OSV: RSP EV: ŽP, VČP MeV: KČPPMS	

ROSTLINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí pojmenovat části rostlin, popsat projevy života rostlin; zná vybrané druhy plodů a semen a jejich význam ; zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (na zahrádkách, loukách, v lese); zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny; pozná běžně s 	- části rostlin - životní podmínky, rovnováha v přírodě, ochrana přírody
přesahy	

ČJL (3. ročník) : Podstatná jména
ČJL (3. ročník) : Vyjmenovaná slova
ČJL (3. ročník) : Čtení
ČaSP (3. ročník) : Pěstitelské práce, pěstování rostlin a semen
ČaSP (3. ročník) : Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou
průřezová témata
OSV: RSP
EV: ZPŽ, VČP
MeV: KČPPMS

4.4.2. PŘÍRODOVĚDA

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se ve 4. a v 5. ročníku 2 hodiny týdně
- přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase - kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Předmětem prolínají průřezová témata : EV, OSV a VDO, MV, MKV, EGS

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák.

- získává informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

- používá vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literatu

Učitel:

- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literatu a jiné vhodné informační zdroje

- učí žáky efektivním postupům a způsobům při získávání a zpracovávání informací

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- řeší zadané úkoly, správně se rozhoduje v různých situacích, vyhledává informace vhodné k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

- vyjadřuje své myšlenky, poznatky a dojmy, reaguje na myšlenky, názory a podněty jiných

- naslouchá ostatním, reaguje a zapojuje se do diskuse

Učitel:

- vede žáky k používání správné terminologie

- spoluvytváří příjemné klima v kolektivu

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektuje názory a zkušenosti druhých

- je ohleduplný a má úctu k práci druhých

- poskytne pomoc nebo o ni sám požádá

Učitel:

- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně

- podílí se společně se žáky na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence občanské

Žák.

- poznává a chápe rozdíly mezi lidmi

- učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Učitel:

- buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Žák:

- utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- dodržuje vymezená pravidla
- rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol

Učitel:

- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace					2	2				
Povinnost (skupina)					povinný	povinný				
Dotace skupiny										

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • prohlubuje znalosti o propojenosti živé a neživé přírody, o rovnováze v přírodě; je seznámen se základními ekosystémy v ČR • pozná a pojmenuje typické živočichy a rostliny (pole, louka, les, voda, lidská obydli), jednoduše popíše stavbu těl a způsob života, rozezná rostlinná patra, hodnotí činnosti člověka v přírodě, jeho negativní i pozitivní vliv • zná pojmy Země, Měsíc, Slunce, planety 	<ul style="list-style-type: none"> - životní podmínky - rostliny a živočichové - půda, zemědělské plodiny - ochrana přírody a ŽP - přírodní společenstva - Země, Měsíc, Slunce, planety - magnetismus a gravitační síla
přesahy	
<p>ČJL (4. ročník) : Vyjadřovací schopnosti</p> <p>ČaSP (4. ročník) : Pěstitelské činnosti, setí a sázení</p> <p>ČaSP (4. ročník) : Práce s drobným materiálem a přírodninami</p>	

průřezová témata
OSV: RSP MuV: LV EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná význam vzduchu, vody a potravy pro život člověka uvědomuje si správné chování v situacích ohrožujících zdraví, je seznámen s nebezpečnostmi návykových látek a jejich odmítáním a prevencí, ošetří drobná poranění, umí zajistit lékařskou pomoc, chová se ohleduplně k osobám druhého pohlaví 	- lidské tělo - zdravá výživa
přesahy	
ČJL (4. ročník) : Čtení ČJL (4. ročník) : Vyjadřovací schopnosti xJ (4. ročník) : Volný čas xJ (4. ročník) : Ovoce, zelenina ČaSP (4. ročník) : Příprava pokrmů, základní vybavení kuchyně	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, PH, PL EV: ZPŽ MeV: KČPPMS	

TECHNIKA A MY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s jednoduchými stroji usnadňující práci, přesouvání a zvedání těles, pozná jednoduchý elektrický obvod, zná nebezpečí úrazu el. proudem 	- jednoduché stroje - elektrická energie
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, KaK EV: ŽP	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná pojmy vesmír, planeta, družice, zná 	- sluneční soustava, podmínky života na Zemi

<p>základní podmínky života na Zemi v závislosti na vesmírné, živé i neživé přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> zamýšlí se nad zásahy člověka do ekosystémů na Zemi, v Evropě i nejbližších regionech, využívá klíčů a encyklopedií k pozorování a třídění organismů zakládá, sleduje a vyhodnocuje jednoduchý pokus 	<ul style="list-style-type: none"> zeměpisná pásma rostliny a živočichové (třídění, prostředí - chráněné rostliny a živočichové) ochrana přírody a ŽP
přesahy	
<p>ČJL (5. ročník) : Souvětí</p> <p>ČJL (5. ročník) : Vyjadřovací schopnosti</p> <p>ČJL (5. ročník) : Čtení</p> <p>xJ (5. ročník) : Příroda</p> <p>ČaSP (5. ročník) : Pěstitelské činnosti, pomůcky a nástroje</p> <p>ČaSP (5. ročník) : Práce s keramickou hlinou</p> <p>ČaSP (5. ročník) : Práce s drobným materiálem a přírodninami</p>	
průřezová témata	
<p>OSV: SaS, SRaSO</p> <p>EV: E, ŽP, VČP</p> <p>MeV: KČPPMS</p>	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší etapy lidského života, snaží se využívat předaných poznatků o lidském těle a nejdůležitějších orgánových funkcích zná základy první pomoci, je seznámen s bezpečným a ohleduplným chováním mezi chlapci a dívkami (sex), orientuje se v zásadách první pomoci a solidarity 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj člověka vliv životního prostředí stavba těla, soustavy péče o zdraví (omamné látky, zdravá výživa, sex) první pomoc- důležitá telefonní čísla
přesahy	
<p>ČJL (5. ročník) : Souvětí</p> <p>ČJL (5. ročník) : Vyjadřovací schopnosti</p> <p>ČJL (5. ročník) : Čtení</p> <p>ČaSP (5. ročník) : Příprava pokrmů, pravidla správného stolování</p>	
průřezová témata	
<p>OSV: RSP, PH</p> <p>EV: ZPŽ, VČP</p>	

ČLOVĚK A TECHNIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve vlastnostech a zkoumání látek, 	<ul style="list-style-type: none"> voda, vzduch, půda

rozpozná jednoduché stroje a jejich funkci, zná rozdíl mezi surovinou a lidským výtvořem, poznává význam a výrobu elektrické energie, zná nebezpečí úrazů elektrickým proudem	- jednoduché stroje - výroba skla, papíru, plastů - elektrické přístroje, elektrický obvod- - výroba el. energie, nutnost šetření - první pomoc při úrazu el. proudem
přesahy	
ČJL (5. ročník) : Souvětí ČJL (5. ročník) : Vyjadřovací schopnosti ČJL (5. ročník) : Čtení ČaSP (5. ročník) : Práce s papírem a kartonem	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS MuV: LV EV: ŽP	

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
• uvědomuje si vliv výroby na životní prostředí	- oblasti zasažené neekologickým způsobem výroby
přesahy	
ČJL (5. ročník) : Vlastní jména, názvy ČJL (5. ročník) : Souvětí ČJL (5. ročník) : Vyjadřovací schopnosti ČJL (5. ročník) : Čtení xJ (5. ročník) : Místnosti v bytě xJ (5. ročník) : Pohled kamarádovi	
průřezová témata	
OSV: SaS, MV, Ko VDO: OOS VMEGS: JE MuV: LV EV: ŽP	

4.4.3. VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vlastivěda se vyučuje ve 4.a 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět .Vzdělávací obsah je zde rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tyto tři:

Místo, kde žijeme - chápání organizace života v obci,ve společnosti, praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu, postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás - upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen, seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě, směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas - orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů, snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat,získávat informace z historie a současnosti

Žáci pracují ve třídě s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.V tomto předmětu jsou realizována hlavně tato průřezová témata : MKV, EGS, VDO, MV, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- vyznačí v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- srozumitelně vysvětluje žákům, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrozumnější problémové situace
- analyzuje problém, plánuje řešení a řeší jej

Učitel:

- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

Žák:

- srozumitelně se vyjadřuje, své myšlenky a názory vyjadřuje v logickém sledu
- naslouchá druhým, respektuje jejich názory
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

Učitel:

- vede žáky k ověřování výsledků
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žák:

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- chrání životní prostředí a kulturní a společenské hodnoty

Učitel:

- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

Žák:

- pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností a jejich výsledků
- vede žáky k vlastnímu hodnocení

Kompetence pracovní

Žák:

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost

Učitel:

- zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace					1+1	1+1				
Povinnost (skupina)					povinný	povinný				
Dotace skupiny										

4. ROČNÍK - DOTACE: 1+1, POVINNÝ

NAŠE VLAST – ZEMĚ V SRDCI EVROPY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí a popíše polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě a podle mapy umí vyhledat ČR na mapě Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> domov v němž žijeme naše nejbližší okolí země, ve které žijeme
přesahy	
ČJL (4. ročník) : Literární výchova	
ČJL (4. ročník) : Čtení	
ČJL (4. ročník) : Mateřský jazyk	
průřezová témata	
VDO: OSŠ, OOSS	
VMEGS: ES, OES	

ČR –DEMOKRATICKÝ STÁT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR, zná oficiální název ČR a správně ho píše vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hosp. a kultury jednoduchým způsobem, posuzuje jejich význam z hlediska přírodního historického, správního a vlastnického 	<ul style="list-style-type: none"> územní rozdělení ČR rozumíme si? domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva, státní symboly.
přesahy	
ČJL (4. ročník) : Vyjadřovací schopnosti	
ČJL (4. ročník) : Čtení	
VV (4. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
VDO: OOSS, POPŽ, PD	

VŠUDE ŽIJÍ LIDÉ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe odlišnost lidí a jejich vzájemnou rovnost, rovnocennost všech etnických skupin a kultur zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> v souladu s přírodou člověk přetváří krajinu úrodné nížiny jižní Moravy Praha, naše hlavní město Brno – město veletrhů oblasti ČR rekreační oblasti naší země
přesahy	
ČJL (4. ročník) : Literární výchova	
ČJL (4. ročník) : Čtení	
ČJL (4. ročník) : Podstatná jména	
průřezová témata	
MuV: LV, PM, PSSS EV: ŽP, VČP MeV: IVMSR	

KAPITOLY Z NAŠICH NEJSTARŠÍCH DĚJIN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost využívá knihoven, muzeí jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> nejstarší osídlení naší vlasti staré pověsti české Velkomoravská říše počátky českého státu České království Karel IV. – otec vlasti Jan Hus, české země v době husitské život ve městech a na zámcích nástup Habsburků české povstání proti Habsburkům Třicetiletá válka Marie Terezie
přesahy	
ČJL (4. ročník) : Čtení	
VV (4. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
MuV: KD, EP MeV: KČPPMS	

BÁJE, MÝTY, POVĚSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - minulost kraje - domov, vlast, rodný kraj
přesahy	
ČJL (4. ročník) : Literární výchova	
ČJL (4. ročník) : Čtení	
VV (4. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
MuV: KD, LV, EP	
MeV: KČPPMS	

5. ROČNÍK - DOTACE: 1+1, POVINNÝ

EVROPA – SVĚTADÍL, KDE LEŽÍ NAŠE VLAST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi • pozná nejvyšší horstvo, největší řeky světa • vyhledá na mapě evropské státy, významná evropská města • jednotlivé státy dokáže charakterizovat • dobře se orientuje, popíše polohu sousedních států • popíše polohu ČR v Evropě • získá základní znalosti o podnebí, seznámí se s povrchem a vodstvím ČR • charakterizuje jednotlivé oblasti ČR • projevuje se jako budoucí občan, chápe význam rodiny, toleranci, soužití lidí na Zemi, evropský dům • respektuje rozdíly jednotlivých kultur, odlišné vnímání světa 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha povrch, podnebí a vodstvo - Evropa, státy a města - sousední státy ČR - ČR – co již známe - oblasti ČR - planeta Země – všude žijí lidé
přesahy	
ČJL (5. ročník) : Čtení	
ČJL (5. ročník) : Vlastní jména, názvy	
(5. ročník) : Místo, kde žijeme	
HV (5. ročník) : Poslechové činnosti	
ČaSP (5. ročník) : Příprava pokrmů, pravidla správného stolování	
průřezová témata	
VDO: OOSS, PD	
VMEGS: ES, OES, JE	
MuV: KD, PSSS	

MeV: KČPPMS, TMS, PRT

KAPITOLY Z NAŠICH DĚJIN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti ● popíše způsob života lidí v různých etapách vývoje ● charakterizuje politický a kulturní vývoj od roku 1848 ● charakterizuje státoprávní uspořádání ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - Národní obrození - české země v revolučním roce 1948 - česká kultura a společenský život - hospodářský rozvoj českých zemí - vznik Rakousko-Uherska a život obyvatel - První světová válka, vznik československého státu - první Československá republika - život v Československu mezi dvěma válkami - Protektorát Čechy a Morava - na cestě ke svobodě - období vlády jedné strany - obnovení demokracie v Československu
přesahy	
ČJL (5. ročník) : Vlastní jména, názvy ČJL (5. ročník) : Čtení VV (5. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
VDO: OOSS, POPŽ, PD MuV: EP, PSSS MeV: KČPPMS	

4.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Pomáhá žákům formovat názory na

fungování trhu a dává základ pro finanční gramotnost. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeneho o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváří povědomí o finančních možnostech jednotlivce a dává základ pro rozvíjení finanční gramotnosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

4.5.1. DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.ročníku 2 hodiny, v 7. ročníku 3 hodiny, v 8. ročníku 1 hodinu a v 9. ročníku 2 hodiny týdně .

Některá témata jsou vyučována projektovou metodou.

Výuka je podpořena návštěvou kulturních institucí a jiných doprovodných akcí.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

zadáva úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů

vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

zadáva úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů

vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,

- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika,)
zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
zařazuje do výuky diskusi
vede žáky k věcnému argumentování
vede žáky k práci s různými typy textů
vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, ...
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

vytváří příznivé klima třídy
dodává žákům sebedůvěru
podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Učitel

reflektuje při výuce společenské i přírodní dění

vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel

požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

- dodržuje vymezená pravidla
- používá svých znalostí v běžné dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky praxi

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace							2	2+1	1	2
Povinnost (skupina)							povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny										

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ÚVOD DO UČIVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Osvojí si práci s časovou přímkou a historickou mapou • Uvede konkrétní příklady archeologických pramenů • Uvede místa, kde jsou shromažďovány • Osvojí si základní periodizaci dějin 	<ul style="list-style-type: none"> - význam zkoumání dějin - historické prameny
přesahy	
VO (6. ročník) : Kultura	

průřezová témata

PRAVĚK - STARŠÍ DOBA KAMENNÁ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná vývojová stadia člověka Seznámí se způsoby obživy a soužití lidí 	- způsob života jednotlivých vývojových typů člověka
přesahy	
VO (6. ročník) : Vlast P (6. ročník) : Poznáváme přírodu ČaSP (6. ročník) : Nářadí a nástroje ČaSP (6. ročník) : Vlastnosti materiálů	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, MV, Ko EV: ZPŽ, VČP	

PRAVĚK - MLADŠÍ DOBA KAMENNÁ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství, chovu dobytka Pochopí podmínky vzniku řemesel Pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství, podmínky pro rozvoj obchodu 	- způsob obživy - zemědělství - počátky řemesel
přesahy	
VO (6. ročník) : Hospodářský život P (6. ročník) : Příroda našeho okolí P (7. ročník) : Polní ekosystémy	
průřezová témata	
OSV: K	

DOBA KOVŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Objasní význam zpracovávání kovů pro lidskou společnost Uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa Uvede příklad archeologických kultur na našem území 	- rozvoj řemesel - rozvoj obchodu - zámik rodové společnosti - naše země v pravěku
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Literární výchova VO (6. ročník) : Hospodářský život F (6. ročník) : Látka a těleso P (6. ročník) : Poznáváme přírodu	

průřezová témata
EV: VČP

STAROVĚK - OBLASTI JEDNOTLIVÝCH CIVILIZACÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států Seznámí se s podstatou společenského uspořádání Seznámí se s projevy náboženských představ Seznámí se s jednotlivými druhy písma, písemných projevů Vyjmenuje příklady památek nebo objevů a vysvětlí jejich význam pro civilizace 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristické rysy oblastí vývoj společnosti náboženské představy počátek písma a kultury přínos starověkých civilizací
přesahy	
VO (7. ročník) : Člověk hledá svůj svět	
Z (6. ročník) : Společenské a hospodářské prostředí	
průřezová témata	
EV: VČP	

ŘECKO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Prokáže na mapě základní orientaci a popíše přírodní podmínky Seznámí se s řeckými bájemi Pochopí podstatu antické demokracie Chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury 	<ul style="list-style-type: none"> kořeny řecké civilizace archaické a klasické období Makedonie helénismus
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Literární výchova	
průřezová témata	
VDO: OOSS, PD	
MuV: KD	

ŘÍM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Uvede nejdůležitější etapy římských dějin Získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin Popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše Seznámí se se základními památkami v tomto 	<ul style="list-style-type: none"> království republika císařství počátky křesťanství římská kultura-rozpad římské říše naše země v době římské

období <ul style="list-style-type: none"> Uvědomí si význam vzniku křesťanství Uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy 	
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Literární výchova	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2+1, POVINNÝ

STŘEDOVĚK - RANÝ STŘEDOVĚK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Ukáže pravlast Slovanů, vysvětlí jejich rozdělení Všimne si pokračování antické kulturní tradice (návaznost na východořímskou a západořímskou říši) Umí objasnit feudum a jeho odvození - feudalismus Dokáže vysvětlit úlohu křesťanství Poiše vznik islámu - jednoho z největších světových náboženství, uvede příklady arabské kultury Učí se charakteristice dobového životního stylu - doba románská Popíše život Slovanů Shromáždí základní údaje o úloze kmenového svazu Dokáže zhodnotit význam říše, kulturní význam, seznámi se s hlavními panovníky Vyjmenuje hlavní osobnosti konce 9. a 10. století Zná hlavní události - vyvraždění Slavníkovců Zná pojem zemědělský systém, povinnosti poddaných Vyjmenuje základní osobnosti přemyslovských knížat Učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní 	<ul style="list-style-type: none"> stěhování národů byzantská arabská a franská říše Sámová říše Velká Morava vznik českého státu křížové výpravy románská kultura a životní styl raného středověku
přesahy	
xJ (7. ročník) : Jídlo VO (7. ročník) : Domov	

P (7. ročník) : Zelinářské zahrady P (7. ročník) : Polní ekosystémy Z (8. ročník) : Evropa
průřezová témata
VDO: OOS VMEGS: JE

STŘEDOVĚK - VRCHOLNÉ OBDOBÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě Vyjmenuje v chronologickém pořadí Lucemburky Vyzvedne na základě konkrétních údajů jejich vládu Seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci Učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance Popíše typickou gotickou stavbu, uvede její hlavní znaky Popíše strukturu university Uvede příklad český psané literatury, jména některých umělců Umí základní informace o stoleté válce Seznámí se s osobou Jany z Arku 	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam český stát za vlády posledních Přemyslovců nástup Lucemburků a vláda Karla IV. gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku husitství konflikt mezi Anglií a Francií
přesahy	
VO (7. ročník) : Domov Z (8. ročník) : Česká republika	
průřezová témata	
VMEGS: JE MuV: KD	

STŘEDOVĚK - POZDNÍ OBDOBÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Zhodnotí osobnost Jiřího z Poděbrad, mírový svazek evropských panovníků Vysvětlí pojem stavovská monarchie, popíše spory mezi šlechtou a městy Uvede jagellonské panovníky Uvede příklad pozdní gotiky Popíše práci s mapou objevné plavby 	<ul style="list-style-type: none"> český stát za vlády Jiřího z Poděbrad doba jagellonská objevné plavby renesance a humanismus

hlavních mořeplavců toho období	
přesahy	
Z (8. ročník) : Česká republika	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

POČÁTKY NOVOVĚKU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Osvojí si periodizaci novověku Seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře myšlení a v životě lidí Seznámí se spojením reformace jejími příčinami a cíli Chápe podstatu pojmu absolutní moc, absolutismus Učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok Chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> humanismus náboženská reformace počátky absolutních český stát v předbělohorských poměrech třicetiletá válka
přesahy	
VO (7. ročník) : Člověk hledá svůj svět	
průřezová témata	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

OBDOBÍ OD 2. POL. 17. STOL. DO KONCE 18. STOL.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Učí se rozpoznávat projevy barokní kultury Seznámí se se situací českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce Chápe význam osvícenství Ujasní si pojem osvícenský absolutismus Uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie Osvojí si pojmy konstituční monarchie Chápe pojem kolonie a uvědomí si význam boje za svobodu 	<ul style="list-style-type: none"> baroko a životní styl upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce rozvoj vzdělanosti v době osvícenství české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. občanská válka v Anglii, vzestup Velké Británie situace ve Francii, Rusku, Prusku boj amerických osad za nezávislos, vznik USA
přesahy	
VO (8. ročník) : Národ	
Z (8. ročník) : Evropa	
SČJ (8. ročník) : referát	
průřezová témata	

VDO: POPŽ

VMEGS: JE

MuV: LV

NOVOVĚK OD KONCE 18. STOL. DO R. 1914	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomí si prudký rozvoj průmyslu • Uvědomí si důsledky rozpadu středověkých politických, hospodářských struktur • Chápe národní obrození jako celoevropský jev • Seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození • Uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností • Seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků • Chápe historický rozměr pojmu rasismus 	<ul style="list-style-type: none"> - Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny - napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - národní a osvobozenecská hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj - utváření novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a v Čechách - postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé: procesy sjednocování v Německu a v Itálii - občanská válka v USA
přesahy	
xJ (8. ročník) : Město Z (8. ročník) : Evropa HV (8. ročník) : Poslechové činnosti SČJ (8. ročník) : referát	
průřezová témata	
VMEGS: ES MuV: LV, EP EV: ŽP, VČP	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MODERNÍ DOBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší skutečné příčiny války od záminky sarajevského atentátu • Vysvětlí vojenský charakter války (poziční, blesková), vyjmenování nových zbraní • Popíše události v Rusku (VŘSR) a vysvětlí její vliv na ukončení války • Dokáže zdůvodnit, v čem spočívala zásluha 	<ul style="list-style-type: none"> - první světová válka - situace v Rusku, ruská revoluce - vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí

<p>TGM o vznik ČSR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jistě zná datum 28.10.1918 • Vysvětlí, které problémy musel nový stát řeši a jak se to podařilo (vytvázení hranic, řešení národnostní ot., hospodářství) • Objasní charakter versailleského systému a problémy jeho fungování • Vyvodí odlišnost demokracie a totality • Chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese • Učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu • Uvede příčiny a důsledky hospodářské krize • Vysvětlí vývoj v Německu, který vedl k nárůstu extrémních sil • Vymezí období, které vvedlo k Mnichovské konferenci • Zná základní informace o životě lidí v protektorátu • Přehledně popíše vývoj válečných operací a uvede místa nejvýznamnějších válečných operací • Uvede hlavní body diplomatických jednání na konferencích Teherán, Jalta, Postupim • Nový výstup • Na základě historického vývoje objasní rozdíl ve vztahu Slováků k jejich státu, sleduje vývoj tohoto vztahu až po vznik odboje a povstání • Zná datum ukončení světové války, osvobození Prahy • Vyjmenuje změny, které nastaly v ČSR v důsledku války i světového vývoje • Učí se chápat vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 • Chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím 	<ul style="list-style-type: none"> - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - vznik válečných ohnisek - fašismus - kultura, věda a technika před začátkem 2. světové války - Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava - druhá světová válka - domácí a zahraniční odboj - mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa - poválečné Československo v letech 1945 – 1948 - únorový převrat 1948
přesahy	
<p>VO (9. ročník) : Právní základy státu Ch (9. ročník) : Chemie v životě člověka P (9. ročník) : Naše příroda P (9. ročník) : Zkoumání přírody Z (9. ročník) : Ekologie</p>	

Z (9. ročník) : Lidská populace SČJ (9. ročník) : referát SČJ (9. ročník) : informace
průřezová témata
VDO: OOSS, POPŽ, PD VMEGS: JE MuV: LV, EP, PM EV: ŽP, VČP MeV: IVMSR, FVM

DĚJINY OD POLOVINY 20. STOLETÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Shromáždí znaky charakterizující pojem studená válka • Zhodnotí význam Gorbačovovy politiky pro konec studené války • Učí se chápat vznik a problémy existence kapitalistického a socialistického světa • Uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých • Zhodnotí význam roku 1968 jako pokusu o reformu • Ocení na základě popisu období normalizace, význam disidentského hnutí • Zdokumentuje odraz událostí na rodinu a okolí • Učí se chápat postupný rozpad východního bloku • Seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR • Snaží se pochopit základy hrozby terorismu • Všimne si vlivu médií • Ujasní si vliv médií na každodenní život a politické dění 	<ul style="list-style-type: none"> - ČSR o jeho začleňování do socialistického bloku - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků - rozpad koloniálního systému - krize v zemích východního bloku - charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) - krize sovětského impéria a „perestrojka“ - obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ - rozpad ČSR, vznik České republiky - Česká republika na přelomu tisíciletí - technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace
přesahy	
VO (9. ročník) : Právní základy státu Z (8. ročník) : Česká republika Z (9. ročník) : Geopolitický vývoj Z (9. ročník) : Globalizace světa SČJ (9. ročník) : referát	
průřezová témata	
VDO: OOSS, POPŽ, PD VMEGS: ES MuV: LV, PM	

EV: ŽP, VČP

MeV: KČPPMS, FVM

4.5.2. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání
- utváření základních kamenů finanční gramotnosti

Časová dotace

- 6. – 9. ročník
- 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video, didaktické hry
- beseda
- exkurze (např. návštěva ČNB, Senátu ČR...)
- dotazníky - interview

Kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Postup: - vedení žáků k ověřování důsledků

- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení

- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Postup: - kladení otevřených otázek

- volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně

- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

- žáci komunikují na odpovídající úrovni

- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Postup: - zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků

- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podněcování žáků k argumentaci
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,

- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy

- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je

- žáci respektují názory ostatních

- žáci si formují volní a charakterové rysy

- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Postup: - vyžadování dodržování pravidel slušného chování

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Postup: - dodávání sebedůvěry

- napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace							1	1	1	1
Povinnost (skupina)							povinný	povinný	povinný	povinný

Dotace skupiny										
----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROK V JEHO PROMĚNÁCH A SLAVNOSTECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí se orientovat v kalendáři, zná letopočty • umí vysvětlit původ a způsoby dodržování svátků • uvádí příklady pořekadel a přísloví 	<ul style="list-style-type: none"> - kalendář, letopočty - svátky - přísloví a pořekadla
přesahy	
INF (6. ročník) : Vyhledávání informací a komunikace D (6. ročník) : Starověk - oblasti jednotlivých civilizací Z (6. ročník) : Společenské a hospodářské prostředí VZ (6. ročník) : Rodina	
průřezová témata	
OSV: SRaSO	

NAŠE OBEC, NAŠ REGION, NAŠ KRAJ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady památných míst obce a regionu • vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou • chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům 	<ul style="list-style-type: none"> - zajímavá a památná místa - ochrana kulturních památek a přírodních objektů
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Literární výchova xJ (6. ročník) : Domov xJ (6. ročník) : Rodina INF (6. ročník) : Vyhledávání informací a komunikace P (6. ročník) : Příroda našeho okolí Z (8. ročník) : Česká republika HV (6. ročník) : Poslechové činnosti VZ (6. ročník) : Zdravý způsob života	
průřezová témata	
VDO: OOSS	

VLAST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem vlast - národní a státní symboly - státní svátky

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají 	- hlavní město
přesahy	
xJ (6. ročník) : Domov INF (6. ročník) : Vyhledávání informací a komunikace D (7. ročník) : Středověk - raný středověk VO (6. ročník) : Naše obec, náš region, náš kraj Z (8. ročník) : Česká republika VZ (6. ročník) : Rodina	
průřezová témata	
OSV: PL	

KULTURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí) projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí charakterizuje prostředky masové komunikace posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění 	– rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury - hodnoty a tradice - kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život - masová kultura, masmédia (prostředky masové komunikace, vliv masmédií na utváření masové kultury a veřejného mínění a na chování lidí)
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Literární výchova INF (6. ročník) : Vyhledávání informací a komunikace VZ (6. ročník) : Zdravý způsob života	
průřezová témata	
MuV: KD	

HOSPODÁŘSKÝ ŽIVOT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k 	- základní ekonomické pojmy - peníze, historie vývoje peněz - formy peněz, platební karty - hospodaření s penězi, rozpočet - majetek, vlastnictví - ochrana majetku

veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat • zná základní ekonomické pojmy	
přesahy	
P (6. ročník) : Příroda našeho okolí Z (6. ročník) : Společenské a hospodářské prostředí	
průřezová témata	
OSV: SRaSO	

ČLOVĚK HLEDÁ SPOLEČENSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám • rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést • uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty • dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat • uvědomí si význam přátelství v životě člověka • uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod • uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích • navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat • vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry..) 	lidská setkání - podobnost a odlišnost lidí - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - problémy lidské nesnášenlivosti - vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, skupiny, láska) - mezilidská komunikace a její projev - lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti)
přesahy	
P (6. ročník) : Příroda našeho okolí Z (6. ročník) : Společenské a hospodářské prostředí TV (6. ročník) : Sportovní hry	
průřezová témata	
OSV: PL, Ko MuV: KD	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

DOMOV	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí • vyjmenuje možnosti příjmu rodiny • rozdělí příjmy na pravidelné a nepravidelné 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem domov - prostředí domova - bydliště a jeho okolí - zaměstnání, odměna za práci - investice, výnosy z investic
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Literární výchova xJ (7. ročník) : Volný čas Z (8. ročník) : Česká republika VZ (7. ročník) : Péče o zdraví ČaSP (7. ročník) : Rozpočet domácnosti	
průřezová témata	

PRÁVO A SPRÁVEDLNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí • uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva • posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva • vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu • uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři) • orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy • rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postizitelnosti občanů • uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobod aj.) • uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví předmětu, pracovní poměr, manželství) • na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat 	<ul style="list-style-type: none"> - lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace) - právní řád ČR (význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis publikování právních předpisů) - protiprávní jednání (pojem protiprávního jednání trestní postizitelnosti; postihy protiprávního jednání) - právo v každodenním životě (člověk v právních vztazích, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající)

vadné zboží	
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Literární výchova D (6. ročník) : Řím Z (8. ročník) : Česká republika	
průřezová témata	
VDO: PD	

ČLOVĚK HLEDÁ SVŮJ SVĚT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva • uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní její klady a zápory • vysvětlí, proč má ČR zájem o vstup do EU- uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU • uvede příklady činnosti mezinárodních organizací, ke kterým má ČR vztah (OSN, WHO, NASO, UNICEF) • posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy 	<ul style="list-style-type: none"> - významné globální problémy (příklady globálních problémů, jejich příčin a možných důsledků pro život lidstva) - globalizace (projevy, klady a zápory) - mezinárodní vztahy – integrační proces v Evropě (EU a ČR, význam evropské integrace) - mezinárodní organizace - mezinárodní spolupráce
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Literární výchova P (7. ročník) : Organismy provázející člověka Z (7. ročník) : Makroregiony světa	
průřezová témata	
EV: ŽP	

ŽÁDOSTI A TISKOPISY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s e základními mikroekonomickými pojmy • orientuje se v tiskopisech 	<ul style="list-style-type: none"> - podání žádosti - vyplňování tiskopisů - elektronické formuláře
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK HLEDÁ SÁM SEBE	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska • pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností • pochopí, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné • seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus • schopen sebepoznání, poznání jiných lidí • uvědomí si význam vůle • dokáže posilovat své volní jednání • získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání • porozumí různým stránkám lidského života 	<ul style="list-style-type: none"> - člověk jako osobnost - charakter, charakterové vlastnosti, svědomí - sebepoznání, sebevědomí, sebehodnocení, sebekritika - vůle, volní jednání - city a emoce (protikladnost, smíšenost, podmíněnost, pestrost, nakažlivost emocí, hloubka citu, výrazovost) - sociální pozice, sociální role - životní cíle, aspirace, plánování života - hledání smyslu lidského života (dobro, spokojenost, radost, odpovědnost, solidarita) - životní názor (víra, náboženství, náboženské sekty, svoboda a tolerance, závislost a samostatnost)
přesahy	
M (8. ročník) : Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů. P (8. ročník) : Člověk a jeho životní prostředí VZ (8. ročník) : Osobnostní a sociální rozvoj ČaSP (8. ročník) : Sebeznání SČJ (8. ročník) : samostatný projev SČJ (8. ročník) : diskuse (8. ročník) : Rodina	
průřezová témata	
OSV: SaS MuV: EP, PM	

RODINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí různým stránkám lidského života • uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat • učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci • zamyslí se nad smyslem lidského života • dokáže pochopit, proč má lidský život smysl v konání dobra a prospěchu nejen v osobním, ale i obecném • rozumí pojmu rozpočet • chápe nebezpečí půjčky • rozumí pojmu exekuce, bankrot, insolvence 	<ul style="list-style-type: none"> - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - funkce a vývoj rodiny - vztahy v rodině, rodinné problémy - úplná a neúplná rodina - náhradní rodinná péče - rodinný rozpočet, vyrovnaný, nevyrovnaný - důsledky nevyrovnaného rozpočtu, půjčky, exekuce, osobní bankrot, insolvence
přesahy	

ČJL (8. ročník) : Literární výchova xJ (8. ročník) : Zdraví P (8. ročník) : Rozmnožování člověka Z (8. ročník) : Česká republika TV (8. ročník) : Turistika a pobyt v přírodě SČJ (8. ročník) : diskuse SČJ (8. ročník) : projev (8. ročník) : Rodina
průřezová témata
MuV: LV, EP, PSSS

ČINNOSTI LIDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka • seznámí se s významnými světovými náboženstvími, církvemi a náboženskými hnutími • pochopí význam náboženské tolerance, náboženské svobody • vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte • rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení • vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat (rozdělit si úkoly) • spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly, činnosti či práce 	- lidská činnost, spolupráce lidí (běžné činnosti v životě lidí) - dělba práce; výhody spolupráce lidí
přesahy	
D (8. ročník) : Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol. VZ (8. ročník) : Osobnostní a sociální rozvoj TV (8. ročník) : Turistika a pobyt v přírodě ČaSP (8. ročník) : Sebehodnocení ČaSP (8. ročník) : Sebepoznání	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, MV, KaK	

NÁROD	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem národa z hlediska své příslušnosti k českému národu a českému 	- kořeny národa, historie národa - národní bohatství (přírodní krásy, kulturní

<p>státu</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí významné historické mezníky v dějinách národa • určí zajímavá a památná místa našeho státu • uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ • určí význačná díla z oblasti kultury • uvede příklady typických zvyklostí a tradic 	<p>bohatství, významné osobnosti a jejich dílo, zvyky a tradice)</p>
přesahy	
<p>ČJL (8. ročník) : Literární výchova xJ (8. ročník) : Město D (8. ročník) : Novověk od konce 18. stol. do r. 1914 P (8. ročník) : Člověk a jeho životní prostředí Z (8. ročník) : Česká republika SČJ (8. ročník) : samostatný projev</p>	
průřezová témata	
<p>OSV: RSP MuV: EP, PM, PSSS</p>	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČINNOSTI LIDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyloží souvislost mezi různými pracovními činnostmi a předpoklady nutnými pro jejich výkon • uvede hlavní problémy, které mohou nastat v případě nezaměstnanosti (peníze, vztahy v rodině) • popíše, jak si může poradit v případě nezaměstnanosti • rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby využívání volného času • orientuje se v místní nabídce volnočasových aktivit, připraví program pro volný čas pro sebe i pro jiné • seznámí se s nebezpečím nebankovní půjčky 	<ul style="list-style-type: none"> - práce, zaměstnání, povolání (druhy pracovních činností, povolání lidí, odpovědnost za práci) - volba povolání - problémy nezaměstnanosti - nezaměstnanost a finanční problémy s tím spojené - omezené příjmy, nebankovní poskytovatelé půjček - volný čas a jeho využití
přesahy	
<p>xJ (9. ročník) : Povolání Ch (9. ročník) : Chemie v životě člověka P (9. ročník) : Zkoumání přírody Z (9. ročník) : Lidská činnost Z (9. ročník) : Globalizace světa</p>	

VV (9. ročník) : Animovaný film. Reklama a propagační prostředky SČJ (9. ročník) : diskuse (9. ročník) : Můj den
průřezová témata
OSV: ŘPRD

PRÁVNÍ ZÁKLADY STÁTU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu) vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce 	<ul style="list-style-type: none"> znaky státu typy a formy států státní občanství ČR složky státní moci, jejich orgány a instituce
přesahy	
D (9. ročník) : Moderní doba Z (8. ročník) : Česká republika Z (9. ročník) : Geopolitický vývoj Z (9. ročník) : Lidská populace SČJ (9. ročník) : referát	
průřezová témata	
VDO: PD	

STÁTNÍ SPRÁVA A SAMOSPRÁVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR 	<ul style="list-style-type: none"> orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly volby a volební systém (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu, význam a formy voleb do zastupitelstev ČR)
přesahy	
Z (8. ročník) : Česká republika Z (9. ročník) : Geopolitický vývoj SČJ (9. ročník) : projev bez přípravy	
průřezová témata	
VDO: POPŽ	

RODINA	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> ● popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje ● dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi ● seznámí se s podstatou investování ● jmenuje finanční nástroje jako je akcie, dluhopis, podílový list ● rozumí pojmu portfolio ● vysvětlí výhody investování do různých fin. produktů ● základní makroekonomické pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> - nabídka a poptávka - hospodaření rodiny - investice - finanční nástroje - portfolio
přesahy	
VO (8. ročník) : Rodina (9. ročník) : Nakupování (9. ročník) : Domov	
průřezová témata	

4.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

4.6.1. FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 8. ročníku jednu hodinu týdně a v 6., 7. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky :

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace							2	2	1	1+1
Povinnost (skupina)							povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny										

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

● MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:

- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
- Práce v realizačním týmu

- Stavba mediálních sdělení
- Tvorba mediálního sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

LÁTKA A TĚLESO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles správně používá pojem atom, molekula, iont má představu o tom, z čeho se skládá atom (jádro a elektronový obal) popíše rozdíl mezi vlastnostmi látky pevné, kapalné a plynné 	<ul style="list-style-type: none"> fyzikální tělesa látky (částicové složení a rozdělení podle skupenství)
přesahy	
D (6. ročník) : Doba kovů Ch (8. ročník) : Atom Ch (8. ročník) : Látky P (6. ročník) : Voda a její okolí Z (6. ročník) : Přírodní složky a oblasti Země	
průřezová témata	
EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP	

FYZIKÁLNÍ VELIČINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ovládá značky a jednotky základních veličin vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku změří probrané fyzikální veličiny a převádí jejich jednotky zná jednotky mezinárodní soustavy SI 	<ul style="list-style-type: none"> délka hmotnost objem hustota teplota čas mezinárodní soustava jednotek
přesahy	
M (6. ročník) : Desetinná čísla	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

SÍLA A JEJÍ ÚČINKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná, zda na dané těleso působí síla apomocí prodloužené pružiny porovná 	<ul style="list-style-type: none"> gravitace skládání sil

<p>podlevelikosti dvě působící síly</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh • rozeznává jednotlivé druhy sil • užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu • určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů • využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové účinky - deformační účinky - brzděné účinky - Newtonovy zákony (setrvačnosti, síly, akce a reakce) - páka a kladka
přesahy	
M (6. ročník) : Geometrické útvary v rovině Z (6. ročník) : Přírodní obraz Země ČaSP (6. ročník) : Vlastnosti materiálů	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD EV: ŽP	

ROVNOVÁŽNÁ POLOHA A TĚŽIŠTĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce 	<ul style="list-style-type: none"> - těžiště a těžnice - rovnovážná poloha
přesahy	
D (6. ročník) : Pravěk - starší doba kamenná ČaSP (6. ročník) : Nářadí a nástroje	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POHYB A KLID	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu • určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas • používá s porozuměním vztah $v = s/t$ prorychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh • znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdělení pohybu - rychlost a její jednotky - dráha a její jednotky - čas a jeho jednotky - grafické znázornění dráhy a rychlosti

pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak	
přesahy	
M (7. ročník) : Poměr a přímá úměrnost TV (6. ročník) : Atletika	
průřezová témata	

SVĚTELNÉ JEVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle rozlišuje rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice rozliší spojku a rozptylku, určí ohnisko tenké spojky a její ohniskovou vzdálenost dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - světlo - odraz světla - lom světla - optické přístroje
přesahy	
VV (7. ročník) : Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu VV (8. ročník) : Správná technika malby. Technika akvarelu, pastel	
průřezová témata	
EV: VČP	

VLASTNOSTI LÁTEK	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • porozumí základním pojmům (atom a jeho složení, molekula, iont) • podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont • rozpozná jednotlivé skupenské stavy a popíše rozhodující vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek 	<ul style="list-style-type: none"> - molekuly a atomy - model atomu - vlastnosti pevných látek - vlastnosti kapalných látek - vlastnosti plyných látek
přesahy	
F (6. ročník) : Látka a těleso Ch (8. ročník) : Atom ČaSP (6. ročník) : Vlastnosti materiálů	
průřezová témata	
MeV: FVM, TMS	

TLAKOVÁ SÍLA A TLAK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v jednoduchých případech určív velikost a směr působící tlakové síly • užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy na níž síla působí • užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení • vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh • objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci • porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině • vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě 	<ul style="list-style-type: none"> - definování pojmů - přenášení tlaku v pevných látkách - tlak v kapalinách - tlak v plynech
přesahy	
F (6. ročník) : Síla a její účinky	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, HPPE EV: E, ŽP	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ENERGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, s porozuměním používá vztah $W=Fs$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností 	<ul style="list-style-type: none"> práce výkon energie mechanická energie a její přeměny výpočet práce na kladce a kladkostroji výpočet práce na nakloněné rovině účinnost energie kolem nás
přesahy	
P (7. ročník) : Ochrana přírody P (7. ročník) : Polní ekosystémy P (7. ročník) : Cizokrajné ekosystémy VZ (7. ročník) : Zdravá výživa	
průřezová témata	
VMEGS: JE	

ELEKTŘINA A MAGNETISMUS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat vysvětlí pojem elektrické pole objasní pojem elektrické napětí vysvětlí elektrický proud jako proud elektronů objasní pojmy: elektrická vodivost a elektrický odpor a rozumí vztahům mezi nimi užívá Ohmův zákon pro výpočet el. proudu, napětí a odporu rozumí, jak souvisí elektřina s magnetismem objasní vznik magnetického pole Země vysvětlí elektromagnetickou indukci a popíše princip a využití elektromagnetů vysvětlí vznik střídavého proudu a princip výroby elektřiny objasní činnost elektromotoru a uvede jeho využití 	<ul style="list-style-type: none"> elektrický náboj a elektrické pole elektrické napětí elektrický proud elektrický odpor a vodivost Ohmův zákon chemické zdroje stejnosměrného proudu vodiče a nevodiče různá elektrická zapojení (sériová a paralelní) souvislost elektřiny s magnetismem výroba elektrického proudu elektřina v atmosféře bezpečnost při práci s elektrickým zařízením
přesahy	
Z (6. ročník) : Společenské a hospodářské prostředí Z (6. ročník) : Přírodní obraz Země PF (8. ročník) : Definice elektrického proudu.	
průřezová témata	

OSV: ŘPRD
VMEGS: ES
MeV: FVM

JADERNÁ ENERGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny vzniku radioaktivity popíše princip štěpení jader atomů rozumí principu práce jaderné elektrárny uvede další možnosti využití jaderné energie 	<ul style="list-style-type: none"> radioaktivita štěpení jader atomů princip práce jaderné elektrárny jiné využití jaderné energie
přesahy	
Z (8. ročník) : Česká republika Z (9. ročník) : Ekologie SČJ (8. ročník) : diskuse	
průřezová témata	
VMEGS: ES	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1+1, POVINNÝ

TEPLO A SKUPENSTVÍ LÁTEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty objasní pojmy teplota, teplo a vnitřní energie dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství) vypočítá výslednou teplotu při míchání dvou nestejně teplých látek (kalorimetrická rovnice) rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) rozumí pojmu práce plynu a principu práce tepelných motorů 	<ul style="list-style-type: none"> teplo a vnitřní energie výpočet tepla a zákon zachování energie šíření tepla změny skupenství tepelné jevy v každodenním životě
přesahy	
F (6. ročník) : Látka a těleso F (7. ročník) : Vlastnosti látek	

F (8. ročník) : Energie Ch (9. ročník) : Chemie v životě člověka Z (9. ročník) : Ekologie
průřezová témata
VMEGS: ES, OES EV: VČP

AKUSTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří rozumí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - periodické děje - vlnění - zvuk
přesahy	
VZ (7. ročník) : Osobní bezpečí VZ (7. ročník) : Péče o zdraví ČaSP (7. ročník) : Provoz a údržba domácnosti	
průřezová témata	
EV: ŽP	

VESMÍR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvede významné názory na vznik vesmíru rozumí pojmu hvězdy a mechanismu jejich vzniku vysvětlí princip měření vzdáleností ve vesmíru popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách) odliší planetu a hvězdu popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety)-má 	<ul style="list-style-type: none"> - názory na vznik vesmíru - hvězdy - měření vzdáleností ve vesmíru - sluneční soustava a pohyby jejích těles - orientace na obloze

<p>představu, jaké děje se odehrávají na Slunci</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází 	
přesahy	
<p>P (9. ročník) : Stavba Země Z (6. ročník) : Přírodní obraz Země</p>	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

4.6.2. CHEMIE

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie je vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie je koncipováno jako systém účelně vybraných poznatků a činností, které přiměřeně objasňují důležité oblasti chemie a vedou k podchycení a rozvíjení zájmu o obor. Těžiště obsahu spočívá ve výběru poznatků a poznávání základních chemických pojmů, které vedou k postupnému chápání vztahů mezi složením, stavbou a vlastnostmi chemických látek, na které pak navazují poznatky o chemických dějích.

Učí poznatky využívat k rozvíjení k občanských postojů v ochraně a tvorbě životního prostředí, získávat a upevňovat dovednosti a návyky podle pravidel bezpečnosti práce s chemikáliemi a nutnost umět poskytnout první pomoc při úrazech.

Formy a metody práce spojují výklad s demonstračními pokusy a s praktickými cvičeními. Při pokusech je důsledně dbáno zásad bezpečné práce od jeho přípravy až po likvidaci zbytků.

Řád učebny a laboratorní řád je součástí učebny a dodržování pravidel v něm uvedených je pro žáky a vyučující závazné.

Vyučování chemie je spojeno s předměty vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ a částečně s matematikou. V průřezových tématech je kladen důraz na zodpovědnost každého jedince za své zdraví a ochranu životního prostředí (osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, enviromentální výchova, myšlení v evropských a globálních souvislostech)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- Vede žáky k pozorování, pokusům a jejich chápání jako základní formy zjišťování vlastností látek a jejich přeměny.
- Snaží se upevnit poznatky o prvcích, látkách anorganických a organických sloučeninách
- Učí žáky umět získané poznatky procvičovat, vyhodnocovat a uplatnit v souvislostech.

KOMEPEENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- Usměrnjuje pozornost žáků na podstatné jevy.
- Učí je pozorovat, srovnávat a slovně vyjadřovat průběh pracovních postupů a praktických činností.

- Učí je volit různé způsoby řešení a z pozorování vyvodit správné závěry.
- Klade důraz na praktickou aplikaci poznatků.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Učitel:

- Vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- Podněcuje žáky k argumentaci
- Zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učitel:

- Je zodpovědný a vede žáky k bezpečnému používání chemických látek a pomůcek.
- Trvá na pokynech a pravidlech zajišťujících ochranu zdraví všech a životního prostředí.
- Volí takové úkoly, při kterých mohou žáci využít poznatků v praxi.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Učitel:

- Vede žáky k bezpečnému a činnému používání materiálů, nástrojů a vybavení.
- Vyžaduje dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí.
- Zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Učitel:

- Je zodpovědný a vede žáky k bezpečnému používání chemických látek a pomůcek.
- Trvá na pokynech a pravidlech zajišťujících ochranu zdraví všech a životního prostředí.
- Volí takové úkoly, při kterých mohou žáci využít poznatku v praxi .

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace									2	2
Povinnost (skupina)									povinný	povinný
Dotace skupiny										

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

LÁTKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná skupenství a jejich přeměny, rozliší fyzikální a chemický děj • zná zásady bezpečné práce 	- látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje
přesahy	
F (6. ročník) : Látka a těleso F (7. ročník) : Vlastnosti látek	
průřezová témata	
OSV: SRaSO, MV	

SMĚSI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí • zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený • zná vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlost rozpouštění • zná metody oddělování složek směsí (princip, postup, užití v praxi) - usazování, filtrace, destilace, krystalizace • umí provést filtraci a destilaci ve školních podmínkách 	<ul style="list-style-type: none"> - směsi různorodé a stejnorodé roztoky, složení roztoků - oddělování složek směsí
přesahy	
F (6. ročník) : Látka a těleso F (7. ročník) : Vlastnosti látek ČaSP (6. ročník) : Vlastnosti materiálů ČaSP (8. ročník) : Orientace v materiálech	
průřezová témata	
EV: ŽP, VČP	

VODA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a znečištění • uvede hlavní znečišťovatele pitné vody 	- voda
přesahy	
P (6. ročník) : Voda a její okolí	
průřezová témata	
VMEGS: ES EV: ZPŽ, VČP MeV: KČPPMS	

VZDUCH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná procentový obsah hlavních složek vzduchu umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny 	- vzduch
přesahy	
F (6. ročník) : Látka a těleso P (6. ročník) : Příroda našeho okolí P (6. ročník) : Poznáváme přírodu	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, HPPE VMEGS: ES EV: ZPŽ	

ATOM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo s PSP umí nakreslit schéma atomu odvodí vznik kationtů a aniontů z atomu vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou 	- atom, molekula, ionty
přesahy	
F (6. ročník) : Fyzikální veličiny F (6. ročník) : Látka a těleso P (6. ročník) : Poznáváme přírodu	
průřezová témata	
MeV: KČPPMS	

CHEMICKÉ PRVKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná české názvy a značky vybraných prvků zná princip uspořádání prvků v PSP periodický zákon 	- chemické prvky - periodická soustava prvků (PSP)
přesahy	
F (6. ročník) : Látka a těleso P (9. ročník) : Geologická období, vývojové teorie	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

CHEMICKÉ SLOUČENINY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi prvkem a sloučeninou určí charakter chemické vazby podle elektronegativity chápe význam symbolů v chemické rovnici zapiše jednoduché rovnice zformuluje zákon zachování hmoty 	<ul style="list-style-type: none"> chemické sloučeniny chemická vazba chemické reakce zákon zachování hmotnosti
přesahy	
P (8. ročník) : Člověk a jeho životní prostředí P (9. ročník) : Geologická období, vývojové teorie P (9. ročník) : Litosféra P (9. ročník) : Stavba Země PF (8. ročník) : Obecné řešení úlohy	
průřezová témata	
EV: ZPŽ	

JEDNODUCHÉ ANORGANICKÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem halogenid tvoří názvosloví halogenidů vysvětlí pojem oxid tvoří názvosloví oxidů zná význam a užití nejdůležitějších oxidů 	<ul style="list-style-type: none"> halogenidy oxidy
přesahy	
VO (7. ročník) : Člověk hledá svůj svět P (9. ročník) : Atmosféra Z (9. ročník) : Ekologie	
průřezová témata	
OSV: HPPE EV: ŽP, VČP	

Kyseliny	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se na stupnici pH zná podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě Vysvětlí pojem kyselina, tvoří vzorce zná vzorec, vlastnosti, význam a užití některých kyselin pracuje podle zásad bezpečné práce s kyselinami 	<ul style="list-style-type: none"> kyselost a zásaditost roztoků, pH kyseliny
přesahy	

P (9. ročník) : Pedosféra P (9. ročník) : Atmosféra P (9. ročník) : Hydrosféra Z (9. ročník) : Ekologie
průřezová témata
EV: E

HYDROXIDY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem hydroxid (zásada) zná vzorec, vlastnosti, význam a užití některých hydroxidů pracuje podle zásad bezpečné práce s hydroxidy 	- hydroxidy
přesahy	
P (8. ročník) : Člověk a jeho životní prostředí SČJ (8. ročník) : referát	
průřezová témata	

SOLI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná reaktanty a produkty neutralizace a uvádí příklady Vysvětlí pojem soli chápe princip tvorby vzorců uvádí příklady využití solí 	<ul style="list-style-type: none"> - soli - neutralizace
přesahy	
F (6. ročník) : Látka a těleso P (6. ročník) : Voda a její okolí Z (6. ročník) : Přírodní složky a oblasti Země Z (9. ročník) : Ekologie	
průřezová témata	
EV: ŽP	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

REDOX REAKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná pojmy oxidace, redukce, redox reakce umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině pozná redox reakci zná princip výroby surového železa a oceli a 	- redox reakce

koroze kovů • vysvětlí děje na elektrodách při elektrolýze NaCl • uvede užití elektrolýzy a galv. článku	
přesahy	
F (8. ročník) : Eletřina a magnetismus P (9. ročník) : Stavba Země Z (9. ročník) : Ekologie	
průřezová témata	
EV: ŽP	

ENERGIE	
výstupy	učivo
• vysvětlí rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí • třídí paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe • zná význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí • zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie	- energie reakcí - typy paliv
přesahy	
P (9. ročník) : Naše příroda Z (8. ročník) : Česká republika Z (9. ročník) : Ekologie SČJ (9. ročník) : referát	
průřezová témata	
VMEGS: ES EV: VČP MeV: KČPPMS	

UHLOVODÍKY	
výstupy	učivo
• zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku • rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený • zná obecné vlastnosti uhlovodíků • umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb • zná vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu • odvozuje obecný vzorec derivátů uhlovodíků a zařadí deriváty do charakteristických skupin	- uhlovodíky - deriváty uhlovodíků - halogenderiváty uhlovodíků - alkoholy, fenoly

<ul style="list-style-type: none"> zná vzorec, význam, užití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu zná pravidla bezpečnosti práce s org. rozpouštědly zná pojem vícesytný alkoholům vysvětlit rozdíl líh (etanol) - denaturovaný líh zná podstatu alkoholového kvašení zná důsledky působení metanolu a etanolu na člověka 	
přesahy	
Ch (9. ročník) : Chemie v životě člověka P (9. ročník) : Naše příroda P (9. ročník) : Geologická období, vývojové teorie Z (9. ročník) : Ekologie Z (9. ročník) : Globalizace světa SČJ (9. ročník) : informace	
průřezová témata	
OSV: RSP VDO: OOSS VMEGS: ES EV: ZPŽ MeV: IVMSR	

KARBONYLOVÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná vzorec, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu zná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu zná vzorec, význam, užití kys. mravenčí, kys. octové zapisuje obecné schéma neutralizace karb. kyseliny a obecné schéma esterifikace rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny 	- karbonylové sloučeniny - karboxylové kyseliny
přesahy	
VZ (7. ročník) : Osobní bezpečí VZ (7. ročník) : Péče o zdraví ČaSP (7. ročník) : Bezpečnost práce ČaSP (7. ročník) : Údržba domácnosti	
průřezová témata	
OSV: KaK	

MAKROMOLEKULÁRNÍ CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojmy monomer, polymer, makromolekula • zná rovnici a podmínky fotosyntézy • rozděluje sacharidy a zná jejich vlastnosti (mono-, oligo-, poly-) • rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe • zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu • vysvětlí vliv saponátů na životní prostředí • zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam a princip trávení i vzniku v org. • vyjmenuje některé z funkcí bílkovin • zná význam a zdroje enzymů, hormonů, vitamínů 	<ul style="list-style-type: none"> - přírodní sloučeniny - sacharidy - tuky - bílkoviny
přesahy	
P (9. ročník) : Zkoumání přírody VZ (6. ročník) : Zdravý způsob života	
průřezová témata	
OSV: SRaSO EV: ZPŽ MeV: FVM	

CHEMIE V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • bezpečně pracuje s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti • vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitečných vlastností a vlivu na životní prostředí • zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání 	<ul style="list-style-type: none"> - plasty - umělá textilní vlákna - léčiva - hnojiva - barvy
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Literární výchova VO (9. ročník) : Činnosti lidí P (9. ročník) : Naše příroda Z (9. ročník) : Ekologie Z (9. ročník) : Globalizace světa SČJ (9. ročník) : projev bez přípravy SČJ (9. ročník) : referát	
průřezová témata	
VMEGS: ES	

EV: E, ŽP

4.6.3. PŘÍRODOPIS

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V 6. –8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
--------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Dotace							1+1	2	1+1	1
Povinnost (skupina)							povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny										

6. ROČNÍK - DOTACE: 1+1, POVINNÝ

POZNÁVÁME PŘÍRODU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát porovná rozdíl v pozorování pouhým okem, lupou, mikroskopem rozlišuje základní části květu 	<ul style="list-style-type: none"> pozorování v přírodě pouhým okem a lupou práce s lupou, s mikroskopem: pozorování květu a jeho částí
přesahy	
VZ (6. ročník) : Zdravý způsob života	
průřezová témata	
EV: VČP	

LES - NIŽŠÍ ROSTLINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvádí příklady lesních organismů a pojmenovává je porovná nápadné odlišnosti rostlin a hub popíše stavbu těla řasy uvede základní děje probíhající v těle řasy rozliší tělo a plodnici houby a popíše stavbu plodnice rozpozná několik našich nejznámějších jedlých hub vysvětlí význam soužití (symbiózy) popíše mechovou rostlinku podle přírodniny nebo obrázku vysvětlí význam mechů v lese popíše kapradinu (přírodninu nebo obrázek) a její život vyjádří význam kapradin, přesliček a plavuní pro vznik uhlí 	<ul style="list-style-type: none"> řasy houby lišejníky mechy kapradiny, přesličky a plavuně
přesahy	
Z (6. ročník) : Přírodní složky a oblasti Země	
VV (6. ročník) : Přírodní motivy, člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události	
průřezová témata	

LES - ROSTLINY NAHOSEMENNÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● objasní pojem nahosemenná rostlina ● bezpečně bez klíče rozliší a pojmenuje alespoň rodovým jménem 	- rostliny nahosemenné
přesahy	
Ch (9. ročník) : Chemie v životě člověka	
Z (7. ročník) : Makroregiony světa	
průřezová témata	

LES- ROSTLINY KRYTOSEMENNÉ, ŽIVOČICHOVÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● rozliší byliny a dřeviny (keře a stromy) ● opakuje základní části těla krytosemenné rostliny (kořen, stonek, list) ● pozoruje lesní byliny (přírodniny, obrázky), některé pojmenuje ● rozliší lesní patra ● objasní vytváření humusu a pojem rozkladač ● popíše vnější stavbu plže, použije termín ulita a vyvodí termín měkkýš ● porovná výživu živočicha a rostliny a objasní pojem výživově nesoběstačný - heterotrní ● uvede příklady lesního hmyzu ● porovná a na příkladech objasní vývin přímý a nepřímý ● popíše a odliší zástupce mloků a žab ● popíše zmiji obecnou a způsob jejího života ● popíše ptáky (přírodniny, obrázky) patřící do různých skupin (dravci, sovy, pěvci, šplhavci, kukačky) ● vytkne charakteristické znaky savců ve stavbě těla, jejich přizpůsobení podmínkám prostředí ● uvede příklady lesních živočichů, kteří jsou býložravci, predátoři a paraziti 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny krytosemenné - živočichové
přesahy	
D (6. ročník) : Pravěk - mladší doba kamenná	
D (6. ročník) : Pravěk - starší doba kamenná	
VZ (6. ročník) : Zdravý způsob života	
průřezová témata	

LES - VZTAHY ŽIVOČICHŮ A ROSTLIN V LESE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam lesů pro krajinu • správně se chová v lese 	- péče o lesy
přesahy	
VO (6. ročník) : Naše obec, náš region, náš kraj	
průřezová témata	

VODA A JEJÍ OKOLÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří základní odlišnosti vody sladké a mořské • popíše oběh vody v přírodě 	- vlastnosti vodního prostředí
přesahy	
VZ (6. ročník) : Ochrana člověka za mimořádných situací	
průřezová témata	
EV: E	

RYBNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady rostlin žijících ve vodě a rostoucích v okolí vody • rozliší na příkladu pojem rostlina jednodomá a dvoudomá • rozliší základní znaky rostlin dvouděložných a jednoděložných • objasní termín jedno buněčný organismus • popíše podle obrázku vnější stavbu těla nezmara • objasní, co je regenerace • uvede místa výskytu ploštěnek, popíše ploštěnku podle obrázku • rozliší plže a mlže a uvede příklady • charakterizuje vnější stavbu těla kroužkovců • charakterizuje významné znaky členovců • popíše podle obrázku raka, pavouka, hmyz • charakterizuje významné znaky obratlovců • popíše podle obrázku nebo přírodniny rybu, obojživelníka, plaza, ptáka a savce • objasní vztahy mezi vodními organismy 	<ul style="list-style-type: none"> - rybník jako celek - živočichové - rostliny
přesahy	
Z (6. ročník) : Přírodní složky a oblasti Země	
Z (6. ročník) : Společenské a hospodářské prostředí	

Z (8. ročník) : Česká republika
průřezová témata

TRÁVY, ŽIVOČICHOVÉ - SPOLEČENSTVO LOUKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede louky, pastviny a pole jako příklady ekosystémů • pozná a určí několik keřů a bylin travních ekosystémů • uvede a pozná nejčastěji pěstované polní plodiny • charakterizuje živočichy, jejich odlišnosti od rostlin a závislost na podmínkách prostředí • charakterizuje znaky plžů, kroužkovců, pavoukovců, hmyzu a obratlovců • objasní závislost travních společenstev na neživých podmínkách prostředí a na činnostech lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny travních společenstev - živočichové
přesahy	
D (6. ročník) : Pravěk - mladší doba kamenná	
průřezová témata	

PŘÍRODA NAŠEHO OKOLÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní význam druhové rozmanitosti • samostatně zkoumá přírodu v okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - příroda našeho okolí
přesahy	
VZ (6. ročník) : Osobní bezpečí	
průřezová témata	
EV: VČP	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POLNÍ EKOSYSTÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady ekosystémů přirozených a umělých a vysvětlí jejich základní odlišnosti • uvede základní skupiny polních plodin, jejich význam a příklady jejich zástupců • objasní význam umělých ekosystémů 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost polních ekosystémů
přesahy	

průřezová témata

SADY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje příklady ovoce pěstovaného v našich zahradách vysvětlí rozdíl mezi houbami parazitickými a hniložijnými uvede příklady hmyzu žijícího v sadech a rozliší jeho význam uvede příklady ptáků běžných v zahradách a několik jich pozná 	sady a ovoné zahrady - houby, bakterie a viry - bezobratlí - ptáci
přesahy	
VZ (7. ročník) : Péče o zdraví	
VZ (7. ročník) : Zdravá výživa	
průřezová témata	

ZELINÁŘSKÉ ZAHRADY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady zeleniny u nás pěstované a význam zeleniny pro správnou výživu 	- zelinářské zahrady
přesahy	
průřezová témata	

OKRASNÉ ZAHRADY, RUMIŠTĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> objasní význam těchto umělých ekosystémů a pojem cizokrajné rozlišuje rostliny nahosemenné a krytosemenné, jednoděložné uvede příklady bezobratlých a obratlovců (především ptáků) uvádí příklady rostlin a živočichů žijících na rumištích 	Okrasné zahrady, parky a sídlištní zeleň - okrasné byliny - okrasné dřeviny - sídlištní zeleň - živočichové
přesahy	
xJ (7. ročník) : Příroda	
D (6. ročník) : Starověk - oblasti jednotlivých civilizací	
VO (6. ročník) : Hospodářský život	
průřezová témata	

ORGANISMY PROVÁZEJÍCÍ ČLOVĚKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje organismy provázející člověka • uvede příklady mikroorganismů v okolí člověka • zachovává hygienická pravidla • uvede příklady nejčastěji doma chovaných živočichů • uvede příklady našich hospodářsky významných organismů • vypráví o způsobech a významu chovu našich nejběžnějších 	<ul style="list-style-type: none"> - lidská sídla - organismy provázející člověka - organismy člověkem pěstované nebo chované - hospodářsky významné organismy
přesahy	
VZ (7. ročník) : Péče o zdraví	
průřezová témata	
EV: ŽP	

CIZOKRAJNÉ EKOSYSTÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • jmenuje příklady pokojových rostlin • uvede příklady nejčastěji doma chovaných živočichů • popíše příklady vztahů organismů v cizokrajných ekosystémech 	<ul style="list-style-type: none"> - cizokrajné ekosystémy
přesahy	
Z (7. ročník) : Asie, regiony Z (7. ročník) : Indický oceán, Oceánie, Austrálie Z (7. ročník) : Atlantik, Amerika Z (7. ročník) : Afrika	
průřezová témata	

OCHRANA PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady chráněných organismů, CHKO a NP • vyjádří, čím se základní biologické vědní obory zabývají, a objasní jejich význam pro život lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana rozmanitosti přírody, zkoumání přírody
přesahy	
VO (7. ročník) : Člověk hledá svůj svět VO (7. ročník) : Domov Z (7. ročník) : Makroregiony světa	
průřezová témata	

BUŇKA, JEDNOBUNĚČNÍ A MNOHOBUNĚČNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní rozdíl mezi organismy jednobuněčnými a mnohobuněčnými • vytkne rozdíly mezi buňkou rostlinnou (autotrofní výživa) • charakterizuje viry jako živé částice závislé svou existencí na • porovná bakterie a viry (velikost, složitost stavby) • charakterizuje sinice jako organismy schopné fotosyntézy • uvede příklad zelené řasy, popíše způsob jejího života • uvede kvasinky jako jednobuněčné houby a vysvětlí jejich • uvede příklady prvoků a jejich postavení v potravních řetězcích • uvede příklady mnohobuněčných řas a jejich výskyt v přírodě ve • charakterizuje vyšší rostliny a uvede jejich příklady • objasní, co je nepohlavní rozmnožování rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> - buňka, podbuněčné organismy - jednobuněční - mnohobuněční
přesahy	
xJ (7. ročník) : Příroda	
D (7. ročník) : Středověk - pozdní období	
průřezová témata	
EV: ZPŽ	

ROSTLINNÉ ORGÁNY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odliší stavbu kořenů jednoděložných a dvouděložných rostlin • uvede význam stonku a popíše jeho základní stavbu • popíše vnitřní stavbu listu a vysvětlí význam jednotlivých částí • popíše vztahy mezi kořeny, stonkem a listy a jejich význam pro • porovná nepohlavní a pohlavní rozmnožování rostlin • popíše a rozliší růst a vývoj rostliny 	<p>základní orgány těl semenných rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - kořen - stonek - list <p>rozmnožování a život rostlin</p>
přesahy	

P (6. ročník) : Příroda našeho okolí P (6. ročník) : Voda a její okolí P (6. ročník) : Les - nižší rostliny P (6. ročník) : Poznáváme přírodu
průřezová témata

NIŽŠÍ ŽIVOČICHOVÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše nezmaru, ploštěnku, měkkýše, kroužkovce, členovce na základě dřívějších poznatků vysvětlí pojmy regenerace, proměna dokonalá a nedokonalá 	stavba a činnost těl bezobratlých živočichů - žahavci - ploštěnci - měkkýši - kroužkovci - členovci
přesahy	
P (6. ročník) : Trávy, živočichové - společenstvo louky P (6. ročník) : Rybník	
průřezová témata	

ŽIVOČICHOVÉ A PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí význam rozmanitosti živočišné říše pro zachovávání přírodní rovnováhy a uvede příklady potravních vztahů 	živočichové a prostředí
přesahy	
průřezová témata	
EV: ŽP, VČP	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1+1, POVINNÝ

OBRATLOVCI - POVRCH A TVAR TĚLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvede základní systematické skupiny obratlovců, charakterizuje podle obrázku porovná a popíše stavbu tělních pokryvů porovná vývoj částí kostry u jednotlivých skupin obratlovců a ve charakterizuje odlišnosti kosterního svalstva, hladkého svalstva 	- povrch těla - tvar a pohyb těla
přesahy	

(8. ročník) : Části těla
průřezová témata

ČINNOST TĚLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede přehled látek, které živočich z prostředí získává jako • vyjmenuje základní části trávicí soustavy a objasní jejich • vyjádří význam dýchací soustavy a příklady různého přívodu • objasní význam oběhové soustavy, funkci srdce a cév a výměnu látek mezi krví a buňkami • uvede funkci vylučovací soustavy • popíše nervovou buňku a přenos nervového vzruchu • uvede význam smyslových orgánů 	základní činnosti těla - dýchací soustava - oběhová soustava - vylučovací soustava - řídicí soustavy - smyslové orgány
přesahy	
HV (8. ročník) : Instrumentální činnosti a pohybové činnosti	
průřezová témata	

ROZMNOŽOVÁNÍ OBRATLOVCŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje pohlavní buňky samčí a samičí a uvede, kde vznikají • popíše přímý vývin ryby, nepřímý vývin obojživelníka, vznik nového jedince u plazů, ptáků a savců • pozoruje chování živočichů • vyjádří, čím jsou živočichové ohrožováni a jaké to má důsledky pro celé ekosystémy 	- rozmnožování obratlovců
přesahy	
VZ (8. ročník) : Sexuální výchova	
průřezová témata	

LIDSKÉ TĚLO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše lidské tělo - pojmenuje jeho části • objasní stavbu kůže • popíše hlavní části lidské kostry, jejich význam a spojení kostí 	- lidské tělo - povrch - tvar a kostra - svalstvo

<ul style="list-style-type: none"> • porovná stavbu a funkci příčně pruhovaných svalů, hladkých svalů a srdečního svalu • uvede přehled orgánových soustav zajišťujících základní životní 	
přesahy	
VZ (8. ročník) : Sexuální výchova	
průřezová témata	

SOUSTAVY, CNS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy • uvede funkci dýchací soustavy a popíše její stavbu • popíše složení krve a její funkce, význam jednotlivých složek • popíše oběhovou soustavu, srdce a jeho činnost podle obrázku • popíše vylučovací soustavu, objasní funkci ledvin • objasní význam nervového řízení • vyjmenuje lidské smysly, jejich význam a jim odpovídající • na příkladu objasní vytváření podmíněných reflexů a význam • popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci 	<ul style="list-style-type: none"> - trávicí soustava a využívání potravy - dýchání - rozvádění látek po těle - vylučování - CNS
přesahy	
xJ (8. ročník) : Zdraví Ch (8. ročník) : Soli SČJ (8. ročník) : referát	
průřezová témata	

ROZMNOŽOVÁNÍ ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí význam zdravého životního stylu matky pro zdravý vývoj dítěte, význam vztahu matky a dítěte po porodu, důležitost kojení • uvede, že při oplození dochází ke spojení dědičných informací matky a otce 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmnožování - vývin jedince - dědičnost
přesahy	
P (8. ročník) : Rozmnožování obratlovců	

VZ (8. ročník) : Osobnostní a sociální rozvoj
VZ (8. ročník) : Sexuální výchova
průřezová témata

ČLOVĚK A JEHO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé etapy lidského života • objasní, co se rozumí zdravím a nemocí • charakterizuje a hodnotí okolní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - průběh lidského života - zdraví a nemoc - lidská populace
přesahy	
Z (8. ročník) : Česká republika	
průřezová témata	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ZKOUMÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede, jak se vyvíjely názory na život 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj poznání
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

STAVBA ZEMĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje postavení Země ve sluneční soustavě a význam vytvoření základních podmínek pro život • popíše stavbu zemského tělesa • charakterizuje nerosty a odliší je od hornin • rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné, objasní jejich • objasní zvětrávání hornin, rozliší zvětrávání mechanické • objasní příčiny přeměny hornin a uvede příklady • popíše geologický cyklus 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba Země - zemská kůra - horniny
přesahy	
Z (6. ročník) : Přírodní obraz Země	
průřezová témata	

LITOSFÉRA	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> popíše pohyb kontinentů, vysvětlí jeho hlavní příčiny a následky 	- litosféra
přesahy	
průřezová témata	

HYDROSFÉRA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvede rozložení vody na Zemi a zapojení života do oběhu vody 	- hydrosféra
přesahy	
průřezová témata	

ATMOSFÉRA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvede význam jednotlivých vrstev atmosféry pro život 	- atmosféra
přesahy	
průřezová témata	

PEDOSFÉRA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyloží vznik půdy a vlivy podnebí na vlastnosti půdy rozliší půdní typy a půdní druhy a uvede jejich příklady 	- pedosféra
přesahy	
Z (6. ročník) : Přírodní složky a oblasti Země	
průřezová témata	

GEOLOGICKÁ OBDOBÍ, VÝVOJOVÉ TEORIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje jednotlivé geologické éry a vývoj života v nich charakterizuje hlavní předchůdce člověka a vytkne jejich rozliší umělý a pohlavní výběr a uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> - geologická období - vývojové teorie
přesahy	
D (6. ročník) : Úvod do učiva	
Z (7. ročník) : Makroregiony světa	
průřezová témata	

ROZMANITOST ORGANISMŮ A BUNĚČNÝ ZÁKLAD ŽIVOTA, DĚDIČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje ekosystémy typické pro vegetační pásy Země a uvede příklady organismů, které v nich žijí • vyjádří význam buňky jako základní strukturní a funkční 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost organismů - buněčný základ života - dědičnost
přesahy	
P (6. ročník) : Poznáváme přírodu	
průřezová témata	

NAŠE PŘÍRODA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady druhové a ekosystémové rozmanitosti v naší přírodě a popíše, které ekosystémy jsou v okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - příroda Evropy a ČR
přesahy	
Z (8. ročník) : Česká republika	
průřezová témata	

4.6.4. ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Zeměpis

Vyučovací předmět: ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň:

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V 6.ročníku jedna hodina týdně, v 7. a 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9.ročníku jedna hodina týdně.

Zeměpis se vyučuje v učebnách jednotlivých ročníků.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím atlasů, pracovních listů, odborné literatury, časopisů)
- vyhledávání na internetu
- zeměpisné vycházky s pozorováním

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států, ...

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie
- OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje

- EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
- EGS: objevování Evropy, světa
- MKV: kulturní difference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace							1+1	2	2	1
Povinnost (skupina)							povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny										

6. ROČNÍK - DOTACE: 1+1, POVINNÝ

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe postupné poznávání vesmíru v závislosti na technických možnostech lidstva • umí objasnit postavení Země ve vesmíru a základní vlastnosti ostatních těles sluneční soustavy • má základní znalosti o Měsíci a umí vysvětlit principy jeho zatmění • zhodnotí důsledky pohybů Země na život všech organismů i člověka 	Planeta Země jako součást vesmíru - postavení Země ve vesmíru - tvar a pohyby planety Země - porovnání s ostatními tělesy sluneční soustavy - přirozená družice Měsíc - souvislost a podmíněnost střídání dne a noci - střídání ročních období - světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová mez
přesahy	
INF (6. ročník) : Vyhledávání informací a komunikace	
F (6. ročník) : Síla a její účinky	
průřezová témata	
MeV: KČPPMS	

GEOGRAFICKÁ KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit princip a důležitost map • používá s porozuměním zeměpisnou a topografickou terminologii • utřídí a hodnotí zeměpisné informace a zdroje dat z tabulek, grafů a časopisů • rozlišuje a hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře • vytváří si osobní postoje k okolnímu světu hodnocením míst, jevů a procesů 	Glóbus a mapa - glóbus, měřítko glóbu - mapa, měřítko, vznik, typy - zeměpisná síť, důležité rovnoběžky a poledníky - zeměpisné souřadnice - určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - měřítko a obsah plánů a map, jejich orientace vzhledem ke světovým stranám - praktické činnosti s plány, mapami a atlasy (i v terénu) - orientace
přesahy	
M (6. ročník) : Úhel a jeho velikost	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

PŘÍRODNÍ SLOŽKY A OBLASTI ZEMĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé složky přírodní sféry, jejich vzájemné souvislosti, pojmenovává základní typy zemského povrchu • porovnává vliv vnitřních i vnějších vlivů v přírodní sféře a jejich dopad na člověka i přírodu 	Krajinná sféra Země a její složky - stavba Země, zemské desky, horotvorná činnost - hydrosféra (oběh vody, vztahy) - atmosféra (počasí, podnebí, podnebné pásy) - pedosféra (neživá a živá složka půdy, půdní typy a druhy)

<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, • rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - biosféra (rostlinstvo a živočišstvo) - deštné lesy Přírodní krajiny a ekosystémy, geografické pásy, výškové stupně - polární kraje, tundra, lesy mírného pásma, stepi, tvrdolisté lesy, pouště, savany, tropické deštné pralesy - přírodní procesy a ohrožení člověka - využívání přírody člověkem, šetrný přístup, obnovitelné a neobnovitelné zdroje
přesahy	
D (6. ročník) : Pravěk - mladší doba kamenná Ch (8. ročník) : Vzduch Ch (8. ročník) : Voda P (6. ročník) : Les - vztahy živočichů a rostlin v lese P (6. ročník) : Voda a její okolí P (6. ročník) : Příroda našeho okolí	
průřezová témata	
EV: E, VČP	

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa; • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel; • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje; • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit; • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. 	<p>Jak lidé žijí na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - počet, rychlost jeho růstu, rozložení obyvatelstva a struktura podle různých znaků, hustota obyvatelstva v různých oblastech - členění obyvatelstva podle znaků biologických, kulturních a ekonomických, etnický původ, multikulturní svět - lidská sídla a jejich charakteristiky ve vztahu k přírodním podmínkám a stupni rozvoje společnosti (vesnice, město, urbanizace) - zemědělství (a hlavní produkce v závislosti na přírodních podmínkách a vyspělosti států), zdroje nerostných surovin a energie, doprava, průmysl (závislost na zdrojích a stupni vývoje), služby - kritéria určující vyspělost států - rozvojové a vyspělé země (jejich charakteristiky) - globalizace, propojení světa, mezinárodní spolupráce a organizace
přesahy	
VO (6. ročník) : Člověk hledá společenství	

VO (6. ročník) : Hospodářský život
VO (6. ročník) : Naše obec, náš region, náš kraj
průřezová témata
MuV: KD, LV, EP, PM, PSSS
EV: ŽP

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MAKROREGIONY SVĚTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa; 	světa, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) modelové regiony světa
přesahy	
P (7. ročník) : Ochrana přírody	
P (7. ročník) : Cizokrajné ekosystémy	
průřezová témata	
MuV: KD, LV, EP, PM, PSSS	

AFRIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách světa oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny; porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států; zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. 	- Afrika, regiony - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
přesahy	
D (6. ročník) : Starověk - oblasti jednotlivých civilizací	
průřezová témata	

MuV: KD, LV

ATLANTIK, AMERIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny; • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států; • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. 	<ul style="list-style-type: none"> - Atlantik, Amerika - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
přesahy	
xJ (7. ročník) : Příroda xJ (8. ročník) : Austrálie D (7. ročník) : Středověk - vrcholné období	
průřezová témata	
MuV: KD, PSSS EV: E, ŽP, VČP	

ANTARKTIDA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa; 	<ul style="list-style-type: none"> - specifika světadílu
přesahy	
P (7. ročník) : Živočichové a prostředí	
průřezová témata	

INDICKÝ OCEÁN, OCEÁNIE, AUSTRÁLIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny; • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, 	<ul style="list-style-type: none"> - Indický oceán a Oceánie vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení - Austrálie vybrané modelové přírodní, společenské,

<p>politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. 	<p>politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení</p>
přesahy	
<p>D (7. ročník) : Středověk - pozdní období D (7. ročník) : Středověk - vrcholné období P (7. ročník) : Živočichové a prostředí</p>	
průřezová témata	
<p>MuV: KD, PSSS EV: ŽP</p>	

ASIE, REGIONY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny; • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států; • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. 	<p>- Asie, regiony vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení</p>
přesahy	
P (7. ročník) : Živočichové a prostředí	
průřezová témata	
<p>MuV: KD, LV, PSSS EV: ŽP</p>	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

EVROPA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických 	<p>- přírodní prostředí - obyvatelstvo</p>

produktů a dalších informačních zdrojů • Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů Evropy • Na vybraných příkladech porovnává zvyky a tradice, životní styl Evropanů • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Evropy • Zvažuje změny ve vybraných regionech Evropy a co je jejich příčinou	- hospodářství - regiony Evropy, regionální rozvoj - Evropská unie
přesahy	
xJ (7. ročník) : Irsko D (8. ročník) : Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol. D (8. ročník) : Novověk od konce 18. stol. do r. 1914 F (8. ročník) : Jaderná energie	
průřezová témata	
VMEGS: JE MuV: KD, PM	

ČESKÁ REPUBLIKA	
výstupy	učivo
• Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	- zeměpisná poloha a rozloha - přírodní prostředí - obyvatelstvo - hospodářství - regiony ČR - kraj místního regionu - zahraniční vztahy (EU, NATO, OSN,...)
přesahy	
VO (8. ročník) : Národ	
průřezová témata	
VDO: POPŽ, PD	

VMEGS: JE
EV: ŽP, VČP

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

GLOBALIZACE SVĚTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Chápe pojem globalizace současného světa a uvádí konkrétní příklady Porovnává a přiměřeně hodnotí vliv polohy, rozlohy, přírodních, kulturních, společenských, politických a hospodářských poměrů zemí na rozdíly v jejich vyspělosti 	<ul style="list-style-type: none"> - globalizace - regionální rozdíly ve vyspělosti zemí
přesahy	
D (9. ročník) : Dějiny od poloviny 20. století	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

LIDSKÁ POPULACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 	<ul style="list-style-type: none"> - kulturní rozmanitost lidstva - integrace zemí - migrace - urbanizace
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: OES MuV: KD, EP	

LIDSKÁ ČINNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Chápe příčiny a uvádí příklady probíhajících změn v zemědělství v širších souvislostech (přírodních, politických, kulturně-historických jednotlivých regionů) Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> - změny v zemědělské výrobě - omezenost energetických zdrojů - industrializace - doprava a spoje – propojování světa - růst sektoru služeb - rozvoj cestovního ruchu

<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	
přesahy	
VO (9. ročník) : Činnosti lidí	
průřezová témata	
EV: ŽP	

GEOPOLITICKÝ VÝVOJ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> - geopolitické proměny současného světa - problémy
přesahy	
D (9. ročník) : Dějiny od poloviny 20. století	
průřezová témata	
VDO: PD VMEGS: ES MuV: KD, PM, PSSS MeV: KČPPMS	

EKOLOGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí • Chápe důležitost ochrany přírody a kulturního dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> - globální změny klimatu - přírodní katastrofy - pokles biodiverzity - ochrana přírodního a kulturního dědictví lidstva
přesahy	
D (9. ročník) : Dějiny od poloviny 20. století	
Ch (9. ročník) : Chemie v životě člověka	
P (9. ročník) : Naše příroda	
průřezová témata	

4.7. UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými,

rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudebníreprodukcí i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národě a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

4.7.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1.stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hudební výchova je vyučována v 1. - 5. ročníku 1 hod. týdně. Realizuje se ve vzdělávacím oboru Umění a kultura.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí:

Vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

Instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

Hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

Poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

V tomto předmětu jsou realizována tato průřezová témata: EGS, MKV, EV, MDV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Žák:

- má pozitivní vztah k učení
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení diskutuje o nich
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- používá různé metody a způsoby učení, hodnotí, které žákům vyhovují

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Učitel:

- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- společně se žáky hledá vhodná řešení problémových situací, diskutuje s nimi
- vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní:

Žák:

- naslouchá a udržuje kontakt při komunikaci
- rozumí různým typům běžně užívaných gest a jiných komunikačních prostředků
- rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie

Učitel:

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- učí žáky využívat získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů a spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- utváří příjemnou atmosféru ve třídě, jsou ohleduplní, poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- ovládá a řídí svoje jednání a chování
- kriticky posuzuje žánry a styly hudby

Učitel:

- vede žáky k vzájemnému naslouchání, ohleduplnosti a úctě
- společně se žáky vytváří pravidla práce ve skupině

Kompetence občanská:

Žák:

- respektuje druhé, vyslechne jejich názor
- chová se zodpovědně, neomezuje svým chováním druhé
- oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví

Učitel:

- vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní:

Žák:

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- využívá získané dovednosti v jiných činnostech

Učitel:

- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů - vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Charakteristika vyučovacího předmětu-2. stupeň

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k :

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- seznámení s širokým spektrem hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti, různorodými hudebními kulturami různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Časové vymezení předmětu:

6. - 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Učitel

vede žáky

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
 - k používání odborné terminologie
 - k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
 - k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- na základě individuální hudební vyspělosti se snaží postihnout z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, slovně je charakterizovat, najít spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Žáci

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla

- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace		1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny										

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI, NÁCVIK PÍSNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dbá na správné dýchání a držení těla, provádí hlasová a dechová cvičení; zřetelně vyslovuje; zná význam not; rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný; umí vytleskat rytmus podle vzoru; rozlišuje krátké a dlouhé tóny; melodizuje jednoduché texty; osvojí 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)
přesahy	
ČJL (1. ročník) : Vyjadřovací schopnosti ČJL (1. ročník) : Čtení ČJL (1. ročník) : Písmena a hlásky M (1. ročník) : Počítání do dvaceti	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko MuV: KD	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> učí se používat dětské hudební nástroje k rytmických cvičením a hudebnímu doprovodu; pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek, 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře rytmizace hudební hry(ozvěna)
přesahy	
ČJL (1. ročník) : Čtení	
průřezová témata	

OSV: RSP, SaS, K

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod) 	<ul style="list-style-type: none"> taktování pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod
přesahy	
TV (1. ročník) : Pohybové učení	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, K MuV: PM	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk, tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, dětský, ženský, zpěv sólisty a sboru, píseň, skladbu instrumentální; pozná a naučí se vybrané vánoční koledy pozná vybrané hudební nástroje (viz hudební nástroje) podle zvuku 	<ul style="list-style-type: none"> kvality tónů-hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas hudební nástroj hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS MuV: PM	

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování; umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní; zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč; rozlišuje noty, pomlky, takty; umí doplnit zpěv hrou na rytmické nástroje; 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev (pěvecké dýchání, pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) dvojhlas (kánón)
přesahy	
ČJL (2. ročník) : Věty ČJL (2. ročník) : Slova	

ČJL (2. ročník) : Slabiky ČJL (2. ročník) : Hlásky ČJL (2. ročník) : Čtení
průřezová témata
OSV: RSP, K MuV: LV

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola; umí užívat dětské hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře-rytmizace - hudební hry (otázka – odpověď) - hudební improvizace
přesahy	
ČJL (2. ročník) : Slabiky	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, Ko MuV: KD, PM	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat; umí pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem; zvládá jednoduchý taneční pohyb ve dvojici 	<ul style="list-style-type: none"> - taktování - pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt)- - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)
přesahy	
TV (2. ročník) : Pohybové učení	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, K, Ko MuV: PM	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje umělou a lidovou píseňseznámí se s vybranými skladbami klasiků; rozeznává některé hudební nástroje (kytaru, klavír, trubku, housle, buben.) 	<ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudební výrazové prostředky - hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas - hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)

přesahy
VV (2. ročník) : Výtvarné umění a životní prostředí
VV (2. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti
průřezová témata
OSV: RSP, SaS, PH
MuV: PM

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt; umí pojmenovat notovou osnovu; rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční; rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou, podle zápisu not; pozná stoupavou a kl 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena-rozezpívání, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu) dvojhlas (kánón)
přesahy	
ČJL (3. ročník) : Abeceda xJ (3. ročník) : Naše třída xJ (3. ročník) : Barvy	
průřezová témata	
VMEGS: ES MuV: LV	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad; umí doprovázet na rytmické nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace
přesahy	
ČaSP (3. ročník) : Práce s drobným materiálem a přírodninami, pracovní postupy	
průřezová témata	
OSV: RSP, K, KaK MuV: PM	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší rytmus valčíku a polky, umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá); 	<ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt)

umí pohybově vyjádřit hudbu	- pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)
přesahy	
TV (3. ročník) : Pohybové učení	
průřezová témata	
OSV: RSP, K MuV: PM	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná B. Smetanu a A. Dvořáka, zná některá díla B. Smetany a A. Dvořáka, jejich životopis, poslechem rozezná hudební nástroje; poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní 	<ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, PH	

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • učí se další písně; dbá na správné dýchání, zná pojmy repetice, houslový klíč; umí napsat houslový klíč; rozlišuje délky not a umí je zapsat; pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít; zná stupnici C dur (názvy not) 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (kánón a lidový dvojhlas)(rozvíjení činností z 1. období) - hudební rytmus (realizace písni ve 3/4 a 4/4 taktu) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) - grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písni, orientace v notovém záznamu)
přesahy	
ČJL (4. ročník) : Literární výchova ČJL (4. ročník) : Mateřský jazyk xJ (4. ročník) : Číslovky (4. ročník) : Naše vlast – země v srdci Evropy	

průřezová témata
OSV: RSP, K, KaK MuV: LV

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí; doprovází písně na rytmických nástrojích, rytmitizuje říkadla 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, K MuV: PM	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí pohybově vyjádřit hudbu, valčíkový krok 	<ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)
přesahy	
TV (4. ročník) : Pohybové učení	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, K, MV MuV: PM	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi; zná jména některých oper B. Smetany; zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast; seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka; poslouchá vybrané skladby; pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním 	<ul style="list-style-type: none"> kvality tónů vztahy mezi tóny hudební výrazové prostředky a hudební prvky hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj(rozvíjení činností z 1. období) hudební styly a žánry (hudba pochodová,

	taneční, ukolébavka, ...) - hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) - interpretace hudby (slovní vyjádření)
přesahy	
ČJL (4. ročník) : Literární výchova	
průřezová témata	
OSV: RSP, PH MeV: VAMS	

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas, dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh; seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru • zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení; čte noty v rozsahu c1 – c2 v houslovém klíči; umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie; umí taktovat čtyřčtvrteční takt; zná původ státní hymny • umí pohybově vyjádřit nálady; seznámí se s relaxací, umí jednoduché dvojhlase písni; naučí se vybrané písně J. Uhlíře a k. Šípa; dbá na správné dýchání 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (kánón a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - hudební rytmus (realizace písni ve 3/4 a 4/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlase písne) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) - grafický záznam vokální hudby
přesahy	
ČJL (5. ročník) : Přímá řeč	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko VMEGS: ES MuV: LV, EP MeV: KČPPMS	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • doprovází písně na rytmické a melodické hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební

	improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)
přesahy	
TV (5. ročník) : Pohybové dovednosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, K MuV: PM	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede vyjádřit pohybem výraz a náladu hudby 	<ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)
přesahy	
TV (5. ročník) : Pohybové učení	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, K, Ko MuV: PM	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> poslouchá vybrané skladby; poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje; pozná varhanní hudbu; pozná vánoční hudbu a vánoční koledy; pozná trampské písně 	<ul style="list-style-type: none"> kvality tónů vztahy mezi tón hudební výrazové prostředky a hudební prvky hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj(rozvíjení činností z 1. období hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) interpretace hudby (slovní vyjádření)
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, SRaSO, PH MeV: KČPPMS, VAMS	

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus • umí taktovat dvoučtvrtkový a tříčtvrtkový takt • dokáže pohybem vyjádřit obsah písně 	<ul style="list-style-type: none"> - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramatizace písní - vánoční koledy - dramatické ztvárnění
přesahy	
TV (6. ročník) : Atletika	
průřezová témata	
OSV: Ko	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje • procvičuje rytmické cítění a rytmickou paměť • snaží se vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry • účastní se nahrávání v hudební učebně 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hud. formy - pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - doprovod pomocí Orfových nástrojů - vlastní tvorba v hudební učebně
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	
MuV: KD	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat • rozliší skladbu vokální a instrumentální • umí rozlišit lidovou a umělou píseň • seznámí se s vybranými skladbami 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroj - rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - B. Smetana - A. Dvořák
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhlasu dle svých individuálních dispozic zazpívá stupnici dur orientuje se v jednoduchém notovém zápisu 	<ul style="list-style-type: none"> intonační cvičení vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur zpěv lidových písní, romských písní, práce s notovým zápisem říkadlo, píseň rytmické vyjádření textu písně
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	
OSV: Ko	
MuV: PM	

NOTOVÝ ZÁZNAM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> naučí se zapisovat a číst notový zápis 	<ul style="list-style-type: none"> noty notová osnova značky, houslový, basový klíč
přesahy	
průřezová témata	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI A POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků využívá získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení účastní se nahrávání v hudební učebně 	<ul style="list-style-type: none"> vlastní pohybové ztvárnění choreografie polka, valčík, mazurka moderní tance dramatizace v hud. projektu k příležitosti Vánoc rytmický doprovod písní dřívka, činely, bubínky rytmický doprovod písní pomocí Orfových nástrojů vlastní tvorba v hudební učebně
přesahy	
TV (7. ročník) : 7. ročník spojen s 6. ročníkem	
průřezová témata	
MuV: KD	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> při poslechu využívá získané zkušenosti spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností rozpozná známé hudební nástroje rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby snaží se porovnat známé skladby a s pomocí je zařadit do stylového období 	<ul style="list-style-type: none"> pochod, tanec, vážná hudba k poslechu výběr poslechových skladeb různých období smyčcové nástroje, komorní orhestr arie, opereta, opera, muzikál baroko - Vivaldi, Bach klasicismus - Mozart, Beethoven romantismus - Chopin, Schubert, Wagner, Verdi český romantismus - Fibich, Suk
přesahy	
D (8. ročník) : Novověk od konce 18. stol. do r. 1914	
D (8. ročník) : Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol.	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, které se snaží uplatnit i při mluveném projevu podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně 	<ul style="list-style-type: none"> lidové a umělé písně dynamika, melodie, rytmus výběr písní různých období, romské písně intonace stupnice mol
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	
MuV: PM	

NOTOVÝ ZÁZNAM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> naučí se zapisovat a číst notový zápis 	<ul style="list-style-type: none"> noty notová osnova značky, houslový, basový klíč
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI A POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> tvoří jednoduché doprovody - umí podle 	<ul style="list-style-type: none"> taktování, taneční kroky

individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus - pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy • účastní se nahrávání v hudební učebně	- vlastní pohybové ztvárnění - choreografie - polka, valčík, mazurka - vlastní tvorba v hudební učebně
přesahy	
TV (8. ročník) : Gymnastika	
průřezová témata	
MuV: KD, PM	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu - sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou - snaží se porovnat známé skladby a s pomocí je zařadit do stylového období - seznámí se s vybranými skladbami	- symfonie, symfonický orchestr, notový zápis, dechové nástroje - poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů - baroko - Händel, Vejvanovský - klasicismus - J. Haydn, Stamic, Mysliveček - romantismus - Schuman, Liszt, Čajkovskij, Smetana, Chopin, A. Dvořák - symfonická tvorba - adventy - vánoce, význam lidových tradic - J. J. Ryba - Česká mše vánoční
přesahy	
D (9. ročník) : Dějiny od poloviny 20. století	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - dle svých možností zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně - respektuje dynamiku písně - umí použít k doprovodu jednoduché nástroje - zná pojem akord - rozliší durovou a molovou stupnici • seznámí se s charakteristickými prvky dězové hudby - umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně	- hlasová a rytmická cvičení - rytm. výcvik s oporou hud. nástroje - zpěv lidových i umělých písní, romských písní - akord - divadla malých forem - Semafor - Šlitr, Suchý - Osvobozené divadlo - J. Ježek
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	
MuV: PM	

NOTOVÝ ZÁZNAM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> naučí se zapisovat a číst notový zápis 	<ul style="list-style-type: none"> noty notová osnova značky, houslový, basový klíč
přesahy	
průřezová témata	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

INSTRUMENTÁLNÍ A POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> postihuje hudební výrazové prostředky - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hud. nástroje, jejich výrazové možnosti účastní se nahrávání v hudební učebně 	<ul style="list-style-type: none"> hudební výrazové prostředky hudební nástroje historické a současné vlastní tvorba v hudební učebně
přesahy	
TV (8. ročník) : Atletika	
průřezová témata	
MuV: KD	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností - spojuje poslech s pohybovou činností 	<ul style="list-style-type: none"> pojmy - trio, kvarteto, kvinteto jazz a populární hudba 20. století pojmy z oblasti populární a rockové hudby, jazz, rock, art rock, big beat, reggae, break, country rock, chanson, hard rock, punk, hip hop
přesahy	
D (9. ročník) : Dějiny od poloviny 20. století	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích - snaží se vyhledat charakteristické znaky a souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti - podle svých 	<ul style="list-style-type: none"> lidové i umělé písně s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus - romské písně hudební žánry 20. století - B. Martinů, L. Janáček jazz a populární hudba 20. století

individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovan	- pojmy z oblasti populární a rockové hudby, jazz, rock, art rock, big beat, reggae, break, country rock, chanson, hard rock, punk, hip hop
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova D (9. ročník) : Moderní doba	
průřezová témata	
MuV: PM	

NOTOVÝ ZÁZNAM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> naučí se zapisovat a číst notový zápis 	<ul style="list-style-type: none"> noty notová osnova značky, houslový, basový klíč
přesahy	
průřezová témata	

4.7.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu - 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

1. ročník – 2 hodina týdně
2. ročník – 2 hodina týdně
3. ročník – 1 hodina týdně
4. ročník – 1 hodiny týdně
5. ročník – 1 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata: VDO, EV, MDV, OSV, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- využívá poznatky v dalších výtvarných činnostech
- zaujímá a vyjadřuje svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření
- využívá poznatky z jiných předmětů
- používá různé metody práce

Učitel:

- vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně kombinuje vizuálně obrazné elementy

k dosažení obrazných vyjádření

- přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně
postoj

obrazného vyjádření a zaujímá k nim svůj

- využívá získaná poznání při vlastní tvorbě

Učitel:

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů

- vede žáky k samostatnosti a odpovědnosti

Kompetence komunikativní

Žák:

- zapojí se do diskuse

- respektuje názory jiných

- pojmenuje vizuálně obrazné elementy, porovnává je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření

Učitel:

- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny
z výtvarné oblasti

- vede žáky k vyjádření svých pocitů z výtvarného díla

Kompetence sociální a personální

Žák:

- umí tvořivě pracovat ve skupině

- respektuje různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Učitel:

- vede žáky ke kolegiální pomoci

- společně se žáky vytváří pravidla práce ve skupině

- vede žáky k respektování různého výtvarného vyjádření

Kompetence pracovní

Žák:

- užívá samostatně vizuálně obrazné techniky

- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla

- používá různé materiály, nástroje

Učitel:

- vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

- dohlíží na dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany životního prostředí a kulturních a
společenských hodnot

Kompetence občanská

Žák:

- chápe a respektuje estetické požadavky na životní prostředí

- respektuje druhé, pomáhá spolužákům

- chrání a ocení naše kulturní dědictví

- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel:

- vede žáky k respektování druhých
- vede žáky k dodržování pravidel a plnění povinností

Charakteristika předmětu - 2. stupeň

v 6. a 7. ročníku - 2 hodiny týdně

v 8. a 9. ročníku - 1 hodina týdně

Předmět Výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů

a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- se podílel na utváření příjemného prostředí pro pobyt ve škole,
- se v rámci svých možností snažil vyjádřit výtvarnými prostředky,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společnostem,
- chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací
- strategie:
- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- strategie:

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- strategie:
 - učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ..)
 - učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ...)

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- strategie:
 - učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
 - učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
 - učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- strategie:
 - učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- strategie:
 - učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
 - učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
--------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Dotace		2	2	1	1	1	2	2	1	1
Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny										

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Základní podmínky života
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality
 - Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
 - Stavba mediálních sdělení
 - Vnímání autora mediálních sdělení
- MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:
 - Etnický původ
 - Kulturní difference
 - Princip sociálního smíru a solidarity
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Mezilidské vztahy
 - Psychohygiena
 - Seberegulace a sebeorganizace
- VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:
 - Formy participace občanů v politickém životě
 - Občan, občanská společnost a stát
 - Občanská společnost a škola
- VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
 - Objevujeme Evropu a svět

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZÁKLADNÍ TECHNIKY A ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● zvládne techniku malby vodovými barvami; základní návyky a postupy při práci ; umí míchat barvy, užívá různé druhy štětců ● zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí) ; poznává vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, modeluje z plastelíny, z těsta, z papíru; využívá přírodnin k vytvoření nového objektu ● zvládá základní činnosti tj. skládání, stříhání, vytrhávání; dbá na pravidla bezpečnosti práce ● vyjádří vlastní prožitky, vjemy pomocí barev 	<ul style="list-style-type: none"> - základní návyky a postupy při práci s barvami - kresba, malba, modelování, koláž, práce s papírem - organizace práce - zásady bezpečnosti při práci

přesahy
průřezová témata
OSV: RSP, SRaSO, K

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává a dotváří přírodniny; rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť; zobrazí tvar věcí; zachytí postavu v pohybu (prozatím bez proporčních vztahů) 	<ul style="list-style-type: none"> tvary, barvy a struktury vlastní prožitky a vjemy postava
přesahy	
ČJL (1. ročník) : Čtení ČJL (1. ročník) : Písmena a hlásky ČaJS (1. ročník) : Domov ČaJS (1. ročník) : Orientace v čase a časový řád ČaJS (1. ročník) : Lidské tělo ČaJS (1. ročník) : Péče o zdraví, zdravá výživa ČaJS (1. ročník) : Škola	
průřezová témata	
OSV: RSP, ŘPRD, SRaSO, PH, K, PL MuV: PM	

PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> seznámení se s pojmem barvy základní; umí míchat barvy; poznává vlastnosti barev (barvy husté - řídké, světlé-tmavé) a využívá barev v praxi objevuje možnosti hry s linií a barvou 	<ul style="list-style-type: none"> barvy základní míchání barev vlastnosti barev linie, obrysy geometrické prvky vlastnosti plastických materiálů
přesahy	
M (1. ročník) : Geometrie M (1. ročník) : Počítání do dvaceti	
průřezová témata	
OSV: RSP, SRaSO, K MuV: LV	

VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zobrazí tvar a funkci věcí; seznámí se s obrazy některých ilustrátorů dětských knih 	<ul style="list-style-type: none"> tvar a funkce věcí ilustrace v dětské literatuře
přesahy	

ČaJS (1. ročník) : Péče o zdraví, zdravá výživa
průřezová témata
OSV: RSP, K VDO: OSŠ EV: ŽP, VČP

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝTVARNÉ VYJÁDRĚNÍ SKUTEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá techniku malby vodovými barvami; temperami; umí míchat barvy; dovede používat různé druhy štětců ; rozliší husté a řídké barvy • zvládá kresbu měkkým materiálem, dřívkem, perem, špejlí • přiměřeně k svému věku a vnímání; postihne proporce postavy a různých předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastní prožitky a představy - tvary a funkce předmětů - jednoduché proporce postavy a předmětů - kombinované techniky
přesahy	
ČJL (2. ročník) : Hlásky ČJL (2. ročník) : Čtení M (2. ročník) : Peníze ČaJS (2. ročník) : Lidé kolem nás ČaJS (2. ročník) : Místo, kde žijeme HV (2. ročník) : Poslechové činnosti ČaSP (2. ročník) : Práce s modelovací hmotou a keramickou hlinou ČaSP (2. ročník) : Práce s papírem a kartonem	
průřezová témata	
OSV: RSP, SRaSO, K MuV: PM	

PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • modeluje z plastických materiálů • využívá přírodnin k vytvoření nového objektu; využívá při výtvarných činnostech s různými materiály prvky lidových tradic 	<ul style="list-style-type: none"> - barvy základní, řídké a husté, světlé a tmavé - ředění a míchání barev, práce s linií - modelování - vosková technika - prvky lidových tradic
přesahy	
ČaSP (2. ročník) : Práce s modelovací hmotou a keramickou hlinou ČaSP (2. ročník) : Práce s textilem	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, SRaSO, K, Ko, KaK	

MuV: LV, PM

VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se k tvorbě své i druhých ; toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření; porovnává vlastní interpretaci s interpretací uznávanou; inspiruje se jí; vystavuje své práce a podílí se na zlepšení prostředí školy 	<ul style="list-style-type: none"> - ilustrace - plakát
přesahy	
ČaJS (2. ročník) : Rozmanitost přírody HV (2. ročník) : Poslechové činnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, K VDO: OSŠ EV: ŽP, VČP MeV: KČPPMS	

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá techniku malby vodovými barvami; temperami, suchým pastelem; umí míchat barvydovede používat různé druhy štětců dle potřeby rozlišuje teplé a studené barvy, husté a řídké; zvládá koláž pozná základní druhy barvy zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem, perem, špejlí, křídou přiměřeně ke svému věku a vnímání vyjadřuje proporce lidské postavy 	<ul style="list-style-type: none"> - základní barvy a jejich vhodné používání - pohádková bytost - proporce lidské postavy
přesahy	
xJ (3. ročník) : Barvy ČaJS (3. ročník) : Věci kolem nás	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, PH, K VDO: OSŠ MuV: PM	

PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> modeluje z plastických materiálů; využívá přírodnin k vytvoření nového objektu využívá při výtvarných činnostech s různými materiály prvky lidových tradic rozliší tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti barev různé druhy linie rytmické řazení prvků plastické materiály, modelování prvky lidových tradic grafické techniky (frotáž, koláž)
přesahy	
ČaSP (3. ročník) : Práce montážní a demontážní, stavebnice	
ČaSP (3. ročník) : Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou	
ČaSP (3. ročník) : Práce s textilem	
ČaSP (3. ročník) : Práce s drobným materiálem a přírodninami, pracovní postupy	
průřezová témata	
OSV: RSP, SRaSO, K, KaK	

VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s funkcí ilustrace ; seznámí se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství) 	<ul style="list-style-type: none"> ilustrace různé druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství)
přesahy	
ČaJS (3. ročník) : Rostliny	
ČaJS (3. ročník) : Živočichové	
ČaJS (3. ročník) : Krajina kolem nás	
průřezová témata	
OSV: RSP, K	
EV: ŽP, VČP	

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> prohloubí si a zdokonalí techniky malby z předchozího období; zvládá malbu a kombinaci různých výtvarných technik; umí barevně vyjádřit své pocity a nálady pojmenovává a porovnává poměry světla a stínu; barevné kontrasty a proporční vztahy komunikuje o obsahu svých prací umí přesněji výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy 	<ul style="list-style-type: none"> barvy základní a podvojně proporce lidské postavy výtvarné vyjádření v ploše

přesahy
ČJL (4. ročník) : Literární výchova xJ (4. ročník) : Popis (4. ročník) : Báje, mýty, pověsti (4. ročník) : Kapitoly z našich nejstarších dějin (4. ročník) : ČR –demokratický stát
průřezová témata
OSV: RSP, ŘPRD, SRaSO, K, Ko MuV: PM

PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z předchozího období dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu zvládne obtížnější práce s linií zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností rozezná jednoduché grafické techniky zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti; hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání 	<ul style="list-style-type: none"> linie a jejich výrazové možnosti modelování prostorových objektů na základě představ rytmické řazení různých prvků (přírodních, geometrických) kombinované techniky využívání prvků lidových tradic
přesahy	
ČaSP (4. ročník) : Práce s textilem ČaSP (4. ročník) : Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou ČaSP (4. ročník) : Práce s papírem a kartonem	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, SRaSO, K, KaK MuV: PM	

VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> prohloubí si znalosti z předchozího období využívá svůj cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod.; využívá technik - skládání, mačkání, stříhání, trhání využívá při výtvarných činnostech s různými materiály prvky lidových tradic seznámí se s ilustracemi známých českých 	<ul style="list-style-type: none"> díla některých dětských ilustrátorů rozlišování hračky současné a lidové poznání některých aspektů kultury odívání a kultury bydlení využívání prvků lidových tradic fotografie, video, grafika PC

ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a další	
přesahy	
(4. ročník) : Rozmanitost přírody	
průřezová témata	
OSV: RSP, SRaSO, K MuV: LV, PM EV: ŽP	

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne malbu a kombinaci různých technik • umí barevně vyjádřit své pocity a nálady • pojmenovává a porovnává poměry světla a stínu; barevné kontrasty a proporční vztahy • komunikuje o obsahu svých děl • dokáže kresbou vystihnout tvar; strukturu materiálu • zvládne obtížnější práce s linií • zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností • rozeznává a užívá jednoduché grafické techniky 	<ul style="list-style-type: none"> - základní a podvojně barvy - proporce lidské postavy a hlavy - výtvarná linie - prostorové vidění, cítění a vyjadřování - srovnávání tvarů užitkových předmětů v ploše a v prostoru
přesahy	
ČJL (5. ročník) : Čtení xJ (5. ročník) : Pohled kamarádovi (5. ročník) : Kapitoly z našich dějin	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, SRaSO, K, MV MuV: PM	

PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti; hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání • prohloubí si znalosti z předchozího období • získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem 	<ul style="list-style-type: none"> - symetrická a asymetrická řešení dekorativního charakteru v ploše - sdělná, výtvarná a dekorativní funkce písma (seznámení) - prostorové útvary a modelování podle skutečnosti

<ul style="list-style-type: none"> • umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod.využívá skládání, mačkání, stříhání, trhání • využívá při výtvarných činnostech s různými materiály prvky lidových tradic 	- využívání prvků lidových tradic
přesahy	
ČaSP (5. ročník) : Práce montážní a demontážní, stavebnice	
ČaSP (5. ročník) : Práce s textilem	
ČaSP (5. ročník) : Práce s papírem a kartonem	
ČaSP (5. ročník) : Práce s drobným materiálem a přírodninami	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, KaK	
MuV: PM	

VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s ilustracemi známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a další • porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> - výrazové prostředky různých ilustrátorů, ilustrace jako umělecký prostředek - odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa - různé druhy výtvarného umění
přesahy	
xJ (5. ročník) : Příroda	
(5. ročník) : Rozmanitost přírody	
průřezová témata	
OSV: RSP, K	
MuV: KD, EP	
EV: ŽP	
MeV: SMS	

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

KRESEBNÉ STUDIE - LINIE, TVAR, OBJEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. 	Kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus.
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Jazyková výchova	
F (6. ročník) : Látka a těleso	

průřezová témata
OSV: K

JEDNODUCHÉ PLOŠNÉ KOMPOZICE Z GEOMETRICKÝCH TVARŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. 	Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka.
přesahy	
M (6. ročník) : Obsah čtverce a obdélníku. Povrch a objem krychle a	
M (6. ročník) : Geometrické útvary v rovině	
průřezová témata	
OSV: K	

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI. PLASTICKÁ TVORBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem. 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru.</p> <p>Plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra</p>
přesahy	
HV (6. ročník) : Poslechové činnosti	
ČaSP (6. ročník) : Práce s technickými materiály	
průřezová témata	
OSV: RSP	

MALBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. 	<p>Malba.</p> <p>Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné</p>
přesahy	
D (6. ročník) : Pravěk - starší doba kamenná	
F (7. ročník) : Světelné jevy	
průřezová témata	

PLASTICKÁ A PROSTOROVÁ TVORBA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů. 	Plastická a prostorová tvorba. Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace.
přesahy	
F (6. ročník) : Látka a těleso	
průřezová témata	
OSV: K EV: ŽP	

NAUKA O PERSPEKTIVĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření. 	Nauka o perspektivě - (perspektiva paralelní a šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů.
přesahy	
M (6. ročník) : Geometrické útvary v rovině D (6. ročník) : Řecko D (6. ročník) : Řím D (7. ročník) : Středověk - pozdní období	
průřezová témata	
VMEGS: JE	

TŘETÍ PROSTOR BUDOVANÝ LINIEMI. PRÁCE S WWW STRÁNKAMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> K tvorbě užívá některou z metod současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace. Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy. 	Třetí prostor budovaný liniemi. Práce s www stránkami.
přesahy	
M (6. ročník) : Geometrické útvary v rovině	
průřezová témata	
MeV: TMS	

SUBJEKTIVNÍ VYJÁDŘENÍ FANTASTICKÝCH PŘEDSTAV.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření. 	Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě

přesahy
ČJL (6. ročník) : Literární výchova
průřezová témata
VDO: PD

PŘÍRODNÍ MOTIVY, ČLOVĚK, NÁŠ SVĚT, VESMÍR, BYTOSTI, UDÁLOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Umí využívat znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření . 	<p>Přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události.</p> <p>Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) - detail, polodetail, celek.</p>
přesahy	
<p>ČJL (6. ročník) : Literární výchova</p> <p>F (9. ročník) : Vesmír</p> <p>P (6. ročník) : Příroda našeho okolí</p> <p>P (6. ročník) : Poznáváme přírodu</p>	
průřezová témata	
EV: E	

LIDSKÁ FIGURA. TVAROVÁ A BAREVNÁ KOMPOZICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše. 	<p>Lidská figura - tvarová stylizace - Řecko, Řím.</p> <p>Tvarová a barevná kompozice. Např. Babylónská věž - Mezopotámie.</p>
přesahy	
<p>D (6. ročník) : Řecko</p> <p>D (6. ročník) : Řím</p> <p>P (8. ročník) : Lidské tělo</p>	
průřezová témata	
VMEGS: JE	

DEKORAČNÍ PRÁCE. PÍSMO A UŽITÁ GRAFIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění. 	<p>Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů.</p> <p>Písmo a užitá grafika (např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis).</p>
přesahy	

ČJL (6. ročník) : Jazyková výchova
INF (6. ročník) : Základy práce s počítačem
průřezová témata
MeV: FVM

TEMATICKÉ PRÁCE - VÁNOCE, VELIKONOCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům. 	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání.
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Literární výchova xJ (6. ročník) : Domov VO (6. ročník) : Rok v jeho proměnách a slavnostech	
průřezová témata	

SUBJEKTIVNÍ VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ REALITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě. 	Subjektivní výtvarné vyjádření reality. Vnímání okolních jevů.
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Literární výchova	
průřezová témata	
OSV: SaS, Ko	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

PRVKY VIZ. OBR. VYJÁDŘENÍ. ANALÝZA CELISTVĚ VNÍMANÉHO TVARU NA SKLADEBNÉ PRVKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů. 	Prvky viz. obr. vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanty.
přesahy	

M (7. ročník) : Lichoběžník
M (7. ročník) : Rovnoběžníky
M (7. ročník) : Trojúhelník
Z (6. ročník) : Geografická kartografie a topografie
průřezová témata
OSV: RSP

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI. PŘENÁŠENÍ PROSTORU NA PLOCHU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem. 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu.</p> <p>Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	
EV: VČP	

BAREVNÉ VYJÁDŘENÍ. BYZANTSKÉ, ARABSKÉ UMĚNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací. 	<p>Barevné vyjádření.</p> <p>Byzantské, arabské a středověké umění.</p> <p>Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru).</p>
přesahy	
D (7. ročník) : Středověk - pozdní období D (7. ročník) : Středověk - vrcholné období D (7. ročník) : Středověk - raný středověk	
průřezová témata	
EV: ŽP	

KATEGORIZACE PŘEDSTAV, PROŽITKŮ, ZKUŠENOSTÍ, POZNATKŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozliší působení viz. obr. vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. 	<p>Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.</p>
přesahy	

ČJL (7. ročník) : Komunikační a slohová výchova
průřezová témata
OSV: K
MuV: PM

UŽITÁ GRAFIKA. PÍSMO - STYLY A DRUHY PÍSMO. TEMATICKÉ PRÁCE - VÁNOCE, VELIKONOCE, SVATBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění. 	Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce - Vánoce, Velikonoce, svatba
přesahy	
xJ (7. ročník) : Jídlo	
VO (6. ročník) : Rok v jeho proměnách a slavnostech	
průřezová témata	
MuV: PM	
MeV: TMS	

VLASTNÍ PROŽÍVÁNÍ. INTERAKCE S REALITOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality. 	Vlastní prožívání. Interakce s realitou.
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Literární výchova	
ČJL (7. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
xJ (7. ročník) : Volný čas	
průřezová témata	
OSV: SaS	

UDÁLOST - ORIGINÁLNÍ DOKONČENÍ SITUACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích. 	Událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky.
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
ČaSP (8. ročník) : Sebepoznání	
průřezová témata	

UPLATNĚNÍ SUBJEKTIVITY VE VIZ. OBR. VYJÁDŘENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání 	Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření.

podnětů z představ a fantazie.	Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Literární výchova	
průřezová témata	
OSV: K	

PRÁCE S UMĚLECKÝM DÍLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace viz. obr. vyjádření. 	Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reprodukcemi uměleckých děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou.
přesahy	
D (7. ročník) : Středověk - pozdní období D (7. ročník) : Středověk - vrcholné období D (7. ročník) : Středověk - raný středověk D (8. ročník) : Novověk od konce 18. stol. do r. 1914 D (8. ročník) : Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol. D (9. ročník) : Dějiny od poloviny 20. století D (9. ročník) : Moderní doba	
průřezová témata	
VMEGS: ES	

ARCHITEKTURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených viz. obr. vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. 	Architektura.
přesahy	
D (6. ročník) : Řím D (6. ročník) : Řecko D (7. ročník) : Středověk - raný středověk D (7. ročník) : Středověk - vrcholné období D (7. ročník) : Středověk - pozdní období	
průřezová témata	
OSV: PL	
VMEGS: JE	

KATEGORIZACE POZNATKŮ A UPLATNĚNÍ PŘI VLASTNÍ TVORBĚ A INTERPRETACI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> K tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace. 	Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

KRESEBNÉ ETUDY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. 	Kresebné etudy. Etuda s linií jako výtvarným prostředkem.
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Literární výchova	
průřezová témata	
OSV: RSP	

RŮZNÉ TYPY ZOBRAZENÍ. PRAKTICKÉ OVĚŘOVÁNÍ A POSTUPNÉ VYUŽÍVÁNÍ KOMPOZIČNÍCH PRINCIPŮ V EXPERIMENTÁLNÍCH ČINNOSTECH A VLASTNÍ TVORBĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností. 	<p>Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání).</p> <p>Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.</p>
přesahy	
ČaSP (6. ročník) : Práce s technickými materiály	
ČaSP (6. ročník) : Vlastnosti materiálů	
průřezová témata	
OSV: RSP	

LINORYT, TISK Z KOLÁŽE ATD.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v grafických technikách. 	Linoryt, tisk z koláže atd.

přesahy
F (7. ročník) : Tlaková síla a tlak
průřezová témata
OSV: ŘPRD

PRÁCE S UMĚLECKÝM DÍLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. 	<p>Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování.</p> <p>Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko</p>
přesahy	
D (7. ročník) : Středověk - pozdní období D (7. ročník) : Středověk - vrcholné období D (7. ročník) : Středověk - raný středověk D (8. ročník) : Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol. D (8. ročník) : Novověk od konce 18. stol. do r. 1914 D (9. ročník) : Dějiny od poloviny 20. století D (9. ročník) : Moderní doba	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD VMEGS: JE	

TEMATICKÉ PRÁCE - VÁNOCE, VELIKONOCE...PÍSMO, UŽITÁ GRAFIKA, REKLAMA A PROPAGAČNÍ PROSTŘEDKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů. 	<p>Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích.</p> <p>Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.</p>
přesahy	
VO (6. ročník) : Rok v jeho proměnách a slavnostech	
průřezová témata	
OSV: KaK VMEGS: ES	

MuV: PM

ZDOKONALOVÁNÍ TECHNIK KRESBY - ZPŮSOBY STÍNOVÁNÍ, KONTRAST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor. 	Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

PRÁCE S NETRADIČNÍMI MATERIÁLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi. 	Práce s netradičními materiály.
přesahy	
ČaSP (6. ročník) : Práce s technickými materiály ČaSP (6. ročník) : Vlastnosti materiálů	
průřezová témata	
OSV: SaS EV: ŽP	

OBJEMOVÉ VYJÁDŘENÍ NÁMĚTU BARVAMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy. 	Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála.
přesahy	
průřezová témata	
MuV: LV EV: VČP	

LINEÁRNÍ PERSPEKTIVA - SBÍHAVÁ, ÚBĚŽNÍKOVÁ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá perspektivních postupů. 	Lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková.
přesahy	
průřezová témata	

PRÁCE S INTERNETEM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace. 	Práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace. Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.
přesahy	
průřezová témata	
MeV: FVM	

SPRÁVNÁ TECHNIKA MALBY. TECHNIKA AKVARELU, PASTEL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření. 	Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19. stol. Technika akvarelu, pastel.
přesahy	
VV (8. ročník) : Správná technika malby. Technika akvarelu, pastel VV (8. ročník) : Lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková VV (8. ročník) : Objemové vyjádření námětu barvami VV (8. ročník) : Práce s uměleckým dílem VV (8. ročník) : Linoryt, tisk z koláže atd.	
průřezová témata	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

TECHNIKY KRESBY.USPOŘÁDÁNÍ OBJEKTŮ DO CELKŮ V PLOŠE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. 	Techniky kresby - tužka, perko, uhl, rudka. Dynamická kresba. Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).
přesahy	
M (9. ročník) : Tělesa M (9. ročník) : Základy rýsování	
průřezová témata	
EV: VČP	

KOMPLEMENTÁRNÍ BARVY, KONTRAST

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření. 	Komplementární barvy - textura. Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (barevný, světelný).
přesahy	
průřezová témata	

TISK Z VÝŠKY, PLOCHY, HLOUBKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v grafických technikách - zvládá tisk z výšky. 	Tisk z výšky, plochy, hloubky.
přesahy	
F (7. ročník) : Tlaková síla a tlak	
průřezová témata	

PRÁCE S UMĚLECKÝM DÍLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje obsah viz. obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obr. vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. 	Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus. Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening). Při práci s uměleckým dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické atd.).
přesahy	
D (9. ročník) : Dějiny od poloviny 20. století	
D (9. ročník) : Moderní doba	
průřezová témata	
OSV: HPPE	
VMEGS: JE	

SPOLEČNÁ PRÁCE - KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obr. vyjádření; vysvětluje své 	Společná práce - komunikace.

postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn.
přesahy	
VZ (8. ročník) : Osobnostní a sociální rozvoj SČJ (9. ročník) : diskuse	
průřezová témata	
OSV: Ko EV: E	

REFLEXE A VZTAHY ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ OSTATNÍMI SMYSLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích. 	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly.</p> <p>Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření.</p> <p>Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.</p>
přesahy	
P (8. ročník) : Lidské tělo P (8. ročník) : Soustavy, CNS	
průřezová témata	
OSV: SaS, PL	

ANIMOVANÝ FILM. REKLAMA A PROPAGAČNÍ PROSTŘEDKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet. 	<p>Animovaný film - spolupráce, komunikace.</p> <p>Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály).</p>
přesahy	
VO (9. ročník) : Činnosti lidí	
průřezová témata	

VYTVÁŘENÍ OBRAZOVÝCH ZNAKŮ NA ZÁKLADĚ FANTAZIE, KOMBINACÍ PŘEDSTAV A ZNALOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. 	<p>Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí.</p>
přesahy	

F (9. ročník) : Vesmír
P (9. ročník) : Geologická období, vývojové teorie
průřezová témata
OSV: SaS

PROSTOROVÁ TVORBA – MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé. 	Prostorová tvorba – modelování.
přesahy	
ČaSP (9. ročník) : Orientace v materiálech	
průřezová témata	
OSV: SaS	

PRÁCE V PLENÉRU. KRAJINOMALBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování. 	Práce v plenéru. Krajinomalba.
přesahy	
P (9. ročník) : Naše příroda	
průřezová témata	
EV: VČP	

4.8. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápáné vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví

směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co

zdraví ohrožuje a poškozuje

- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

4.8.1. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika předmětu Výchova ke zdraví

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Činnosti ovlivňující zdraví:

- organizace den
- hygiena
- bezpečnost práce
- vhodné oblečení a obutí
- pohybový režim
- odhad vlastních možností
- význam zátěže a relaxace pro organismus
- zranění a 1.pomoc
- úcta k pohlaví

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

V tomto předmětu jsou u žáků postupně rozvíjeny všechny kompetence dané RVP.

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace							1	1	0+1	
Povinnost (skupina)							povinný	povinný	povinný	
Dotace skupiny										

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

RODINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) ● Chápe rozdíly mezi lidmi ● Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližšího okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik manželství, znalost partnera - Zákon o rodině - rodina nukleární, široká - výchovný styl v rodině - kvalita rodinné výchovy - disharmonické prostředí rodiny - úcta k sobě i druhým - charakterový vývoj - lidské temperameny

<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližšího okolí 	
přesahy	
VO (6. ročník) : Člověk hledá společenství VO (8. ročník) : Rodina VO (9. ročník) : Rodina	
průřezová témata	
OSV: MV VDO: OOSS	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Chápe dospívání jedince jako přirozený proces, je připravený na fyziologické změny 	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj života dítěte do dospělosti - změny v chování v dospělosti - puberta - osobní hygiena
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE	

NÁVYKOVÉ LÁTKY A ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví • Používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích a ve styku s vrstevníky • Orientuje se v zákonech omezujících kouření a alkohol • Vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním alkoholu a bezpečnosti silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> - návykové látky - zdravotní a sociální rizika - zneužívání návykových látek - pozitivní životní cíle a hodnoty - návykové látky a bezpečnost v dopravě - kouření, alkohol a zákony
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

OSOBNÍ BEZPEČÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol, vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími automaty 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí jedince, šikanování, týrání - etnická snášenlivost - pravidla silničního provozu a alkohol - reklamní vlivy

	- počítače hazardní hry, gamblerství
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL	

OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Je připraven na efektivní jednání a vzájemnou pomoc při hrozbě nebo vzniku mimořádné události, je seznámen s úlohou státu při ochraně životů a zdraví obyvatel, majetkových hodnot a životního prostředí při vzniku mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy mimořádných událostí - integrovaný záchranný systém - evakuace - tísňové volání - zásady první pomoci při mimořádné události
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV EV: ŽP	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ZDRAVÁ VÝŽIVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje zdravé a méně zdravé potraviny • Sestaví jednoduchý jídelníček podle zásad zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> - výživná hodnota potraviny - zásady sestavování jídelníčku - alternativní výživné směry - zhodnocení jídelníčku ve školní jídelně
přesahy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

PÉČE O ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační aktivně se proti nim brání • Vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdrav. problémy • Uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků • Zná techniky pro zvládání stresu • Rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných - preventivní a lékařská péče - vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví, vznik civilizačních nemocí - odolávání stresu - základní postupy 1. pomoci, obvazová technika - 1.pomoc v improvizovaných podmínkách - přivolání lékaře

<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně zvládá základní postupy 1. pomoci, včetně základů obvazové techniky • Poskytne nezbytnou 1.pomoc i při vážnějších poraněních 	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS, PL MuV: LV	

NÁVYKOVÉ LÁTKY A ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • Obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek • Orientuje se v trestně právní problematice návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> - návykové látky a zákon - reklamní vlivy
přesahy	
VO (8. ročník) : Člověk hledá sám sebe	
průřezová témata	
OSV: SRaSO, MV	

OSOBNÍ BEZPEČÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte • Kriticky se vyjadřuje k projevům násilí • Samostatně vyhledá v případě potřeby služby specializované pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> - počítače a hazardní hry , gamblérství - linky důvěry, krizová centra - krizové situace : šikanování, týrání, sexuální zneužívání - brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení - linky důvěry, krizová centra
přesahy	
průřezová témata	
MuV: PSSS	

POHYBOVÉ AKTIVITY A ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí základní vztah mezi úrovní zdravotně orientované zdatnosti a možnými zdravotními problémy (civilizační choroby) 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybových aktivit pro zdraví - pohybový režim - prevence tělesného a duševního zatížení

<ul style="list-style-type: none"> • Umí sestavit osobní pohybový režim • Vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím 	
přesahy	
TV (6. ročník) : Atletika TV (6. ročník) : Gymnastika TV (6. ročník) : Sportovní hry TV (6. ročník) : Bruslení TV (6. ročník) : Plavání	
průřezová témata	
EV: ŽP	

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, POVINNÝ

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Zná základní informace o sexualitě • Osvojí si pojmy z oblasti sexuality • Uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství a porod • Orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální,...) • Pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti jejich použití • Vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů • Zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech • Respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou • Orientuje se v zákonech , které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte 	<ul style="list-style-type: none"> - význam sexuální výchovy - fakta o sexualitě - anatomie ženských a mužských pohlavních orgánů - slovníček pojmů - intimní hygiena pro každý den, hygiena při menstruaci, hygiena pohlavního styku - dětská gynekologie - předčasná sexuální zkušenost a její rizika (strom rozhodování) - sexuální orientace - potřeba citu a lásky u tělesně a smyslově postižených - početí, těhotenství, porod - antikoncepce - předčasné ukončení těhotenství - nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS - cesty přenosu - odborná pomoc - etická stránka sexuality - způsoby vyjadřování lásky - zdrženlivost a pohlavní stud - nevhodné chování v oblasti sexuality - sexuální zneužití - reálné a nereálné informace o sexualitě v médiích

	- sexualita z hlediska odlišné kultury a víry - sexualita a zákon
přesahy	
P (8. ročník) : Rozmnožování člověka (8. ročník) : Rodina	
průřezová témata	
OSV: HPPE, SaS, MV	

NÁVYKOVÉ LÁTKY A ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Dává do souvislosti zdravotní a psychologická rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v 	<ul style="list-style-type: none"> rizika zneužívání návykových látek nácvik asertivního chování
přesahy	
VO (8. ročník) : Rodina Ch (8. ročník) : Chemické sloučeniny VZ (6. ročník) : Návykové látky a zdraví	
průřezová témata	
OSV: SRaSO	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikativní obrany proti manipulaci a agresi 	<ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy komunikace a kooperace
přesahy	
průřezová témata	
MeV: IVMSR	

4.8.2. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Tělesná výchova je na 1. stupni vyučována v každém ročníku 2 hodiny týdně.

Dbá na tělesné a hygienické aktivity během celého týdne, zejména na správné držení těla, relaxaci a rozvíjení různých pohybových dovedností.

Vzdělávací obsah je dle RVP rozčleněn na čtyři tématické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví:

- organizace, cvičení a bezpečnost při Tv, hygiena,
- bezpečnost při přípravě a úklidu náradí a náčiní
- vhodné oblečení a obutí
- pohybový režim
- odhad vlastních možností
- význam zátěže a relaxace pro organismus
- zranění a 1.pomoc při Tv

Pohybové dovednosti:

- průpravná cvičení, zvládnutí atletických, gymnastických, akrobatických a rytmických cvičení, cvičení na náradích
- a s náčiními, druhy běhu, skoků, odrazů, hodů míčem, základy atletických, míčových a dalších sportovních her, rytmická cvičení, turistika, plavání, zimní sporty, jízda na kole, dopravní výchova, zimní sporty

Pohybové učení:

- jednání fair play, názvosloví, signály a povely, úcta k pohlaví
- a individuálním možnostem ostatních, organizace Tv ve škole- význam OH a dalších sportovních soutěží ve škole i regionu, spolupráce v týmu, měření a testy výkonů, zdroje informací

Možnosti a organizace ve škole:

- škola má k dispozici tělocvičnu a hřiště v areálu školy. V hodinách Tv se dbá na dostatečnou přípravu organismu na následující cvičební úkony a pohybové dovednosti, žáci jsou vedeni ke spolupráci a organizování, k hodnocení výkonů svých i ostatních.

V předmětu Tv realizujeme průřezová témata: OSV, VDO, EV, MKV, MV, EGS.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák :

- využívá znalostí z mezipředmětových vztahů, zejména v oblasti měření porovnávání výkonů

- snaží se hodnotit výkony své i ostatních podle dohodnutých pravidel, ví, kde získat informace

Učitel :

- radí, pomáhá, vysvětluje
- společně se žáky hodnotí jednotlivé výkony, upozorňuje na předem dohodnutá pravidla
- otevřeně diskutuje se žáky, radí, kde získat další informace

Kompetence k řešení problémů

Žák :

- uvědomuje si pravidla her a soutěží
- při problémech klidně diskutuje se spolužáky i učitelem o nesportovním chování a jeho důsledcích

Učitel :

- společně se žáky analyzuje problémovou situaci a společně ji také řeší
- dodává žákům zdravou sebedůvěru

Kompetence komunikativní

Žák :

- reaguje na smluvené povely a signály, při týmových soutěžích si tvoří vlastní
- snaží se o vlastní zorganizování sportovních činností
- naslouchá a udržuje kontakt při komunikaci

Učitel :

- pomáhá najít informace, diskutuje se žáky
- upozorňuje na správný způsob vyjadřování, srozumitelnost, návaznost

Kompetence sociální a personální

Žák :

- uvědomuje si rozdílnost výkonů spolužáků a respektuje je
- uvědomuje si rozdílnost pohlaví ve výkonnosti i výběru sportů
- spolupracuje ve skupině
- kladně hodnotí každé zlepšení jedince i týmu

Učitel :

- diskutuje se žáky o rozdílech jejich výkonů, jejich příčinách, o rozdílnosti pohlaví ve výkonnosti i výběru sportu
- učí žáky respektovat jeden druhého, nejednat impulsivně
- společně se žáky hodnotí každé zlepšení jedince i týmu

Kompetence občanská

Žák :

- uvědomuje si význam sportu a zdravé životosprávy pro sebe a tím i pro své okolí
- ví o nebezpečí zneužívání návykových látek ve sportu
- je ohleduplný, respektuje druhé

- dodržuje pravidla, odmítá násilí

Učitel :

- společně se žáky vytváří pravidla soužití, dbá na jejich dodržování
- řeší společně se žáky konfliktní situace, rozebírá je s nimi, hledá správné východisko
- radí žákům, jak předcházet rizikům a nebezpečím

Kompetence pracovní:

Žák :

- ve spolupráci s učitelem upravují sportoviště, náradí i náčiní, snaží se posuzovat bezpečnost
- rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol, s pomocí učitele a ostatních jej hodnotí
- pojmenuje příčiny úspěchu i neúspěchu a s pomocí učitele navrhne úpravy
- poznává možnosti uplatnění svých schopností a využívá je v různých činnostech

Učitel :

- pomáhá žákům s úpravou sportoviště, dbá na bezpečné zacházení s náradím a náčiním
- vede žáky k rozpoznávání kvalitní práce, hodnotí, porovnává a společně se žáky navrhne úpravy
- vede žáky k poznávání vlastních schopností a dovedností, k seberealizaci

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět

V 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně

V 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pohybem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- používají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace		2	2	2	2	2	2	2	2	2
Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny										

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> je veden ke správnému držení těla, dýchání, hygieně při sportování; snaží se dodržovat pravidla bezpečnosti; respektovat zdravotní handicap; ví o významu sportu pro život; seznamuje se s přípravou na sportovní činnost 	<ul style="list-style-type: none"> správné sezení, bezpečnost při pohybových aktivitách ve třídě a škole cvičení během dne význam pohybu v přírodě a bezpečnost hygienické návyky, možné úrazy, prevence a jak se zachovat
přesahy	
ČaJS (1. ročník) : Lidské tělo	
ČaJS (1. ročník) : Péče o zdraví, zdravá výživa	
průřezová témata	
OSV: SRaSO VDO: OSŠ EV: ŽP	

ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • učí se užívat základní tělocvičné pojmy; seznámí se s názvy tělocvičných nářadí a náčiní; reaguje na smluvené povely a signály; • používá sportovní obuv a oblečení; spolupracuje při týmových hrách a respektuje pravidla her i soutěží v družstvech; seznámí se s měřením výkonnosti některých sportovních výkonů; učí se technikám skoků, hodů míčem; snaží se rozumět druhům běhů a skoků; po • ví o bezpečnosti na silnici 	<ul style="list-style-type: none"> - základní tělocvičné pojmy - pohybové hry - soutěže s dostupným nářadím a pomůckami - základy gymnastických a akrobatických prvků - průpravná a relaxační cvičení, jednoduchá rytmická cvičení - atletika: rychlý běh, skoky, hody, míčové hry: nácvik hodů - zjednodušená pravidla některých míčových her - bezpečnost při přesunu na cvičení v přírodě - bezpečné hry na sněhu, pohyb v přírodě
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SRaSO	

POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na smluvené povely, spolupracuje při týmových soutěžích; ví o prostorách ve škole vhodných ke sportování a bezpečnosti v nich; je veden k fair play 	<ul style="list-style-type: none"> - smluvené povely - slušné a ohleduplné chování - organizace Tv ve škole - pravidla soutěží
přesahy	
ČJL (1. ročník) : Psaní	
HV (1. ročník) : Hudebně pohybové činnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, SRaSO, KaK	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná správné obutí a oblečení na Tv; ví, kde je bezpečné místo pro sportovní aktivity ve škole i mimo ni; chápe význam přípravy těla na zátěž; seznámí se s 1. pomocí u jednodušších zranění 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a hygiena při Tv, vhodné obutí a oblečení - 1. pomoc - převlékání a ohleduplnost - zátěž, příprava a uvolnění, relaxace - bezpečnost při přípravě tělocvičného prostoru - rozcvička jako příprava na zatížení organismu
přesahy	
ČaJS (2. ročník) : Člověk a jeho zdraví	
průřezová témata	
OSV: RSP, MV	

VDO: OSŠ

MuV: LV

ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s bezpečností při cvičení na jednotlivých náradích; využívá možností školního zařízení; zvládá průpravná cvičení k atletickým, gymnastickým a akrobatickým cvičením; seznámí se s technikou běhů; umí kotoul vpřed; zvládá poskoky, přísuný krok; chápe význam silových, relaxačních cvičení je veden k toleranci u méně nadaných spolužáků a chápání pravidel při týmových hrách a soutěžích; reaguje na pokyny a povely 	<ul style="list-style-type: none"> - atletika: šplh, štafetové závody, vytrvalost, technika běhu a startu, přeskoky, hod kriketovým míčkem, sprint, skok z místa, měření - akrobacie: průprava pro zvládnutí kotoulů, stoj na lopatkách... - gymnastika: chůze a obraty těla na lavičkách, výskok do vzporu - rytmika: chůze, běh, poskoky, pohyby různých částí těla, přísuný a poskočný krok - úpolová a relaxační cvičení - míčové hry: pravidla vybíjené, průpravná cvičení na přihrávky, dribling - základní cviky s dostupným náčiním a náradím (švihadla, lavičky, žebřiny ...)
přesahy	
M (2. ročník) : Počítání do sta	
HV (2. ročník) : Hudebně pohybové činnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, SRaSO, Ko, KaK	

POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe smluvené povely a názvosloví; snaží se jednat fair play; snaží se podat informace o sportu, které se dozvěděl mimo školu 	<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce při měření výkonů - názvosloví a smluvené signály - sport ve světě
přesahy	
M (2. ročník) : Počítání do sta	
HV (2. ročník) : Hudebně pohybové činnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, Ko	
MuV: LV	
MeV: KČPPMS	

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si důležitosti přípravy a pomáhá ostatním; dbá pokynů učitele; ví, jak se bezpečně chovat při přesunu na sportoviště; chápe důležitost dopravních předpisů 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena a bezpečnost při Tv - bezpečnost při dopravě - vhodná místa ke sportování v místě školy i domova - cvičení během dne - pohybový režim - zásady bezpečnosti při cestě do školy a zpět domů
přesahy	
ČaJS (3. ročník) : Člověk	
ČaSP (3. ročník) : Příprava pokrmů	
průřezová témata	
OSV: MV	
VDO: OSŠ	
MuV: LV	

POHYBOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné držení těla a dýchání při provádění cviků i dalších činnostech; užívá základní tělocvičné pojmy a zásady pohybové hygieny; • zná zjednodušená pravidla sportů a soutěží; spolupracuje v týmu a jedná fair play, reaguje na povely • dodržuje pravidla bezpečnosti na všech sportovištích; pozná porušení pravidel a jejich následků • projevuje vůli zlepšovat své výkony; zajímá se o cvičení s hudbou; respektuje zdravotní indispozice a handicap spolužáků i ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> - atletika: skok daleký z místa, chůze, běh, nízký a polovysoký start , běh na 50m, individuální tempo na 1 min., hod míčkem, - akrobacie: průprava na kotouly, rovnováhu, přeskoky, stoje na rukou - gymnastika: cvičení s dostupným nářadím a náčiním v souvislosti s akrobatickou přípravou (švihadla, lavičky, žebřiny, žíněny...) - rytmika: základní taneční kroky, cvičení při hudbě, úpolová a relaxační cvičení - zjednodušená pravidla některých míčových her, nácvik přihrávek, driblingu, hodu na koš, - turistika - ohleduplnost k přírodě
přesahy	
ČaJS (3. ročník) : Krajina kolem nás	
HV (3. ročník) : Hudebně pohybové činnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, SRaSO, KaK	
EV: ŽP	

POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na smluvené signály a povely; ví kde 	<ul style="list-style-type: none"> - základní názvosloví a smluvené signály

se převléct do cvičebního úboru; je seznámen s organizací přesunu na sportoviště; • ví, co jsou OH; chápe jednání fair play; učí se vyhledávat sportovní události v médiích	- tělocvična a hřiště ve škole - prostory pro hygienu - co to jsou OH ideály - sportovní časopisy
přesahy	
HV (3. ročník) : Hudebně pohybové činnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, SRaSO, MV MuV: LV MeV: FVM	

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• ví o bezpečnosti a hygieně, škodlivosti návykových látek; chápe význam každodenního cvičení; seznamuje se s významem a účinností vyrovnávacích, kompenzačních, relaxačních a dechových cvičení • dbá na správné držení těla; chápe význam přípravy organismu na zátěž; • zvládá ošetření menších poranění; chápe důležitost čistoty a bezpečnosti sportovišť; zná tel. číslo záchranné služby	- bezpečnost a hygiena ,vhodné podmínky pro sport - denní cvičení, účinky cviků, podstata a jednostranné zátěže, příprava organismu, správné držení těla - bezpečný pohyb v méně známém prostředí - záchrana u při sportovních úkonech - škodlivé vlivy(kouření...) - 1. pomoc, přivolání lékaře, osobní lékárnička - údržba náčiní a sportovišť
přesahy	
(4. ročník) : Člověk a jeho zdraví	
průřezová témata	
OSV: RSP, SRaSO MuV: LV EV: ŽP	

POHYBOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
• seznámí se s technikou odrazů skoku, taktikou běhů a ostatních atletických disciplín • rozumí povelům a názvosloví; spolupracuje při soutěžích, cvičí podle jednoduchého popisu; reaguje pohybem na příkazy • pokusí se užít správných tan. kroků, soutěží a využívá spolupráce s ostatními; ví o náčiních a	- atletika: skok dálky, hod míčkem, šplh, rychlostní cvičení, vytrvalostní a sprintový běh, nácvik startů, běh a překážky v přírodě, - akrobacie: cvičení na lavičce,modifikace kotoulů,příprava na zvládnutí stoje na rukou, švédská bedna, žebřiny,švihadla - rytmika: poskok, přísun, nácvik při hudbě

náradích (plný míč, lano na přetahování, žebřiny, lavičky...) • ví o organizaci utkání, snaží se o hod jednoruč i obouruč na koš (branku); tlumení, zastavení míče, dribling, nahrávky; spolupracuje s týmem; je si vědom porušení pravidel a jejich následků	- úpolová a relaxační cvičení - pravidla vybíjené, zjednodušená pravidla kopané, odbíjené, házené, košíkov - dle možnosti i zimní sporty, turistika
přesahy	
(4. ročník) : Všude žijí lidé HV (4. ročník) : Hudebně pohybové činnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, SRaSO, KaK MuV: LV	

POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
• chápe a řídí se tělocvičným názvoslovím a domluvenými signály • ví co jsou olympijské hry a jejich význam • je schopen měřit a vyhodnotit rychlostní a délková sportovní odvětví; toleruje handicap, výkonnost a odlišnosti spolužáků • jeví zájem o sportovní dění v okolí, Evropě i světě	- upevňování tělocvičného názvosloví, povely a signály - bezpečnost při organizaci Tv a případných tělocvičných soutěžích - význam olympijských soutěží - měření a hodnocení sportovních výkonů, tolerance - využití médií, zajímavostí ze světa sportu
přesahy	
xJ (4. ročník) : Volný čas (4. ročník) : Všude žijí lidé HV (4. ročník) : Hudebně pohybové činnosti	
průřezová témata	
VMEGS: ES MuV: KD MeV: KČPPMS	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• zná bezpečnostní a hygienická pravidla na sportovištích; ví, jak se správně oblékat na různé sporty • je si vědom významu protahovacích a uvolňovacích cviků pro správné držení těla;	- bezpečnost a hygiena při Tv, tělesná zdatnost - správné držení těla - cvičební úbory - svalová napětí a povolování - úrazy při sportu, 1. pomoc,

<ul style="list-style-type: none"> zná nejčastější úrazy při různých sportech; zvládá základy 1. pomoci; přivolá lékařskou pomoc; ví o nebezpečí návykových látek při sportu 	<ul style="list-style-type: none"> doprava na sportoviště špatné vlivy na zdraví a sport
přesahy	
(5. ročník) : Člověk a jeho zdraví	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, SaS, SRaSO, MV EV: ŽP	

POHYBOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná techniku startů, taktiku vytrvalého běhu i sprintu; dbá na správné dýchání a uvolňovací cviky; ví o metodách odrazu při skocích; snaží se o zlepšování svých výkonů toleruje případné nedostatky spolužáků pomáhá při organizaci hodiny; dokáže sám vést rozcvičku zvládá techniku odrazů při přeskokích; zvládá hody jedno i obouruč; techniku střelby na branku a koš je si vědom porušení pravidel a jejich následků; důležitosti spolupráce v týmu ví o správném chování v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> atletika: nízký start, vytrvalostní běh, hod míčkem, skok daleký, rychlý běh k metě, běh v přírodě akrobacie: cvičení s lavičkami, cvičení na stanovištích, přemet stranou – nácvik, stoj na rukous dopomocí,kotoul letmo gymnastika: kotoul vpřed a vzad,přeskok přes švédskou bednu,cvičení na žebřinách, se švihadly rytmika: rozcvičky při hudbě, taneční kroky, nácvik choreografie na lidovou píseň ve známých taktech úpolová, relaxační, kondiční cvičení míčové hry: základní pravidla vybíjené, kopané, házené, košíkové ostatní: turistika, dle možností zimní sporty,
přesahy	
M (5. ročník) : Jednotky	
HV (5. ročník) : Instrumentální činnosti	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, KaK MuV: LV	

POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe význam povelů a signálů při sportovních činnostech; seznámí se se sportovními soutěžemi ve škole ví o ideálech a symbolech OH; je veden k jednání fair play, ví, kde si vyhledat sportovní informace, které ho zajímají 	<ul style="list-style-type: none"> názvosloví, povely, signály, organizace Tv ve škole seznámení se sportovními hrami, soutěžemi, závody ideály a symboly OH, informace o sportovním dění v Evropě i ve světě

přesahy
HV (5. ročník) : Hudebně pohybové činnosti
VV (5. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti
průřezová témata
OSV: RSP, SaS, KaK
VMEGS: ES
MuV: KD
MeV: KČPPMS

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu Při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli Zvládá techniku nové atletické disciplíny další náročnější techniky 	Běh vytrvalostní na 800 m, 3000 m Běh 60 m Běh přes nízké překážky Skok daleký Skok vysoký Hod kriketovým míčkem
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS, MV, Ko	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli Zvládá prvky akrobacie, cvičební prvky na hrazdě i kruzích 	Akrobacie: kotoul vpřed, vzad Stoj na lopatkách Přeskoky: přes kozu našít, nadél Kruhy: komíhání ve svisu Hrazda: náskok do sporu-seskok, sešin, výmyk Šplh: bez přírazu, s obměnami
přesahy	
průřezová témata	
VDO: OSŠ	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu Získané dovednosti uplatní jako reprezentant 	kopaná, košíková, vybíjená, přehazovaná, florbal, nohejbal, stolní tenis

školy	
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků 	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE, KaK MeV: KČPPMS, IVMSR	

BRUSLENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH 	jízda vpřed, vzad, přešlapování LH hra
přesahy	
průřezová témata	

PLAVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Chápe výhody a nevýhody různých plaveckých technik • Zvládá základy plaveckých technik 	Základní plavecké techniky
přesahy	
F (6. ročník) : Látka a těleso P (6. ročník) : Voda a její okolí	
průřezová témata	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

7. ROČNÍK SPOJEN S 6. ROČNÍKEM	
výstupy	učivo
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – 	Běh vytrvalostní na 800 m, 2000 m Běh přes nízké překážky Běh 60 m

zatěžovanými svaly • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • Při vytrvalosti dovede uplatnit i vůlízvládá techniku nové atletické disciplíny další náročnější techniky	Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky Hod granátem-jen na dálku Vrh koulí-zlepšování techniky
přesahy	
F (6. ročník) : Fyzikální veličiny	
F (6. ročník) : Rovnovážná poloha a těžiště	
průřezová témata	
OSV: SaS, SRaSO	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
• Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • Zvládá cvičební prvky na hrazdě i kruzích • Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond • Zvládá techniky kondičního cvičení	Akrobacie: rovnovážné polohy v postojích, skoky na místě a z místa Přeskoky: roznožka přes kozu našíř, naděl, skoky odrazem z trampolinky Kruhy: houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok Šplh: 4,5 m s přírazem a obměnami – tyč, lano Kondiční gymnastika - dívky
přesahy	
F (6. ročník) : Rovnovážná poloha a těžiště	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
• Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy • Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	fotbal, odbíjená, košíková, vybíjená, přehazovaná, florbal, nohejbal, stolní tenis

přesahy
VO (8. ročník) : Činnosti lidí VZ (8. ročník) : Osobnostní a sociální rozvoj
průřezová témata
OSV: HPPE, KaK MeV: KČPPMS, IVMSR

PLAVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Prohlubuje techniku plavání 	Plavecké techniky - prohloubení dovedností
přesahy	
P (6. ročník) : Voda a její okolí	
průřezová témata	

TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km 	uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na ŠvP
přesahy	
P (6. ročník) : Poznáváme přírodu P (6. ročník) : Příroda našeho okolí Z (8. ročník) : Česká republika	
průřezová témata	
EV: VČP	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

9.ROČNÍK SPOJEN S 8. ROČNÍKEM	
výstupy	učivo
přesahy	
průřezová témata	

4.9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení

podnikatelského myšlení

- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

4.9.1. PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího předmětu

V Člověku a světě práce jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- Praktické osvojování práce podle návodu,
- vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení,
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech,
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů ,
- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce,
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci,
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace.

Kompetence komunikativní

- Vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály,
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- výklad pojmů souvisejících s volbou povolání,
- předkládání dostatečného množství příležitostí pro vlastní prezentaci žáků .

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině,
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání,
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské

- Otvírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- Vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů,
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě ,
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli,
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci,
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci,
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci.

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět praktické činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku - 1 hodina týdně.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky.

Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i při práci ve skupinách.

Praktické činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do sedmi tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem a přírodninami

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Práce s papírem a kartonem

- určování vlastností papíru, rozlišování druhů papíru
- vystřihování, skládání, jednoduché kartonážní práce

Práce s textilem

- rozlišování textilií
- šití různými druhy stehů

Práce s modelovací hmotou a keramickou hlínou

- kreativní tvoření dekorativních předmětů

Práce montážní a demontážní - konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni

k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmětem prolínají průřezová témata OSV, MKV, EV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

Učitel:

- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- řeší problém a jeho příčiny
- vyhledá vhodné řešení
- užívá logické postupy

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- snaží se rozvíjet u žáků tvořivost
- vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- pracuje ve skupině, je schopen kompromisů
- naslouchá druhým, vhodně reaguje a zapojuje se do diskuse
- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie, naslouchání a udržování kontaktu při komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje ve skupině
- vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých
- společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

- vede žáky ke kvalitě a efektivnosti při práci

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje druhé
- dodržuje pravidla společenského soužití ve skupinách
- předchází konfliktním situacím
- neodmítá realizovat úpřijatá řešení

Učitel:

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti a výsledky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Žák:

- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami
- dodržuje pravidla bezpečnosti
- chrání své zdraví i zdraví jiných
- chrání životní prostředí a kulturní a společenské hodnoty
- využívá získaných dovedností při přípravě na svoji budoucnost

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
 - a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu
 - a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
 - a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace		1	1	1	1	1	0+1	1	1	1
Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny										

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S PAPIREM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír; vytváří jednoduché 	<ul style="list-style-type: none"> - trhání, lepení, stříhání skládání - tvary z papíru

prostorové tvary z papíru	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, K, MV, Ko	

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM A PŘÍRODNINAMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede třídit při sběru; navlékat a aranžovat přírodní materiál; pracuje podle slovního návodu nebo předlohy 	- sbírání, navlékání, aranžování
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K, KaK MuV: LV EV: ŽP, VČP	

PRÁCE S TEXTILEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí stříhat textil a nalepit textili 	- stříhání, lepení textilu
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE, K, MV, Ko MuV: PM EV: ŽP	

PRÁCE S MODELOVACÍ HMOTOU, KERAMICKOU HLÍNOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s modelovací hmotou, keramickou hlínou, hněte, válí 	- hnětení, válení, vykrajování
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, K MeV: FVM	

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ, STAVEBNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede sestavovat stavebnicové prvky; umí montovat a demontovat stavebnici 	- montáž, demontáž
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, HPPE, K, KaK	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná jednoduché pěstitelské práce- setí, kypření; naučí se starat o pokojové květiny, otírání listů, zalévání, kypření 	<ul style="list-style-type: none"> - péče o pokojové rostliny, setí
přesahy	
průřezová témata	
EV: ŽP, VČP	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná základy správného stolování a společenského chování 	<ul style="list-style-type: none"> - správné stolování - jednoduché pokrmy
přesahy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD MuV: PM MeV: PRT	

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S PAPIREM A KARTONEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché tvary z papíru
přesahy	
M (2. ročník) : Geometrie ČaJS (2. ročník) : Člověk a jeho zdraví	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, K, Ko, KaK EV: ŽP	

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM A PŘÍRODNINAMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede třídit při sběru, navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat přírodní materiál; 	<ul style="list-style-type: none"> - třídění, navlékání - aranžování
přesahy	
ČaJS (2. ročník) : Člověk a jeho zdraví ČaJS (2. ročník) : Rozmanitost přírody	
průřezová témata	
OSV: SaS, K, Ko, KaK EV: ŽP	

PRÁCE S TEXTILEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí navléknout nit do jehly; udělat uzel, stříhat textil; naučí se přední steh; umí slepit textili; vyrobí jednoduchý textilní výrobek 	<ul style="list-style-type: none"> - navlékání - stříhání, lepení - přední steh
přesahy	
VV (2. ročník) : Práce dekorativní a prostorové	
průřezová témata	
OSV: K, MV MuV: KD EV: ŽP	

PRÁCE S MODELOVACÍ HMOTOU A KERAMICKOU HLÍNOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s modelínou, moduritem, hlínou
přesahy	
VV (2. ročník) : Práce dekorativní a prostorové	
VV (2. ročník) : Výtvarné vyjádření skutečnosti	
průřezová témata	
OSV: K EV: ŽP, VČP	

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede sestavovat stavebnicové prvky; umí montovat a demontovat stavebnici 	<ul style="list-style-type: none"> - montáž, demontáž
přesahy	
M (2. ročník) : Geometrie	
průřezová témata	
OSV: K MuV: LV	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná základy péče o pokojové květiny, otírání listů, zalévání, kypření; umí zasít semena, provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> - setí - péče o pokojové rostliny
přesahy	
ČaJS (2. ročník) : Rozmanitost přírody	

průřezová témata
EV: ZPŽ, ŽP, VČP

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chová se vhodně při stolování; připraví tabuli pro jednoduché stolování; připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) 	<ul style="list-style-type: none"> - stolování - jednoduché pokrmy
přesahy	
M (2. ročník) : Peníze ČaJS (2. ročník) : Člověk a jeho zdraví	
průřezová témata	
OSV: MV, KaK VMEGS: JE MuV: KD, PM EV: ŽP	

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM A PŘÍRODNINAMI, PRACOVNÍ POSTUPY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, upravovat a třídit při sběru přírodní materiál (plody a semena rostlin, větvičky, šišky, sláma, listy) 	<ul style="list-style-type: none"> - navlékání - aranžování - jednoduché opracování
přesahy	
M (3. ročník) : Malá násobilka ČaJS (3. ročník) : Věci kolem nás VV (3. ročník) : Práce dekorativní a prostorové	
průřezová témata	
OSV: RSP, K, KaK MuV: LV EV: VČP	

PRÁCE S PAPIREM A KARTONEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede tvořit i z dalších materiálů (špejle, drátky, krabičky, bužírka, provázky) • pracuje podle slovního návodu nebo předlohy • umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír; umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru 	<ul style="list-style-type: none"> - trhání, lepení, stříhání, mačkání, polepování - prostorové tvary z papíru

přesahy
M (3. ročník) : Geometrie - rýsování M (3. ročník) : Jednotky délky
průřezová témata
OSV: K, Ko EV: ŽP

PRÁCE S TEXTILEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí navléknout nit do jehly, udělat uzel, stříhat textil; procvičuje zadní steh; umí přišíť knoflíky (dvou i čtyřdírkové); umí slepit textilií; vyrobí jednoduchý textilní výrobek 	<ul style="list-style-type: none"> - navlékání, stříhání - zadní steh, přišívání knoflíků
přesahy	
M (3. ročník) : Jednotky délky VV (3. ročník) : Práce dekorativní a prostorové	
průřezová témata	
OSV: RSP, K MuV: KD MeV: FVM	

PRÁCE S MODELOVACÍ HMOTOU, KERAMICKOU HLÍNOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (užitková, dekorativní keramika) 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché předměty z modelovacích materiálů
přesahy	
M (3. ročník) : Geometrie - rýsování ČaJS (3. ročník) : Rostliny ČaJS (3. ročník) : Živočichové ČaJS (3. ročník) : Člověk ČaJS (3. ročník) : Věci kolem nás ČaJS (3. ročník) : Krajina kolem nás VV (3. ročník) : Práce dekorativní a prostorové	
průřezová témata	
OSV: RSP, K, MV MuV: LV	

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ, STAVEBNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede sestavovat stavebnicové prvky a díly; dovede sestavit jednoduchý pohyblivý model; 	jednoduchý pohyblivý model

umí montovat a demontovat stavebnici	
přesahy	
M (3. ročník) : Geometrie - rýsování	
VV (3. ročník) : Práce dekorativní a prostorové	
průřezová témata	
OSV: RSP, SRaSO, K	
MeV: PRT	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, PĚSTOVÁNÍ ROSTLIN A SEMEN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná základy péče o pokojové květiny, otírání listů, zalévání, kypření, rozmnožování; umí zasít semena; provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování; umí sázet sazenice 	<ul style="list-style-type: none"> péče o pokojové rostliny setí semen sazení sazenic
přesahy	
ČaJS (3. ročník) : Rostliny	
průřezová témata	
EV: E, ŽP, VČP	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základním vybavení kuchyně; chová se vhodně při stolování; ovládá výběr a nákup potravin; připraví tabuli pro jednoduché stolování; připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně); udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch 	<ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně, jednoduché pokrmy
přesahy	
xJ (3. ročník) : Rodina	
ČaJS (3. ročník) : Člověk	
TV (3. ročník) : Činnosti ovlivňující zdraví	
průřezová témata	
OSV: K	
VMEGS: OES	
MuV: EP	

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM A PŘÍRODNINAMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná základy aranžování ; využití pracovních 	<ul style="list-style-type: none"> aranžování

pomůcek a nástrojů; dokáže ohýbat, spojovat, svazovat • seznámí se s prvky lidových tradic a zvyků; udržuje pořádek na pracovním místě	- spojování - svazování - ohýbání
přesahy	
(4. ročník) : Rozmanitost přírody	
průřezová témata	
OSV: RSP, K, MV MuV: LV, EP	

PRÁCE S PAPIREM A KARTONEM	
výstupy	učivo
• dovede, děrovat, polepovat, tapetovat ;	- děrování, polepování, tapetování, - jednoduché prostorové konstrukce
přesahy	
M (4. ročník) : Geometrie	
VV (4. ročník) : Práce dekorativní a prostorové	
průřezová témata	
OSV: RSP, ŘPRD, K EV: ŽP, VČP	

PRÁCE S MODELOVACÍ HMOTOU, KERAMICKOU HLÍNOU	
výstupy	učivo
• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (užitková, dekorativní keramika)	- jednoduché předměty z modelovacích materiálů
přesahy	
VV (4. ročník) : Práce dekorativní a prostorové	
průřezová témata	
OSV: RSP, K, Ko	

PRÁCE S TEXTILEM	
výstupy	učivo
• zvládá různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný	- jednoduché druhy stehů, jednoduchá výšivka
přesahy	
VV (4. ročník) : Práce dekorativní a prostorové	
průřezová témata	
OSV: RSP, K, KaK MuV: KD, LV, EP	

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ, STAVEBNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> montuje a demontuje stavebnici; dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky; pracuje podle slovního návodu i podle předlohy 	montáž, demontáž stavebnic
přesahy	
ČJL (4. ročník) : Vyjadřovací schopnosti xJ (4. ročník) : Pokoj xJ (4. ročník) : Popis	
průřezová témata	
OSV: RSP, ŘPRD, K	

PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI, SETÍ A SÁZENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná základy péče o pokojové květiny; zná rozdíl mezi setím a sázením; zná množení rostlin odnožemi a řízkováním umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky; nástroje a nářadí; ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> péče o pokojové rostliny sázení, setí, množení rostlin
přesahy	
(4. ročník) : Rozmanitost přírody	
průřezová témata	
EV: ZPŽ, ŽP	

PŘÍPRAVA POKRMŮ, ZÁKLADNÍ VYBAVENÍ KUCHYNĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základním vybavení kuchyně; je seznámen s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně zná pravidla správného stolování a společenského chování; udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch 	<ul style="list-style-type: none"> vybavení kuchyně jednoduché pokrmy pravidla správného stolování
přesahy	
ČJL (4. ročník) : Vyjadřovací schopnosti M (4. ročník) : Jednotky M (4. ročník) : Násobení a dělení (4. ročník) : Člověk a jeho zdraví	
průřezová témata	
OSV: K, PL	

VMEGS: ES

MuV: PM

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM A PŘÍRODNINAMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s různými materiály, využívá prvků lidových tradic; osvojí si jednoduché pracovní postupy; zná funkce a využití pracovních pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky lidových tradic - pracovní postupy
přesahy	
(5. ročník) : Rozmanitost přírody	
VV (5. ročník) : Práce dekorativní a prostorové	
průřezová témata	
MuV: LV, EP EV: VČP MeV: PRT	

PRÁCE S PAPIREM A KARTONEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede děrovat, polepovat, tapetovat; 	<ul style="list-style-type: none"> - děrování, polepování, tapetování - prostorové konstrukce
přesahy	
M (5. ročník) : Jednotky	
(5. ročník) : Člověk a technika	
VV (5. ročník) : Práce dekorativní a prostorové	
průřezová témata	
EV: VČP	

PRÁCE S KERAMICKOU HLÍNOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty (užitková, dekorativní keramika) 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché předměty
přesahy	
(5. ročník) : Rozmanitost přírody	
průřezová témata	
OSV: K, MV	

PRÁCE S TEXTILEM	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • zvládá různé druhy stehu, přední, zadní, ozdobný; seznámí se s látáním a háčkováním 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy stehů - látání - háčkování
přesahy	
xJ (5. ročník) : Oblečení	
VV (5. ročník) : Práce dekorativní a prostorové	
průřezová témata	
MuV: EP, PM	

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ, STAVEBNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • montuje a demontuje stavebnici; dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky • umí pracovat podle slovního návodu, podle předlohy nebo jednoduchého schématu 	<ul style="list-style-type: none"> - montáž, demontáž - jednoduché schéma
přesahy	
VV (5. ročník) : Práce dekorativní a prostorové	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, K, MV	

PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI, POMŮCKY A NÁSTROJE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná základy péče o pokojové květiny, rozdíl mezi setím a sázením; zná množení rostlin odnožemi a řízkováním; seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi • umí provádět pěstitelské pokusy a pozorování; umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí 	<ul style="list-style-type: none"> - péče o pokojové rostliny - setí, sázení, množení - pomůcky, nástroje, nářadí
přesahy	
xJ (5. ročník) : Příroda	
(5. ročník) : Rozmanitost přírody	
průřezová témata	
EV: ZPŽ, ŽP	

PŘÍPRAVA POKRMŮ, PRAVIDLA SPRÁVNÉHO STOLOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně; ovládá přípravu jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně • zná pravidla správného stolování a 	<ul style="list-style-type: none"> - studená, teplá kuchyně - stolování - společenské chování

společenského chování; udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	
přesahy	
(5. ročník) : Člověk a jeho zdraví	
průřezová témata	
OSV: K, MV, Ko VMEGS: ES EV: ZPŽ	

6. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, POVINNÝ

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
výstupy	učivo
přesahy	
průřezová témata	

VLASTNOSTI MATERIÁLŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálů, základní postupy opracování daných materiálů
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, KaK	

NÁŘADÍ A NÁSTROJE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí 	<ul style="list-style-type: none"> znalost nářadí a nástrojů pro efektivní práci s daným materiálem
přesahy	
průřezová témata	

ORGANIZACE PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> organizuje a plánuje svoji pracovní činnost 	<ul style="list-style-type: none"> organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Komunikační a slohová výchova VV (6. ročník) : Subjektivní výtvarné vyjádření reality	
průřezová témata	
OSV: SRaSO	

PRVNÍ POMOC A BEZPEČNOSTNÍ PŘEDPISY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy
přesahy	
VZ (6. ročník) : Osobní bezpečí	
VZ (6. ročník) : Ochrana člověka za mimořádných situací	
průřezová témata	
OSV: PH	

MODELÝ PODLE NÁVODU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model 	<ul style="list-style-type: none"> sestavování jednoduchých modelů podle návodu
přesahy	
M (6. ročník) : Obsah čtverce a obdélníku. Povrch a objem krychle a	
F (6. ročník) : Látka a těleso	
Z (6. ročník) : Geografická kartografie a topografie	
průřezová témata	

TECHNICKÉ VÝKRESY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku 	<ul style="list-style-type: none"> technické výkresy, náčrt, informace, dokumentace
přesahy	
VV (6. ročník) : Kresebné studie - linie, tvar, objem	
VV (6. ročník) : Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů	
VV (6. ročník) : Nauka o perspektivě	
průřezová témata	

MONTÁŽ A DEMONTÁŽ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> postupy pro montáž, demontáž a údržbu
přesahy	
ČJL (6. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
výstupy	učivo
přesahy	
VO (7. ročník) : Domov VZ (7. ročník) : Osobní bezpečí	
průřezová témata	

ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů 	<ul style="list-style-type: none"> údržba a úklid domácnosti, návody k obsluze
přesahy	
VO (7. ročník) : Domov ČaSP (6. ročník) : Montáž a demontáž	
průřezová témata	

BEZPEČNOST PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnostní pravidla pro práci s el. spotřebiči, první pomoc při úrazech el. proudem, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, ekologická práce s odpady
přesahy	
průřezová témata	
EV: ŽP, VČP	

ELEKTRICKÉ A PLYNOVÉ SPOTŘEBIČE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> elektrické a plynové spotřebiče, elektrická instalace, ekonomika provozu
přesahy	
průřezová témata	
EV: ŽP, VČP	

ROZPOČET DOMÁCNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví 	<ul style="list-style-type: none"> rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovosti a bezhotovostní operace, ekonomika

	domácnosti
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

SEBEPOZNÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Charakterizuje nejdůležitější osobnostní kvality, rozpoznává své silné a slabé stránky Realistický pohled na povolání spojuje se sebepoznáváním, s plánováním důležitých životních kroků a s vyhledáváním informací Samostatně vyhledává potřebné informace 	<ul style="list-style-type: none"> - zdravotní stav - charakterové typy - temperament - technika sebepoznávání
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, PL VDO: OSŠ, OOSS MeV: KČPPMS, IVMSR, FVM	

ORIENTACE V MATERIÁLECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Orientace v schématech, tabulkách, grafech Zná pracovní činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech SŠ 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s jednotlivými profesemi - seznámení s nejfrekventovanějšími profesemi pomocí videozáznamů - práce s materiály získanými z SOU, SŠ a gymnázií - vyhledávání informací na internetu
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	

VYPLŇOVÁNÍ PŘIHLÁŠEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Umí s dostatečnou mírou sebejistoty vyplňovat dotazníky, tiskopisy, formuláře a přihlášky na SOU, SŠ 	<ul style="list-style-type: none"> - konkrétní práce s materiály z informačních center
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	

SEBEHODNOCENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Umí posuzovat své možnosti v obalsti profesní orientace 	<ul style="list-style-type: none"> profesní testy z PPP profesní testy z informačních center
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

SEBEPOZNÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Získá informace o náplni jednotlivých profesí Umí zdůvodnit svůj dosavadní náhled na budoucí povolání Umí plánovat po krocích svoji budoucnost, stanovovat si realistické a splnitelné cíle Umí prokázat v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání Naučí se přemýšlet o alternativních řešeních v klíčových životních situacích a vědět si rady v situacích spojených s případným neúspěchem 	<ul style="list-style-type: none"> technika sebepoznávání schopnosti, možnosti při výběru profesí
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
VZ (8. ročník) : Osobnostní a sociální rozvoj	
SČJ (9. ročník) : samostatný projev	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, HPPE, SaS, SRaSO, Ko VDO: OSŠ, OOS VMEGS: JE MuV: LV EV: ŽP	

ORIENTACE V MATERIÁLECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Naučí se přemýšlet o alternativních řešeních v klíčových životních situacích a vědět si rady v situacích spojených s případným neúspěchem Umí využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělání 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení s jednotlivými profesemi seznámení s nejfrekventovanějšími profesemi pomocí videozáznamů práce s materiály získanými z SOU, SŠ a gymnázií vyhledávání informací na internetu

	<ul style="list-style-type: none"> - v úředním styku kultivovaně vystupovat - projevovat sociální dovednosti, dbát na vhodnou úpravou zevnějšku - vytvářet modelové situace, ve kterých se nabízí uplatnění v určitém povolání - sepsat jazykově, stilisticky a graficky vhodně upravený úřední dopis - při rozhovoru při přijímacím řízení se naučit rozumně a co nejvýstižněji odpovídat bna otázky
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	

VYPLŇOVÁNÍ PŘIHLÁŠEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Umí využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělání 	<ul style="list-style-type: none"> - výběr konkrétního zaměření - poslední korekce při výběru - vyplnění přihlášky - vyplnění dotazníků, které jsou součástí přihlášky
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
SČJ (9. ročník) : informace	
SČJ (9. ročník) : samostatný projev	
průřezová témata	

VYUŽITÍ POZNATKŮ V PRAXI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Je seznámen s možností využití poradenské pomoci • Umí využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělání • Je seznámen s nejzákladnějšími právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů 	<ul style="list-style-type: none"> - informace z úřadů práce - možnosti rekvalifikace - možnosti změn škol a učilišť v průběhu studia - získávání iformací přes internet - nejzákladnější informace ze Zákoníku práce
přesahy	
SČJ (9. ročník) : samostatný projev	
průřezová témata	

4.10. VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

4.10.1. SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA

Volitelný předmět Seminář z českého jazyka

Charakteristika předmětu

Předmět ve svých cílech a obsahu navazuje na povinný předmět Český jazyk a literatura. Škola jej nabídne žákům jako volitelný předmět v 8. a 9. ročníku s týdenní dotací 1 h.

Cíle výuky

- prohlubování kladného vztahu k mateřskému jazyku
- zvyšování schopnosti kultivované komunikace a vystupování na veřejnosti
- upevňování dovednosti samostatně získávat informace z různých pramenů
- prohlubování kladného vztahu k literatuře a dalším druhům umění
- rozvoj emocionálního a estetického vnímání uměleckých děl

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- aktivně využívá různé zdroje informací
- získané informace chápe včetně souvislostí
- formuluje hlavní myšlenku, vyjádří vlastními slovy obsah získaných informací
- při učení se snaží eliminovat rušivé podněty
- pozná, kdy je pro učení vhodné spolupracovat a komunikovat a kdy naopak
- samostatně zpracovává výpisky, výtah a referát z různých dostupných zdrojů
 - kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- posoudí, zda lze problém řešit s využitím zadáných informací
- postupuje systematicky
- pokračuje v hledání řešení, i když byl napoprvé neúspěšný

Kompetence komunikativní

- pojmenuje hlavní myšlenku textu, určí, kde jsou klíčová místa
- pozná, když si informace protiřečí
- při vyjadřování uspořádá informace logicky podle časových, místních příčinných a dějových souvislostí
- před publikem přednese své sdělení uceleně a srozumitelně
- rozlišuje obsah, situaci a příjemce svého sdělení a podle toho volí prostředky
- ujistí se, že druhému rozuměl tím, že klade otázky

- umí vést diskusi

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině, přijme svou část úkolu i zodpovědnost za její plnění, dotahuje celý úkol do konce
- v případě potřeby nabízí svou pomoc
- zvládne vhodné chování a komunikaci v připravených i konkrétních situacích
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- při nezdaru neshazuje vinu na druhé, zdržuje se posměšků nebo opovržení prací druhých
- stanovuje si cíle pro své zlepšení
- zvládá své emoce
- věcně argumentuje

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, nedotýká se jejich citů
- samostatně posuzuje, zda už má dost informací k rozhodnutí

Kompetence pracovní

- rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol
- vyhodnocuje, v jakých oborech by mohl rozvíjet svůj zájem a vložky
- získává informace a posuzuje profese vzhledem ke svým možnostem
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace									1	1
Povinnost (skupina)									volitelný (bez skupiny)	volitelný (bez skupiny)
Dotace skupiny										

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Hodnoty, postoje, praktická etika
 - Kreativita
 - Mezilidské vztahy

- Psychohygiena
- Rozvoj schopností poznávání
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Seberegulace a sebeorganizace

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

INFORMACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže pracovat s různými zdroji informací 	Práce s jazykovými příručkami, slovníky cizích slov a jinými pomůckami, vyhledávání informací na internetu
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	
MeV: KČPPMS, IVMSR, SMS, VAMS, FVM, TMS, PRT	

REFERÁT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na základě dostupných informací zpracuje samostatně referát 	Práce s informacemi, zpracování informací do vlastního projevu
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	

PROJEV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • přednese předem připravený souvislý projev na dané přiměřeně náročné téma 	Získání informací, zpracování těchto informací a seznámení s informacemi před publikem
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	

REFERÁT NA DANÉ TÉMA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje podle dané osnovy referát o přečteném díle 	Seznámení s literaturou, referát o přečteném díle
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Literární výchova	
průřezová témata	
MeV: KČPPMS	

LITERATURA A FILM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele srovná filmové zpracování s literární předlohou 	Seznámení s filmem i literární předlohou, srovnání
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Literární výchova	
průřezová témata	
MeV: VAMS, TMS	

DISKUSE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v diskusi užívá spisovné češtiny a věcně argumentuje 	Získání informací, vytváření vlastního názoru na základě těchto informací, diskuse o těchto názorech
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
ČJL (8. ročník) : Jazyková výchova	
průřezová témata	
MeV: PRT	

SAMOSTATNÝ PROJEV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá dostatečně širokou slovní zásobu k vyjádření svých myšlenek 	Úvaha, proslov, diskuse, zpravodajské útvary
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
ČJL (8. ročník) : Jazyková výchova	
průřezová témata	
OSV: SaS	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

INFORMACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dokáže pracovat s různými zdroji informací 	Informace kolem nás - internet, veřejná knihovna, slovníky, příručky
přesahy	
průřezová témata	
MeV: KČPPMS, IVMSR, SMS, VAMS, FVM, TMS, PRT	

REFERÁT

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na základě dostupných informací zpracuje samostatně referát 	Zpracování informací
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	

PROJEV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> přednese předem připravený souvislý projev na dané přiměřeně náročné téma 	Práce s informacemi a jejich další předávání posluchačům
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	

PROJEV BEZ PŘÍPRAVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> přednese krátký souvislý projev na dané přiměřeně náročné téma bez přípravy 	Projev
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	

REFERÁT O LITERÁRNÍM DÍLE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zpracuje podle dané osnovy referát o přečteném díle 	Referát o přečteném díle, seznámení s literaturou
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Literární výchova	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	
MeV: KČPPMS	

LITERATURA A FILM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> diskutuje o filmovém zpracování literárního díla 	Seznámení s filmem a literární předlohou
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Literární výchova	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	

OSV: Ko, KaK
MeV: KČPPMS, PRT

DISKUSE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v diskusi užívá spisovné češtiny a věcně argumentuje 	Diskuse, konverzace na dané téma
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
ČJL (9. ročník) : Jazyková výchova	
průřezová témata	
OSV: PL, Ko, KaK	

SAMOSTATNÝ PROJEV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá dostatečně širokou slovní zásobu k vyjádření svých myšlenek 	Proslov, publicistické útvary
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
ČJL (9. ročník) : Jazyková výchova	
průřezová témata	
OSV: SaS	

4.10.2. PRAKTIKUM Z FYZIKY

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje jako volitelný předmět v rozsahu 2 hodin týdně v 8. a 9. ročníku.

Vzdělávání v předmětu Praktikum z fyziky

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

Předmět Praktikum z fyziky souvisí s ostatními předměty oblasti Člověk a příroda

Předmětem prolínají průřezová témata

- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

Učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace									2	2
Povinnost (skupina)									volitelný (bez skupiny)	volitelný (bez skupiny)
Dotace										

skupiny										
---------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

VZTAH MEZI DRÁHOU, ČASEM A RYCHLOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Řeší příklady na výpočet rychlosti, dráhy a času. 	Vztah mezi dráhou, časem a rychlostí
přesahy	
F (7. ročník) : Pohyb a klid	
průřezová témata	
EV: VČP	

ZÁVISLOSTI, KDE JSOU VELIČINY PŘÍMO ÚMĚRNÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje veličiny přímo úměrné 	Závislosti, kde jsou veličiny přímo úměrné
přesahy	
M (7. ročník) : Poměr a přímá úměrnost	
průřezová témata	

VELIČINY NEPŘÍMO ÚMĚRNÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje závislosti nepřímo úměrné 	Veličiny nepřímo úměrné
přesahy	
M (7. ročník) : Poměr a přímá úměrnost	
průřezová témata	

FYZIKÁLNÍ VZTAH JEKO JEDNODUCHÁ ROVNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí vztahu jako jednoduché rovnici 	Fyzikální vztah jeko jednoduchá rovnice
přesahy	
M (8. ročník) : Lineární rovnice.	
průřezová témata	

PRAVOÚHLÝ SOUŘADNICOVÝ SYSTÉM, SPRÁVNÉ ČTENÍ GRAFŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Dovede zakreslit pravoúhlý souřadnicový systém 	Pravoúhlý souřadnicový systém, správné čtení grafů

přesahy	
M (9. ročník) : Funkce	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

ZKRÁCENÝ ZÁPIS ÚLOHY	
výstupy	učivo
• Pozorně přečte úlohu, vypíše známé veličiny	Zkrácený zápis úlohy
přesahy	
M (8. ročník) : Konstrukční úlohy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

ANALÝZA ÚLOHY	
výstupy	učivo
• Proveďte rozbor úlohy, vypíše matematické vztahy	Analýza úlohy
přesahy	
M (8. ročník) : Konstrukční úlohy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

OBECNÉ ŘEŠENÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
• Proveďte obecné řešení úlohy	Obecné řešení úlohy
přesahy	
M (8. ročník) : Slovní úlohy řešené pomocí rovnic Ch (8. ročník) : Chemické sloučeniny	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

DOSAZENÍ DO VÝRAZU A VÝPOČET HODNOTY	
výstupy	učivo
• Numericky dořeší úlohu a přidá správnou jednotku	Dosazení do výrazu a výpočet hodnoty
přesahy	
F (7. ročník) : Tlaková síla a tlak F (7. ročník) : Pohyb a klid	
průřezová témata	

OSV: ŘPRD

DEFINICE ELEKTRICKÉHO PROUDU.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Definuje elektrický proud jako proud elektronů. 	Definice elektrického proudu.
přesahy	
F (8. ročník) : Elektřina a magnetismus	
VZ (7. ročník) : Osobní bezpečí	
ČaSP (7. ročník) : Elektrické a plynové spotřebiče	
průřezová témata	
EV: VČP	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

ZÁKLADNÍ POZNATKY O MOCNINÁCH - MATEMATIKA 8. ROČNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí mocninám s kladnými i zápornými celými exponenty. převody mezi jednotkami elektrického proudu o různé velikosti. 	Základní poznatky o mocninách - matematika 8. ročník
přesahy	
M (8. ročník) : Mocniny s přirozeným mocnitelem	
M (8. ročník) : Druhá mocnina a odmocnina.	
průřezová témata	
OSV: RSP	

VYJADŘOVÁNÍ VELIKÝCH ČÍSEL POMOCÍ MOCNIN ČÍSLA DESET.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vyjádřuje velká čísla pomocí mocnin čísla deset. 	Vyjadřování velikých čísel pomocí mocnin čísla deset.
přesahy	
M (8. ročník) : Mocniny s přirozeným mocnitelem	
M (8. ročník) : Druhá mocnina a odmocnina.	
průřezová témata	

KALORIMETRICKÁ ROVNICE.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Ze vzorců pro výpočet tepla z hmotnosti, měrné tepelné kapacity a rozdílu teplot sestaví kalorimetrickou rovnici jako vyjádření zákona zachování energie. 	Kalorimetrická rovnice.
přesahy	

M (9. ročník) : Rovnice s neznámou ve jmenovateli.
Ch (9. ročník) : Energie
průřezová témata
EV: ŽP

FREKVENCE A PERIODA, VZTAH MEZI NIMI	
výstupy	učivo
• Rozlišuje mezi frekvencí a periodou	Frekvence a perioda, vztah mezi nimi
přesahy	
F (9. ročník) : Akustika	
průřezová témata	

4.10.3. DALŠÍ CIZÍ JAZYK ANGLIČTINA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje jako volitelný předmět v rozsahu 3 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku.

Anglický jazyk je po mateřštině dalším nástrojem dorozumívání mezi lidmi. Má mezi ostatními cizími jazyky stěžejní postavení a jeho znalost je v dnešní době nutností. Poskytuje základ pro komunikaci občanů nejen v Evropě, ale i ve světě. Angličtina proniká i do každodenního života dětí, setkávají se s ní při práci na počítači, v oblasti oblíbené populární hudby, při nákupech a podobně.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, konverzaci a na zvukovou podobou angličtiny. Cílem je vytvoření pozitivního vztahu k cizím jazykům a jejich osvojování. Žáci se seznamují s reáliemi a kulturou anglicky mluvících zemí. Jsou vedeni k toleranci a respektu k odlišným kulturám a současně k pochopení nutnosti a požadavku současnosti zvládnout cizí jazyk.

Při osvojování jazyka se klade důraz na dovednost reagovat v běžném dialogu a použít nabytých vědomostí v přiměřeně náročné konverzaci. Je rozvíjena schopnost porozumění obsahu textů, i s neznámými slovy podle kontextu.

Žáci jsou vedeni k sestavení jednoduchého souvislého písemného i ústního sdělení týkajícího se daných témat.

Také zde pracují s bohatým obrazovým materiálem, používají slovníky, internetové slovníky, internet a jednoduché autentické materiály k vyhledávání informací. Učí se zpaměti říkanky, písničky, dialogy a pomocí audio nahrávky s rodilými mluvčími napodobují správnou výslovnost, snaží se i o nápodobu tempa a melodie řeči.

Vzhledem k tomu, že většina žáků školy je ze socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí a někteří s poruchami učení, je nutné používat specifické vzdělávací postupy a pomůcky a věnovat se žákům individuálně podle jejich potřeb. Hojně jsou využívány didaktické hry- pexeso, bingo, dramatizace a různé dílčí projekty.

Pro žáky s poruchami učení jsou využívány speciální materiály. Cvičení a hry pro žáky se specifickými poruchami učení v hodinách angličtiny a interaktivní tabulky „Logico piccolo“.

Hodnocení práce žáků se děje průběžně, oceňuje se snaha a správné a pohotové reakce v hodinách, opírá se jak o ústní projev, tak o písemné testy a prověrky, vždy však s přihlédnutím ke specifickým potřebám žáků. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- se připravují na vyučování průběžně

- aktivně vstupuje do výuky, nebojí se zeptat
- přizpůsobí se různým výukovým aktivitám dle zadání učitele
- vypracuje přiměřeně obtížný úkol s využitím informačních zdrojů
- propojuje získané poznatky do širších celků
- poznávají smysl a cíl učení

Učitel:

- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- jsou schopni rozpoznat a pochopit problém, odhadnou jeho příčinu
- snaží se s pomocí učitele vybrat z navržených možností vhodné řešení problému
- umí vyhledat vhodné informace

Učitel:

- klade vhodné otázky
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žáci:

- v textu najdou informace, které souvisí s tématem
- používají pro danou slovní zásobu správné termíny
- při popisu situací nebo vyprávění příběhů postupují chronologicky od začátku do konce
- používají mimiku i gesta
- komunikují na odpovídající úrovni
- pokud něčemu nerozumí požádají mluvčího, aby informaci zopakoval
- odpovídají na zřetelně a jasně položené otázky
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Učitel:

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- upraví pracovní místo tak, aby se ve skupině dobře pracovalo, udržují pracovní pořádek
- podílejí se na vytvoření pravidel spolupráce
- plní jasné úkoly
- neodmítají nápady, neposmívají se
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- jsou schopni sebekontroly

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanská

Žáci:

- neposmívají se emocím druhých
- projevují respekt vůči prostoru, kde se pohybují, neničí výzdobu
- respektují názory ostatních
- se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- přijímají ke hře či spolupráci ostatní a nikoho neodmítají

Učitel:

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k diskusi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Žáci:

- s pomocí naplánují dílčí činnosti vedoucí ke splnění úkolů
- jsou schopni vybrat materiály potřebné ke splnění úkolu
- uvědomují si, jaké činnosti je těší
- jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Učitel:

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace									3	3
Povinnost (skupina)									volitelný (bez skupiny)	volitelný (bez skupiny)
Dotace skupiny										

8. ROČNÍK - DOTACE: 3, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

POZDRAV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozdraví, představí se, rozloučí se; používá slovesný tvar jsem • pojmenuje jednotlivé barvy, rozpozná barvy v psané podobě a fonetickou podobu slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> - hello, bye - sloveso být - 1.os.j.č. - barvy
přesahy	

ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova
průřezová témata
OSV: RSP

NAŠE TŘÍDA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje školní potřeby a věci ve třídě, udá jejich barvu, počet a polohu, rozpozná slovní zásobu v textu; používá slovesný tvar je 	<ul style="list-style-type: none"> - psací potřeby - čísla 1-20 - sloveso být - kladná věta
přesahy	
VO (8. ročník) : Člověk hledá sám sebe	
VZ (8. ročník) : Osobnostní a sociální rozvoj	
průřezová témata	
MuV: PM	

RODINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> jednoduchou formou představí členy své rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> - rodinní příslušníci - sloveso mít - kladná věta
přesahy	
VO (8. ročník) : Rodina	
průřezová témata	
MuV: LV	

ZVÍŘATA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje a jednoduše popíše své oblíbené zvíře 	<ul style="list-style-type: none"> - zvířata - domácí mazlíčci
přesahy	
P (8. ročník) : Obratlovci - povrch a tvar těla	
průřezová témata	
EV: E	

ČÁSTI TĚLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje základní části svého těla, rozliší psanou a mluvenou podobu slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> - části těla
přesahy	
P (8. ročník) : Lidské tělo	
průřezová témata	
OSV: Ko	

POKYNY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě 	- sednout, stoupnout, psát, poslouchat, otevřít, zavřít, jít
přesahy	
TV (7. ročník) : 7. ročník spojen s 6. ročníkem	
průřezová témata	
OSV: Ko	

POPIS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje a jednoduše popíše své oblíbené zvíře pojmenuje základní části svého těla, rozliší psanou a mluvenou podobu slovní zásoby pojmenuje a jednoduše popíše domácí zvířata 	- částí těla - zvířata domácí - základní přídavná jména - osobní zájmena - podmět v anglické větě
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Jazyková výchova	
průřezová témata	
OSV: Ko	

OVOCE A ZELENINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ovoce a zeleninu a udá jejich barvu 	- jablko, hruška, švestka, banán, pomeranč, meloun, citron, mrkev, rajče - neurčitý člen
přesahy	
P (7. ročník) : Zelinářské zahrady	
průřezová témata	
OSV: Ko	

VOLNÝ ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> snaží se nahlas a foneticky správně přečíst jednoduchý text na téma volný čas; řekne jaké sporty umí 	- sporty, koníčky - sloveso moci, umět - kladná věta
přesahy	
VZ (7. ročník) : Pohybové aktivity a zdraví	
průřezová témata	
OSV: RSP	
MuV: LV	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá internetový a abecední slovník 	<ul style="list-style-type: none"> osobní zájmena sloveso být sloveso mít sloveso moci, umět slovosled ve větě
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Jazyková výchova	
xJ (8. ročník) : Gramatika	
průřezová témata	
OSV: Ko	

9. ROČNÍK - DOTACE: 3, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

POKOJ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše co má v pokoji, použije základní předložky místa, vazbu já mám, v pokoji je snaží se správně vytvořit odpověď na otázky k danému tématu s použitím slovesa mít pochozí jednoduché sdělení na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> nábytek slovesa být, mít barvy
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	
OSV: Ko	
MuV: PM	

PŘÍRODA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v jednoduché textu o zvířatech vyhledá informaci co zvíře umí, kde žije; podá základní informace o zvířatech která zná snaží se reprodukovat a s pomocí obměňovat krátké, přiměřeně obtížné texty na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> zvířata sloveso moci, umět přítomný prostý čas - kladná věta popis zvířat
přesahy	
P (9. ročník) : Naše příroda	
Z (9. ročník) : Ekologie	
průřezová témata	
EV: VČP	

OBLEČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí a snaží se reprodukovat přiměřeně obtížný článek na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> - oblečení - popis osoby
přesahy	
ČaSP (9. ročník) : Sebepoznání	
průřezová témata	
OSV: Ko	

DOMOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše popíše byt; zapojí se do jednoduché konverzace na známá témata • popíše byt, pokoje a nábytek v nich; porozumí přiměřeně obtížnému článku na téma můj byt 	<ul style="list-style-type: none"> - dům, byt, místnosti v bytě - nábytek - předložky místa - vedle, mezi, naproti, za, u, před
přesahy	
VO (9. ročník) : Rodina	
průřezová témata	
OSV: Ko	
MuV: LV, PM	

NAKUPOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná jednotlivé druhy obchodů ; jednoduchou otázkou zjistí kde co koupí 	<ul style="list-style-type: none"> - obchody, instituce - přítomný prostý čas
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

MŮJ DEN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí jednoduché sdělení na dané téma • je schopen jednoduchou formu popsat svůj den; zapojí se do konverzace na téma můj den 	<ul style="list-style-type: none"> - vstávat, snídat, jít do školy, obědvat, večeřet, čistit zuby, jít spát, koukat na televizi, hrát, psát úkoly, jít domů, obléknout, svléknout
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	
OSV: RSP, Ko	
MuV: LV	

ČAS

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • snaží se zapojit do jednoduché konverzace a reaguje na základní otázky • je schopen jednoduchou formu popsat svůj den; zapojí se do konverzace na téma můj den 	<ul style="list-style-type: none"> - hodiny - celé - dny v týdnu - předložky času
přesahy	
F (9. ročník) : Vesmír	
průřezová témata	
OSV: Ko	

ZEMĚPISNÉ ÚDAJE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše jednoduchými obraty zemi ve které žije 	<ul style="list-style-type: none"> - počet obyvatel, rozloha, řeky, hory, hlavní město, hlava státu
přesahy	
Z (8. ročník) : Česká republika	
průřezová témata	
VMEGS: ES, JE MuV: KD, PM	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá internetový, abecední a dvojjazyčný slovník 	<ul style="list-style-type: none"> - stupňování přídavných jmen - předložky času, místa - přítomný prostý čas
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Jazyková výchova	
průřezová témata	
OSV: Ko	

4.10.4. INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět ve svých cílech a obsahu navazuje na povinný předmět Informatika, který je vyučován v 5. a 6. ročníku. Škola jej nabídne žákům jako volitelný předmět v 7., 8. a 9. ročníku s týdenní dotací 2 h.

Vzdělávání v informatice je zaměřeno na

- užití ICT v reálných situacích
- osvojení postupů vyhledávání a kritického zpracování informací
- využití VPT, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti a racionální organizaci práce

Předmět informatika je úzce spjat s ostatními předměty (dovednosti práce s počítačem, schopnost vyhledávání a zpracování informací nachází uplatnění prakticky ve všech předmětech)

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VDO, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních pojmů ICT
- poznávání úlohy informací a informačních činností
- využívání moderních informačních a komunikačních technologií

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- rozumí toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením, přenosem, zpracováním
- učí se zvolit správný postup při řešení konkrétních úkolů a problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování správnosti řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- formulují svůj požadavek a využívají při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- tvořivě využívají softwarových a hardwarových prostředků při presentaci své práce

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- rozvíjí schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby respektovali práva duševního vlastnictví při využívání software
- vede žáky k zaujetí odpovědného, etického
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

- vede žáky k odpovědné a šetrné práci s výpočetní technikou

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace								0+2	0+2	0+2
Povinnost (skupina)								volitelný (bez skupiny)	volitelný (bez skupiny)	volitelný (bez skupiny)
Dotace skupiny										

7. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná základní typy počítačových sítí, jejich výhody a nevýhody vysvětlí princip fungování internetu vyhledává informace, porovnává jejich validitu a návaznost formuluje své požadavky při vyhledávání, využívá klíčová slova 	<p>počítačová síť</p> <p>metody a nástroje k vyhledávání na Internetu</p>
přesahy	
VO (7. ročník) : Právo a spravedlnost P (7. ročník) : Cizokrajné ekosystémy Z (7. ročník) : Makroregiony světa	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje a využívá dovedností ICT pro zpracování zadání z jiných předmětů používá formátování písma, ohraničení, automat číslování, odrážky vkládá a pracuje s tabulkou vysvětlí funkci a užití tabulkového editoru chápe smysl a funkci buněk, ovládá základní operace s buňkou, formátem, používá při tvorbě tabulek jednoduché vzorce zná základní pravidla úpravy vzhledu textů a uplatňuje při jejich tvorbě estetické cítění připraví text pro tisk 	<p>Word (pokračování: detailní formát)</p> <p>základní pravidla úpravy textů</p>
přesahy	
ČJL (7. ročník) : Komunikační a slohová výchova VV (7. ročník) : Užité grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce - Vánoce, Velikonoce,	

svatba
VV (7. ročník) : Architektura
průřezová témata
MeV: IVMSR

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v nových trendech ICT (umí vysvětlit použití, zná možnosti zneužití) prohlubuje svou schopnost vyhledávat a třídit informace -užívá osvědčené informační zdroje a u nových kriticky posuzuje jejich spolehlivost 	<p>vývojové trendy ICT (ICQ, Internet banking, internetové obchody, Facebook)</p> <p>internet: zpracování informací (zdokonalování vyhledávání informací)</p> <p>Outlook Express</p>
přesahy	
VV (8. ročník) : Práce s internetem	
průřezová témata	

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje a využívá ICT dovedností pro zpracování zadání z jiných předmětů vysvětlí princip funkce Outlooku, aktivně jej užívá k přijímání a odesílání zpráv, zná využití dalších funkcí – kalendář, kontakty, úkoly ovládá tvorbu tabulek, převádění údajů do různých typů grafů-používá propojení Excelu s Wordem vysvětlí rozdíl mezi různými grafikami orientačně zná základní programy (Adobe Photoshop, Corel Draw) – upraví foto, nakreslí obrázek ve vektorové grafice rozlišuje způsoby prezentace informací umí spustit prezentační program a prohlížet si již vytvořenou prezentaci vysvětlí pojem Multimédia ,využívá multimediální výukové programy umí vytvořit jednoduchou prezentaci v PowerPointu 	<p>tabulkový editor Microsoft Excel (pokračování: listy, grafy, propojení s Wordem)</p> <p>grafika fektorová a rastrová</p> <p>prezentace zpracovaných informací (webové stránky, PowerPoint, multimédia)</p>
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova	

M (8. ročník) : Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů.
D (8. ročník) : Novověk od konce 18. stol. do r. 1914
P (8. ročník) : Člověk a jeho životní prostředí
VZ (8. ročník) : Osobnostní a sociální rozvoj
průřezová témata
MeV: KČPPMS, IVMSR

OCHRANA DAT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ví že Internet nezaručuje stejnou kvalitu všech informací, uplatňuje osobní kázeň, nevyhledává eticky závadné informace, vysvětlí pojem softwarové pirátství 	ochrana práv k duševnímu vlastnictví informační etika
přesahy	
VO (8. ročník) : Člověk hledá sám sebe	
průřezová témata	
OSV: HPPE, SRaSO	

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá získaných dovedností ICT - příprava na další studium - vyhledává informace o SŠ, zpracovává přihlášku, životopis,... umí pracovat s digitální fotografií - úprava, tisk vytvoří webové stránky, prezentaci v PowerPointu 	internet grafika: prohloubení dovedností - fotografie, skenování, tisk - Adobe Photoshop prezentace zpracovaných informací PowerPoint, webové stránky
přesahy	
F (9. ročník) : Vesmír	
Ch (9. ročník) : Chemie v životě člověka	
Z (9. ročník) : Geopolitický vývoj	
Z (9. ročník) : Globalizace světa	
průřezová témata	
MeV: TMS	

INFORMAČNÍ ETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe důležitost etických norem 	informační etika
přesahy	
VO (9. ročník) : Činnosti lidí	

Z (9. ročník) : Globalizace světa
průřezová témata
OSV: HPPE

4.10.5. SEMINÁŘ Z MATEMATIKY

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Seminář z matematiky se vyučuje jako samostatný volitelný předmět v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně

Vzdělávání v matematice zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
 - logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice,.....zeměpis – měřítko, výpočty..... chemie - řešení rovnic, převody jednotek,.....)

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV, VDO - důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost

- práce s mapou, slevy, využití poměru,....

EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,....

EGS – srovnání států, HDP, grafy,....

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace									0+2	0+2
Povinnost (skupina)									volitelný (bez skupiny)	volitelný (bez skupiny)
Dotace skupiny										

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

VÝRAZY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí pojmu výraz určí hodnotu číselného výrazu provádí početní operace s výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> číselné výrazy proměnná výrazy s proměnnou úpravy výrazů početní operace s výrazy
přesahy	
F (6. ročník) : Fyzikální veličiny	
průřezová témata	

DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí druhou mocninu a odmocninu 	<ul style="list-style-type: none"> pojem určení druhých mocnin a odmocnin
přesahy	
průřezová témata	

PYTHAGOROVA VĚTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí vzorce Pythagorovy věty využívá poznatků pravoúhlého trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> pojem výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku užití Pythagorovy věty
přesahy	
D (6. ročník) : Řecko	
průřezová témata	

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe pojem mocnina provádí početní operace s mocninami s 	<ul style="list-style-type: none"> početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem

přirozeným mocnitelem	
přesahy	
PF (9. ročník) : Základní poznatky o mocninách - matematika 8. ročník (9. ročník) : Zeměpisné údaje	
průřezová témata	

LINEÁRNÍ ROVNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá a zapisuje vztah rovnosti • řeší lineární rovnice • provádí zkoušku řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnost - lineární rovnice
přesahy	
F (6. ročník) : Fyzikální veličiny	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

STATISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • je seznámen s jednoduchými tabulkami a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru
přesahy	
Z (9. ročník) : Geopolitický vývoj Z (9. ročník) : Lidská populace	
průřezová témata	
MeV: IVMSR	

4.11. DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

4.11.1. NĚMECKÝ JAZYK

Německý jazyk - charakteristika 2. stupeň

Výuka je realizována ve třech hodinách týdně.

Hlavním zaměřením je nácvik porozumění mluvenému slovu a konverzaci.

Cílem je vytvořit pozitivní vztah k osvojování cizích jazyků. Důraz je kladen na dovednost reagovat v běžném dialogu.

Dochází k postupnému seznamování s obtížnějšími gramatickými pravidly.

Vzhledem k tomu, že většina žáků pochází ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, jsou voleny a využívány specifické postupy a pomůcky, například hravá forma opakování a procvičování.

Žáci používají učebnice a pracovní sešity. Učebnice obsahují přehledy gramatiky v českém jazyce a dvojjazyčný slovník, s kterým se učí průběžně pracovat.

Ve vyšších třídách jsou žáci vedeni k sestavení jednoduchého ústního i písemného sdělení.

Hodnocení žáků probíhá průběžně s ohledem na jejich možnosti a schopnosti.

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace									0+3	0+3
Povinnost (skupina)									volitelný (bez skupiny)	volitelný (bez skupiny)
Dotace skupiny										

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+3, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

POZDRAV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí pozdravit, rozloučit se, ví, kde bydlí, představí se 	<ul style="list-style-type: none"> - Ich bin - Ich heisse - Hallo - Guten Tag
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
průřezová témata	
OSV: PL	

1. A 4. PÁD	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí představit členy rodiny, řekne, co kdo dělá, pojmenuje drobné předměty podle obrázků, řekne jaké to je a kdo to má 	<ul style="list-style-type: none"> - 1. a 4.pád - Was ist das? - Was hat er?
přesahy	
ČJL (8. ročník) : Jazyková výchova	
průřezová témata	

MuV: LV, EP

ZVÍŘATA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí pojmenovat domácí i volně žijící zvířata 	<ul style="list-style-type: none"> - Was lebt auf dem Hof? - Was lebt im Wald? - Was lebt im ZOO?
přesahy	
P (6. ročník) : Trávy, živočichové - společenstvo louky	
P (7. ročník) : Živočichové a prostředí	
průřezová témata	
EV: E, VČP	

ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže počítat do dvaceti, určí celé hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> - Nummer - Wie spät ist es?
přesahy	
M (6. ročník) : Dělitelnost přirozených čísel	
průřezová témata	
OSV: RSP	

TÝDEN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná dny v týdnu a ví, co dělá dnes 	<ul style="list-style-type: none"> - Meine Woche
přesahy	
VO (8. ročník) : Činnosti lidí	
průřezová témata	

ČÁSTI TĚLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje části lidského těla, udá svůj věk 	<ul style="list-style-type: none"> - Unser Körper
přesahy	
P (8. ročník) : Lidské tělo	
průřezová témata	
EV: ZPŽ	
MeV: PRT	

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+3, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

TECHNIKA ČTENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení zvládá základy písemného projevu a orientuje se v obsahu jednoduchého textu 	<ul style="list-style-type: none"> technika čtení pokyny a instrukce otázky a odpovědi výslovnost a intonace krátká sdělení písemná podoba různých forem (pozdrav a blahopřání)
přesahy	
ČJL (9. ročník) : Literární výchova	
průřezová témata	
OSV: SRaSO, K, Ko MeV: KČPPMS	

TEMATICKÉ OKRUHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl řeší jednoduché situace naváže kontakt s konkrétní osobou a vyžádá jednoduchou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> škola volný čas domov rodina
přesahy	
xJ (9. ročník) : Volný čas VO (9. ročník) : Rodina Z (9. ročník) : Lidská populace Z (9. ročník) : Lidská činnost	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, PL, MV VMEGS: JE MeV: FVM	

5. ŠKOLNÍ PROJEKTY

5.1. ZELENÁ STEZKA

Zelená stezka je celoročním projektem, který zprostředkovává žákům seznámení se s životním prostředím jako celkem a zvláště se věnuje městskému prostředí. Pomůže žákům orientovat se v globálních tématech jako jsou změny klimatu, ozónová vrstva či okyselování, dále v jednotlivých složkách životního prostředí.

Ve všech ročnících budou probíhat aktivity, které se můžou s žáky uskutečnit přímo při vyučování. Jedná se ve většině případů o zajímavé úkoly, které pomohou žákům uvědomit si souvislosti mezi životním prostředím a činností člověka.

- Typ projektu: dlouhodobý - na období čtyř let
- Doba konání: průběžně po celý druhý stupeň
- Věková skupina: žáci 6. - 9. ročníku
- Vyuč. předměty: všechny předměty druhého stupně, především Př, F, Ch, Čj, Vv, Inf
- Realizace: průběžně během celého školního roku

Klíčové kompetence, které pomocí projektu rozvíjíme

- Kompetence pracovní: práce ve skupinách, samostatnost, odpovědnost, sebehodnocení
- Kompetence komunikativní: vyjádření názorů, postojů, komunikace ve skupině - naslouchání, správné a přesné vyjádření
- Kompetence sociální a personální: pravidla chování, kladné a záporné vlastnosti, vztah učitel - žák, dělba práce v rámci skupiny
- Kompetence k řešení problémů: řešení konkrétních úkolů, asertivní chování, pomoc druhým
- Kompetence k učení: kladný vztah k aktivnímu učení, rozvoj myšlení, vůle, sociální učení
- Kompetence občanské: pravidla chování ve třídě, kulturní a společenské návyky

Obsah a cíl projektu

Projekt je rozdělen do pěti kapitol:

- 1) Složky životního prostředí (vzduch, voda, půda a biologická rozmanitost)
- 2) Hrozby a tlaky (urbanizace, hluk, odpady a chemické látky)
- 3) Činnosti člověka (energie, doprava, průmysl, zemědělství, lesnictví a cestovní ruch)
- 4) Globální problémy (změny klimatu, ničení ozónové vrstvy, okyselování)
- 5) Hodnoty (konzumní společnost, zdraví a životní prostředí, občanská práva a naše Země v budoucnosti)

Cílem projektu je

- dovést žáky k tomu, aby přijali odpovědnost za stav životního prostředí v hlavním městě a aktivně se zapojili do ochrany životního prostředí ve svém místě bydliště
- vytvořit u žáků nové hodnoty a nový model chování ve škole, doma i ve společnosti

Hodnocení projektu

- dílčí hodnocení proběhne v závěru školního roku zvlášť v každém ročníku
- závěrečné hodnocení proběhne vždy v 9. ročníku
- forma hodnocení - celodenní autoevaluační hra ("Jaké kompetence jsem získal")

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT A TÉMATICKÝCH OKRUHŮ

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
- Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality

UPŘESNĚNÍ PRO 6. ROČNÍK

1. Složky životního prostředí

- vzduch

Vzduch - podmínka života (na jak dlouho dokážeme zadržet dech)

Braistorming: Které činnosti a které látky mohou způsobit znečištění ovzduší v uzavřené místnosti.

- voda

Vodní cyklus, rozdělení vody na mořskou a sladkou

Voda a osobní hygiena, možnosti šetření vodou

- půda

Co je to půda?

Pěstujeme ze semínka (půda místo pro život a genetický rezervoár)

- biologická rozmanitost

Pozorování přírody v terénu

Vypracování náčrtků rozmanitosti v ekosystému řeky, louky, rybníka,...

2. Ohrožení

- urbanizace

Naše město v minulosti a v přítomnosti

Braistorming: Kde s v našem městě můžeme věnovat rekreačním aktivitám

- hluk

Rozdíl mezi zvukem a hlukem

Hlavní zdroje hluku a hledání nejhluchnějších míst ve městě

- odpady

Co všechno vyhazujeme - průzkum odpadu

Třídíme odpad

- chemické látky

Baterie - klady a zápory

Braistorming: Kde používáme baterie v každodenním životě

3. Lidská činnost

- energie

Základní typy energetických zdrojů

Co všechno máme doma na elektřinu

- doprava

Způsob dopravy včera a dnes

Typy dopravy

- průmysl

Průmyslové podniky v našem městě

- zemědělství a lesnictví

Vývoj zemědělství v dějinách

Výhody a nevýhody moderního zemědělství

- cestovní ruch

Kde jsme byli na prázdninách

4. Globální výzvy

- změny klimatu

Mechanismus skleníkového efektu

- ničení ozónové vrstvy

Funkce ozónové vrstvy a co způsobuje její poškození

- okyselování

Kyselý déšť a jeho vznik

5. Hodnoty

- konzumní společnost

Pojem konzumní společnost

Soutěž: Najdi příklad nejdražšího a nejnesmyslnějšího dárku

- zdraví a životní prostředí

Ekologicky čisté potraviny a kvalita potravin

- občanská práva

Právo na přístup k informacím a účast v rozhodování o problémech životního prostředí

- naše Země v budoucnosti

Odpovědnost vůči příštím generacím

UPŘESNĚNÍ PRO 7. ROČNÍK

1. Složky životního prostředí

- vzduch

Znečišťování ovzduší v závislosti na úrovni hospodářství v jednotlivých zemích

(například spalování fosilních paliv ve střední Evropě, Číně,...)

- voda

Braistormig: Jak doma znečišťujeme vodu (používání toalety, mytí a čištění s použitím různých chemických přípravků)

Exkurze do městské vodárny

- půda

Půda - zdroj nerostných surovin

Úsilí na zastavení procesu půdní destrukce

- biologická rozmanitost

Návštěva ZOO Praha - zvláštní důraz na živočichy na pokraji vyhubení

Zooadopce - komba ušatá

2. Ohrožení

- urbanizace

Reklaní kampaň na oblíbené místo v našem městě - prezentace v prostorách školy

- hluk

Hluk jako problém životního prostředí

Způsoby snižování znečištění životního prostředí hlukem

- odpady

Principy a způsoby nakládání s odpadem

Třídíme odpad

- chemické látky

Představení různých chemických výrobků používaných v domácnosti

3. Lidská činnost

- energie

Výroba energie a životní prostředí

Moderní život bez energie není možný (doprava, nemocnice, domácnost,...)

- doprava

Hledání eko-auta budoucnosti

- průmysl

Jak může průmysl řešit problémy životního prostředí

- zemědělství a lesnictví

Návštěba ekologicky hospodařící farmy - Toulcův dvůr

- cestovní ruch

Procházky Prahou

4. Globální výzvy

- změny klimatu

Celoroční měření teploty a výpočet průměrné teploty na konci pozorování, srovnání se záznamy předchozích tříd

- ničení ozónové vrstvy

Důsledky vzestupu UV záření pro lidské zdraví

Aktivní vyhledávání výrobků se značkou sdělující, že nepoškozuji ozónovou vrstvu

- okyselování

Následky kyselých dešťů

Lesy českého pohraničí

5. Hodnoty

- konzumní společnost

Principy odpovědného nakupování

- zdraví a životní prostředí

Vztah mezi zdravím a stavem životního prostředí

- občanská práva

Právo na přístup k informacím a účast v rozhodování o problémech životního prostředí

- naše Země v budoucnosti
- Princip udržitelného rozvoje

UPŘESNĚNÍ PRO 8. ROČNÍK

1. Složky životního prostředí

- vzduch

Jak zlepšit kvalitu ovzduší a minimalizovat zdravotní rizika

Představení některých méně známých látek (radon, azbest, elektromagnetické pole).

- voda

Braistorming: Jak lidská činnost znečišťuje vodní toky a nádrže (zemědělství, průmysl, stavebnictví, skládky, nehody domácnosti)

Exkurze do čističky odpadních vod

- půda

Půda - kolébka archeologického a architektonického a kulturního dědictví

Výlet - Pražský hrad (v případě peněžitého daru pro školu možnost jiné lokality, např.: Libice nad Cidlinou - sídlo Slavníkovců)

- biologická rozmanitost

Návštěva mokřadů a tůní u Vltavy

Exkurze do čističky odpadních vod - čistota vody

2. Ohrožení

- urbanizace

Diskuze se staršími občany o vzpomínkách spojených se životem v obci

- hluk

Různé úrovně hluku

Způsoby snižování hlučnosti (dvojitá skla, protihlukové fasády, stěny, používání tichých strojů,...)

- odpady

Organický odpad - dar přírodě, co je to kompostování (rozdíl zpracování na venkově a ve městě)

Třídíme odpad

- chemické látky

Běžné výrobky, které obsahují nebezpečné látky

3. Lidská činnost

- energie

Jakému zdroji energie dát přednost (obnovitelné a neobnovitelné)

- doprava

Jak snížit škodlivý vliv aut na životní prostředí

- průmysl

Ekologicky čisté technologie

- zemědělství a lesnictví

Lesy - živé plíce planety, ohrožení lesů

- cestovní ruch

Přínos turistiky pro rozvoj naší země a našeho města

4. Globální výzvy

- změny klimatu

Významné skleníkové plyny podílející se na globálním oteplování

Ekologické důsledky

- ničení ozónové vrstvy

Poškození lidského zdraví v důsledku ztenčování ozónové vrstvy

Způsoby ochrany

- okyselování

Čím je způsobován kyselý déšť

Braistorming: Co lze dělat pro zastavení okyselování

5. Hodnoty

- konzumní společnost

Působení reklamy

Koláž: Obaly bez reklam

- zdraví a životní prostředí

Stravovací návyky naší společnosti

- občanská práva

Právo na přístup k informacím a účast v rozhodování o problémech životního prostředí

- naše Země v budoucnosti

Úvaha, kresba nebo básnička na téma odpovědnost vůči následujícím generacím

UPŘESNĚNÍ PRO 9. ROČNÍK

1. Složky životního prostředí

- vzduch

Přijímání zákonů na omezení znečišťujících látek v ovzduší. Zavádění nových, čistších technologií

- voda

Praktické cvičení - výroba filtru na mechanické čištění odpadní vody

Diskuze na téma: Do jaké míry je voda po filtraci voda vyčištěná

- půda

Problém zmenšování rozlohy zemědělské půdy - industriální krajina, průmyslové zony "na zelené louce"

Metody zpracování jílu v souchařství

- biologická rozmanitost

ŠvP Běleč nad Orlicí - ekosystém rybníka

Braistorming: Jaká zvířata a rostliny lze najít v lidských sídlech

2. Ohrožení

- urbanizace

Moderní trendy ve výstavbě (Tančící dům, Chobotnice,...)

Tvorba fotografií a obrázků našeho města

- hluk

Právní opatření na snižování hluku

- odpady

Možnosti zlepšení nakládání odpadu ve škole

Třídíme odpad

- chemické látky

Nejběžnější chemikálie - nebezpečné pro lidské zdraví a životní prostředí

3. Lidská činnost

- energie

Jak šetřit energii

Vytvoření plánu úspor tepla ve škole

- doprava

Neefektivní doprava osob a zboží v našem regionu. Důvody zvyšování poptávky po dopravě

- průmysl

Spotřebitel - důležitý faktor ovlivňující průmyslové podniky (prací prášky bez fosfátů, spreje bez freonů, recyklovaný papír,...)

- zemědělství a lesnictví

Lesy - průmyslová činnost a rekreace

- cestovní ruch

Analýza propagačních materiálů o cestovním ruchu. Srovnání nabídky cestovních kanceláří

4. Globální výzvy

- změny klimatu

Ekonomické dopady změn klimatu

Braistorming: Jaké jsou možné způsoby snížení hrozby globálního oteplování

- ničení ozónové vrstvy

Doporučení organizace WHO, jak se chránit před UV zářením

- okyselování

Hynoucí lesy Evropy, vznik mrtvých jezer

Programy zkoumající proces acidifikace

5. Hodnoty

- konzumní společnost

Odpovědnost majitele za své vlastnictví (vlastnická práva jako klíčový prvek systému tržní ekonomiky)

Návštěva útulku pro psy

- zdraví a životní prostředí

Ekologická sdružení a jejich aktivity

- občanská práva

Právo na přístup k informacím a účast v rozhodování o problémech životního prostředí

- naše Země v budoucnosti

Deklarace o životním prostředí (vyhledávání na internetu)

5.2. ŽIJEME ZDRAVĚ

Žijeme zdravě

Projekt se orientuje na problémy významné pro praktický život žáků a jim blízké. Obsahuje stanovení konkrétního cíle a promyšlený postup činností, které nás k němu vedou. Cíle jsou zvoleny tak, aby odpovídaly životním zkušenostem našich žáků, jejich zájmům, schopnostem a přáním, musí být pro ně dostupné. Řeší situace, které vycházejí ze skutečného každodenního života.

Projekt umožňuje dětem ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí vidět věci a jevy ve vzájemných souvislostech a vztazích. Význam pro tyto žáky je v tom, že využívá sociálních metod a forem učení. Součástí vzdělávacího procesu při projektech je i ovlivňování osobních vlastností žáků, jejich chování a mezilidských vztahů. Projekt tak pomáhá rozbit kruh opakovaných školních neúspěchů. Některé činnosti z projektového vyučování přesahují i rámec školní výuky, a tím se podílejí na účelném využití volného času a prevenci patologických jevů.

Projekt vychází ze specifických potřeb našich žáků. Posiluje jejich samostatnost, jejich potřebu vyniknout a zažít pocit úspěchu. Učitel by měl být po celou dobu realizace projektu žákům nápomocen. Výsledek závisí na vztahu a komunikaci učitele s žáky, na schopnosti vcítit se do jejich myšlenkových pochodů, na ochotě věnovat žákům čas navíc.

- Typ projektu: dlouhodobý
- Doba konání: průběžně po celý školní rok
- Věková skupina: žáci 1. - 5. ročníku
- Vyuč. předměty: český jazyk a literatura, prvouka, tělesná výchova, pracovní vyučování, výtvarná výchova, vlastivěda, přírodověda, informační a komunikační technologie
- Realizace: průběžně během celého školního roku

Klíčové kompetence, které pomocí projektu rozvíjíme

- Kompetence pracovní:

práce ve skupinách, samostatnost, odpovědnost, sebehodnocení

- Kompetence komunikativní:

vyjádření názorů, postojů, komunikace ve skupině - naslouchání, správné a přesné vyjádření

- Kompetence sociální a personální:

pravidla chování, kladné a záporné vlastnosti, vztah učitel - žák

- Kompetence k řešení problémů:

řešení konkrétních úkolů, asertivní chování, pomoc druhým

- Kompetence k učení:

kladný vztah k aktivnímu učení, rozvoj myšlení, vůle, sociální učení

- Kompetence občanské:

pravidla chování ve třídě, kulturní a společenské návyky

Do projektu jsou začleněny i části průřezových témat :

- Osobnostní a sociální výchova:

rozvoj myšlení, vůle, komunikace, kooperace, mezilidských vztahů, hodnot a postojů

- Multikulturní výchova:

stejná práva a pravidla pro všechny

- Mediální výchova:

práce na PC

- Výchova demokratického občana:

pravidla chování, jejich stanovení a dodržování

- Enviromentální výchova:

zdravý životní styl

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

globální pohled na zdravý životní styl a prevenci drog

Obsah a cíl projektu

Projekt je zaměřen na prevenci negativních jevů ve společnosti. Cílem je poskytnout žákům nezbytné informace o prevenci patologických jevů, povzbuzovat je k samostatnosti, sebedůvěře, nabídnout smysluplná využití volného času. Užité metody by měly směřovat ke vštěpování hodnot být zdravý, k respektování správných norem chování a k navazování opravdových přátelských vztahů.

Charakteristika žáků

Projekt se týká všech žáků 1. stupně školy, tj. věkové kategorie 6-12 let, rozdělených do pěti ročníků. Někteří naši žáci jsou z rodin, v nichž rodiče neplní své rodičovské povinnosti, mají nízké sebevědomí, často jsou ovlivnitelní nesprávným směrem. S patologickými jevy se děti často setkávají v rodině i v dětských partách. K prevenci těchto jevů slouží právě tento projekt.

Součástí projektu

A Desatero správného chování (prolíná celým vyučováním)

B Zdravý životní styl (prolíná celým vyučováním)

C Můj volný čas

A Desatero správného chování

K dodržování pravidel chování vedeme žáky již od 1. třídy. Jsou to základní body obsažené ve školním řádu, které souvisejí s postupnou adaptací na školní režim. Bez nich by výuka ani nebyla možná. Mnozí naši žáci nejsou doma vedeni k dodržování jakýchkoliv pravidel, řádu, režimu. Pokud chtějí v budoucnu obstát v kolektivu, je třeba je určité zásady naučit a pomoci jim je přijmout za vlastní. Cílem tedy je, aby žáci pochopili nabídnutá pravidla chování, aby dokázali odlišit chování žádoucí a nežádoucí a aby daná pravidla dodržovali i mimo vyučování.

Příklad konkrétního průběhu části projektu

Na jednom ranním sezení v kruhu se dohodneme na stanovení vlastního malého zákona, který se budeme snažit dodržovat. Žáci pracují ve skupinách - jejich úkolem je napsat na lístek vlastní pravidla

a vysvětlit jejich význam. Potom se pokusí vybrat pro sebe ta nejdůležitější. Naše desatero si pověsíme ve třídě na viditelném místě. Přepsané desatero by mohlo vypadat takto:

- Budeme si pomáhat a chovat se k sobě přátelsky
- Nebudeme mluvit sprostě, nadávat si a žalovat
- Nebudeme se nikomu posmívat
- Budeme nosit pravidelně domácí úkoly
- Na každou hodinu se pečlivě připravíme
- Po zvonění sedíme na svém místě
- Při vyučování nebudeme ostatní rušit mluvením
- Snažím se pracovat, jak nejlépe umím
- Když si nevím s něčím rady, obrátím se o pomoc na paní učitelky nebo spolužáky
- Každý z nás je zodpovědný sám za sebe

Pravidla se budeme snažit všichni dodržovat. Když se nám stane, že budou porušena, pokusíme se vše rozebrat a vyřešit na našem pravidelném setkání v kruhu.

B Zdravý životní styl

Prevence protidrogové problematiky prolíná celým školním rokem. V průběhu roku zveme odborníky k besedám se žáky (psychoterapeuty, psychology, sociální pracovníky, poradce, ekology, lékaře).

Jeden den v týdnu je věnován projektovému vyučování, jenž nese název Zdravý životní styl. Ve třídách se děti v rámci prvouky a přírodovědy seznamují se zásadami zdravé výživy, hygieny a pohybu.

- Zdravá výživa
Děti se seznamují s různými druhy ovoce a zeleniny a poznávají je pomocí všech smyslů. Připravují ochutnávku zeleninových a ovocných salátů, uspořádají výstavu.
- Pohybem ke zdraví
Žáci se seznamují s novými formami her a pohybů, cvičí při hudbě, poznávají jógu a výrazový tanec (Tanec Praha)
- Co nás může potkat
Jde o různé situační hry, kde se žáci formou dramatizace i pantomimy učí základům asertivity, způsobům odmítnutí alkoholu, cigaret atd. Jednou měsíčně probíhá workshop s policisty – projekt Ajax.

Činnost probíhá formou her, soutěží, je prokládána relaxačními chvilkami, doplněná hudbou a výtvarnou činností žáků.

Návrh činností :

Létající koberec

Žáci se shromáždili na létajícím koberci a navzájem se představili jménem pohádkové postavy,

zároveň řekli něco o svých koníčcích (např.: "Já jsem Popelka a ráda jezdím na kole.") Aby se nám koberec více líbil, pomalovali ho žáci pohádkovými motivy.

Zavazadlo na cestu

Na kartičkách byly napsány názvy předmětů, jídla, kamarádů, rodinných příslušníků. Žáci se měli rozhodnout, koho a co by na cestě nejvíce potřebovali.

Papírová čepice

Cestou začalo svítit sluníčko, a tak jsme si poskládali z papíru čepici. Hráli jsme hru "6 ran do klobouku" (př. otázky: "Mohou pít pivo i děti?").

Dramatizace

V pohádkovém světě nás někdo zaklel. Potřebovali jsme si však sdělit, co děláme ve volném čase a jak bychom volný čas měli trávit (předvedení různých druhů činností pomocí dramatizace a pantomimy).

Hra na klady a zápory

V pohádkovém lese jsme našli košík plný hub. Na nich byly napsány činnosti, které podporují zdraví člověka, a činnosti, které zdraví škodí. Žáci měli vybrat lístečky s činnostmi, které podporují zdraví.

Hra autíčka

Ještě jsme stále byli v pohádkové říši, ale cesta byla dlouhá. Zahráli jsme si tedy hru na autíčka. Jeden žák měl zavázané oči, na sobě připnuté autíčko a v ruce volant. Druhý žák ho navigoval tak, aby v provozu nedošlo ke srážce. Kdo naboural, musel dýchat do balónku.

Cvičení s nafukovacím balónkem

Žáci cvičili skladbu jógového cvičení v kruhu. Cvičení bylo oživeno pravidelně se střídajícími barvami nafukovacích balónků.

Hry na smyslové vnímání

Rozvoj:

- čichu (ocet, pivo, šťáva, heřmánek, káva)
- sluchu (stříhání, tleskání, dupání, mačkání papíru)
- hmatu (poznávání různých předmětů)

Přes hory, přes doly

Na zemi byly rozmístěny molitanové polštářky představující kameny. Pod nimi byly obrázky různých druhů správného využití volného času. Úkolem žáků bylo zapamatovat si co nejvíce názvů.

Rozstříhaná zpráva

V bazénu s kuličkami byl klíč od našeho království. Kdo ho první našel, otevřel truhlu, ve které byla schována rozstříhaná zpráva. Jejím poskládáním jsme získali zprávu "Po návratu z pohádkové říše dodržujte zásady našeho desatera".

C Můj volný čas

Zájmová činnost naší školy rovněž vychází z projektu protidrogové prevence zaměřující se především na účelné využití volného času. V rámci projektu bude pracovat fotbalový a hudebně pohybový kroužek. Kroužky praktického i sportovního charakteru by měl v žácích rozvinout samostatnost, tvořivost a fyzickou kondici.

Hodnocení projektu bude probíhat v průběhu celého roku. Na závěr školního roku zhodnotíme dosaženou úroveň všech kompetencí v jednotlivých třídách.

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 1. ročník, 4. ročník, 2. ročník, 5. ročník, 3. ročník

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve škole a na akcích pořádaných školou

1.1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům plní vyživovací povinnost, byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.

1.2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení. Pokud si žák nemůže vyzvednout vysvědčení v řádném termínu, je možné, aby si je on nebo jeho zákonný zástupce vyzvedl kdykoliv později.

1.3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů.

1.4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání převede škola slovní hodnocení do klasifikace. Charakteristika klasifikačních stupňů pro žáky, u kterých bylo použito slovní hodnocení, je uvedena v odstavci 7.6.

1.5. U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

1.6. V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44 školského zákona.

1.7. Výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o:

- a) možnostech žáka a jeho nadání
- b) předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka
- c) chování žáka v průběhu povinné školní docházky
- d) dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka

1.8. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola v daném termínu výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí na střední školu.

1.9. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

1.10. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

1.11. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

1.12. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, požádá krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

1.13. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

1.14. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

1.15. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školy, vyloučení žáka ze školy, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel. Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto vnitřním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto školním nebo vnitřním řádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

1.16. O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka či studenta rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu. O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.

1.17. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem a tímto školním řádem.

2. Hodnocení chování žáků a kázeňská opatření

1.ročník

Cílem školy je nejen naučit, ale i zpříjemnit školní práci, nestresovat, kladně motivovat žáky. Záleží zcela na osobnosti učitele, jakým způsobem řeší kázeňské problémy.

2.– 9. ročník

Kázeňským přestupkem rozumíme nerespektování nebo neuposlechnutí pokynu učitele, porušení školního řádu, svévolné narušování výuky a zapomínání. Vzhledem k vytváření pracovních a výchovných návyků je postih za zapomínání velmi důležitý a je kladen na úroveň kázeňského

přestupku. Do hodnocení chování žáka se započítává také pozdní příchod do školy.

2.1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

2.2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

2.3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

2.4. Při velmi závažných přestupcích proti školnímu řádu může být svolána výchovná komise, která za přítomnosti rodičů projedná vzniklou situaci. Složení výchovné komise stanoví podle potřeby ředitel školy.

Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

3. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a zásady pro používání slovního hodnocení.

3.1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků,

narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

3.2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

3.3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný,
- 2 – chvalitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný

3.4. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení

3.5. Při vysoké absenci během klasifikačního období může vyučující nařídít žákovi doplňkovou zkoušku pro uzavření klasifikace. Do této absence jsou započítávány i hodiny, do kterých přišel žák pozdě (je zapsán v třídní knize). Nezapočítává se absence způsobená účastí na akci pořádané školou. Termíny pro oznámení zkoušek jsou uvedeny v harmonogramu školního roku. Výsledná známka za klasifikační období se stanoví na základě této zkoušky a dalších podkladů vyučujícího (známky z ostatních zkoušek, písemných prací atd.).

3.6. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl (a) s vyznamenáním,
- prospěl (a),
- neprospěl (a).

3.7. Žák je hodnocen stupněm:

prospěl (a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré

prospěl (a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

neprospěl (a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

3.8. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

pracoval (a) úspěšně,

pracoval (a).

3.9. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

3.10. Při klasifikaci jsou výsledky vzdělávání a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby vyjadřovaly ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání a jeho pokroky i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Slovní hodnocení takového žáka zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

4. Komisionální zkoušky

4.1. Za komisionální zkoušky se považují:

a) opravné zkoušky,

b) zkouška na základě pochybností zákonných zástupců žáka o správnosti jeho hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,

c) zkouška, kterou koná žák plnící povinnou školní docházku v zahraniční škole.

4.2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

4.3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

4.4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

4.5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

4.6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu.

Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

4.7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem na základě návrhu příslušného vyučujícího daného předmětu.

a) Opravná zkouška

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

c) Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole a koná zkoušku ve spádové škole, koná ji:

- Ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- V posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka. Pro

stanovení stupně celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodující výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.

Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy. Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku.. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.

Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.

Termín konání zkoušky dohodne ředitel školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem školy, stanoví termín zkoušky ředitel školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.

Po vykonání zkoušek vydá ředitel školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text "Žák (yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona".

V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení.

5. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

5.1. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

5.2. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

5.3. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení (netýká se výchov). Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech.

- 5.4. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky.
- 5.5. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- 5.6. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- 5.7. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti učitele nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- 5.8. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.
- 5.9. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- 5.10. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- 5.11. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.
- 5.12. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do školní matriky a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod. V případě použití širšího slovního hodnocení připraví jeho text, který vloží do katalogového listu žáka.
- 5.13. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
- 5.14. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.
- 5.15. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy. Je-li žák uvolněn z vyučování na základě žádosti zákonných zástupců, je možné, aby byl klasifikován nejdříve druhý den po návratu do školy. Žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací.
- 5.16. Třídní učitelé a pracovníci ŠPP jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikaci žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou

součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

5.17. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, včetně dodržování řádu školy.

6. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

6.1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.

6.2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

6.3. Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

6.4. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žák po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

6.5. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

6.6. Klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

7. Zásady hodnocení žáků a pravidla pro sebehodnocení žáků

7.1. Zásady hodnocení prospěchu žáka

- uplatňování přiměřené náročnosti
- uplatňování pedagogického taktu vůči žákovi
- potřeba přihlížet k věkovým zvláštěnostem
- připustit určitou indispozici
- nutnost opírat se o kladné vlastnosti
- pochvala a pozitivní hodnocení je nejen odměnou, ale i stimulem k většímu úsilí
- hodnotí se celkové výkony

7.2. Zásady sebehodnocení prospěchu žáka

- vhodná náročnost
- schopnost posoudit se objektivně

- ohledy vůči věku
- možnost indispozice
- uplatňování sebekritiky
- pozitivní sebekritika
- ocenění sama sebe
- schopnost přiznat si chybu

7.3. Získávání podkladů pro hodnocení prospěchu žáka

- diagnostické pozorování
- sledování výkonů
- sledování připravenosti na výuku
- různé druhy zkoušek (písemné, grafické, ústní)
- kontrolní písemné práce (povinné - čtvrtletní práce z matematiky, českého jazyka)
- analýza různých činností
- konzultace s vyučujícími, třídními učiteli, pedagogicko psychologickou poradnou
- rozhovor se samotným žákem
- rozhovor se zákonným zástupcem žáka

7.4. Získávání podkladů pro sebehodnocení prospěchu žáka

- individuální nezávazný rozhovor s žákem
- nezávazný rozhovor v menším kolektivu (skupině)
- neformální rozhovor v kolektivu třídy
- individuální rozbor úspěchů žáka
- individuální rozbor příčiny neúspěchu žáka
- rozbor úspěchů celé skupiny
- analýza činností, které vedou k úspěchu žáka
- analýza situací a činností, které vedou k neúspěchu žáka
- konkrétní příčiny neúspěchu žáka
- analýza domácí přípravy žáka
- rozbor momentů selhávání i v případě pečlivé přípravy žáka

7.5. Při hodnocení výsledků ve vyučovacích předmětech teoretického zaměření je hodnocena zejména :

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia

7.6. Kritéria pro hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků v předmětech teoretického zaměření :

Stupeň 1 (výborný) – slovní hodnocení: „učivo ovládá na výborné úrovni“

Žák bezpečně uceleně a přesně ovládá požadované učivo dané školním vzdělávacím programem. Spolehlivě a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Dobře chápe souvislosti. Pracuje samostatně, iniciativně, přesně a s jistotou. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Přiměřeně uplatňuje kooperativní a komunikační dovednosti. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. Je svědomitý a projevuje aktivní zájem o učení.

Stupeň 2 (chvalitebný) - slovní hodnocení: „učivo ovládá“

Žák ovládá požadované učivo dané školním vzdělávacím programem uceleně a přesně. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Uvažuje samostatně, správně, tvořivě a v souvislostech. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Přiměřeně uplatňuje kooperativní a komunikační dovednosti. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. K učení přistupuje svědomitě. V učení a práci nepotřebuje větších podnětů.

Stupeň 3 (dobrý) - slovní hodnocení: „učivo v podstatě ovládá“

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení učiva požadovaného školním vzdělávacím programem nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí za pomoci učitele. S touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští. Jeho myšlení je méně samostatné, vcelku správné, ale málo tvořivé. Přiměřeně uplatňuje kooperativní a komunikační dovednosti. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. V učení a práci potřebuje vedení a časté povzbuzování.

Stupeň 4 (dostatečný) - slovní hodnocení: „učivo ovládá se značnými mezerami ve vědomostech“

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení učiva požadovaného školním vzdělávacím programem závažné nedostatky. Učivo ovládá jen částečně se značnými mezerami ve vědomostech a dovednostech. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový. Obtížně hledá souvislosti. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný, málo tvořivý. V myšlení se vyskytují závažné chyby. Kooperativní a komunikační dovednosti nejsou na uspokojivé úrovni. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné obtíže a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Projevuje malý zájem o učení a potřebuje stálou pomoc a

pobídky.

Stupeň 5 (nedostatečný) - slovní hodnocení: „učivo neovládá“

Žák si neosvojil požadované poznatky školním vzdělávacím programem. Učivo neovládá. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi závažné nedostatky. Jen obtížně je schopen uplatňovat osvojené vědomosti a dovednosti. Není schopen řešit teoretické a praktické úkoly ani za pomoci učitele. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. V myšlení projevuje nesamostatnost. Odpovídá nesprávně i na návodné otázky učitele. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti, které nedovede opravit ani s pomocí učitele. Není schopen samostatně studovat. Veškerá pomoc a pobízení jsou zatím neúčinná

7.7. V předmětech praktického a výchovného zaměření je hodnocen zejména

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
- kvalita výsledků činností
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel

7.8. Kritéria pro hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků v předmětech praktického a výchovného zaměření:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využití surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb.

Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. S pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště vpořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a nemá vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti nedokáže zorganizovat. Nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

7.9. Kritéria pro hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků žáků se speciálními vzdělávacími potřebami :

Stupeň 1 – výborný

Žák plní očekávané výstupy. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů správně nebo s menšími chybami. Ústní a písemný projev je zpravidla správný a výstižný. Žák je schopný samostatně pracovat po předběžném návodu učitele.

Stupeň 2 – chvalitebný

Při plnění očekávaných výstupů žáka jsou menší nedostatky. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s menšími chybami. Ústní a písemný projev má drobné nedostatky ve správnosti a přesnosti. Žák je schopen pracovat s menšími obtížemi po předběžném návodu učitele.

Stupeň 3 – dobrý

Žák potřebuje při plnění očekávaných výstupů pomoc a podporu učitele. V přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků má závažné mezery, své vědomosti dokáže uplatnit jen za pomoci učitele. Jeho ústní a písemný projev je málo rozvinutý.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák plní očekávané výstupy pouze omezeně a pod přímým dohledem učitele a jeho trvalým vedením. Má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků četné a závažné mezery. Svě vědomosti dokáže uplatnit velmi omezeně a jeho ústní a písemný projev je nerozvinutý.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák nesplnil očekávané výstupy ani s dohledem a vedením učitele. Jeho ústní a písemný projev je nevyhovující. V osobnostním rozvoji je nezbytně nutná spolupráce různých odborníků a rodičů.

Autoevaluace školy

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

1. Oblasti autoevaluace

- 1.1. materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- 1.2. průběh vzdělávání
- 1.3. školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- 1.4. výsledky vzdělávání
- 1.5. řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- 1.6. soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

2. Cíle a kritéria autoevaluace

- 2.1. Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

2.2. Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok.

3. Nástroje autoevaluace

- 3.1 rozbor dokumentace školy
- 3.2 rozhovory s učiteli, rodiči
- 3.3 dotazníky pro žáky a učitele
- 3.4 srovnávací prověrky (se školami podobného zaměření)
- 3.5 hospitace

4. Časové rozvržení autoevaluačních činností – dvouletý cyklus

činnost	termín
1. Zpracování strategie vlastního hodnocení školy (plán, organizační zabezpečení, realizace, zpracování výsledků a zprávy, prezentace a publikování)	květen – srpen
2. Návrh struktury vlastního hodnocení školy	srpen – září
3. Projednání struktury a metodiky VHŠ s pedagogickou radou	do konce září
4. Ustavení skupin hodnotitelů	říjen
5. Rozdání listů a jiných pracovních materiálů hodnotitelům	listopad
6. Průběh vlastního hodnocení školy	prosinec - duben
7. Předání a zpracování výsledků (ŘŠ nebo jím pověřená skupina)	květen
8. Vypracování zprávy	červen – září
9. Projednání výsledků VHŠ v pedagogické radě	do 31. října
10. Využití zprávy o VHŠ (publikování, vyhodnocení, přijetí opatření)	listopad
11. Zpětná vazba (úprava koncepce, organizace školy, rozpočtu, kontroly...)	listopad – prosinec

1.1. Materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání

cíl: Zhodnotit úroveň bezpečného prostředí a hygienických podmínek ve škole.

kritéria : - technický stav budovy, úroveň hygienického zázemí školy

- spokojenost žáků, rodičů a zaměstnanců školy
- nízký počet případů úrazů, šikany a vandalství

cíl: Zhodnotit zabezpečení výchovy a vzdělávání ve škole vhodnými prostory a dostatečným materiálním vybavením pro výuku

- kritéria :
- kvalita prostorových podmínek a materiální vybavenosti pro výuku
 - kvalita a dostupnost učebních pomůcek a základních učebních textů
 - spokojenost žáků, rodičů a učitelů s prostorovým a materiálním vybavením školy

1.2. Průběh vzdělávání

cíl Zhodnotit kvalitu vzdělávání s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků

- kritéria :
- plnění tematických plánů
 - vhodnost a přiměřenost cílů ve vyučování
 - účelnost použití metod výuky
 - vyváženost struktury vyučovacích hodin
 - rozmanitost vyučovacích postupů
 - efektivita využívání učebních pomůcek
 - možnosti doučování žáků v rámci projektů

1.3. Školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou

cíl Vytvoření bezpečného a podnětného prostředí, kde převládá důvěra žáků i rodičů ke škole a spokojenost všech pracovníků školy

- kritéria :
- funkčnost školního poradenského pracoviště při řešení problémů
 - zajištění multikulturní výchovy
 - spokojenost většiny pracovníků školy s klimatem školy
 - zajištění bezplatných volnočasových aktivit žáků v rámci projektů
 - zajištění outdoorových pobytů pro žáky
 - existence společných akcí žáků školy a jejich rodičů

1.4. Výsledky vzdělávání

cíl Dosažení co nejvyšších výsledků vzdělávání odpovídajících individuálním možnostem žáků

- kritéria :
- míra úspěšnosti žáků
 - vědomosti a dovednosti žáků jsou v souladu s výstupy ŠVP

1.5. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

cíl Efektivní organizace školy, systémové řízení, kvalitní plánování, efektivní využívání finančních zdrojů, účelný kontrolní systém

- kritéria :**
- realizovatelnost koncepčních záměrů – zejména ve vztahu k finančnímu rozpočtu
 - koncepčnost řídicích činností ve škole – jejich zřetelná strategie
 - účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy
 - efektivita čerpání rozpočtu
 - využívání finančních zdrojů pro další rozvoj školy
 - Zajišťování mimorozpočtových zdrojů

cíl Zajistit kvalifikovaný pedagogický sbor, stabilizovat ho a vytvářet podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

- kritéria :**
- odborná a pedagogická způsobilost učitelů
 - kvalifikovanost zaměstnanců na jednotlivých postech organizační struktury školy
 - kvalita plnění záměrů a cílů školy
 - kvalita plnění pracovních povinností
 - profesionální přístup k žákům, rodičům, ostatním zaměstnancům, veřejnosti
 - kvalita spolupráce (učitelé, ostatní zaměstnanci, rodiče, vedení školy)
 - zajištění prostředků a možností pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
 - tvořivost, aktivita, flexibilita (přístup ke změnám ve škole)
 - podíl jednotlivců na utváření příjemného pracovního prostředí ve škole

1.6. Soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

cíl Soulad realizovaného ŠVP a RVP

- kritéria:**
- analýza plnění ŠVP a porovnání s RVP
 - po přepracování některých částí ŠVP je v současné době v souladu s RVP.